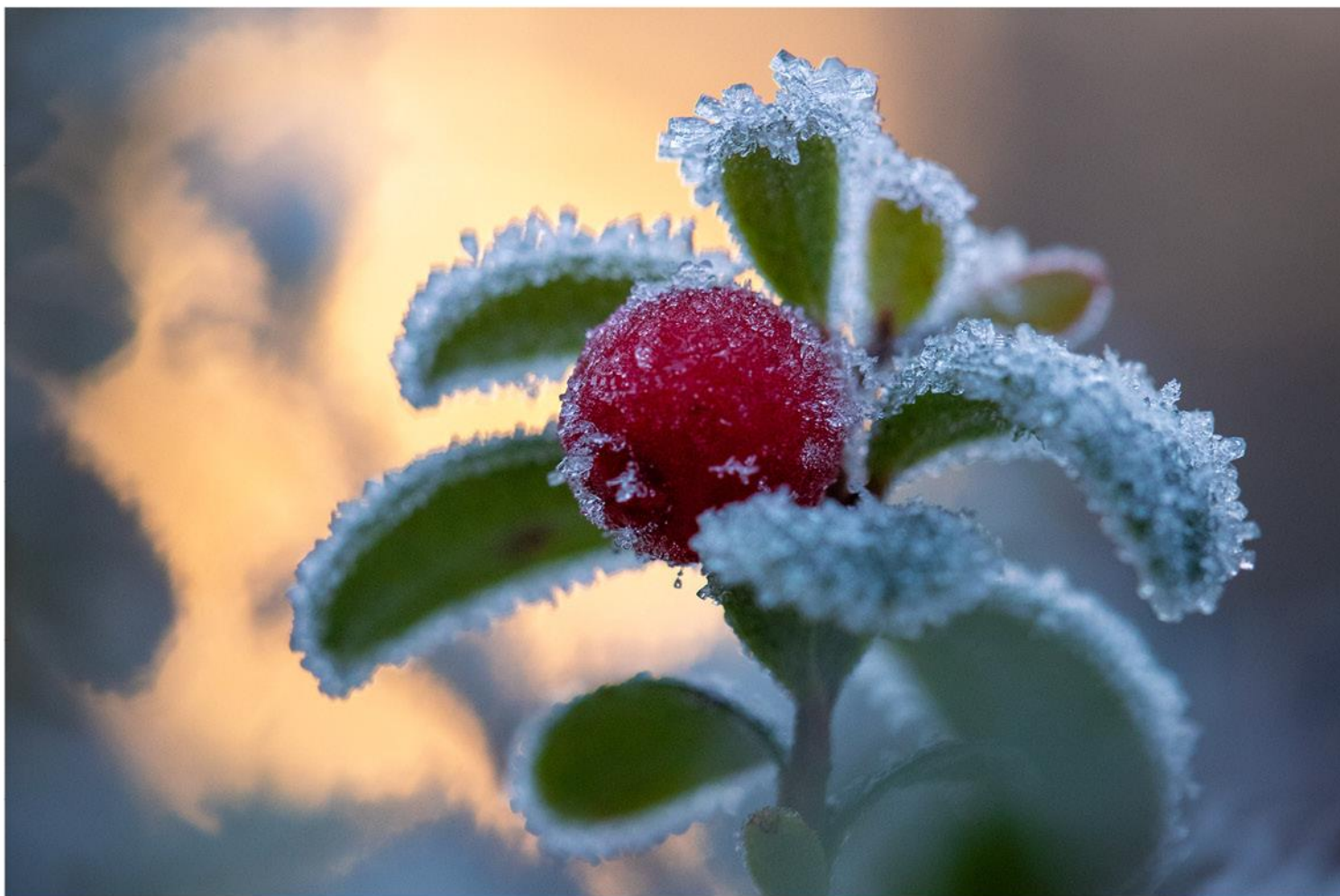

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

== PUDASTÄRVI ==

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1.1.2 PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	6
1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	17
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	25
1.1.5 KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ	25
1.1.6 YMPÄRISTÖASIAT	29
1.1.7 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	31
1.1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	31
1.1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	33
1.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	47
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	49
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	49
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	51
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	53
1.5 KOKONAISTULOT JA –MENOT	56
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	57
1.6.1 YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	57
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	57
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	58
1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	59
1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	59
1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	60
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	67
1.7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	67
1.7.2 TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	67
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	68
2.1 STRATEGIAOSAN TOTEUTUMINEN	68
2.1.1 KUNTASTRATEGIA 2022-2030	68
2.1.2 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	70
2.2 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY	71
2.3 MÄÄRÄRAHOJEN, TULOARVIOIDEN JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	72
2.3.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	72
2.3.1.1 HALLINTOTOIMINTA	74
Hallintotoimi	76
Kokonaistalous ja toiminta	81
Henkilöstö- ja tukipalvelut	83
Työllisyyspalvelut	89
2.3.1.2 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA	93

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Kuntayhteistyö	94
Maaseututoimi (Oulun kaupunki)	95
Oulunkaaren ympäristöpalvelut	96
2.3.1.3 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA	100
Varhaiskasvatuspalvelut	103
Koulutuspalvelut	105
Vapaa-aikapalvelut	107
2.3.1.4 TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	112
Hallinto- ja tukipalvelut	114
Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut	116
Liikenneväylät ja yleiset alueet	118
Kuntatekniikka (liikelaitokset)	120
Tilapalvelut	122
Rakennusvalvonta	124
2.3.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	126
2.3.3 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	136
2.3.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	140
2.3.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	142
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	144
3.1 TULOSLASKELMA	144
3.2 RAHOITUSLASKELMA	145
3.3 TASE	146
3.4 KONSERNILASKELMAT	148
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	152
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	152
5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	178
5.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS	178
5.2 PUDASJÄRVEN KAUPUNKI, VUOKRAUSTOIMINTA	181
6 TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS- JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT	182
6.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY	182
6.2. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS	184
6.3 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HARJUS	186
6.4 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO	188
6.5 KAIRAN KUITU OY	190
6.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY	192
6.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY	195
6.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY	196
7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	205
8 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	206

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kaupunginjohtajan katsaus tilinpäätökseen 2023

Vuosi 2023 oli kuntakentällä jo neljäs peräkkäinen poikkeusolosuhteita sisältänyt toimintavuosi. Koronavuodet, Euroopassa jatkuva sota, energiakustannusten nousu, inflaatio, korkojen nousu ja osassa Euroopan maita alavireisenä jatkunut taloustilanne ovat heijastuneet Suomessakin monella tavalla myös kuntakentän toimintaan aiheuttaen niin toiminnallisia kuin taloudellisiakin haasteita. Heikko tilanne rakentamisessa etenkin asuntorakentamisen puolella sekä Suomen talouden painuminen taantumaan (ennuste BKT-muutos -1 %) vaikuttavat edellä kerrottujen lisäksi julkisen talouden tasapainoon, verokertymään ja mahdollisuuksiin kansalaisille suunnattujen hyvinvointipalvelujen rahoittamiseen niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä.

Hyvinvointialueiden toiminnan ensimmäinen vuosi osoitti myös meillä Pohjois-Pohjanmaalla maakunnan asukkaille, että muutostarve palveluissa on merkittävä. Kustannuksia on karsittava ja samalla on huolehdittava henkilöstön saatavuudesta. Loppuvuodesta Pohteen aluevaltuutettujen päätettävänä ollut tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman palvelutasopäätöksiin sisältyneet 90 miljoonan euron tehostamis- ja säästötoimet kohdistuvat tarkentuessaan kaikkeen toimintaan ja alueellisesti niillä on vaikutuksia myös Pudasjärvelle. Toivottavasti tehostamistoimien toimeenpanon yhteydessä osataan ajatella riittävästi kokonaisuuksia ja asiakasnäkökulmaa. Säästö jossakin voi olla lisääntynyt kustannusvaikutus toisaalla. Monella keskeisellä Pohteen asiakasryhmällä on huoli palvelujen kehityssuunnasta ja saatavuudesta. Tätä palautetta tulee kuntiin alueen asukkailta.

Kuntataloudessa on hyvinvointialueuudistuksen ja kuntien rahoituspohjan uudelleen muotoutumisen vaikutuksesta nähtävissä voimakasta eriytymistä. Talouden näkökulmasta on kuntia, joissa vaikuttaa lähivuosina olevan vakaa sekä vahvistuva rahoituspohja. Mutta toisaalta on kuntia, joiden talouden tasapainon näkymät ovat vähintäänkin sumun peitossa ja uudistuksen vaikutukset kuntatalouteen ovat enimmäkseen negatiivisia. Ministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on linjaus kuntien valtiosuusjärjestelmän uudistamisesta. Tämä työ on käynnistynyt vuoden 2023 aikana. Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää muuttuneen toimintaympäristön ja erilaisten tasaus- ja muutosrajoitintekijöiden monimutkaistamaa rahoitusmallia. Huomionarvoista on, että uudistus on tarkoitus toteuttaa kustannusneutraalisti, eli sama raha jaetaan kuntien kesken uudelleen. Samalla tietenkin on ratkaistava kuntien ja hyvinvointialueiden välisessä rahoituksessa mahdollisesti olevat tasapainohaasteet.

Syksyn aikana työ- ja elinkeinoministeriölle ilmoitettiin annetun valmisteluajan puitteissa, että Oulun seudulle on muodostumassa 11 kuntaa kattava työllisyysalue, jonka vastuukuntana toimii Oulu. Työllisyysaluetta valmisteltiin kuntien kesken tiiviissä yhteistyössä hyödyntäen kuntakokeilussa opittua ja TE-hallinnon asiantuntemusta. Kaikki valmistelussa mukana olleet kunnat hyväksyivät yhteistoimintasopimuksen työllisyysalueen muodostamiseksi: Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrnävä, Utajärvi ja Vaala. Alueen työvoiman määrä (työlliset ja työttömät) on reilut 130 000 henkilöä.

Oma kunta ja alue tuntee asukkaansa ja paikallisen elinkeinoelämän parhaiten, joten sekä työnhakija- että yritysasiakkaat saavat yksilöllisesti räätälöityjä, paikallisiin tarpeisiin sopivia palveluita. Työllistyminen tehostuu, kun työllisyys- ja elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla. Teemme tiivistä yhteistyötä verkostojen ja sidosryhmien kanssa. Kyse ei ole vain työllisyyden edistämisestä, vaan laajemminkin alueen elinvoiman vahvistamisesta. Uusi yhteistoiminta-alue aloittaa toimintansa 1.1.2025.

Kaupungin talouden tasapainottamisen tarve ilmenee siitä, että viime vuosien tilinpäätökset, meneillään oleva vuosi sekä nyt tässä talousarviokirjassa olevat talousarvio- ja suunnitelmavuodet ovat kaikki alijäämäisiä. Ilman sopeutustoimia kaikki lähivuodet olisivat voimakkaasti alijäämäisiä ja johtaisivat todennäköisesti tilanteeseen, jossa kuntatalouden kriisikuntakriteerit täyttyisivät ja kaupunki joutuisi arviointimenettelyyn. Sopeutustoimien välttämättömyyttä on syytä arvioida näistä lähtökohdista.

Kaupungin toiminnassa vuoden 2023 aikana korostui tarve voimakkaalle talouden sopeutukselle. Vuoden 2022 lopulla seuraavan vuoden talousarvion ennakoitiin vielä tuolloin muodostuvan noin viisi miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Tämän jälkeen talouden suunnanmuutos on ollut ennen näkemättömän raju. Vuoden 2023 aikana tiedostettiin muuttunut tilanne hyvin ja suunniteltiin ja osin toteutettiin merkittäviä sopeutustoimia sekä käytiin myös laajat yhteistoimintamenettelyt henkilöstön kanssa talouden säästöjen löytämiseksi ja niistä päättämiseksi vuoden 2024 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Joulukuussa 2023 lisäksi tiedossa oli, että jo valmistellut toimet eivät tule riittämään talouden tasapainoon saattamiseen, vaan tasapainotustyötä on jatkettava.

Valtuusto teki vuoden 2023 aikana merkittäviä muutoksia talousarvioon. Alkuvuodesta päivitettiin talouden sopeutusohjelman toimenpiteitä ja säästötavoitteita loppuvuodelle, tehtiin muutoksia kehittämisrahaston käyttömäärärahoihin sekä täsmennettiin eräitä lisämäärärahoja ja toiminnallisia muutoksia. Joulukuun kokouksessa valtuusto päätti muuttaa talousarviota muun muassa poistamalla Oulunkaaren kuntayhtymän purusta johtuvan satunnaisen tuoton (n. 2,2 milj.€) ja lisäämällä muita pienempiä kuntayhtymän lopettamisvaiheisiin liittyviä menoja yhteensä lähes 0,5 milj.€ edestä. Lisäksi toiminta-alueille päätettiin lisätä hyvinvointi- ja sivistystoiminnan määrärahoja noin 1,0 milj. € sekä teknisen ja ympäristötoiminnan määrärahoja 0,43 milj. €.

Kaikkien muutosten jälkeen v. 2023 talousarvion alijäämä oli -3,65 milj. €. Tämä myös pitkälti toteutui. Tilinpäätöksen tuloslaskelman tilikauden alijäämäksi muodostui -3,66 milj. €. Tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen kaupungin taseeseen kertynyt nykyinen ylijäämä (n. 2,7 milj. €) muuttuu siis vajaan miljoonan euron suuruiseksi kertyneeksi alijäämäksi.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee talous-suunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

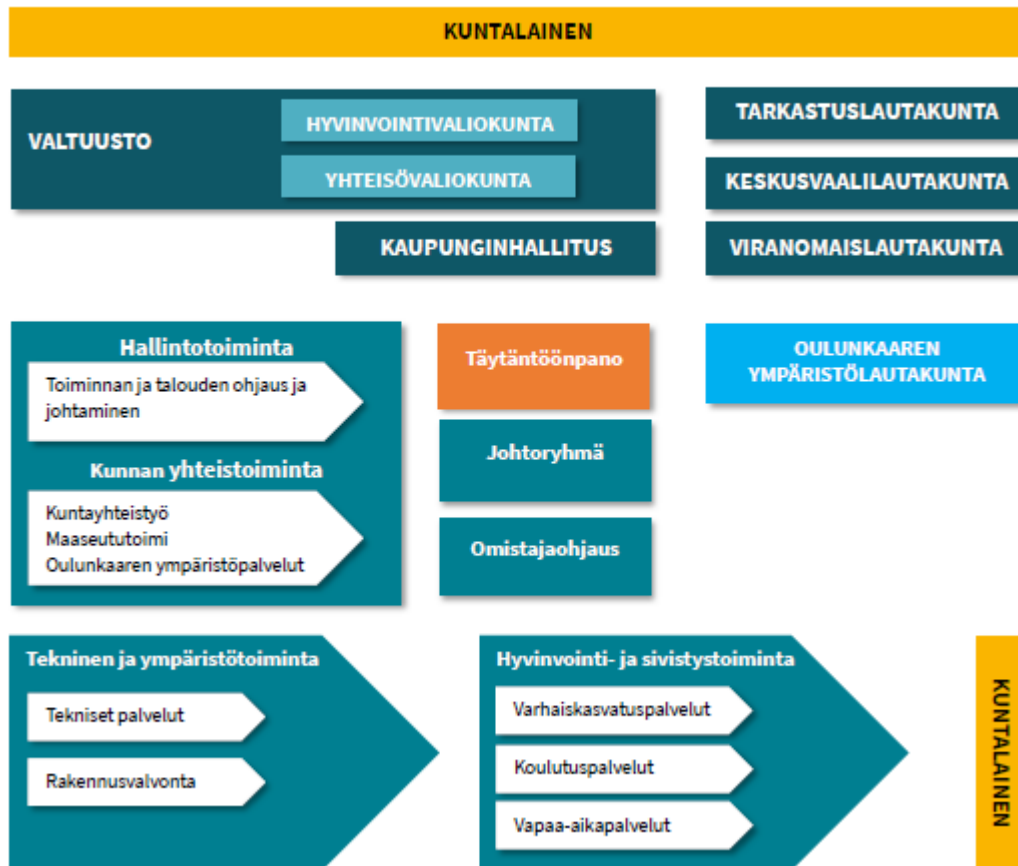
Lämpimät kiitokset henkilöstölle, luottamushenkilöille, kuntalaisille, yrittäjille ja yhteistyökumppaneille arvokkaasta työstänne kaupungin eteen!

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja

1.1.2 PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

TOIMIELINORGANISAATIO

TOIMIELINORGANISAATIO

Kuva. Pudasjärven kaupungin toimielinorganisaatio

Kaupungin ja konsernin yleisjohtamisesta vastaavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä kaupunginjohtaja tukenaan johtoryhmä.

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio

Kaupungin luottamushenkilöorganisaation muodostavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hyvinvointivaliokunta, yhteisövaliokunta ja valvonta-asioita käsittelevät tarkastuslautakunta, viranomaislautakunta sekä Oulunkaaren ympäristölautakunta (Pudasjärven kaupunki hallinnoi isäntäkuntana sopijakuntien alueella). Lisäksi on vaalitoimielimet kuten keskusvaalilautakunta. Valiokuntien jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Valiokuntien yhteinen rooli valmistelussa on ohjata ja seurata kuntayhteisön voimavarojen hyödyntämistä kaupungin kokonaiskehittämisessä. Valiokuntien kokoonpanosta, jäsenten ja valiokuntien lukumäärästä sekä erityisistä tehtävistä päättää valtuusto. Kaupungin hallinnon rakennelma perustuu edustukselliseen luottamushenkilöjärjestelmään.

Kertomusvuonna Pudasjärven kaupungin luottamushenkilöpaikkojen jakauma oli seuraava (luvut sisältävät myös varajäsenet):

• Valtuusto, hallitus, lauta- ja valiokunnat	146 paikkaa
• äänestysalueiden vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta	55 paikkaa
• kunnan edustajat vastaavissa yhteisöissä sekä osakeyhtiöissä ja muissa yhteisöissä	18 paikkaa
• muut toimielimet	19 paikkaa

Kuntavaalit järjestettiin 13.6.2021. Pudasjärven valtuustoon valittiin 27 valtuutettua toimikaudeksi 2021 - 2025. Toimikaudeksi 2021-2025 valituista valtuutetuista naisia oli 13. Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2021 tilanteen mukaisesti. Seuraavasta taulukosta käyvät ilmi puolueiden saamat äänimäärät ja valtuustopaikat kaksissa viimeisimmissä kunnallisvaaleissa.

Taulukko: Puolueiden saamat äänimäärät ja valtuustopaikat v. 2017 ja 2021 kunnallisvaaleissa

2017: Puolue	Äänim.	Paikat	2021: Puolue	Äänim.	Paikat
KESK	59,5%	18	KESK	51,9%	15
VAS	9,9 %	2	VAS	8,1%	2
KOK	5,9%	1	KOK	5,7%	1
SDP	11,0%	3	SDP	5,2%	1
PS	6,1%	1	PS	25,3%	7
VIHR	7,5%	2			
			KD	1,2	1
	Äänestys%	55,9		Äänestys%	52,9

KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 7 kertaa ja käsitteli 80 kokousasiaa.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto vuonna 2023:

puheenjohtaja	Oinas-Panuma Olga	opiskelija, toimittaja	KESK
I varapuheenjohtaja	Kouva Jorma	MTI, eläkeläinen	KESK
II varapuheenjohtaja	Väyrynen Mirka	maatalousyrittäjä, tradenomi	VL 13.11.2023 asti Valtuutetut ilman puoluetta 13.11.2023 alkaen

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut:

<i>Nimi</i>	<i>ammatti</i>	<i>puolue</i>
Erkkilä Heikki	laitosmies, asentaja	PS
Heikkilä Juha	maanviljelijä	KESK
Honkanen Erkki	kirvesmies, eläkeläinen	VAS
Jurmu Juhani	maatalousyrittäjä	KESK
Kellolampi Juho	maanviljelijä	PS
Koivula Marko	toiminnanjohtaja	KESK
Kuukasjärvi Tuula	myyjä, tarjoilija	SDP
Kälkäjä Mari	yrittäjä	KESK
Lantto Marja	maatalousyrittäjä	KESK
Nieminen Ari-Pekka	ammattiaineiden opettaja, nuorisonohjaaja	KD
Pankinaho Sirkka	merkonomi	PS
Paavola Urpo	monialayrittäjä, poromies	PS
Riekki Vesa	metsuri	KESK
Ritola Ilona	lääkäri, yrittäjä	KOK
Ronkainen Onerva	ohjaaja	KESK
Seppänen Kauko	yhdyskuntatekniikan päällikkö, eläkeläinen	KESK
Soronen Paula	tarjoilija, myyjä	PS 13.11.2023 asti Valtuutetut ilman puoluetta 13.11.2023 alkaen

Talala Reijo	eläkeläinen	KESK
Tihinen Antti	höyläämötyöntekijä	VAS
Tolonen Henna	yrittäjä	KESK
Törmänen Anni-Inkeri	DI, yrittäjä	KESK
Veivo Sointu	kasvatustieteen ja hallintotieteen maisteri	KESK
Vengasaho Jouni	prosessityöntekijä	KESK
Virtanen Katri	yrittäjä, filosofian tohtori	KOK

KAUPUNGINHALLITUS

Pudasjärven kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajat läsnäolo- ja puheoikeudella. Vuonna 2023 kaupunginhallitus kokoontui 22 kertaa ja käsitteli 454 kokousasiaa. Kaupunginhallituksen kokoukset pidettiin pääsääntöisesti Hyvän olon keskus Pirtissä ja/tai Teams-yhteyden kautta kuukauden toinen ja neljäs tiistai. Kaupunginhallituksen esittelijä toimi kaupunginjohtaja ja pöytäkirjanpitäjänä hallintojohtaja.

Pudasjärven kaupunginhallituksen kokoonpano 31.12.2023:

<i>Nimi</i>	<i>ammatti</i>	<i>puolue</i>
Riekki Vesa (Seppänen Kauko)	metsuri yhdyskuntatekniikan päällikkö, eläkeläinen	KESK KESK)
Törmänen Anni-Inkeri (Veivo Sointu)	DI, yrittäjä kasvatustieteen ja hallintotieteen maisteri	KESK KESK)
Sirkka Pankinaho (Lohilahti Jouko)	merkonomi rakennusmestari, yrittäjä	PS PS)
Lantto Marja (Vainio Taina)	maatalousyrittäjä ent. maatalousyrittäjä	KESK KESK)
Koivula Marko (Talala Reijo)	toiminnanjohtaja eläkeläinen	KESK KESK)
Jurmu Juhani (Nivala Kaisa)	maatalousyrittäjä eläkeläinen, maatalousyrittäjä	KESK KESK)
Kälkäjä Mari (Tolonen Henna)	yrittäjä yrittäjä	KESK KESK)
Erkkilä Heikki (van der Vegt Christa)	laitosmies, asentaja klinikkaeläinhoitaja, pienilallinen	PS PS)
Tihinen Antti (Honkanen Erkki)	höyläämötyöntekijä kirvesmies, eläkeläinen	VAS VAS)

Toiminta-alueen vastuuviranhaltija:

Hallintotoiminta	hallintojohtaja
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	opetus- ja sivistysjohtaja
Tekninen ja ympäristötoiminta	tekninen johtaja
Kunnan yhteistyötoiminta:	
Kuntayhteistyö	kaupunginjohtaja
Maaseututoimi	kaupunginjohtaja
Oulunkaaren ympäristöpalvelut	hallintojohtaja ja ympäristöjohtaja

VALIOKUNNAT kokoonpano 31.12.2023

YHTEISÖVALIOKUNTA

Varsinainen jäsen

Varajäsen (henk.koht.)

Kouva Jorma, puheenjohtaja	Tolonen Henna
Veivo Sointu, varapuheenjohtaja	Luokkanen Anna-Mari
Seppänen Kauko	Hyttinen Eero
Vengasaho Jouni	Koivukangas Jouni
Nissi Hannu	Kosamo Henna
van der Vegt Christa	Niemitalo Antti
Ikonen Eija	Ojala Teemu

HYVINVOINTIVALIOKUNTA

Varsinainen jäsen

Varajäsen (henk.koht.)

Väyrynen Mirka, puheenjohtaja	Riepula Ismo
Virtanen Katri, varapuheenjohtaja	Kinnunen Pekka
Niskasaari Anne	Ronkainen Onerva
Majava Janne	Jouni Koivukangas
Kortetjärvi Paavo	Putula Heikki
Nivala Kaisa	Lehtimäki Outi
Nieminen Ari-Pekka	Kosamo Henna

TOIMIKUNNAT

Tehtäväkenttensä laajuuden vuoksi kaupunginhallitus on asettanut avukseen toimikuntia tilapäisten ja pysyväisluonteisten tehtävien suorittamista varten.

Palvelussuhdetoimikunta; toimikausi 2021-2023

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Riekki Vesa, kaupunginhallituksen puheenjohtaja	Törmänen Anni-Inkeri
Tihinen Antti, kaupunginhallituksen varajäsen	Honkanen Erkki
Timonen Tomi, kaupunginjohtaja	
Sihteerinä toimii hallintojohtaja	

Henkilöstötoimikunta; toimikausi 2021-2023

<i>Jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Törmänen Anni-Inkeri	Erkkilä Heikki

SISÄINEN VALVONTA

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Toteutumisesta vastaavat kaupunginjohtaja, toiminta-alueiden ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat sekä lautakunnat.

LAUTAKUNNAT

TARKASTUSLAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (henk.koht.)</i>
Heikkilä Juha, puheenjohtaja	Kortetjärvi Paavo
Vengasaho Jouni, varapuheenjohtaja	Luokkanen Anna-Mari
Kuukasjärvi Tuula	Pohjanvesi Päivi
Virtanen Katri	Kinnunen Pekka
Paavola Urpo	Soronen Paula
Pankinaho Sirkka 1.6.2023 asti Kellolampi Juho 18.9.2023 alkaen	Riepula Ismo

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (ei henk. koht.)</i>
Niemelä Taina, puheenjohtaja	Salmela Vesa
Kuha Jukka, varapuheenjohtaja	Vähäkuopus Timo
Huitsi Seppo	Veivo Sointu
Räisänen Martti	Pohjola Ulla
Helve Aila	Ojala Teemu

VIRANOMAISLAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen</i>
Talala Reijo, puheenjohtaja	Vengasaho Jouni
Seppänen Kauko, varapuheenjohtaja	Rytinki Esa
Putula Heikki	Hyttinen Eero
Ronkainen Onerva	Vainio Taina
Tolonen Henna	Nivala Kaisa
Honkanen Tiina	Kuukasjärvi Tuula
Kinnunen Pekka	Kuusijärvi Mika
Kellolampi Juho	Kosamo Henna
Soronen Paula	Ritola Vesa-Matti

OULUNKAAREN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (henk. koht.)</i>
Heikkilä Juha, puheenjohtaja	Majava Janne
Alaraasakka Eero (li), varapuheenjohtaja	Jutila Mika
Tolonen Henna	Vainio Taina
Autio Aini (li)	Konttila Johanna
Valtokari Riikka (Utajärvi) 18.9.2023 asti Tikkanen Outi (Utajärvi) 18.9.2023 alkaen	Pinoniemi Kai
Tapio Heino (Utajärvi)	Huhtanen Minna
Anttila Aatu-Artturi (Vaala)	Sumiloff Seija

Koukkari Outi (Vaala)	Koukkari Ville
-----------------------	----------------

KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIEHET

Koivukangas Jouni
Vainio Taina

KIINTEISTÖTOIMITUSTEN USKOTUT MIEHET

Vainio Taina
Putula Heikki
Komulainen Erja
Ihme Hannu
Hyttinen Eero
Puolakanaho Urpo
Kellolampi Juho
Soronen Paula
Niemitalo Antti

POLIISIN NEUVOTTELUKUNTA

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Varajäsen (henk.koht.)</i>
Räisänen Elvi	Niemelä Taina

VASTAAVAT YHTEISÖT SEKÄ OSAKEYHTIÖT JA OSUUSKUNNAT

Pudasjärven kaupungilla on valtuuston toimikaudekseen valitsevat edustajansa vastaavassa yhteisössä. Kaupunginhallitus puolestaan on nimennyt 2 vuodeksi kerrallaan edustuksensa osakeyhtiöihin ja muihin yhteisöihin.

Seuraavassa Pudasjärven kaupungin edustajat vastaavissa yhteisöissä kaudella 2021-2025 (31.5.2025):

Varsinaiset jäsenet	varajäsenet (henk.koht.)
---------------------	--------------------------

POHJOIS-POHJANMAAN LIITON KUNTAYHTYMÄN EDUSTAJAIN KOKOUS

Oinas-Panuma Olga	Kouva Jorma
Väyrynen Mirka	Kellolampi Juho

SUOMEN KUNTALIITON KUNTAPÄIVÄT

Oinas-Panuma Olga	Riekki Vesa
-------------------	-------------

Pudasjärven kaupungin edustus osakeyhtiöissä ja muissa yhteisöissä 2021-2023

Yhtiö/yhteisö	Edustaja	Hallituksen jäsen/ varajäsenet ja (varajäsen henk.koht.)
Asuntoyhtiöt	Riekki Vesa	
Pudasjärven Vuokratalot Oy	Kouva Jorma	Törmänen Anni-Inkeri Turpeinen Seija 28.2.2023 asti Huhtamäki Heli 28.2.2023 alkaen Riepula Ismo Tihinen Antti Varajäsenet: Seppänen Kauko Lantto Marja
Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus	Riekki Vesa	Granlund Perttu Törmänen Anni-Inkeri
Pudasjärven Asumispalvelusäätiön hallitus	-	Veivo Sointu Ronkainen Onerva Kuukasjärvi Tuula Fali Sirkku Riepula Ismo Pesälä Antti Paavola Urpo
Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	Kälkjäjä Mari	Granlund Perttu Jurmu Juhani Ikonen Eija Varajäsenet: Vares Kari

		Nivala Kaisa Väyrynen Mirka
Kairan Kuitu Oy	Kouva Jorma	Jurmu Juhani Lantto Marja Ojala Teemu
Pudasjärven Kyläverkot Oy	Riekki Vesa	Talala Reijo Tihinen Antti Väyrynen Mirka
Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	Kälkäjä Mari	Törmänen Anni-Inkeri Kouva Jorma Ojala Teemu
Syötteen Matkailuyhdistys ry	-	Timonen Tomi Varajäsen: Virtanen Katri
Pudasjärven Lämpö Oy	Honkanen Erkki	Lohilahti Jouko Karhu Janne Lantto Marja Koivula Marko Virtanen Katri
OSAO Pudasjärven yksikkö	ohjausryhmän jäsen	Törmänen Anni-Inkeri
Pudasjärven Kehitys Oy	Oinas-Panuma Olga	Timonen Tomi Riekki Vesa Törmänen Anni-Inkeri
Paavo Tolosen taiteilijasäätiö		Timonen Tomi Maaherra Siuruainen Eino Tirola-Santala Liisa
Kiertokaari Oy	Karhu Janne	
Oulun Seudun Leader ry	vuosikokousedustaja	Väyrynen Mirka
Oulunkaaren Työterveys Oy	Ikonen Eija	Veivo Sointu Turpeinen Seija 14.2.2023 asti

		Timonen Tomi 14.2.2023 alkaen Varajäsenet (henk.koht.) Niemitalo Antti Timonen Tomi 14.2.2023 asti Nivakoski Outi 14.2.2023 alkaen
PPP Köökki Oy	Tomi Timonen	Törmänen Anni-Inkeri
PPP Köökki Oy	Nimitystoimikunta	Karhu Janne
PPP Köökki Oy	Osakasvaliokunta	Törmänen Anni-Inkeri

Aluevaalit järjestettiin 28.1.2022. Aluevaltuustoon tuli Pudasjärveltä valituksi Anni-Inkeri Törmänen ja Olga Oinas-Panuma.

Viranhaltijaorganisaatio

VIRANHALTIJAORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin viranhaltijaorganisaatio

Kaupungin henkilöstö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Organisaatio jakaantuu vuonna 2023 organisaatorakenteen mukaisesti neljään toiminta-alueeseen:

- hallintotoiminta
- kunnan yhteistoiminta
- hyvinvointi- ja sivistystoiminta
- tekninen ja ympäristötoiminta

Toiminta-alueet jakaantuvat tulosalueisiin ja ne edelleen tulosityksiköihin.

Kaupungin johtoryhmä

Kaupunginjohtaja valitsee johtoryhmän ja vastaa johtoryhmän toiminnasta. Johtoryhmän tehtävänä on vastata omalta osaltaan tavoitteellisesta ja tuloksellisesta yhteistoiminnasta kaupungin palvelujen tuottamisessa. Johtoryhmä vastaa yhteistyössä muiden toimielinten kanssa kaupungin toimintojen suunnittelusta, valmistelusta, toimeenpanosta ja valvonnasta sekä palvelujen tuottamisesta. Johtoryhmän kokouksista laaditaan pöytäkirjat.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Maailman ja Suomen talous

Suomen talouden tilanne oli alkuvuonna ennakoarvioita heikompi ja kolmannella neljänneksellä tuotanto väheni selvästi. Myös loppuvuoden taloustilanne oli edelleen heikko ja Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui vuonna 2023 0,5 prosenttia. Tilanne oli heikoin rakentamisessa, mutta myös palveluiden hyvä kasvu on pysähtynyt.

Inflaatio hidastui nopeasti vuoden 2023 aikana ja inflaation hidastumisen myötä myös korot kääntyivät laskuun. Odotukset ohjauskorkojen laskusta seuraavana vuonna ovat aikaistuneet ja markkinakorot ovat jo alentuneet. Suurin positiivinen vaikutus korkojen laskusta nähdään vuonna 2025.

Reaaliansiot kääntyvät kasvuun vuonna 2024, mutta kotitalouksien ostovoiman kasvu jää vielä vaimeaksi, kun työllisyyden heikkeneminen ja sosiaalietuuksien leikkaukset hidastavat kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua. Vuodesta 2025 alkaen kotitalouksien ostovoiman ja kulutuksen kasvu vauhdittuvat.

Uusien asuntojen rakentaminen on jyrkässä laskussa ja lasku jatkuu vielä vuonna 2024. Maahanmuuton ja maan sisäisen muuton ansiosta asunnoille on kuitenkin kysyntää. Korkojen kääntyminen laskuun piristääkin asuntomarkkinoita ja uudistuotanto kasvaa vuodesta 2025 alkaen. Myös muu rakentaminen on laskusuunnassa, mutta toipuu asuinrakentamista nopeammin.

Haastavista lyhyen aikavälin näkymistä huolimatta odotukset tuotannollisten investointien suhteen ovat positiiviset ja yrityksillä on suuria investointitarpeita lähivuosina. Ilmastonmuutoksen ja energiamurroksen lisäksi yhä etenevä digitalisaatio ja tekoälyn hyödyntäminen lisäävät investointeja. Tuotannollisia investointisuunnitelmia onkin ennätysmäärä.

Julkisten investointien määrä kasvaa lähivuosina, vaikka julkisen talouden tiukka tilanne heikentää investointimahdollisuuksia. Valtion investointeja pitävät yllä kyberturvallisuuden, rajavalvonnan ja maanpuolustuksen vahvistaminen sekä EU:n investointirahoitus. Paikallishallinnossa investointipaineet jatkuvat väestön muuttoliikkeen ja rakennuskannan korjaustarpeiden vuoksi.

Tuotannon laskun myötä työvoiman kysyntä vähenee ja työllisten määrä kääntyy laskuun. Vuonna 2024 työllisyys vähenee tilapäisesti ja työllisyysaste laskee. Yritykset vastaavat heikkoon työvoiman kysyntään kuitenkin pääosin lomautuksin sekä muihin työvoimajoustoihin turvautumalla mieluummin kuin irtisanomisin. Työtuntien määrä supistuu kuitenkin enemmän kuin työllisyyden. Erityisesti rakentamisen supistuminen lisää työttömyyttä vuosina 2023 ja 2024. Työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin vuonna 2024.

Maailmantalouden kasvua on hidastanut inflaatio ja korkojen nousu sekä geopoliittiset jännitteet. Inflaation nopea hidastuminen ja hyvä työllisyystilanne tukevat kuitenkin kasvunäkymiä jatkossa. Korkojen odotetaan myös laskevan aiempia odotuksia nopeammin. Tunnelmat rahoitusmarkkinoilla ovatkin olleet viime aikoina melko optimistiset. Maailmantalouden kasvu on 2,7 prosenttia vuonna 2024.

Maailman tavarakaupan kehitys on ollut vaatimatonta vuoden 2023 kuluessa. Yleisten talousnäkymien vaisuuden ohella tähän näyttäisi vaikuttaneen ainakin jossain määrin maailman-kaupan uudelleenjärjestäytyminen. Monet maat ovat syventäneet kauppasuhteitaan lähellä sijaitsevien tai ystävälliseksi koettujen maiden kanssa. Maailmankauppa elpyy vuoden 2023 1,9 prosentin supistumisen jälkeen 4,4 prosentin kasvuun pitkälti kehittyvien maiden ja Yhdysvaltojen ansiosta. Kasvu tasaantuu 4,1 prosenttiin vuonna 2025 myös Euroopan talousnäkymien kohennuttua ja ulkomaankaupan elvyttyä.

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus Talvi 2023 (19.12.2023).

Kaupungin alue ja sijainti

Pudasjärven kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan koillisosassa lijoen keskijuoksulla aivan Lapin maakunnan rajalla. Pudasjärven kokonaispinta-ala on 5 867,24 km², maapinta-ala 5 638,57 km² ja vesipinta-ala 228,67 km. Pudasjärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Ranua ja Posio, idässä Taivalkoski ja Suomussalmi, etelässä Puolanka ja Utajärvi sekä lännessä Oulu ja Ii. Pudasjärven kaupungin alue jakaantuu 15 pääkylään: Aittojärvi, Hetekylä, Hirvaskoski, Iinattijärvi, Jaurakkajärvi, Jonku, Kipinä, Kurenalus (keskusta), Livo, Pintamo, Pudasjärvi, Puhoskylä, Sarakylä, Siurua ja Syötekylä.

Hallinnollinen asema

Pudasjärven kaupunki kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan.

- Valtion paikallishallinnossa poliisihallinnon asioita hoitaa Pudasjärven poliisiasema/Oulun poliisilaitos.
- Yleisen edunvalvojan tehtäviä hoitaa ostopalveluna Pudasjärven ja Taivalkosken yleinen edunvalvoja/Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri/Oulun edunvalvontatoimisto.
- Käräjäoikeuden asioita hoitaa Oulun käräjäoikeus, joka toimii Oulussa ja Ylivieskassa ja sen istuntopaikat ovat Oulussa, Kuusamossa ja Ylivieskassa.
- Oikeusaputoimistojen lakiasioita hoitaa Pudasjärven sivuvastaanotto/Oulun oikeusaputoimisto.
- Ulosoton tehtäviä hoitaa Pudasjärven toimipaikka/Oulun seudun ulosottovirasto.
- Operatiivisesta syyttäjätöinnistä huolehtii Pohjois-Suomen syyttäjälaitos.
- Tuomioistuimet: Hallinto-oikeuden asioita hoitaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ja hovioikeuden asioita hoitaa Rovaniemen hovioikeus.
- Digi- ja väestöviraston lähin toimipiste on Oulussa.

Hyvän Olon Keskus Pirtissä toimii Kohtaamo -monipalvelupiste, josta saa apua työnhakuun, opintoasioihin, työnantaja-asioihin sekä päivittäin myös KELA-asiointiin (Kelan avustava neuvontapiste; tämän lisäksi Kela-palvelee Pirtissä ajanvarauksella kerran viikossa).

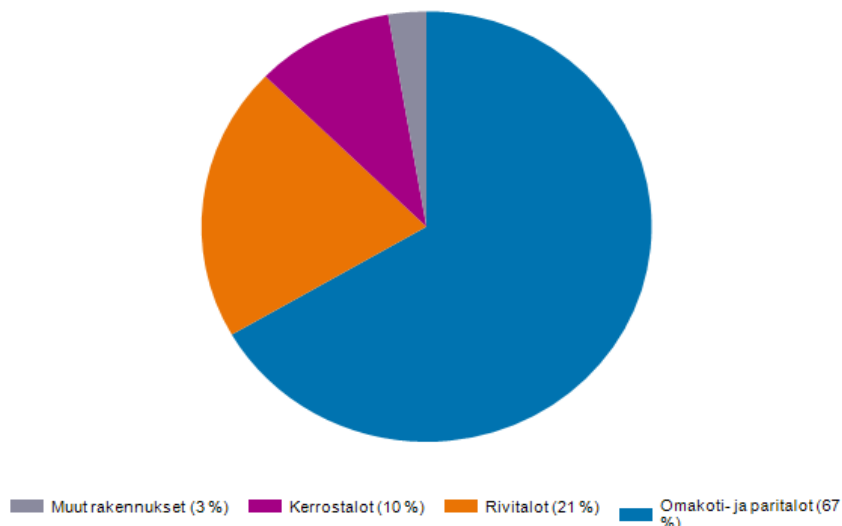
Asuminen, maankäyttö ja asuntorakentaminen

Asuntokuntien tyyppi ja määrä Pudasjärvellä vuosina 2011 ja 2022 ilmenevät seuraavasta taulukosta. Asuntokunnat ovat vähentyneet muissa talotyypeissa kuin kerrostaloissa, joissa asuntokuntien määrä on lisääntynyt. Asuminen on edelleen erittäin omakotitalovaltaista.

	2011	2022
Omakoti- ja paritalot	2628	2487
Rivitalot	775	771
Kerrostalot	319	372
Muut rakennukset	141	102
Yhteensä	3863	3732

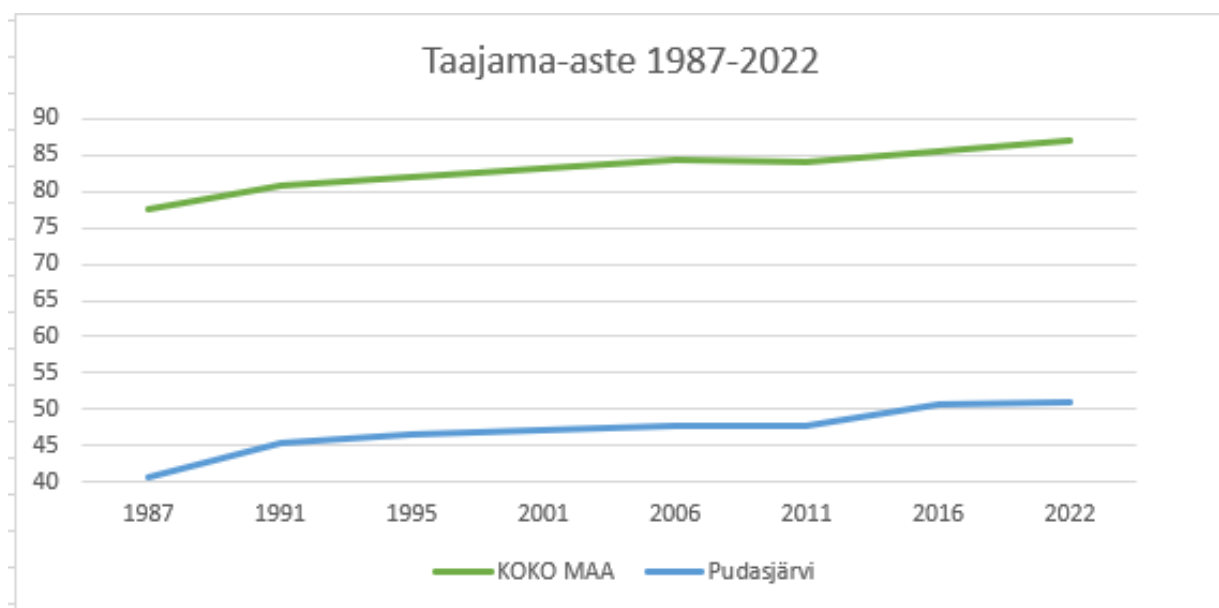
Taulukko: Asuntokunnat talotyyppin mukaan Pudasjärvellä, Tilastokeskus)

Asuntokunnat muuttujina Talotyyppi. Pudasjärvi, Kaikki asuntokunnat, Asuntokuntien lukumäärä, 2022.

Kuvaaja: Asuntokunnat Pudasjärvellä talotyyppin mukaan v. 2022 (lähde: Tilastokeskus)

Tilastokeskuksen mukaan Pudasjärven kaupungin rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus oli 87,3 % vuonna 2022. Vertailuna li 95,2 %, Oulu 44,4 % ja koko maa 51,0 %. Vuokra-asunnoissa asuvien asuntokuntien osuus oli 24,8 % vuonna 2021. Vertailuna li 18,2 %, Oulu 43,1 % ja koko maa 35,2 %.

Lähde: Tilastokeskus, tuorein tilasto vuodelta 2022

Pudasjärven taajama-aste oli 51,1 % vuonna 2022. Vertailuna li 79,0 %, Oulu 96,9 % ja koko maa 86,9 %.

Väestöstä noin puolet asuu Kurenalan taajamassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Muu väestö on jakaantunut kohtalaisen tasaisesti kaupungin alueelle vesistöjen ja pääteiden varsiin.

Toimintavuonna maankäytön suunnittelun painopisteenä oli Kurenalan keskustan ja kylien elinvoimaisuuden lisääminen sekä Syötteen alueen lomarakentamisen edistäminen.

Toimintavuonna hyväksytyt kaavat tai kaavamuutokset, jotka ovat lainvoimaiset: Lähteenmäen asemakaavan osittainen muutos, Kurenalan eteläisen osan asemakaavan muutos korttelin 14 tontit 2 ja 4, Nivankankaan asemakaava, Hulhavanahon asemakaavan muutos kortteleissa 41 ja 42.

Toimintavuonna vireille saatettuja tai vireillä olevia kaavoja ovat; Syötteen osayleiskaava 2035, Aittovaaran tuulivoimaosayleiskaava, Kivarin ja Pärjän osayleiskaavat/Yhteistuuli-tuulivoimahanke, Iso-Syötteen asemakaavan muutos kortteleiden 73, 74 ja 75 alueella, Kurenalan pohjoisen osan asemakaavan muutos ja laajennus (Suojalinnan alue).

Pudasjärven kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuussa Pudasjärven Tuulivoimaohjelma ja tuulivoimaohjelman kriteeristön.

Tolpanvaaran tuulivoimapuiston rakentaminen on loppusuoralla. Ensimmäiset myllyt hyväksyttiin käyttöön 2023 vuoden puolella.

Nivankankaan asuntoalueen infran rakentaminen aloitettiin vuoden 2023 loppupuolella.

Pientalorakentaminen oli pääosin lomarakentamista. Uusia asuinpientaloja luvitettiin vuonna 2023 kaupungin alueelle neljä kappaletta ja rivitaloja Syötteelle neljä kappaletta. Vapaa-ajan asuntojen rakentaminen on keskittynyt pääosin Syötteen alueelle.

Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset

Vuoden 2023 lopussa Pudasjärven väkiluku tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan on 7483. Vuoden 2023 talousarviossa väestöennuste on asetettu ensisijaisesti niin, että negatiivinen kehitys hidastuu ja väestömäärän ennustettiin vähenevän 80 henkilöä edellisestä vuodesta. Pudasjärven väestön kehitys jatkui negatiivisena, väestön väheneminen v. 2023 ennakkotietojen mukaan on -120 asukasta edellisestä vuodesta.

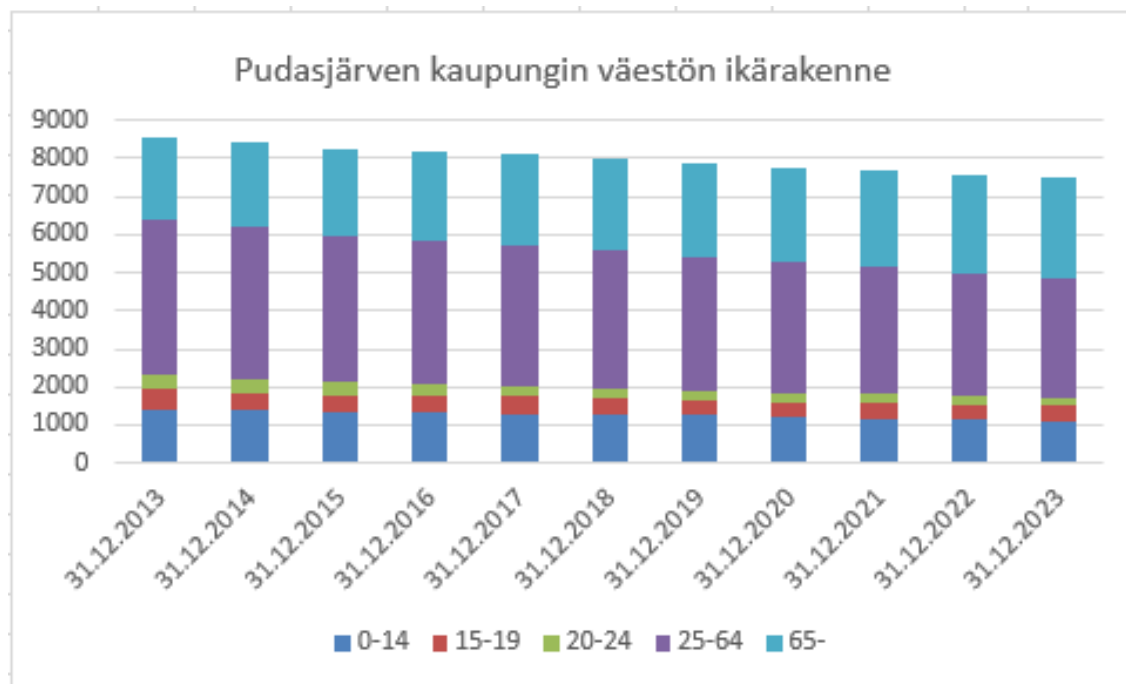
Pudasjärven kaupunki	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön-lisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto-maahan-muutto	Väestön-lisäys	Väkiluvun korjaus	Väkiluku
2013	71	116	-45	-159	120	-84	1	8537
2014	93	105	-12	-195	73	-134	-4	8399
2015	77	117	-40	-194	80	-154	12	8257
2016	70	131	-61	-114	98	-77	7	8187
2017	64	117	-53	-93	59	-87	3	8103
2018	61	113	-52	-88	29	-111	-2	7990
2019	55	131	-76	-106	66	-116	-1	7873
2020	49	115	-66	-62	35	-93	-1	7779
2021	65	134	-69	-55	45	-79	2	7702
2022	40	117	-77	-46	24	-99	0	7603
2023	52	136	-84	-88	51	-121	1	7483

Taulukko: Väestömuutokset 2013 - 2022 ja väestömuutosten ennakkotiedot 2023 (lähde: Tilastokeskus)

Pudasjärven väkiluvun muutosta vuonna 2023 vuosineljänneksittäin on verrattu seuraavassa taulukossa eräisiin muihin Pohjois-Pohjanmaan kuntiin.

		1-3/23	4-6/23	7-9/23	10-12/23
Muutos	Pudasjärvi	-41	-8	-47	-24
	li	10	-14	-79	-2
	Kuusamo	-33	-98	-42	44
	Oulu	347	139	1774	543
	Taivalkoski	-27	-34	-11	-22
Väkiluku	Pudasjärvi	7562	7554	7507	7483
	li	9863	9849	9770	9768
	Kuusamo	15113	15015	14973	15017
	Oulu	212195	212334	214108	214651
	Taivalkoski	3798	3764	3753	3731

Kuvaaja: Väestömuutosten ennakkotiedot Pudasjärvellä ja eräissä Pohjois-Pohjanmaan kunnissa vuosineljänneksittäin v. 2023, Tilastokeskus.

Kuva: Väestön ikärakenne 2013 - 2022 ja väestön ennakkollinen ikärakenne 2023 (lähde: Tilastokeskus)

Työllisyys ja työpaikat

Pohjois-Pohjanmaa

Pohjois-Pohjanmaalla oli joulukuun lopussa 24 000 työtöntä työnhakijaa, mikä on 3400 työtöntä enemmän kuin vuosi sitten. Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 3 900, mikä on noin 1 300 enemmän kuin marraskuussa ja 1 500 (+64 %) enemmän kuin vuoden 2022 joulukuussa. Maakunnan työttömyysaste oli 12,6 % ja koko maassa se oli 11,2 %. Maakunnan sisällä alhaisin työttömyysaste oli Reisjärvellä (6,4 %) ja korkein Pudasjärvellä (17,6 %). Oulussa työttömyysaste oli 13,7 %. Työttömien määrä on kasvanut Reisjärveä lukuun ottamatta vuoden takaisesta kaikissa kunnissa.

Vuoden takaiseen verrattuna uusien työpaikkojen määrä vähentyi lähes kaikissa ammattiryhmissä. Joulukuussa Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston alueella oli avoinna uusia työpaikkoja 2800. Määrällisesti eniten uusia työpaikkoja oli avoinna palvelu ja myyntityöntekijöille, rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöille ja ryhmälle muut työntekijät.

Alle 25-vuotiaita työttömiä oli joulukuussa 3 600, mikä on noin 400 työtöntä enemmän kuin vuosi sitten. Nuorten työttömien määrä on valtakunnan toiseksi korkein. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä oli 920 korkeampi kuin vuosi sitten (7 400). Vuoden 2022 joulukuusta miesten työttömyys on kasvanut 2700 ja naisten 700 henkilöllä.

Pohjois-Pohjanmaan aktivointiaste oli joulukuun lopussa 23,3 %. Aktivointiaste laski vuoden 2022 joulukuusta 2,3 % ja edellisestä 4,0 %. Aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä oli joulukuussa 7 300 henkilöä, mikä on noin 200 vähemmän kuin vuosi sitten. Palveluissa olleista 52 % oli naisia ja 48 % miehiä. Koulutuksessa oli joulukuun lopussa kaikista palveluissa olleista henkilöistä 41 %, joista työvoimakoulutuksessa oli 1 550 opiskelijaa ja omaehtoisesti työttömyysetuudella opiskeli 1 410 henkilöä. Palkkatuella kunta- ja yksityissektorilla sekä valtiolle oli työllistettyinä yhteensä 2 400 henkilöä. Yksityiselle sektorille työllistettyjen määrä kasvoi vuoden takaisesta (+ 8,9 %), mutta kuntiin työllistettyjen määrä laski (10,7 %). Joulukuussa 990 henkilöä oli mukana kuntouttavassa työtoiminnassa, 480 vuorotteluvapaansijaisena ja 250 työnhaku- ja uravalmennuksessa. Työvoimakoulutuksessa olevien määrä kasvoi vuoden 2022 joulukuusta suhteellisesti eniten (+12,2 %).

Valmennuksessa olevien määrä puolestaan laski 9,9 % ja omaehtoisesti opiskelevien 3,4 %.
Lähde: Pohjois-Pohjanmaan työllisyyskatsaus joulukuu 2023.

Pudasjärven työttömyysaste on korkea. Pudasjärven työttömyysastetta vuosina 2017-2023 on verrattu seuraavassa taulukossa eräisiin muihin Pohjois-Pohjanmaan kuntiin.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pudasjärvi	16,5	12,2	12,9	17,0	13,9	15,3	17,6
li	15,1	12,4	12,6	14,3	12,2	11,7	13,7
Taivalkoski	15,5	13,3	13,8	15,2	12,3	11,8	13,7
Kuusamo	11,8	9,9	9,9	13,1	9,4	10,2	11,7
Oulu	14,2	12,0	12,0	14,5	12,2	12,3	13,7
KOKO MAA	11,2	9,7	9,8	13,6	10,5	9,9	11,2

Taulukko: Työttömyysaste Pudasjärvellä ja eräillä muilla alueilla, Tilastokeskus

Pudasjärvi

Työpaikkojen jakautumista Pudasjärvellä eri toimialoille kuvataan seuraavassa taulukossa. Maatalouden työpaikat ovat vähentyneet kymmenessä vuodessa nopeasti muiden toimialojen työpaikkojen määrän pysyessä noin ennallaan tai lisääntyessä. Työpaikkojen kokonaismäärä on laskenut vuodesta 2011.

	2011	2016	2022
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	387	340	269
Kaivostoiminta ja louhinta	16	21	16
Teollisuus	330	265	323
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	14	7	9
Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ymp.	12	11	20
Rakentaminen	159	140	137
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottorip. korj.	239	244	220
Kuljetus ja varastointi	163	144	151
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	124	111	108
Informaatio ja viestintä	19	16	16
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	24	19	21
Kiinteistöalan toiminta	6	9	12
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	58	50	69
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	118	136	137
Julkinen hallinto ja maanpuolustus	117	102	106
Koulutus	178	173	172
Terveys- ja sosiaalipalvelut	489	506	500
Taiteet, viihde ja virkistys	34	44	56
Muu palvelutoiminta	92	81	80
Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön t.	0	13	12
Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0
Tuntematon	54	43	29
Toimialat yhteensä	2633	2475	2463

Taulukko: Alueella työssäkäyvät (työpaikat), Tilastokeskus.

Työttömyyttä Pudasjärvellä vuosina 2021-2023 kuvataan seuraavassa taulukossa. Työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut edellisestä vuodesta. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta. Työttömissä työnhakijoissa on miehiä yli kaksinkertainen määrä naisiin verrattuna.

	2021	2022	2023
Työnhakijoita laskentapäivänä (lkm.)	807	741	836
Työttömät työnhakijat laskentapäivänä (lkm.)	403	449	508
TK:n Työssäkäyntitilaston työvoima (lkm.)	2904	2936	2893
Työttömät työnhakijat, miehet (lkm.)	269	316	372
Työttömät työnhakijat, naiset (lkm.)	134	133	136
Alle 20-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	9	7	11
Alle 25-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	40	33	40
Yli 50-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	225	232	259
Vamm./pitkäaik.sair. työttömät työnhakijat (lkm.)	89	103	105
Ulkomaalaisia työttömiä työnhakijoita laskentapäivänä (lkm.)	17	12	18
Pitkäaikaistyöttömät (lkm.)	127	97	150
Kassan jäseniä työttömistä työnhakijoista laskentapäivänä (lkm.)	223	261	305
Kokoaikaisesti lomautetut laskentapäivänä (lkm.)	38	95	127
Lyhennetyllä työviikolla laskentapäivänä (lkm.)	14	...	54
Työllistettynä olevat laskentapäivänä (lkm.)	58	79	77
Työharj./työelämävalmennuksessa olevat laskentapäivänä (lkm.)	0	0	0
Työ- ja koulutuskokeilussa olevat laskentapäivänä (lkm.)	...	...	...
Työvoimakoulutuksessa olevat laskentapäivänä (lkm.)	14	28	29
Valmennuksessa olevat laskentapäivänä (lkm.)	...	...	...
Muissa palveluissa olevat laskentapäivänä (lkm.)	65	50	70
Avoimet työpaikat kuukauden laskentapäivänä (lkm.)	65	43	33
Uudet avoimet työpaikat kuukauden aikana (lkm.)	48	40	24

Taulukko: Työttömät työnhakijat eri ryhmissä, palveluissa olevat ja avoimet työpaikat kuukauden lopussa Pudasjärvellä, Tilastokeskus

Pudasjärven kaupungin yhteistyö muiden kuntien kanssa

Kuntalain 49 §:n mukaan kunnat ja kuntayhtymät voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä. Kuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat yhteinen toimielin, yhteinen virka, sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta ja kuntayhtymä.

Pudasjärvi tekee yhteistyötä Taivalkosken kunnan kanssa rakennusvalvontapalveluiden järjestämisessä (palveluiden myynti) ja lin, Vaalan ja Utajärven kuntien kanssa ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestämisessä toimien Oulunkaaren ympäristöpalveluiden isäntäkuntana. Pudasjärvi tuottaa myös valtion järjestämisvastuulla olevan yleisen edunvalvojan palvelut Taivalkoskelle.

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Sosiaali- ja terveystalouden tuottaminen Oulunkaaren kuntayhtymän toimesta päättyi järjestämisvastuun siirryttyä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle (Pohde) 1.1.2023. Tässä yhteydessä kuntouttavan työtoiminnan ja Karhupajan henkilöstö siirtyi liikkeenluovutuksella hyvinvointialueen palvelukseen. Hyvinvointialueudistuksen seurauksena kaupungin toiminnan euromääräinen volyymi laski noin puoleen ja opetuksen järjestäminen nousi kunnan euromääräisesti suurimmaksi toiminnaksi.

Ruokapalvelut siirtyivät vuoden 2022 päättyessä liikkeenluovutuksella in house -yhtiö PPP-Köökki Oy:n toiminnaksi. Ruokapalvelujen, kuntouttavan työtoiminnan ja Karhupajan toimintojen siirtymisen myötä kaupungin henkilöstöstä siirtyi yhteensä 29 työntekijää PPP-Köökki Oy:lle ja Pohteelle.

ICT-palveluiden sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaminen Pudasjärven kaupungille Oulunkaaren kuntayhtymän toimesta päättyi 31.12.2022. ICT-palveluntuottaja on ollut 1.1.2023 alkaen in house -yhtiö Lapit Oy ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaja Monetra Oulu Oy.

Kiinteistöohjelmaan liittyvien alaskirjausten jälkeen talousarviovuoden tulos jäi 3,66 M € alijäämäiseksi. Kyseessä on kaupungille kolmas perättäinen alijäämäinen vuosi. Talouden sopeutusohjelma vuosille 2021-2023 ei ole toteutunut täysin. Kaupungin tulorahoitus ei ole riittävä suhteessa menoihin, minkä osoittaa useat talouden tunnusluvut, mm. vuosikate/poistot, joka vuonna 2023 on vain 11,5 % (tulisi olla vähintään 100).

Edellisiltä tilikausilta kertynyt noin 2,71 milj. euron ylijäämä ei riitä kattamaan vuoden 2023 merkittävää alijäämää, joten tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen kaupungilla on katettavana edellisiltä tilikausilta yhteensä 0,95 milj. euron alijäämä.

1.1.5 KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Tilinpäätöksessä esitetään Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä, sen kokonaismuutos tilinpäätösvuonna, palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella sekä mahdolliset olennaiset muutokset henkilöstöä koskevissa tunnusluvuissa. Lisäksi toimialuekohtainen henkilöstömääräselvitys annetaan liitetiedoissa. Tarkemmin henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut ja henkilöstöpoliittisten strategisten linjauksien toteutuminen tullaan kuvaamaan erillisessä henkilöstöraportissa.

Henkilöstömäärän kehitys

Ennakkoon vuonna 2023 arvioitiin henkilöstövoimavarojen kehittyvän kaupungin eri toimialoilla seuraavasti:

Henkilöstön määrä	TP2021	TP2022	TA2023	TS2024	TS2025
Hallintotoiminta	65	69	67	64	64
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	240	241	235	235	235
Tekninen ja ympäristötoiminta	35	42	19	18	17
Yhteensä	340	352	321	317	316

Pudasjärven kaupungin henkilöstön määrä toimialoittain tilinpäätösten 2021 - 2022 sekä talousarvion 2023 ja suunnitelmavuosien 2024 - 2025 mukaan. Vuoden 2023 luvut perustuvat sitovaan henkilöstösuunnitelmaan.

Toteutunut henkilöstömäärä oli vuoden 2023 lopussa 307 henkilöä ilman sivutoimisia (v. 2022 / 352 henkilöä). Sivutoimisia oli vuoden lopussa 45 henkilöä (2022 / 45), jolloin vuoden 2023 henkilöstön kokonaismäärä oli 352 henkilöä (2022 / 397).

Henkilöstösuunnitelmaan verrattuna on havaittavissa, että henkilöstömäärä ylittää suunnitellun hyvinvointi- ja sivistystoiminnassa 6 henkilöllä sekä teknisessä ja ympäristötoiminnassa 2 henkilöllä. Hallintotoiminnassa henkilöstösuunnitelman lukema alitettiin 22 henkilöllä.

Henkilöstöstä 234 työntekijää eli 66,5 % työskenteli vakinaisessa palvelussuhteessa (2022 / 257 työntekijää eli 64,7 %). Vakinaisen henkilökunnan määrä vähentyi edellisvuodesta 23 henkilöllä. 16 henkilöä siirtyi tekniseltä toimelta liikkeenluovutuksella PPP Köökki oy:n palvelukseen ja hallinto- toimesta 3 henkilöä hyvinvointialue Pohteen palvelukseen 1.1.2023.

	31.12.2022		31.12.2023		Muutos
	lkm	%	lkm	%	
Henkilöstömäärä					
vakinaiset	257	64,7	234	66,5	-23
määräaikaiset	123	31,0	14	32,4	-9
työllistetyt	17	4,3	4	1,1	-11
Yhteensä	397	100,0	352	100,0	-45

Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2022 ja 31.12.2023.

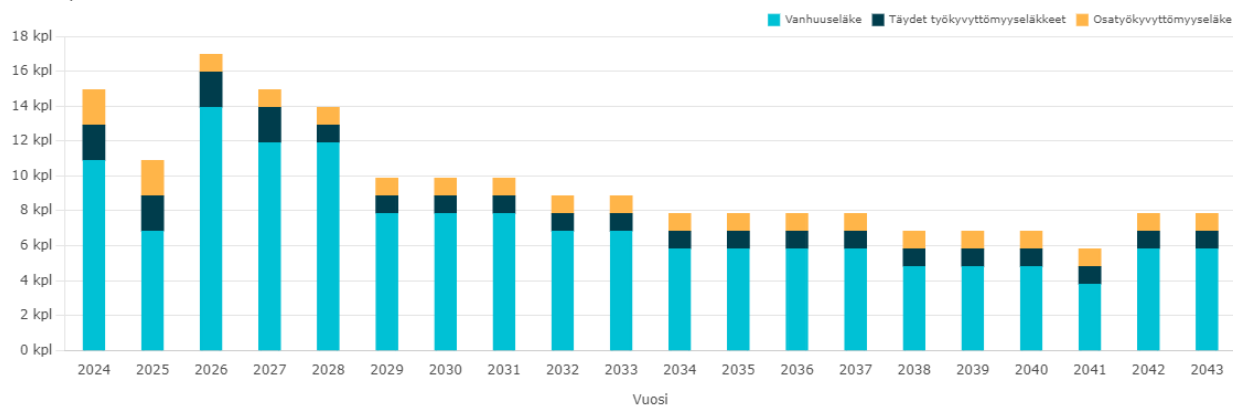
Määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 31.12.2023 yhteensä 118 henkilöä (2022 / 140), joista oli 4 työllistettyä ja 4 oppisopimussuhteista henkilöä. Työllistettyjen henkilöiden määrän vähäisyys vuoden lopussa edellisvuoteen verrattuna johtui kaupungin yhteistoimintamenettelystä syksyllä 2023 sekä vuodelle 2024 suunnitelluista lomautuksista ja irtisanomisista, jotka rajaavat mahdollisuutta työllistämiseen. Sivutoimisia työntekijöitä työskenteli kansalaisopiston tuntiopettajina, koulujen kerhonohtajina ja apuohjaajina sekä opetuksen avustajina.

1.6.2023 lähtien tuli koko kaupungin tasolla voimaan sijaisohjeistus ja täyttölupamenettely, koskien myös lyhytaikaisia sijaisuuksia. Sijaisten palkkaamista rajoitettiin hoitamalla sijaisuudet lähtökohtaisesti sijaisin järjestelyin. Lakisääteisen palvelutuotannon ja työnantajavelvoitteiden täyttymisen vaatiessa poikkeamiseen oli haettava lupa toimialajohtajalta ja toimialajohtajan suorien alaisten osalta kaupunginjohtajalta.

Eläkoityminen

Kaupungin palveluksesta on eläkoitymisennusteen mukaan jäämässä eläkkeelle vuosien 2024–2034 aikana yhteensä 128 henkilöä.

Eläkoitymisennuste

Eläkoitymisennuste, Pudasjärven kaupunki v. 2024 - 2043 (lähde: Keva).

Kaupungin henkilöstön keski-ikä vuoden 2023 lopussa oli 46,8 vuotta. Alle 40-vuotiaita heistä oli 29,7 %, mikä oli 1,2 %-yksikköä enemmän kuin vuonna 2022.

Työkyvyn ylläpito

Pudasjärven kaupungin henkilöstön työterveyspalvelut tuottaa Oulunkaaren Työterveys Oy. Työterveyshuollon kokonaiskustannukset vuonna 2023 olivat 174 420 euroa (126,5 % talousarviossa varatusta määrärahasta). Kustannukset nousivat vuoteen 2022 verrattuna 8 691 euroa. Nousu on kuitenkin maltillisempi aiempaan verrattuna; vuodesta 2021 vuoteen 2022 kokonaiskustannukset nousivat 13 759,93 euroa.

Työterveyshuollon kokonaiskustannuksista Kelan korvattavia kustannuksia oli 157 480 euroa (2022 / 155 895 e). Ennaltaehkäisevän toiminnan ja työntekijöiden työkykyä ylläpitävän toiminnan kustannukset (Kelan korvausluokka I) olivat 44,1 % ja yleislääkäritasoisen sairaanhoidon sekä muun terveydenhuollon kustannukset (Kelan korvausluokka II) 55,9 %. Vuonna 2022 vastaavat luvut olivat 38,3 % ja 61,7 %. Muutos on toivotunsuuntainen, koska vuoden 2023 osalta tavoitteeksi asetettiin, että ehkäisevän työterveyshuollon osuus olisi 65 % työterveyshuollon kustannuksista. Kuitenkin työtä tavoitteeseen pääsemiseksi on edelleen tehtävä.

Sairaspoissaolojen määrä laski vuonna 2023 edellisvuoteen verrattuna; sairauspoissaolopäivien määrä oli 4 162 kpv (2022 / 6 087 kpv). Toukokuusta lähtien oli havaittavissa kuukausitasolla selvä sairauspoissaolojen määrän väheneminen edelliseen vuoteen verrattuna. Sairaspoissaolopäivien määrä alitti vuoden 2021 sairauspoissaolopäivien määrän (4 638 kpv), mikä asetettiin enimmäistavoitteeksi vuodelle 2023. Niiden työntekijöiden lukumäärä, jotka eivät olleet yhtään työpäivää pois töistä sairauden takia vuoden 2023 aikana oli 120 henkilöä (2022 / 84 ja 2021 / 126). Vuoden 2022 sairauspoissaolojen määrän merkittävä kasvu saatiin siis leikattua, mikä on tärkeää henkilöstökustannusten pienentämiseksi.

Alkuvuonna purettiin COVID-pandemian vuoksi käyttöönotettuja toimintaohjeita, jotka perustuivat Työterveyslaitoksen ja THL:n silloisiin suosituksiin. Lisäksi työterveyshuollossa tehtiin muutos siten, että työterveyshoitaja antaa korkeintaan 1 tai 2 päivää sairauslomaa, jos kyseessä on flunssa/hengitystieinfektio, mahatauti tai todettu migreeni. Ensisijaisesti tulisi aina käyttää omailmoitus-

käytäntöä ko. tapauksissa.

Kaupungin henkilöstön koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain ja kaupunki tukee omaehtoista kouluttautumista. Valtuuston 20.4.2023 § 18 mukaisesti koulutusmäärärahoja leikattiin vuoden 2023 talousarviosta 30 000 euroa. Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2023 yhteensä 59 509 euroa, joka oli 149,33 % muutetun talousarvion 39 850 euron määrärahasta (2022 / 44 947 e, 67,3 %). Ylityksen syynä ovat yhteistoimintamenettelyn vuoksi tilatun henkilöstön muutosvalmennuksen kustannukset, joita ei ollut varattu talousarvioon sekä koko henkilöstön käyttöön hankitun Eduhouse-verkkokoulutuspalvelun kustannukset. Luvut eivät sisällä kaikkea koulutukseen käytettyjä kustannuksia (esim. matkat, ateriat, sisäisen koulutuksen kustannukset). Koulutuskorvausta vuodelta 2023 ei ole Työllisyysrahastolta haettu.

EU:n ilmoittajansuojeludirektiiviin perustuva lainsäädäntö velvoittaa yritykset ja organisaatiot tarjamaan luotettavan kanavan sisäisten väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen. Näin pyritään edistämään turvallisuutta, läpinäkyvyyttä, eettisyyttä sekä vastuullista johtamista ja toimintakulttuuria organisaatiossa. Pudasjärven kaupungissa whistleblower-ilmoituskanava otettiin käyttöön 1.4.2023 lähtien. Kanavan käytöstä on annettu henkilökunnalle ohjeistusta.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut toiminta-alueittain	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI							
Henkilöstökulut	-17 445 869	-14 881 702	-899 358	-15 781 060	-16 244 560	102,9 %	-463 500
HALLINTOTOIMINTA							
Henkilöstökulut	-2 160 565	-2 498 156	-133 759	-2 631 915	-2 515 566	95,6 %	116 348
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA							
Henkilöstökulut	-1 955 165	-1 240 488		-1 240 488	-1 249 287	100,7 %	-8 798
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA							
Henkilöstökulut	-11 321 587	-10 058 395	-765 599	-10 823 994	-11 428 847	105,6 %	-604 852
TEKNINEN TOIMINTA							
Henkilöstökulut	-2 008 552	-1 084 663		-1 084 663	-1 050 861	96,9 %	33 802

Henkilöstökulut olivat alkuperäisessä talousarviossa 14 881 702 €. Valtuuston hyväksymissä talousarvion muutoksissa henkilöstökuluihin tehtiin seuraavat muutokset:

- VALT 20.4.2023 § 18; hallintotoimi (koko kaupunkia koskien), säästövelvoite 10 000 €
- VALT 20.4.2023 § 18; koko kaupunki, täyttölupamenettely, säästövelvoite 100 000 €
- VALT 20.4.2023 § 19; koko kaupunki, lisämääräraha 285 599 €
- VALT 22.5.2023 § 23; hyvinvointi- ja sivistystoiminta, säästövelvoite 182 500 €
- VALT 18.12.2023 § 77; hyvinvointi- ja sivistystoiminta, lisämääräraha 765 000 €
- VALT 18.9.2023 § 55; Kehittämisrahastosta katettavat hankkeet, lisämääräraha 141 259 €

Henkilöstökulut vuonna 2023 toteutuivat yhteensä 16 244 560 euron suuruisina, joka oli 102,94 % muutetusta talousarviosta. Vuoteen 2022 verrattuna henkilöstökulut laskivat 1 201 309 euroa eli 6,89 %. Laskua selittävät mm. henkilöstön siirrot eri työnantajille hyvinvointialueuudistuksen myötä. Ulkoisista toimintakuluista henkilöstökulujen osuus v. 2023 oli 42,27 % (2022 / 23,9 %). Hyvinvointialueuudistuksen jälkeisessä ajassa henkilöstökulut ovat siis aiempaa merkittävämmässä roolissa kaupungin talouden kokonaisuuden kannalta.

Hallintotoimen ja teknisen toimen henkilöstökulujen toteuma alitti talousarvioon varatut rahat (toteuma hallintotoimessa 95,58 % ja teknisessä toimessa 96,88 %). Kunnan yhteistyötoiminnan henkilöstökulut toteutuivat lähestulkoon talousarvion mukaisina (toteuma 100,71 %).

Hyvinvointi- ja sivistystoimessa henkilöstökulut ylittivät muutetun talousarvion 5,59 prosenttiyksikköä eli 604 802 euroa. Ylitystä kertyi erityisesti työsuhteisten kuukausipalkoissa sekä opettajien sairaus- ja vanhempainpoissaolojen sijaisuuksista.

Kunta-alalle sovittiin vuonna 2022 Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n sekä JAU:n ja Jukon väliset kolmivuotiset työ- ja virkaehtosopimukset ajalle 1.5.2022–30.4.2025. Vuodelle 2023 määriteltiin seuraavat korotukset:

- 1.1.2023: Eläinlääkärien korotukset sekä päivystyskorvausuudistus
- 1.6.2023: Yleiskorotus 2,2 %, paikallinen järjestelyerä 0,4 % sekä kehittämissohjelmaerä 1,2 % (paikallinen erä) kaikilla sopimusaloilla.

Lisäksi vuoden 2023 sopimuskorotuksiin liittyi verrokkialojen ns. perälauta, jonka mukaan maksettiin kertakorvauksia 30.6.2023 seuraavasti:

- KVTES, OVTES ja TS-22 euromääräinen kertapalkkio 467 euroa
- KVTES liitteen 5 (Varhaiskasvatuksen henkilöstö sekä eräät koulun ammatti- ja peruspalvelutehtävät) piirissä oleville euromääräinen kertapalkkio 120 euroa
- OVTES Osion G (Varhaiskasvatuksen opetushenkilöstö) piirissä oleville euromääräinen kertapalkkio 150 euroa

Vuosikeskiarvovertailussa vuonna 2023 työvoimakustannukset nousivat keskimäärin 3,05 %.

1.1.6 YMPÄRISTÖASIAT

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluraportti

Oulunkaaren ympäristölautakunta käsittelee Oulunkaaren ympäristöpalveluiden Ympäristönsuojelun raportin vuodelta 2023 kokouksessaan maaliskuussa 2024.

Pohjaveden tarkkailut

Törrönkankaan pohjavesitarkkailua suoritetaan yhdessä Törrönkankaan toimijoiden kanssa (Pudasjärven Lämpö Oy, Kontiotuote Oy, Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo, OSAO/hevostalli, Pudasjärven Vesiosuuskunta). Tarkkailua suoritettiin kertomusvuonna Afry Finland Oy. Pudasjärven kaupungin 63 % omistaman KOY Pudasjärven Teurastamon osalta alueen pohjaveden tarkkailua seurataan yhteistarkkailuna Pudasjärven vesiosuuskunnan sekä Kontiotuotteen kanssa, kerran vuodessa otettavin näyttein. Tarkkailutulokset eivät ole antaneet aihetta lisätoimenpiteisiin.

Pudasjärven kaupungin tekninen ja ympäristötoiminta on teettänyt Naamankaharjun, Pytkynharjun ja Kivikankaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Hankkeelle saanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta avustusta. Työn toteutti WSP Finland Oy.

Jätehuolto

Jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii seudullinen jätehuoltojaosto. Se toimii Hailuodon, Iin, Kempeleen, Lumijoen, Oulun ja Pudasjärven yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Kiertokaari Oy järjestää kunnalle kuuluvat jätehuoltopalvelut. Palveluja ovat esimerkiksi toimialueen jätteenkäsittelyn järjestäminen, jäteneuvonta ja jätteen synnyn ehkäisyn, kierrätyksen ja hyötykäytön edistäminen. Jäteasemapalvelut, kotitalouksien vaarallisen jätteen jätehuolto, puutarhajätteen vastaanotto sekä erilaiset keräytempaukset täydentävät palveluja.

Jätehuollon valvontatehtävät kuuluvat ympäristönsuojeluviranomaisille. Valvontaviranomaisena Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Jätteen siirtokuormausasema, Kuusamontie 823 B

Jätteen siirtokuormausaseman toimintaa ylläpitää Kiertokaari Oy. Alueelle voidaan toimittaa suurikokoiset sekajätteet, kuten mm. rikkinäiset huonekalut ja pienet määrät rakennusjätettä. Jäte on

maksullista. Lisäksi alueelle otetaan veloituksetta vastaan pieniä määriä kotitalouksien puutarhajätettä.

Viereisen suljetun kaatopaikan tarkkailua on suoritettu tarkkailuohjelman mukaisesti kaatopaikkavesien sekä ympäristön pohja- ja pintavesien tarkkailuna. Tarkkailua suorittaa Afry Finland Oy. Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus suorittaa valvontasuunnitelmansa mukaista seuranta suljetulle kaatopaikalle. Suljetut kaatopaikat kuuluvat valvontaluokkaan 4, mikä tarkoittaa määräaikaistarkastusta vähintään kerran lupakaudessa tai kerran 5-10 vuodessa. Edellinen tarkastus on tehty 30.8.2018. Jälkitarkkailua varten on asetettu 18.000 euron suuruinen vakuus, joka on päivitetty uudelleen voimaan 2023, päättyen 29.2.2032.

Syötteen vesihuoltolaitos

Syötteen vesihuoltolaitoksen pumppaamoiden saneerausta on toteutettu aikaisemmin laaditun suunnitelman mukaisesti parantaen laitoksen huoltovarmuutta. Verkoston korjaustoilla on vuotovesien määrää saatu pienennettyä, mikä on vähentänyt puhdistamon ympäristökuormaa. Jätevedenpuhdistamon käyttö-, päästö-, vesistö- ja kalataloustarkkailu sekä raportointi toteutetaan lijoen alaosan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Uuden jätevedenpuhdistamon suunnittelu on käynnistetty ja ympäristölupahakemus jätetty AVI:n käsittelyyn 11/2022 ja päätöstä odotetaan edelleen.

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Pudasjärven kaupunki noudattaa vakuuttamiskäytännössään kaupunginhallituksen hyväksymää periaatetta riskienhallinnan järjestämisestä ja vakuutuskäytännöstä. Vakuuttamispolitiikka/perustiedot vakuutuksista sisältää mm. suojeluohjeet, riskienhallinta ja vakuuttamisohjelman vuositarkistuksen. Kaupungin vakuutukset hoitaa OP Pohjola Vakuutus 1.1.2018 alkaen.

Tulvariskit

Maa- ja metsätalousministeriö on määritellyt vesistöalueiden ja merenrantojen merkittävät tulvariskialueet. Pudasjärvi on nimetty merkittäväksi tulvariskialueeksi Maa- ja Metsätalousministeriön päätöksellä vuonna 2012.

lijoelle on laadittu tulvariskien hallintasuunnitelma vuonna 2016 ja se on päivitetty vuonna 2021. Vuonna 2021 tulvariskien hallintasuunnitelma on toteutettu paikkatietopohjaisena nettisovelluksena. Uuden esitystavan tarkoituksena on auttaa hahmottamaan tulvienhallintaa kokonaisuutena koko vesistöalueella ja mahdollistaa laajempi yleisön osallistuminen tulvariskien hallintaan. Tulvariskien hallintasuunnitelman tavoitteena on vähentää vesistötulvasta aiheutuvia vahingollisia seurauksia erityisesti Pudasjärven keskustan alueella. Lisäksi pyritään siihen, että vesistötulvista aiheutuvat vahingolliset seuraukset koko vesistöalueella jäävät kokonaisuutena mahdollisimman vähäisiksi. Suunnitelmaan sisältyy ns. SOVA-lain (200/2005) mukaisesti laadittu ympäristöselostus.

2023 on päivitetty Pudasjärven tulvasuojelusuunnitelmat sekä patoturvallisuusasiakirjat. Hankkeelle saatiin Pohjois-Pohjanmaan ELY keskuksen avustus.

Muut asiat

Kaupungin käytössä oleva kirjanpito-ohjelma ei mahdollista tällä hetkellä taloudellista raportointia ympäristöasioiden kirjaamisesta, vaan ne on esitetty osana kaupungin varsinaista tilinpäätöstä.

1.1.7 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Pudasjärven kaupungin kuntastrategian mukaisissa arvoissa osoitetaan kunnioitusta ja avarakatseisuutta kaikkia ihmisiä kohtaan. Kaupungissa on laadittu henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2021-2023 (Kh 29.9.2021 § 314).

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Esittelijät, kaupunginhallituksen ja viranomaislautakunnan jäsenet ja varajäsenet sekä toimielinten puheenjohtajisto ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset pieniä puutteita lukuun ottamatta. Toiminnassa ei ole tunnistettu korrupioon ja lahjontaan liittyviä riskejä.

1.1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Päähuomio on nyt talouden tasapainottamisessa

Kuntataloudessa on hyvinvointialueuudistuksen ja kuntien rahoituspohjan uudelleen muotoutumisen vaikutuksesta nähtävissä voimakasta eriytymistä. Pudasjärven kaupunki kuuluu kuntajoukkoon, jonka talouden rahoituspohja on uudistuksen myötä heikkenemässä. Myös työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirto kunnille ja nykyistä laajempi rahoitusvastuu pitkittyneestä työttömyydestä tulevat kasvattamaan kaupungin menoja vuoden 2025 aikana.

Ministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on linjaus kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää muuttuneen toimintaympäristön ja erilaisten tasaus- ja muutosrajoituskijöiden monimutkaistamaa rahoitusmallia. Uudistusta valmistellaan kustannusneutraaliuden periaatteella. Tarkoittaen, että lisää rahaa ei olla lisäämässä, vaan oleva rahoitus jaetaan uudelleen. Samaan aikaan hyvinvointialueiden käynnistymisen jälkeinen kuntien ja valtion välinen rahoitustasapaino on jatkuvassa muutoksessa. Tuleville vuosille kohdistuvien valtionosuuden lisäleikkauksien määrästä ja kohdentumisesta on epätietoisuutta. Hyvinvointipalveluiden saatavuuden turvaaminen edellyttää rakenteellisia uudistuksia valtakunnan ja paikallistasolla.

Pudasjärven kaupunki on tiukkenevassa talouden kehityksessä valmistellut sekä toteuttanut useiden vuosien aikana talouden tasapainottoimia. Samaan aikaan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset, kuten korona, energiakriisin vaikutukset, inflaatio, korkotason nousu, kunta-alan palkka-kehitys, työvoiman saatavuushaasteet sekä rakennusalan voimakas pysähtyminen ovat horjuttaneet talouden tasapainoa ja ennen kaikkea taloussuunnittelun pitkäjänteisyyttä. Käytöstä poistunut kiinteistökatanta aiheuttaa edelleen jopa miljoonaluokan ylimääräiset menot käyttötalouteen. Niinpä aiemmin tehdyt säästö- ja tehostamistoimet eivät ole olleet riittäviä.

Pudasjärven kaupungin talouden suunnanmuutos on ollut ennen näkemättömän raju, varsinkin vuoden 2022 lopusta alkaen. Vuoden 2023 aikana tiedostettiin muuttunut tilanne hyvin ja suunniteltiin ja osin toteutettiin merkittäviä sopeutustoimia sekä käytiin myös laajat yhteistoimintamenettelyt henkilöstön kanssa talouden säästöjen löytämiseksi ja niistä päättämiseksi vuoden 2024 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Joulukuussa 2023 lisäksi tiedossa oli, että jo valmistellut toimet eivät tule riittämään talouden tasapainoon saattamiseen, vaan tasapainotustyötä on jatkettava.

Valtuusto teki vuoden 2023 aikana ennen joulukuuta seuraavat talousarviomuutokset:

- lisämäärärahat ja muutokset (VALT 20.4.2023 § 19)
- talouden sopeutusohjelman muuttaminen (VALT 22.5.2023 § 28)
- kehittämisrahastoon liittyvät muutokset ja lisämäärärahat (VALT 12.6.2023 § 41-42, VALT 18.9.2023 § 55-56 ja VALT 13.11.2023 § 64)

Lisäksi merkittävänä talouteen vaikuttavina muutoksina valtuusto päätti joulukuun kokouksessa muuttaa talousarviota (VALT 18.12.2023 § 77)

- 1) poistamalla Oulunkaaren kuntayhtymän purusta johtuvan satunnaisen tuoton 2 221 121 € ja satunnaisen kulun 38 907 € sekä lisäämällä Oulunkaaren kuntayhtymän purusta johtuvan purkutappion (satunnainen kulu) 187 708 € ja vuoden 2022 sotekulut 260 090 €;
- 2) lisäämällä hyvinvointi- ja sivistystoiminnan määrärahoja 1 075 000 €;
- 3) lisäämällä teknisen ja ympäristötoiminnan määrärahoja 430 000 €

Samassa valtuuston kokouksessa (18.12.2023 § 73) päätettiin lisäksi 4 425 €:n lisämäärärahasta yksityistiekunnalle myönnettävään avustukseen.

Kaikkien muutosten jälkeen v. 2023 talousarvion alijäämäksi tuli -3 646 950 €.

Tämä myös pitkälti toteutui. Tilinpäätöksen tuloslaskelman tilikauden alijäämäksi muodostui -3 662 000 €. Tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen kaupungin taseeseen kertynyt nykyinen ylijäämä (n. +2,7 milj. €) muuttuu siis vajaan miljoonan euron suuruiseksi kertyneeksi alijäämäksi.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Marraskuussa 2023 Valtiovarainministeriö ilmoitti, että sote-kustannukset v. 2021-2022 toteutuivat lopullisessa tarkastelussa paljon ennakoitua korkeampina. Tämä vaikuttaa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti rahoituksen siirtämiseen kuntien valtionosuuksista hyvinvointialueille. Tämän hetkisen tiedon mukaan vaikutus Pudasjärven kaupungille on n. 300 t € vuodessa vuodesta 2025 alkaen. Vastaava vähennys viedään takautuvasti myös vuodelta 2024 vuosille 2025-2027. Tämä tarkoittaa, että suunnitelmavuosina 2025-2026 valtionosuusrahoitus on aiempaa 400 t € ennakoitua pienempi.

Syksyn 2023 aikana valmisteltiin osana seuraavan vuoden talousarviota talouden sopeuttamistoimia, joilla tavoiteltiin merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintaan. Kaupunginhallitus päätti elokuussa käynnistää yhteistoimintamenettelyn, jonka tavoitteena oli pysyvien henkilöstösäästöjen kautta kattaa osa tarvittavista menoleikkauksista. Talousarviovalmistelun yhteydessä tunnistettiin lisäksi tarve uudistaa kaupungin palvelurakennetta, erityisesti hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueella. Myös investointien osalta todettiin valmistelun lähtökohdaksi, että talouden kannalta kestävä investointitaso on talousarvio- ja suunnitelma vuosille merkittävästi monia aiempia vuosia alempi, n. 2,2 miljoona euroa vuodessa. Tämän tason ylityessä linjattiin, että ylityksen kattava osuus saadaan kaupungin omaisuutta myymällä.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä uusi hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueen palvelutuotantomalli toimeenpannaan niin, että se on käytössä elokuusta 2024 alkaen. Uudistuksella hyvinvointi- ja sivistystoiminnan organisaatioon tavoitellaan ennen kaikkea hallinnollisten rakenteiden yksinkertaistamista ja resurssien tehokkaampaa käyttöä. Muun muassa päällekkäisten toimintojen vähentäminen, yhteistoiminnallisuuksien lisääminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, tehostunut tilojen käyttö sekä kuljetustarpeiden tarkoituksenmukainen ja tehokas toteutus tuovat kustannussäästöjä sekä mahdollistavat noin 700 000 euron henkilöstömenojen vähentämisen vuositasolla.

Kiteytettynä uusi palvelutuotantomalli hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueella tarkoittaa sitä, että nykyiset kouluyksiköt koko kaupungin alueella yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi (tämä on samalla kouluverkko päätös), jolla on yksi koko kaupungin alueen kattava oppilaaksiottoalue ja yhteinen budjetti, henkilöstö ja johtamisjärjestelmä. Lukiotoiminta järjestetään nykyiseen malliin hallinnollisesti perusopetuksen toimintaan integroituna lähtökohtaisesti nykyisessä sijainnissaan Hirsikampuksella. Varhaiskasvatustoiminta jatkaa pääosin nykyisellä mallillaan. Kansalaisopistotoiminta järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa.

Hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden uuden järjestämistavan arvioidaan vähentävän henkilöstötarvetta pysyvästi n. 15 htv, mikä vähentää henkilöstomenoja vähintään 650 t € vuodessa. Lisäksi voidaan saada yhden peruskoulun mallin tuomia muita kustannussäästöjä hankinnoista (oppimateriaalit ym.) ja palveluista (koulukuljetukset ym.).

Talouden sopeutustoimien lisäksi kaupunginvaltuusto päätti marraskuussa 2023 korottaa tuloveroa veropohjan kasvattamiseksi. Tuloveronkorotus 8,36 prosentista 9,0 prosenttiin tarkoittaa noin 650 t € verolisäystä. Lisäksi osana talousarviota on kaupungin metsätilaomaisuuden myyntiä siten, että myynnistä saadaan 350 t € myyntivoitto.

Taseeseen kertynyt alijäämä tarkoittaa talouden tasapainottamistoimia, joiden vaikutuksesta talous talousarviovuonna ja enintään kolmena suunnitelmavuonna saadaan tasapainoon aiemmat ja mahdollisesti talousarviovuosina kertyneet alijäämät kattaen. Nyt talousarvio vuodelle 2024 ja -suunnitelmavuosille 2025-2026 on suunniteltu talouden tasapainon toteuttamiseksi siten, että vuodelle 2025 sisältyy tässä vaiheessa suunnitelma tuloveroprosentin huomattavasta korottamisesta 9,0 prosentista 9,7 prosenttiin ja tarve myydä arviolta jopa puolet kaupungin kaikesta metsäomaisuudesta tulevan kolmen vuoden aikana. Yhteensä metsätilojen myyntivoittoa sisältyy talousarviovuodelle ja kaikille suunnitelmavuosille 515 t €.

Kestäväksi investointitasoksi on arvioitu n 2,2 M € vuodessa, mikä tarkoittaa investointien rajaamista välttämättömmimpiin. Kaupunginhallitus on alustavassa raamipäätöksessä linjannut, että mahdollinen 2,2 M € ylittävä investointitaso edellyttää vastaavaa omaisuuden myyntiä. Päätöksestä ei käy ilmi, tarkoitetaanko omaisuuden myynnillä ylityksen suuruista myyntivoittoa, joka olisi taloussuunnittelun kannalta riittävän suurella varmuudella saatavissa vain metsätiloja myymällä. Tämä voisi tarkoittaa tarvetta myydä jopa puolet kaupungin metsätiloista.

Kesän ja syksyn aikana valmisteltavan talouden tasapainotusohjelman vuosille 2025-2027 tulee sisältää uskottavia, realistisia ja toteuttamiskelpoisia menojen leikkaus- ja tulojen lisäyskeinoja, joilla pystytään toisaalta kattamaan kaupungin talouteen kertyneet alijäämät sekä toisaalta välttämään mahdollisuuksien mukaan edellä kuvatun suuruusluokan veronkorotukset ja omaisuuden myynnit. Ensi sijaisen tärkeää on päästä taloudenhoidossa ja -suunnittelussa tilanteeseen, jossa kaupunginvaltuuston hyväksymiä talousraameja noudatetaan tähänastista tarkemmin ja puututaan ennakoivasti todennäköisiin kustannusten ylitys- ja muihin toteutumahaasteisiin tarvittaessa jo kesken talousarviovuotta.

1.1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja hallitus 9.5.2023 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen, joka astui voimaan 1.6.2023. Toiminta-alueet raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana osavuosikatsauksia ja tilinpäätöstä. Kuntakonsernin yhtiöt määrittelevät ja luokittelevat omat riskinsä sekä raportoivat niistä kaupungille vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

RISKITAUUKKO

Rahoitukseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Tekninen ja ympäristötoiminta: Käyttämättömien kiinteistöjen käyttötaloussrasite	Huomattava merkitys	Kiinteistörekisterin ajantasaisuus, Tarkkojen kululaskelmien esittäminen	Kiinteistöohjelma on päivityksessä. Alaskirjauksia on pystytty toteuttamaan suunnitelman mukaisesti. Käyttämättömien kiinteistöjen vaikutus käyttötalouteen on edelleen merkittävä ja energian hinnannousu on edelleen heikentänyt tilannetta. Palveluostoja on pyritty vähentämään kaupungin oman työn osuutta lisäämällä. Kaupungin kiinteistöjä on laitettu myyntiin.
Hallintotoiminta: Lainojen korkotason nousu. Tulorahoituksen väheneminen; valtionosuudet ja verotulot.	Huomattava merkitys	Iso osa lainoista sidottu pitkiin kiinteisiin korkoihin, korkosuojaus. Kulutason sopeuttaminen pienenevän tulorahoituksen tasolle; laadittu talouden sopeutusohjelma mutta ohjelma tarvitsee päivitystä.	Talouden suhdanteet alamaissa ja verotulokertymän suunta menossa alaspäin, mutta vuotta 2023 koskien tilanne vielä kohtuullisen hyvä. Korkotason nousun riski on realisoitunut. Toki korkotaso on pitkällä aikavälillä edelleen maltillinen. Kaupungin emokonsernin lainakannassa kiinteiden korkojen korkosuojausvaikutus toimii vielä, mutta uusien lainojen kohdalla kustannusriski realisoituu. Leasinghankkeiden korkotason nousulla merkittävä vaikutus kaupungin talouteen. Vuotta 2023 koskien merkittävä kustannusten nousu. Odotus jatkossa on toiseen suuntaan.

<p>Hallintotoiminta: Työllisyyden hoito vaatii yhä enemmän resursseja</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Työllisyyden hoitamiseksi haetaan kustannustehokkaita uusia toimintamalleja.</p>	<p>Työllisyyspalvelujen siirto kunnille toteutuu ja Pudasjärvi on mukana Oulun seudun työllisyysalueessa. Kustannuksien kasvun riski on merkittävä nykyisessä talous- ja työllisyysilanteessa, vaikka kaupungin omat mahdollisuudet vaikuttaa työttömyyden hoidon toimenpiteisiin ja niiden vaikuttavuuteen lisääntyvätkin.</p>
<p>Hallintotoiminta: Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu voi olla ennakoitua suurempi</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Kehitetään verkostoyhteistyönä pitkäaikaistyöttömille kohdentuvia työllisyyspalveluja. Tavoitteena on saada pitkäaikaistyöttömät oikean palvelun ja toimeentulon piiriin. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksua pyritään pienentämään erilaisten työllistämisen tukien kautta esim. työllistämisen kaupunkilisän avulla.</p>	<p>Pitkäaikaistyöttömyys ei ole vähentynyt toimenpiteistä huolimatta. Pudasjärven ongelmana on rakenteellinen pitkäaikaistyöttömyys. Valtakunnalliset talouden haasteet lisäävät työttömyysprosentin kasvun riskiä ja sitä kautta kuntaosuusmaksun kasvua.</p>
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Suomistartin rahoitus on siirtynyt toiminta-alueen budjettiin.</p>	<p>Huomattava merkitys</p>		<p>Toiminta-alueen budjetissa varattu määräraha riittää enintään 10 opiskelija vuosittaiseen kouluttamiseen. Äkillisesti lisääntyvään opiskelijamäärään ei kyetä reagoimaan budjetin puitteissa.</p> <p>Vuoden aikana opiskelijoita on pääsääntöisesti ollut yli 20.</p>
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Etsivä nuorisotyön rahoitus tulee 80 % ulkopuolelta.</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Suunnitelma on laadittu: mikäli rahoitus lakkaa, supistetaan toimintaa minimiin ja sisällytetään talousarvioon. Etsivä nuorisotyön järjestäminen on lain mukaan pakollista.</p>	<p>Rahoitusta on haettu.</p>

<p>Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Talousarvion ylittyminen suoritmaksutulojen jäädessä budjetoitua alhaisemmiksi.</p>	<p>Huomattava merkitys</p>	<p>Osavuositarkastukset, Säästötoimenpiteet tai lisämäärärahan hakeminen, mikäli ylittymisriski havaitaan ajoissa.</p>	<p>Ympäristöterveydenhuollon valvonnan suoritmaksutulot jäivät noin 37 000 euroa alle tavoitteen, koska tarkastuksia jäi tekemättä. Eläinlääkinnän ja ympäristövalvonnasta suoritmaksuja tuli enemmän kuin talousarviossa, joten yhteensä suoritmaksutuloja jäi saamatta vain noin 27 000 euroa. Talousarvio ylityksen suurin syy oli suoritmaksujen jääminen talousarviotavoitteesta.</p>
<p>Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Henkilöstöresurssi ei riitä</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Oikea-aikainen rekrytointiprosessi, Alan oskelijoiden palkkaaminen kesän sijaisuuksiin.</p>	<p>Henkilöstöresursseissa toteuma oli vuonna 2023 noin 0,5 henkilötyövuotta pienempi kuin suunniteltu. Vuoden aikana kaksi ympäristötarkastajaa (toinen ympäristönsuojelusta ja toinen ympäristöterveydenhuollosta) vaihtoi työnantajaa ja virat olivat täyttämättä rekrytointiprosessien ajan. Kesällä 2023 ympäristönsuojelun ympäristötarkastajan virkaa hoiti määräaikainen sijainen. Kesälle 2023 jäi kaupungineläinlääkärin sijainen palkkaamatta muutaman kuukauden ajaksi, koska sijaisia ei ollut enempää tarjolla.</p>

Tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Hallintotoiminta: Arkistotoimen resurssi on vakiintunut mutta on edelleen haavoittuva.	Huomattava merkitys	Oulunkaaren kanssa ollut yhteisprojekti tiedonohjaussuunnitelman laatimiseksi on päättynyt.	Arkistotoimen resurssin jatko on epävarmaa liittyen talouden tasapainotustoimenpiteisiin.
Hallintotoiminta: Työntekijöitten tietoturva ei riittävästi hallinnassa	On merkitystä	Tietoturvapoliitiikan laatiminen, käyttäjäsitoumukset määritelty ja tietoturvakoulutuksen järjestäminen.	Tietoturvakoulutusta järjestetään ja henkilöstön käyttäjäsitoumukset on määritelty. Tulee kiinnittää vielä lisää huomiota henkilöstön tietoturvaosaamisen parantamiseen.
Hallintotoiminta: Organisaation ohuus	Huomattava merkitys	Arkistointi järjestelmälliseksi. Sähköinen arkistointi otettu käyttöön. Keskustoimisto- ja taloushallinnon resurssien sekä sijaisuuksien hallinta.	Tiedonhallinnan resurssin haavoittuvuus on huomioitu. Laplt Oy kaupungin ICT-palvelut. Palveluntuottaja on aikaisempaa suurempi inhouse-yhtiö, joten tietohallinnon resurssi ei ole niin haavoittuva. Yhteistyön merkitys kaupungin ja Laplt välillä on tärkeää. Keskustoimiston resurssien haavoittuvuus osin säästö- ja sijaistamiskuvioiden sekä toistuvien vaalien vuoksi on myös huomioitava. Riskeinä työkuorman kertyminen ja työhyvinvoinnin laskeminen. Taloushallinnon asiantuntijaresurssin ohuus ja haavoittuvuus on myös tunnistettu ja jatkossa vaatii toimenpiteitä.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Arkistonhoito ei ole ajan tasalla ja osaaminen puutteellista.	Marginaalinen merkitys	Arkistovastaavat on nimetty, mutta koulutusta ei ole vielä heille järjestetty	Arkistovastaavat on nimetty, mutta koulutusta ei ole vielä järjestetty.

Viesti- ja Informaatioteknologiaan liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Tekninen ja ympäristö-toiminta: Viestivälitysverkoston toimintahäiriöt	On merkitystä	Lyhyen kantaman radiopuhelinkaluston ylläpito	Yleisen viestiverkon häiriöihin varauduttava muilla langattomilla viestintävälineillä kuten lyhyen kantaman radiopuhelimilla ja pelastuslaitoksen Virve verkkoon tukeutumalla
Hallintotoiminta: Toimivat ja luotettavat internet-yhteydet sekä tietopalvelut ovat toiminnan perusedellytys; selvitys meneillään, että miten tietopalvelut järjestetään kunnalle, kun tuleva sote-uudistus toteutuu vuoden 2023 alusta	On merkitystä	Kaupungin tietopalveluista vastaa 1.1.2023 alkaen Laplt. Kaupungin tytäryhtiö vastaa kuituverkon rakentamisesta.	ICT-palvelutuotannon siirto pääosin toteutettu. Oma tietojärjestelmäosaamista kaupungin sisällä on silti syytä kehittää.
Hallintotoiminta: Kaupungin asiakas- tai yritystietojen tietoturvan vaarantuminen	On merkitystä	Asiakas ja yrityskohtaisen luottamuksellisen tiedon minimointi tietojärjestelmissä. Kaikki tarpeeton luottamuksellinen tieto tulee hävittää.	Edelleen kalastelu- ja tietoturvarikkomuksien yrityksiä ilmenee, vaikka palvelutuottajan vaihtuminen LapIT:iin on parantanut tilannetta. Asiassa on syytä olla edelleen tarkkana.
Hyvinvointi- ja sivistystoimi: Ajanmukaista opetusteknologiaa on hankittu kouluille. Riskinä on, että niitä ei kyetä hyödyntämään riittävästi.	Marginaalinen merkitys	ICT-strategian päivitystä käynnistetään. Osaamisen jakamisen toimintamalli henkilöstön koulutuksessa.	Tutor opettaja -toiminta on saatu osaksi koulujen normaalia arkea.
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Yhteydenottoihin ei vastata kohtuullisessa ajassa	On merkitystä	Sähköpostin ja postin käsittelyn, sisältäen kirjaamisen, sekä asiakkaalle vastaamisen priorisointi ja käytännön systematisointi	Valituksia yhteydenottojen viivästymisestä tuli vuonna 2023 yksi koskien päivitystäjän tavoittamista.

Liikenteeseen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Tekninen ja ympäristötoiminta: Äkillisten sääilmiöiden vaikutus liikenteeseen	On merkitystä	Ennakkosuunnitelman laadinta	Laajamittainen ja pitkäkestoinen liikenneverkon häiriö on epätodennäköinen. Sähköiset palvelut liikenneverkon tilan tiedottamisesta, ylläpitotoimenpiteiden seurannasta ja palautekanavista kehittyvät koko ajan. Järjestelmistä ja niiden toiminnasta tulee viestiä aktiivisesti kuntalaisille jotta yhteydenotot ohjautuvat oikealle taholle ja asianhoito nopeutuu. Sään ääri-ilmiöt ja vuodenaikojen voimakkaat vaihtelut todennäköisesti lisääntyvät tulevaisuudessa.

<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Tiestön kunnon heikkeneminen</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Tiestön kuntotiedon kerääminen, Äkillisten korjaustarpeiden toteuttaminen nopeasti käyttötalousmenoista</p>	<p>Toistaiseksi tiestön ylläpito ja kunnostus on ollut liikenteen edellyttämällä tyydyttävällä tasolla. Soratieverkon taso tulee todennäköisesti hiljalleen heikkenemään niin valtion kuin kaupungin- sekä yksityistietieverkon osalta johtuen vähäisistä määrärahoista. Todennäköisesti kelirikkokaudet pitenevät ja häiriöt lisääntyvät. 2023 päättyneessä yhteisalueurakassa on tehty tietoisia säästötoimenpiteitä jättämällä yksikköhintaisia sorastuksia tekemättä. Kaupunki on kumminkin myöntänyt myös huomattavia korjausavustuksia valtionavustuksen saaneille yksityisteille.</p>
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Kouluksien piirissä on noin 550 oppilasta.</p>	<p>Huomattava merkitys</p>	<p>Tien vaarallisuuden luokitteluksi käytetään vuosittain päivitetävää ELY-keskuksen teiden vaarallisuusmäärittelyä tai muuta viranomaislausuntoa., Kuljetukset kilpailutetaan säännöllisesti ja kilpailutuksessa huomioidaan riittävä aikataulu ja turvallisuus.</p>	<p>Nykyiset toimenpiteet riittävät. Kuljetusten kokonaistarkastelua on syytä suunnitella talousnäkökulmasta. Kuljetuskustannusten nousu on ollut huomattavaa.</p>

Elintarvikehuoltoon liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Tekninen ja ympäristötoiminta: Pitkäkestoiset sähkökatkokset	On merkitystä	Valmiussuunnittelussa otettu huomioon varavoimakäyttöiset tilat, Ruokahuollon toimintojen varmistaminen, Varavoimakoneiden toiminnan varmistaminen	Pitkien sähkökatkojen riski pienenee kun sähköverkkoa kaivetaan maahan tehostetusti Pudasjärven alueella 2023-2025. Keskeisten kohteiden varavirransaanti on varmistettu varavoimakoneiden olemassaololla mutta investointejakin tarvitaan. Yksityisten talouksien omavarautumista tulee pyrkiä parantamaan viestimällä kotivarasta 72h.

Terveyteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Tekninen ja ympäristötoiminta: Pandemia	Marginaalinen merkitys	Poikkeustilannesuunnitelmien laadinta	Covid ei ole vaikuttanut toimintaan.

<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Pienen organisaation haavoittuvuus</p>	<p>Huomattava merkitys</p>	<p>Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan, Selkeät prosessit, Ristiin perehdytys</p>	<p>Organisaation henkilöstömuutokset ja ajoittain vajaa henkilöstö vaikuttavat heikentävästi toiminnan tehokkuuteen. Ennalta arvattua suurempi työmäärä toimintaympäristön muutoksista johtuen on vaikuttanut asioiden käsittelyaikoihin ja projektien aikatauluihin. Rekrytoinneissa on ollut paikoin haasteita. Uusien henkilöiden riittävä perehdytys ja toimintaprosessien uudistaminen ovat avainasemassa toiminnan tehokkuuden parantamiseksi. Uusien henkilöiden tehtävään perehtyminen ja työtehokkuuden saavuttaminen kestää tehtävästä riippuen 6-24kk.</p>
<p>Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Terveysteen liittyvät riskit</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Riittävä suojarustus valvonta ja eläinlääkintäkäynneillä.</p>	<p>Vuoden 2023 aikana oli kaksi lievempää tapaturmaa, jotka aiheutuivat eläimen odottamattomasta käyttäytymisestä.</p>
<p>Hallintotoiminta: Ohut organisaatio; pidemmät sairauslomat.</p>	<p>Huomattava merkitys</p>	<p>Ennaltaehkäisevät keinot, lähiesimiestyössä puheeksi ottaminen ja varhaisen tuen-toimintamallin aktiivinen käyttö. Laajennettu työterveyshuolto. Ostopalvelujen käyttö mahdollisuuksien mukaan</p>	<p>Työn kuormittavuuden kasvu ja jatkuvat talouden säästöpainet sekä resurssivähennykset heikentävät työhyvinvointia ja lisäävät sairauslomien mahdollisuutta.</p>
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Laajan ja leviävän influenssaepidemian aikana koulutyö voi vaarantua</p>	<p>Huomattava merkitys</p>	<p>Koulut kartoittavat syksyisin käytettävissä olevat sijaiset., Koulut valmistautuvat poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin.</p>	<p>Taloudellisen tilanteen takia sijaisten rekrytoinnissa on ollut suuria haasteita.</p>

<p>Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Suunnitelmallinen valvontaa ei saada tehtyä.</p>	<p>Huomattava merkitys</p>	<p>Valvontasuunnitelman toteuman seuranta ajankohtaiskeskusteluissa ja tarvittaessa tehtävien priorisointi tai siirtäminen</p>	<p>Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallinen valvonta jäi tavoitteesta 13 %-yksikköä, mikä johti myös siihen, että suoritemaksujen osalta jäätiin kauas talousarviotavoitteesta. Eläinlääkinnän valvonnan osalta jäätiin tavoitteesta 6 %-yksikköä, sillä kesken vuoden tuli Ruokaviraston eläinten hautaamiseen liittyvä valvontapyyntö, mihin pystyttiin vastaamaan osittain. Ympäristösuojelun valvonta toteutui tavoitteen mukaan.</p>
--	----------------------------	--	--

Yleiseen turvallisuuteen liittyvät riskit

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
<p>Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Koulujen yleinen turvallisuus.</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Koulujen turvallisuussuunnitelmat päivitetään vuosittain ja yhteistyötä tehdään erilaisten tilanteiden harjoitteluksi mm. pelastuslaitoksen kanssa.</p>	<p>Koulujen turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja vuosittaiset turvallisuuskävelyt sekä poistumisharjoitukset on pidetty.</p>

Ympäristötekijät

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Tekninen ja ympäristötoiminta: Tulva	On merkitystä	Tulvapenkereet sekä pumppaamojen automaatio ja säännöllinen valvonta., Patoturvallisuuskansion ajanmukaisuus	Tulvasuojelutoimenpiteet ovat toistaiseksi estäneet laajempien vaurioiden syntymisen. Paikallisten tulvatilanteiden ja tiehäiriöiden ennakointiin tulee kiinnittää huomiota yhteistyössä yksityistiekuntien ja ELY keskuksen kanssa. Kurenalan hulevesipumppaamoiden saneeraus on saatettu valmiiksi ja toiminta on saatu etävalvonnan piiriin. Patoturvallisuusasiakirjat ja tulvasuojelusuunnitelmat on päivitetty
Tekninen ja ympäristötoiminta: Öljy- ja polttoainevahingot pohjavesialueilla	On merkitystä	Yhteistyö pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten kanssa, Pohjavesien suojelusuunnitelmien ajantasaisuus	Pelastusviranomaisen huolehtii ensitorjunnan pohjavesialueilla. Asian vakavuudesta riippuen kohteeseen voi tulla jälkitarkkailuvelvoitteita. Pohjavesien suojelusuunnitelmat on päivitetty.

<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Ympäristönsuojelun poikkeamat</p>	<p>Marginaalinen merkitys</p>	<p>Valvontatehtävät maastokatselmuksien yhteydessä, Riittävä resurssi ja kalusto valvonnan suorittamiseen, Pohjavesien suojelusuunnitelmien ajanmukaisuus</p>	<p>Pieniä öljyvahinkoja tai muuta ympäristön pilaantumista ilmenee yleensä vuosittain joko asianosaisen omailmoituksen, naapuri-ilmoituksen tai viranomaistarkastuksen perusteella. Pelastusviranomaisen huolehtii ensitorjunnan ja siirtää jatkotoimet kaupungin hoidettavaksi. Jälkitorjuntakustannuksien velkominen aiheuttajalta jää viranhaltijoiden tehtäväksi. Asian vakavuudesta riippuen kohteeseen voi tulla jälkitarkkailuvelvoitteita. On laadittu Pudasjärven viherympäristösuunnitelma, jossa on nostettu esille vieraslajien esiintyminen ja hallinta. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat on päivitetty ajan tasalle.</p>
<p>Tekninen ja ympäristötoiminta: Syötteen jätevesi- ja käyttövesipumppaamoiden varavoiman puuttuminen</p>	<p>On merkitystä</p>	<p>Yhteistyön kehittäminen Särkivaaran ja Pudasjärven vesiosuuskuntien kanssa, Automaation ja sähkökeskusten investoinnin toteuttaminen 2021-2024 mahdollistaa varavirran syötön.</p>	<p>Pumppaamoiden varavoiman syöttömahdollisuutta on toteutettu. Jätevedenpuhdistamolle on toimitettu vanha varavoimakone puhdistamon toiminnan varmistamiseksi, mutta toimialueelle tarvitaan myös lisäinvestointeja kentälle siirrettäviin varavoimakoneisiin.</p>
<p>Hallintotoiminta: Ei erityisiä riskejä</p>	<p>Marginaalinen merkitys</p>		<p>Ei erityisiä riskejä.</p>

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Riski	Riskin merkittävyys	Hallintakeinot ja toimenpiteet	Viimeisin toteuma
Tekninen ja ympäristötoiminta: Kiinteistövahinkojen osalta korvausvastuu kaupungilla niiltä osin, kun vakuutusyhtiö ei korvaa	On merkitystä	Ajan tasalla olevat vakuutukset, kiinteistön tilan seuranta ja ennakoiva kunnossapito	Vakuutuksesta korvattavia vahinkoja ei ole vuoden aikana ilmennyt. Varmistetaan jatkossa vakuutusten ajantasaisuus, kilpailukykyinen kustannustaso ja korvausehtojen rajoitteet.
Hallintotoiminta: Henkilöstön tapaturmat	On merkitystä	Vakuutukset ajan tasalla, sopimus vakuutusmeklari-palveluista	Vakuutukset pidetään ajan tasalla ja vakuutusyhtiön/-meklarin kanssa sopimuksien seuranta sekä etätöajanvakuutukset kunnossa.
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta: Henkilöstön ja oppilaiden tapaturmat.	Marginaalinen merkitys	Vakuutukset ovat ajan tasalla, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ovat ajan tasalla. Tarkastukset suoritetaan ajallaan.	Toimenpiteet on riittäviä.

1.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginvaltuusto (10.2.2014 § 4) on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupungin hallintosäännössä (valtuusto 21.4.2022 § 26) on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista, työnjaosta ja tehtävistä.

Kaupunginhallitus on päivittänyt 9.5.2023 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen, joka on tullut voimaan 1.6.2023.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta. Kuntakonsernien selonteko esitetään kuntakonsernin toimintaa ja taloutta koskevassa osiossa. Kuntakonsernin yhtiöt määrittelevät ja luokittelevat omat riskinsä sekä raportoivat niistä kaupungille vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Ei ole raportoitu laiminlyönneistä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimintakertomuksen muissa kohdissa. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden johdosta mahdollisesti suoritettujen toimenpiteiden on esitetty kunkin toiminta-alueen teksteissä.

Toteutuneet merkittävät riskit

Toiminta-alueet raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskien hallinnan kehittämisestä osana väliraportointia ja tilinpäätöstä. Tilikauden aikana toteutuneista merkittävistä riskeistä ja toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista on toimintakertomuksessa oma erillinen arvio.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kaupungilla on kattava vakuutusturva riskien realisoidumisen varalta. Kaupunginhallituksella ei ole tiedossa omaisuuden hankinnan tai luovutuksen osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu. Hoidon valvonnan osalta kaupunginhallituksella on tiedossa mahdollinen kaupunkiin kohdistuva yksityisoikeudellinen korvausvaatimus. Kaupungin vastuuvakuutus kattaa korvauksen, jos kaupungille lankeaisi korvattavia vastuita.

Sopimustoiminta

Sopimusten hallinnassa käytetään sähköistä ClouDia-sopimushallintajärjestelmää. Järjestelmään on määritelty sopimusten sisällön vastuu ja seurantahenkilöt. Järjestelmien käytettävyydessä on vielä jonkin verran kehitettävää.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Pudasjärven kaupunginhallitus on ohjannut ja valvonut, että toiminta-alueet ovat toimineet vahvistetun talousarvion, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit. Sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta toiminta vaatii edelleen kehittämistä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Käytettävissä olevien selontekojen ja selvitysten perusteella Pudasjärven kaupungin sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat hyvällä tasolla. Järjestelmällistä ja tavoitteellista kehittämistyötä on edelleen jatkettava. Toiminta-alueilla kehitetään edelleen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa mm. päivittämällä riskienhallintasuunnitelmia, kehittämällä riskien arviointia, hallintakeinoja sekä niiden seurantaa. Lisäksi koulutuksilla vahvistetaan sopimusosaamista ja turvallisuusasioiden hallintaa. Toiminta-alueilla on tehty vaarojen ja riskien arviointi ja kaupungilla on käytössä sähköinen Turva-Arvi –ohjelma. Ohjelma pitää sisällään RiskiArvi- ja turvallisuusilmoitusohjelmat.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Kaupunginhallituksen alaisten toiminta-alueiden ja konserniyhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Arvio perustuu toiminta-alueiden toiminnastaan hyväksymiin selontekoihin sekä sisäisen sekä ulkoisen tarkastuksen arviointitietoihin. Toiminta-alueet ovat arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toimivuutta osavuosikatsausten yhteydessä (suunnitelmat ja toimenpiteet ovat arvio merkittävimmistä riskeistä -osiossa).

Annettujen selontekojen pohjalta kaupunginhallitus toteaa, että toiminta-alueet ovat huolehtineet osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toteutuksesta kaupungin ohjeiden mukaisesti.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

TULOSLASKELMA, ULKOINEN JA SEN TUNNUSLUVUT

Pudasjärven kaupunki (1000€)	TP 2023	TP 2022
TOIMINTATUOTOT	8 481	10 221
Valmistus omaan käyttöön		
TOIMINTAKULUT	- 38 428	- 73 100
TOIMINTAKATE	- 29 947	- 62 879
Verotulot	15 192	27 249
Valtionosuudet	15 241	39 996
Rahoitustuotot ja -kulut	72	- 58
Korkotuotot	32	26
Muut rahoitustuotot	1 124	756
Korkokulut	- 591	- 200
Muut rahoituskulut	- 494	- 639
VUOSIKATE	557	4 308
Poistot ja arvonalentumiset	- 4 853	- 4 768
Suunnitelman mukaiset poistot	- 3 532	- 3 646
Arvonalentumiset	- 1 321	- 1 122
TILIKAUDEN TULOS	- 4 296	- 460
Varausten ja rahastojen muutokset	634	388
Poistoeron muutos	103	103
Varausten muutos		
Rahastojen muutos	531	285
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 3 662	- 72

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	22,1	14,0
Vuosikate/Poistot, %	11,5	90
Vuosikate, €/asukas	74	567
Asukasmäärä	7483	7593

Toimintatuotot / Toimintakulut, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku kertoo, mikä osuus käyttötalouden toimintakuluista katetaan toimintatuotoilla. *Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan 22,1%. Edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 14,0%.*

Vuosikate / Poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Poistot ja arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100%, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pitävät paikkansa, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan vuosikate on 11,5% poistoista. Edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 90%.*

Vuosikate € / asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan vuosikate euroa/asukas on 74. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 567.*

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	557	4 308
Satunnaiset erät	0	0
Myyntivoitot ja tappiot	-45	-144
Muut korjauserät	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 664	-2 250
Rahoitusosuudet investointeihin	174	40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 213	163
Toiminnan ja investointien rahavirta	235	2 117
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 350	3 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 868	-4 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 885	-806
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-6	12
Vaihto-omaisuuden muutos	35	35
Saamisten muutos	837	164
Korottomien velkojen muutos	-1 099	-3
Rahoituksen rahavirta	134	-1 798
Rahavarojen muutos	369	319
Rahavarat 31.12.	13 815	13 446
Rahavarat 1.1.	13 446	13 126
Rahavarojen muutos	369	319

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2023	2022
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-7 695	-13 208
Investointien tulorahoitus, %	22,4	194,9
Laskennallinen lainanhoitokate	0,2	1,0
Lainanhoitokate	0,2	0,9
Kassan riittävyys, pv	107	61
Asukasmäärä	7 483	7 593

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä kertoo, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on -7 695 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli -13 208 (1 000 €).*

Investointien tulorahoitus, %

$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan investointien tulorahoitus % on 22,4, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 194,9.*

Laskennallinen lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan laskennallinen lainanhoitokate on 0,2, edellisen vuoden vastaava tunnusluku oli 1,0.*

Lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan lainanhoitokate on 0,2, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 0,9.*

Kassan riittävyys (pv)

$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan kassan riittävyys on 107 päivää, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 61.*

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT			2023	2022	2023			2022	
VASTAAVAA			1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA			1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT					A OMA PÄÄOMA				
I Aiheettomat hyödykkeet					I Peruspääoma			40 729	43 017
1. Aineettomat oikeudet			6	27	II Kehittämisrahasto			3 331	3 862
2. Muut pitkävaikutteiset menot			27	34	III Arvonkorotusrahasto			0	0
3. Ennakkomaksut			0	0	IV Muut omat rahastot			29	29
II Aineelliset hyödykkeet					V Ed. tk:en yli/alijäämä			2 712	2 784
1. Maa- ja vesialueet			8 482	8 400	VI Tilikauden yli/alijäämä			-3 662	-72
2. Rakennukset			28 612	30 018	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet			20 782	20 318	1. Poistoero			951	1 054
4. Koneet ja kalusto			141	162	2. Vapaaehtoiset varaukset			0	0
5. Muut aineelliset hyödykkeet			129	129	C PAKOLLISET VARAUKSET				
6. Ennakkomaks ja kesk.er. hank.			738	2 206	1. Eläkevaraukset			0	0
III Sijoitukset					2. Muut pakolliset varaukset			0	0
1. Osakkeet ja osuudet			7 336	11 796	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			0	0	1. Valtion toimeksiannot			0	0
3. Lainasaamiset			0	0	2. Lahjoitusrahastojen pääomat			38	38
4. Muut saamiset			0	0	3. Muut toimeksiantojen pääomat			74	81
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					E VIERAS PÄÄOMA				
1. Valtion toimeksiannot			0	0	I Pitkäaikainen				
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			37	37	1. Joukkovelkakirjalainat				
3. Muut toimeksiantojen varat			59	59	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			21 464	23 048
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					3. Lainat julkisyhteisöiltä			0	0
I Vaihto-omaisuus					4. Lainat muilta luotonantajilta			0	0
1. Aineet ja tarvikkeet			0	0	5. Saadut ennakot			0	0
2. Keskenkäynteiset tuotteet			0	0	6. Ostovelat			0	0
3. Valmiit tuotteet/Tavarat			0	0	7. Muut velat/liittymismaksut			1 300	1 300
4. Muu vaihto-omaisuus			106	142	8. Siirtovelat			0	0
5. Ennakkomaksut			0	0	II Lyhytaikainen				
II Saamiset					1. Joukkovelkakirjalainat			0	0
Pitkäaikaiset saamiset					2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			12 917	10 994
1. Myyntisaamiset			0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä			0	0
2. Lainasaamiset			1 113	1 269	4. Lainat muilta luotonantajilta			52	23
3. Muut saamiset			0	0	5. Saadut ennakot			294	525
4. Siirtosaamiset			0	0	6. Ostovelat			2 286	2 916
Lyhytaikaiset saamiset					7. Muut velat/liittymismaksut			253	264
1. Myyntisaamiset			987	1 053	8. Siirtovelat			1 730	1 975
2. Lainasaamiset			348	459	VASTATTAVAA YHTEENSÄ			84 499	91 838
3. Muut saamiset			397	466	TASEEN TUNNUSLUVUT:				
4. Siirtosaamiset			1 384	1 819	Omavaraisuusaste, %			52,4	55,5
III Rahoitusarvopaperit					Suhteellinen velkaantuneisuus %			102,8	52,3
					Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €			-950	2 712

1. Osakkeet ja osuudet	5	5	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-127	357
2. Sijoitukset rahamarkk.instrum.	2 774	2 565	Lainakanta 31.12., 1000 €	34 432	34 065
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	8 939	9 461	Lainat euroa/asukas	4 601	4 486
4. Muut arvopaperit	1 170	833	Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	92 925	78 777
			Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	12 418	10 375
IV Rahat ja pankkisaamiset	927	582	Lainasaamiset, 1000 €	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	84 499	91 838	Asukasmäärä	7 483	7 593

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan omavaraisuusaste % on 52,4, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 55,5.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan suhteellinen velkaantuneisuus % on 102,8, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 52,3.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$
Luku osoittaa paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan kertynyt alijäämä on -950 (1000 €), edellisenä vuonna kertynyt ylijäämä oli 2 712 (1000 €).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$
Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan kertynyt alijäämä/asukas on -127 €, edellisenä vuonna kertynyt ylijäämä/asukas oli 357 €.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$
Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan kunnan lainakanta on 34 432 (1000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 34 065 (1000 €).

Lainat euroa/asukas

Lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan lainakanta / asukas on 4 601 €, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 4 486 €.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan lainat ja vuokravastuut ovat 92 925 (1000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 78 777 (1000 €).

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Lasketaan jakamalla lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. *Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan lainat ja vuokravastuut / asukas ovat 12 418 €, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 10 375 €.*

Lainasaamiset 31.12.

Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan sijoituksiin merkittyjä lainasaamisia ei ole.

Peruspääoman muutokset

Sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaminen siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Muutoksesta johtuen kaupungin peruspääoma aleni 2,287 milj. euroa:

- Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin siirtyvät osuudet, -4,418 milj.€
- Oulunkaaren kuntayhtymäosuuden arvonkorotus, +2,114 milj.€
- Hyvinvointialueelle siirtynyt lomapalkkavelka, +0,017 milj.€

Muutokset kirjattiin avaavaan taseeseen 1.1.2023.

1.5 KOKONAISTULOT JA –MENOT

TULOT	2023		2023	
	1 000 €	MENOT		1 000 €
Toiminta			Toiminta	
Toimintatuotot	8 481		Toimintakulut	38 428
Verotulot	15 192		- Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	15 241		Korkokulut	591
Korkotuotot	32		Muut rahoituskulut	494
Muut rahoitustuotot	1 124			
Satunnaiset tuotot	0		Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korjauserät:			Tulorahoituksen korjauserät:	
- Pakoll. var. muutos/muut korjauserät	0		+/- Pakollisten varausten muutos	0
- Pys. vastaavien hyödykk. luovutusvoitot	-45		- Pys. vastaavien hyödykk. luovutustappiot	0
Investoinnit			Investoinnit	
Rahoitusos. investointimenoihin	174		Investointimenot	2 664
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	2 213			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0		Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 350		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 868
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 885		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0		Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	47 648		Kokonaismenot yhteensä	47 045

Täsmäytys:

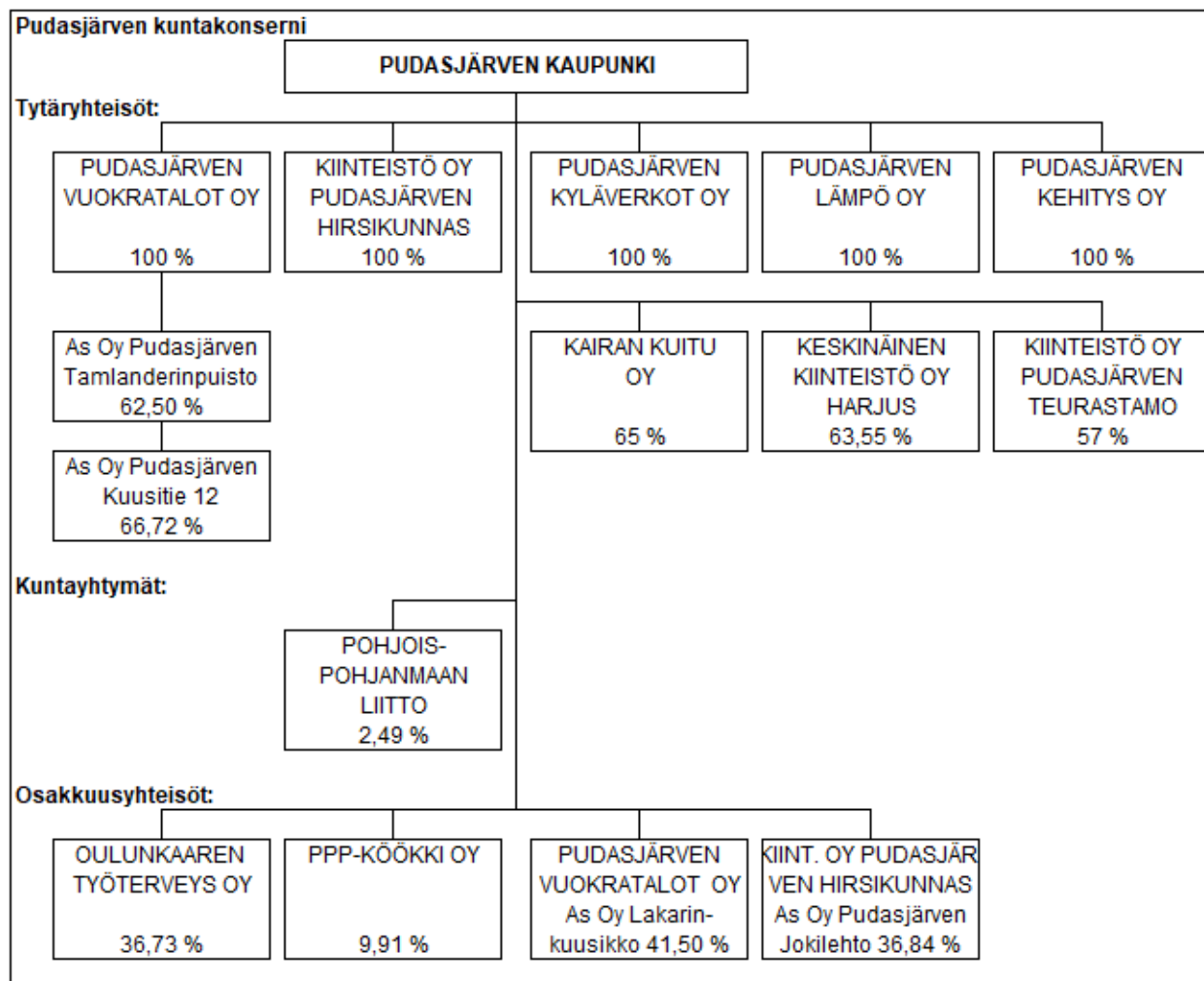
Kokonaistulot – Kokonaismenot = 47 648 - 47 045 = 603

Rahavarojen muutos – Muut maksuvalmiuden muutokset = 369 - (-234) = 603

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Kuva: Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt 31.12.2023

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu Pudasjärven kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen mukaisesti. Toimintavuoden 2023 osalta noudatettiin vielä 7.9.2017 § 51 valtuuston hyväksymää konserniohjetta. Konsernin toiminnan ohjaus tapahtuu käytännössä konserniyhteisöjen yhtiökokous-edustajiksi ja hallituksen jäseniksi valittujen luottamushenkilöedustajien toimesta sekä kaupungin-hallituksen ja -valtuuston päätöksillä konserniin liittyvissä asioissa. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat niiden edustajia tytäryhteisön toimielimissä.

Kaupunginvaltuuston kokouksessaan 12.2.2024 § 8 hyväksymä konserniohje tulee voimaan 1.4.2024.

Pudasjärven kaupunginvaltuusto asetti vuoden talousarviossa kaupungin konserniin kuuluville tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tytäryhteisöjen toimitusjohtajat raportoivat tavoitteiden toteutumisesta talouden osavuositarkastuksen ja toimintakertomuksen yhteydessä tytäryhteisöjen toimintakertomus- ja tilinpäätöstiedot -osiossa.

Konsernin tulos toimintavuodelta on heikko konsernin alijäämän ollessa noin 4,42 M €. Tämä selittyy valtaosaltaan kaupungin alijäämällä (noin 3,66 M €). Pudasjärven kaupunkikonsernin velat ja vuokravastuut asukasta kohden ovat valtakunnallisesti tarkastellen suuret. Kaupungin lainakanta ja vuokravastuut olivat vuoden lopussa n. 93 M € (12 418 € / asukas) ja koko konsernin n. 128 M € (17 045 € / asukas). Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, 172 % (vieraan pääoman suhde käyttötuloihin) on korkea. Myös lainanhoitokate 0,4, joka on huomattavasti pienempi kuin 1, kertoo, että tulorahoitus ei riitä lainojen lyhennyksiin ja korkokuluihin. Konsernin korkokulut, 1,64 M€, kasvoivat edellisestä vuodesta lähes miljoonalla eurolla.

	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet			
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle krt/v	4	4	4
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	51,8	51	34,2
Konsernin vuosikate %:a poistoista	74,1	90	20,9
Konsernin omavaraisuusaste, %	32,6	yli 50	36,2
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	80,1	alle 70	172
Konsernin lainakanta, €/asukas	11 303	alle 9 000	9 226
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet			
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	1 krt/kk	1 krt/kk	1 krt/kk

Taulukko: Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetettujen tavoitteiden toteutuminen v. 2023.

Alla konsernin talouden tunnuslukuja on verrattu eräisiin muihin kuntiin ja maan keskiarvoon (uusimmat käytettävissä olevat luvut vuodelta 2022):

Tilinpäätös 2022 tiedot	Pudasjärvi	li	Taivalkoski	Oulu	Manner-Suomi
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	52	50	38	50	50
Konsernin vuosikate %:a poistoista	74	78	178	196	129
Konsernin omavaraisuusaste, %	33	27	53	47	42
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	80	74	54	81	82
Konsernin lainakanta, €/asukas	11 303	7 277	5 236	5 999	7 871
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	17 533	7 415	5 456	8 028	9 367
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	0,6	0,7	2,0	2,1	1,2

Taulukko: Konsernin talouden tunnuslukujen vertailu v. 2022 (lähde: Suomen Kuntaliitto/Valtiokonttori)

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Vuoden 2023 toteumat poikkeavat merkittävästi vuoden 2022 toteumista, koska aikaisemmin kunta-konserniin kuulunut Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri lakkasi 31.12.2022 soteuudistuksen vuoksi.

Oulunkaaren kuntayhtymä purkautui vuoden 2023 aikana. Yhtiön loppuselitys ja tilinpäätös ajalta 1.1.-5.5.2023 käsiteltiin valtuustossa 18.9.2023 § 53. Tilinpäätös sisältyy Pudasjärven kaupungin konsernin vuoden 2023 tilinpäätöslaskelmiin.

Kaupunki myi vuonna 2023 PPP-Köökki Oy:n osakkeita 597 kpl Koulutuskuntayhtymä OSAO:lle, mikä pienensi kaupungin omistusosuutta yhtiöstä 10,5%:sta 9,91%:iin. Pienen omistusosuuden vuoksi PPP-Köökki Oy:n tulos ei sisälly konsernin tilinpäätöslaskelmiin.

Pudasjärven Vuokratalot Oy myi vuoden 2023 aikana tytäryhteisönsä As Oy Pudasjärven Syötteen. As Oy Pudasjärven Syötteen osavuoden 2023 tulos ei sisälly konsernin tilinpäätöslaskelmiin.

Valtuusto myönsi vuonna 2023 seuraavat tytäryhteisöjen lainoja koskevat 100% omavelkaiset takaukset:

- Vuokratalot Oy:n Kuntarahoitus Oy:n kanssa solmittavalle Kuntayritystodistusohjelmalle. Ohjelma on voimassa toistaiseksi ja kuntayritystodistuslimiitin määrä on enintään 1 000 000 euroa. (16.3.2023 § 5)
- Pudasjärven Vuokratalot Oy:n Kuntarahoitus Oy:stä nostamalle 2 927 165 € lainalle. Takaus on voimassa 31.12.2065 asti. (12.6.2023 § 40)
- Kairan Kuitu Oy:n Kuntarahoitus Oy:stä nostamalle 4 267 000,00 € lainalle. Takaus on voimassa 30.6.2049 asti. (20.4.2023 § 16)
- Pudasjärven Kyläverkot Oy:n Kuntarahoitus Oy:stä nostamalle 2 316 500,00 € lainalle. Takaus on voimassa 30.6.2049 asti. (20.4.2023 § 16)

Kaikki edellä mainitut takaukset kattavat lainapääoman lisäksi korot, viivästyskorot ja muut mahdolliset kulut.

1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Riskit ja haasteet konsernin tulevassa kehityksessä liittyvät erityisesti talouteen. Konsernin lainakanta on suuri. Kiristynyt korkomarkkina huomioiden mahdollisuudet mittaviin uusiin investointeihin ovat rajalliset sekä kaupungilla että konserniyhtiöillä. Osalla konserniyhtiöistä lainakannan suojaamattomuus lisää korkokustannuksia tulevina vuosina merkittävästi ja osalla yhtiöistä alhainen omavaraisuusaste voi johtaa myös rahoituksen saannin vaikeutumiseen. Osaavan henkilöstön saatavuuteen voi myös liittyä riskejä.

Toiminnallisesti konsernin kehitysnäkymät ovat suhteessa toimintaympäristöön kohtuullisen hyvät ja vakaat. Kun talouteen liittyviä riskejä hallitaan ja tunnistetaan ennakkollisesti ja vuorovaikutuksellisesti konsernijohton, yhtiöiden toimivien hallitusten, ylimmän johdon viranhaltijoiden sekä kaupungin luottamushenkilöiden kesken, voidaan keskittyä toiminnan kehittämiseen uusitus- tai uudistuksen kohteena olevassa palvelurakenteessa. Kaupungin hyvä sijainti keskeisten liikenneyhteyksien varrella, toimintaympäristön kehittämismahdollisuudet, yleinen kehittämismyönteisyys ja konsernihenkilöstön ja -luottamushenkilöiden sitoutuneisuus asetettuihin tavoitteisiin mahdollistavat toiminnan myönteisen kehityksen pitkälle tulevaisuuteen. Toimintaympäristön ilmapiiri merkitsee paljon ja katse on suunnattava eteenpäin.

1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Kaupunginhallitus on päivittänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 9.5.2023. Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa kaupunginhallitus ja toteuttamis- ja valvontavastuu on kaupunginjohtajalla. Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhtiöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta osavuosisaksausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	14 575	65 481
Toimintakulut	-42 598	-126 343
Osuus osakkuusyht. voitosta /tappiosta	5	-89
TOIMINTAKATE	-28 018	-60 950
Verotulot	15 192	27 249
Valtionosuudet	15 241	39 996
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	41	35
Muut rahoitustuotot	1 120	773
Korkokulut	-1 644	-658
Muut rahoituskulut	-580	-742
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 063	-593
VUOSIKATE	1 351	5 702
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 131	-6 571
Arvonalentumiset	-1 321	-1 122
Poistot ja arvonalentumiset	-6 452	-7 693
Satunnaiset erät	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-5 101	-1 991
Tilinpäätössiirrot	571	310
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	111	-16
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 419	-1 697
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	34,2	51,8
Vuosikate/Poistot %	20,9	74,1
Vuosikate, euroa/asukas	181	751
Asukasmäärä	7 483	7 593

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 \times \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Tunnusluku kuvaa toimintatuottojen osuutta toimintamenoista. *Toimintatuottojen osuus toimintakuluista vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan on 34,2 %, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 51,8.*

Vuosikate prosenttia poistoista

$= 100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on 100%, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Nämä väittämät pitävät paikkansa, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan vuosikate kattaa 20,9 % poistoista, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 74,1.*

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan vuosikate euroa/asukas on 181, edellisenä vuonna vastaava luku oli 751.*

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 351	5 702
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-57	-141
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 295	5 561
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-9 192	-12 267
Rahoitusosuudet investointeihin	1 785	1 406
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	454	285
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6 953	-10 576
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 658	-5 015
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 290	10 969
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 636	-6 148
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 608	-1 102
LAINAKANNAN MUUTOKSET	2 262	3 719
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	2 114	-38
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen ja varojen pääomien muutokset	-6	7
Vaihto-omaisuuden muutos	-78	-160
Saamisten muutos	3 622	1 139
Korottomien velkojen muutos	-7 738	637
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-4 200	1 623
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	176	5 304
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 482	289
KASSAVARAT 31.12.	15 660	22 793
KASSAVARAT 1.1.	21 142	22 504
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 482	289

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-38 535	-42 300
Investointien tulorahoitus, %	18,2	52,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,3	0,6
Lainanhoitokate	0,4	0,9
Kassan riittävyys, pv	96	57

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämmäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä kertoo, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoiton on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä on -38 535 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli -42 300 (1 000 €)*

Investointien tulorahoitus, %

$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan investointien tulorahoitus % oli 18,2, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 52,5.*

Laskennallinen lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan laskennallinen lainanhoitokate on 0,3, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 0,6.*

Lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan lainanhoitokate on 0,4, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 0,9.*

Kassan riittävyys (pv)

$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan kassan riittävyys on 96 päivää, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 57.*

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT		2023	2022			2023	2022
		1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA				OMA PÄÄOMA			
PYSYVÄT VASTAAVAT				Peruspääoma	40 729	43 017	
Aineettomat hyödykkeet				Muut omat rahastot	3 762	4 604	
Aineettomat oikeudet	6	158		Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 431	5 215	
Muut pitkävaikutteiset menot	360	558		Tilikauden yli-/alijäämä	-4 419	-1 697	
Ennakkomaksut	0	377		OMA PÄÄOMA	43 503	51 138	
Aineettomat hyödykkeet	366	1 093		VÄHEMMISTÖOSUUDET	773	1 005	
Aineelliset hyödykkeet				PAKOLLISET VARAUKSET			
Maa- ja vesialueet	8 844	9 483		Muut pakolliset varaukset	0	846	
Rakennukset	50 891	55 528		PAKOLLISET VARAUKSET	0	846	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	37 867	37 268		TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Koneet ja kalusto	466	1 778		Valtion toimeksiannot	372	159	
Muut aineelliset hyödykkeet	1 040	1 051		Lahjoitusrahastojen pääomat	38	38	
Ennakkom. ja keskener. hank.	738	18 124		Muut toimeksiantojen pääomat	281	338	
Aineelliset hyödykkeet	99 846	123 232		TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	692	535	
Sijoitukset				VIERAS PÄÄOMA			
Osakkuusyhteisöosuudet	484	720		Pitkäaikainen			
Tytäryhteisöosakk. ja osuudet	0	0		Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	49 997	67 765	
Muut osakkeet ja osuudet	928	1 145		Lainat julkisyhteisöiltä	4 639	5 036	
Muut lainasaamiset	0	1		Lainat muilta luotonantajilta	2	2	
Muut saamiset	0	21		Saadut ennakot	160	178	
Sijoitukset	1 412	1 888		Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 444	1 463	
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 623	126 212		Siirtovelat	0	49	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				Pitkäaikainen	56 243	74 493	
Valtion toimeksiannot	372	159		Lyhytaikainen			
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	37	37		Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	13 939	12 706	
Muut toimeksiantojen varat	266	316		Lainat julkisyhteisöiltä	389	389	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	675	512		Lainat muilta luotonantajilta	74	36	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				Saadut ennakot	295	527	
Vaihto-omaisuus				Ostovelat	3 140	7 741	
Aineet ja tarvikkeet	3	381		Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 514	2 085	
Muu vaihto-omaisuus	624	505		Siirtovelat	2 321	9 101	
Ennakkomaksut	106	142		Lyhytaikainen	21 672	32 585	
Vaihto-omaisuus	733	1 028		VIERAS PÄÄOMA	77 914	107 078	
Saamiset				VASTATTAVAA	122 882	160 603	
Pitkäaikaiset saamiset							
Myyntisaamiset	0	0					
Lainasaamiset	42	43					
Muut saamiset	0	1					
Siirtosaamiset	0	0					
Pitkäaikaiset saamiset	42	44					
Lyhytaikaiset saamiset							
Myyntisaamiset	1 673	4 550					
Lainasaamiset	74	185					
Muut saamiset	520	2 225					
Siirtosaamiset	1 881	3 052					
Lyhytaikaiset saamiset	4 149	10 013					
Saamiset	4 190	10 057					
Rahoitusarvopaperit							
Osakkeet ja osuudet	2 779	1 939					
				KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT:			
				Omavaraisuusaste, %	36,2	32,6	
				Suhteellinen velkaantuneisuus, %	172	80,1	
				Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	-989	3 518	
				Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-132	463	
				Konsernin lainakanta 31.12, 1000 €	69 041	85 935	
				Konsernin lainat euroa/asukas	9 226	11 318	
				Lainat ja vuokravastuut 31.12, 1000€	127 544	133 304	
				Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	17 045	17 556	
				Konsernin lainasaamiset 31.12, 1000€	0	1	

Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0	908
Joukkovelkakirjalainasaamiset	8 939	9 461
Muut arvopaperit	1 170	833
Rahoitusarvopaperit	12 888	13 141
Rahat ja pankkisaamiset	2 772	9 653
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 584	33 879
VASTAAVAA	122 882	160 603

Asukasmäärä	7 483	7 593
--------------------	--------------	--------------

Omavaraisuusaste, %

$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50%:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan omavaraisuusaste on 36,2 %, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 32,6.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan suhteellinen velkaantuneisuus on 172 %, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 80,1.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$
Luku osoittaa paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan kertynyt alijäämä on -989 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku, kertynyt ylijäämä oli 3 518 (1 000 €).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$
Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan kertynyt alijäämä/asukas on -132 €, edellisenä vuonna kertynyt ylijäämä/asukas oli 463 €.

Konsernin lainakanta 31.12.

$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$
Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan lainakanta on 69 041 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 85 935 (1 000 €).

Konsernin lainat euroa/asukas

Tunnusluku lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan lainakanta / asukas on 9 226 €, edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 11 318 €.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan lainat ja vuokravastuut ovat 127 544 (1000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 133 304 €.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euro/asukas

Tunnusluku lasketaan jakamalla lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan lainat ja vuokravastuut / asukas ovat 17 045 €, edellisen vuoden vastaavaksi tunnusluvuksi saadaan 17 556 €.*

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. *Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukaan sijoituksiin merkityt lainasaamiset ovat 0 (1 000 €), edellisenä vuonna vastaava tunnusluku oli 1 (1 000 €).*

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Vuoden 2023 tuloslaskelma osoittaa 556 910 euron vuosikatetta. Suunnitelman mukaiset poistot ovat -3 532 257 euroa ja kiinteistöjen alaskirjauksesta johtuvat arvonalentumiset -1 320 797 euroa.

Edellä mainittujen kirjausten jälkeen tilikauden tulos on -4 296 144 euroa.

Tilikauden tuloksen käsittelyerinä on tuloutettu poistoeroa 103 263 euroa ja rahaston käyttöä 530 625 euroa. Tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostuu -3 662 256 euroa. Alijäämä -3 662 256 euroa siirretään yli/alijäämätilille. Yli/alijäämätilillä on edellisten tilikausien ylijäämä 2 712 206 euroa. Yli/alijäämätilin alijäämäksi muodostuu - 950 050 euroa.

1.7.2 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilinpäätöksen tuloslaskelman tilikauden alijäämäksi muodostui -3,66 milj. €. Tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen kaupungin taseeseen kertynyt aiempi ylijäämä (n. 2,7 milj. €) muuttuu siis vajaan miljoonan euron suuruiseksi kertyneeksi alijäämäksi (-0,95 milj. €).

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Ks. tarkemmin kappale Arvio tulevasta kehityksestä.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 STRATEGIAOSAN TOTEUTUMINEN

2.1.1 KUNTASTRATEGIA 2022-2030

Valtuuston 30.5.2017 § 25 hyväksymän kuntastrategian 2017-2027 strategian linjaukset ja tavoitteet nojaavat vahvasti Pudasjärven omiin luontaisiin vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin. Pudasjärven tulevaisuuden tahtotila ” Pudasjärvi on Suomen luonnonmukaisin kasvukaupunki” määrittää kiteytetysti koko kunnan tahtotilan. Pudasjärvi on luonnonantimien ja hirren koti, vahvasti kasvava maaseutumainen, suurkaupungin aktiivista kumppanuutta hyödyntävä monikulttuurinen ja persoonallisuuksia kiinnostava kaupunkialue.

Valtuuston 17.6.2021 § 38 hyväksymän päivitetyn kuntastrategian 2022-2030 tulevaisuuden tahtotila määrittää kiteytetysti koko kunnan tahtotilan. Vision avulla pyritään luomaan kaikille toimijoille tulevaisuudesta yhtenäinen kuva, joka on riittävän innostava, selkeä sekä ajattelua ja päätöksentekoa ohjaava. Pudasjärven tahtotila 2030: Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa.

Pudasjärven elinkeinonäkymät

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisen ohjauksivastuu on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla 1.1.2019 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen mukaisesti. Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin välille on laadittu yhteistyösopimus, johon sisältyy yritysneuvonta, elinkeino-ohjelman laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä kaupungin kanssa, muut yrityspalvelut sekä tontti- ja imagomarkkinointi. Lisäksi yhtiö toteuttaa joitakin EU-rahoitteisia, yrityslähtöisiä kehittämishankkeita. Yritysneuvontaa tarjotaan sekä yritystoimintaa suunnitteleville henkilöille että elinkaarensa eri vaiheissa oleville pk-yrityksille.

Kehitysyhtiö toimii yritys­lähtöisesti, joten yhtiö pyrkii erityisesti edistämään yritysten ja yritysryhmien omien hankkeiden toteutumista. Tällöin eri kanavista tuleva tukirahoitus kohdistuu suoraan alueen yrityksiin ja niiden omiin kehittämistarpeisiin. Yritykset sitoutuvat parhaiten yritys­kohtaisesti suunniteltuihin kehittämistoimenpiteisiin ja yrityshankkeilla on näin vahvempaa vaikuttavuutta elinkeinotoimintaan.

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisessä noudatetaan kaupunkistrategian linjauksia. Menestystekijöiksi ovat valikoituneet jalostunut puutuoteteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämysellinen luontomatkailu. Matkailun aluetalouden vaikutus Pudasjärvellä -selvitys valmistui 2023. Matkailun kokonaisvaikutus Pudasjärvellä vuoden 2022 tilastojen perusteella lähes 39 milj. €. Jalostavan puuteollisuuden vaikutus oli 84 milj. €, vähittäiskaupan 55 milj. € ja metsätalouden ja puunkorjuun 36 milj. €. Matkailun kehittämistä ohjaa Syötteen matkailualueen Master Plan- ja investointisuunnitelma sekä alueen osayleiskaava. Investointitarpeet on koottu matkailun puitesopimukseen. Alueen yritykset ovat suorittaneet vastuullisuusohjelmia ja STF-merkkejä vuoden 2023 aikana. Vastuullisuus­uustyön myötä Syötteen matkailualueelle tavoitellaan alueellista Sustainable Travel Finland (STF) -statusta vuosien 2024-2025 aikana. Pudasjärven Kehitys Oy auttaa sopivien rahoituskanavien löytämisessä ja yritystukien hyödyntämisessä kunkin yrityksen oman tilanteen ja tarpeen mukaisesti. Investointihalukkuus on kääntynyt loppuvuodesta 2023 positiiviseen suuntaan erityisesti matkailun toimialoilla.

Kehitysyhtiön toiminnassa tuetaan kaikkien toimialojen yrittäjyyttä. Yrittäjyyteen kannustetaan ja yrittäjyysosaamista vahvistetaan henkilökohtaisen yritysneuvonnan kautta. Kaupungin ja Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa lisätään Pudasjärven tunnettuutta markkinoinnin kautta. Tuomme esille

Pudasjärven vahvuuksia hiilineutraalin teollisuuden, kuten puurakentamisen, luontomatkailun ja uusiutuvan energian myötä.

Yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä tuetaan yrityskehittämisen ja toiveiden mukaisesti järjestämällä verkostoitumistilaisuuksia, työpajoja ja hankkeita sekä vahvistamalla sidosryhmyötä. Yrityksille suunnattuja valmennuksia toteutetaan yhteistyöfoorumien kautta, jossa mukana toimivat yrittäjät, OSAO, Pudasjärven kansalaisopisto ja kaupunki. Lisäksi toteutamme yritystilaisuuksia laajan kehittämisverkoston kanssa.

Pudasjärven Kehitys Oy on mukana TE2024 palvelu-uudistustyössä yhdessä kaupungin ja laajan verkoston kanssa. Uusi palvelu aloittaa toiminnan vuoden 2025 alusta. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa työnantajien ja -tekijöiden kohtaamista ja lisätä alueen elinvoimaa. Uudessa mallissa työvoiman ja elinkeinon tarpeiden kohtaamiseen halutaan vastata aiempaa nopeammin. TE-palvelut 2024 -uudistuksesta halutaan toteuttaa Pudasjärvellä erottautumistekijä, joka edesauttaa yritysten ja työntekijöiden tuleamista ja sijoittumista paikkakunnalle.

Pudasjärven Kehitys Oy on mukana seuraavissa hankkeissa yritysten tarpeet ja yhtiön resurssit huomioiden.

- Yritysten sukupolven- tai omistajanvaihdosta valmistelevalle yritykselle saadaan tukea Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien yhteistyön kautta.
- Digivalmiuksia vahvistetaan laajalle kohderyhmälle Pudasjärven kaupungin organisoimassa *KOHOTA* -hankkeessa. Olemme osatoteuttajana yhdessä OSAO:n kanssa. Hanke päättyi elokuussa 2023. Digivalmiuksien edistämiseen perustettiin yhteistyöfoorumi, joka jatkaa työtä vuodesta 2024.
- Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelma valmistui toukokuussa 2022 yhtiön omana hankkeena. Tuloksena oli Matkailun kehittämisen kokonaiskuva ja investointitarpeiden kokonaisuus sekä alueen kaavoitustarpeet. Matkailun Master Plan tukee myös Matkailun puitesopimusta.
- Vastuullisempi ja kestävämpi Syötteen matkailualue -hanke toteutettiin vuoden 2023 aikana. Tavoitteena on saada Syötteen matkailualueen yhteinen STF-status vuoden 2024-2025 aikana.
- Matkailun aluemarkkinoinnin uudelleen organisointi valmistui keväällä 2023. Syötteen Matkailuyhdistys ry ja Pudasjärven Kehitys Oy toteuttavat matkailun aluemarkkinointia yhteistyössä, samoin toimialan kehittämishankkeet toteutetaan jatkossa yhtiön kautta.
- Iijoen vesistömatkailun verkostot Pudasjärven alueelta.
- Oulu2026 toiminnassa ollaan aktiivisia. Arctic Food Lab kokoaa elintarvikealan yrittäjiä ja kyläyhdistyksiä tuomaan omaa tarjontaa rohkeasti esille. Arctic Food Lab ei saanut rahoitusta.
- Oulun seudun yhteismarkkinointi Business Oulun kanssa Vain parhaita puolia -kampanjan materiaalit ovat käytössä edelleen.
- Rethinking North – Ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi (ReiNo -hanke). Tavoitteena on lisätä vajaalla kapasiteetilla olevien kuukausien tarjontaa erityisesti pyörämatkailun avulla.
- Lähialueiden suurhankkeet, kuten Suhangon kaivosalueen valmistelut on nostettu esille.
- TE2024 palvelu-uudistus, yhtiö on mukana tiiviisti valmisteluissa.
- Bioenergian mahdollisuudet -selvityksen aloitus tuottajien kanssa.

2.1.2 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken. Yhteistyö on välttämätöntä sekä organisaation sisällä että ulkopuolisten sidosryhmien kanssa. Vastuu elämänlaadusta on myös kuntalaisilla. Kunnan tulee kaikessa toiminnassaan ehkäistä ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta sekä tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja yhteisöjen yhteinen asia. Kunnan tulee tunnistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeita sekä –odotuksia ja luoda edellytyksiä niiden täyttymiselle.

Vuodenvaihteessa 2022 - 2023 toteutettiin Hyvä esiin Pudasjärvellä -asukaskysely yhdessä Maaseudun sivistysliiton kanssa. Kyselyllä kerättiin tietoa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnista ja Pudasjärven veto- ja pitovoimatekijöistä. Kyselyprosessin tavoitteena oli myös lisätä kaupungin henkilöstön ja luottamuselinten osaamista ja ymmärrystä osallisuudesta sekä vastata kuntastrategian tavoitteisiin toimivasta kuntademokratiasta.

Kyselyn tuloksissa (N=537) Pudasjärven vahvuuksiksi nousivat kaikenikäisten vastaajien keskuudessa luontoympäristö ja sen läheisyys sekä rauhallisuus ja turvallisuus. Myös lähipalveluiden olemassaolo ja saatavuus koettiin selkeästi hyvinvointia lisäävinä tekijöinä.

Kyselyyn tulleista nuorten vastauksista nousivat esille kehittämisen kohteina tekemisen ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen yläkouluikäisille ja toisella asteella opiskeleville nuorille sekä tiestön kunto. Lapset ja nuoret liikkuvat itsenäisesti kävellen tai pyöräilemällä, joten kevyenliikenteen väylien kunnossapidon laatu vaikuttaa heidän liikkumiseensa selvästi. Nuorten osalta esille nousi vahvasti myös tarve peruskoulun jälkeisille opiskelumahdollisuuksille.

Ikäihmisten osalta kuntalaiset näkivät kehittämiskohteina erilaisten kotiin tarjottavien palveluiden (esim. ns. kylätalkkaripalvelut) ja tuen lisäämisen. Myös monipuolisen harrastustoiminnan saatavuuden lisääminen eri kylillä nähtiin tarpeelliseksi, jotta ikäihmisten toimintakyky arjessa pysyisi parempana pitempään.

Hyvä esiin -kyselyssä esiin nousseita asioita tukevia toimenpiteitä on toteutettu laaja-alaisesti. Vuoden 2023 aikana on teknisen toimen johdolla monialaisella kokoonpanolla ja asukkaita osallistaen työstetty kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ohjelmaa sekä keskustajaaman viherhoito-suunnitelmaa. Liikuntatoimen koordinoiman Voimaa vanhuuteen -ohjelman puitteissa on lisätty ikäihmisille suunnattua liikuntatoimintaa sekä tapahtumatarjontaa. Kylien varautumista ja turvallisuutta on edistetty kyläturvallisuusohjelmien laatimiseen kannustamalla. Samalla kylätoimijat ovat laatineet kylätoiminnan suunnitelmia. Vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto toimivat aktiivisesti edistäen kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia omalla toimintakentällään.

Kuntien HYTE-kerroin kuuluu valtionrahoituksen lisäosuuksiin, ja sen suuruus määräytyy osaksi kunkin kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön perusteella. Kunnan HYTE-kerroin lasketaan prosessi- ja tulosindikaattoreiden perusteella hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävän työn nykytilanteen sekä kuntalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä tapahtuneiden muutosten mukaisesti. Indikaattoreiden avulla kunnan toimintaa pyritään arvioimaan mahdollisimman laajasti.

Pudasjärvelle laskettu HYTE-kerroin vuonna 2023 on 50 (skaala 0 - 100). Kehitystyötä HYTE-kertoimen tuloksen perusteella on tehtävä erityisesti erilaisten asukasraatien/- keskustelufoorumien järjestämisessä, kulttuuriin osallistumisen kynnyksen madaltamisessa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävän työn raportoinnissa. Hyvä tilanne on esimerkiksi kouluilla tehtävän hyvinvointityön osalta.

Hyvinvointialueiden palvelutuotanto käynnistyi 1.1.2023. Kunnat ja hyvinvointialue toimivat alueellaan yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tämän yhteistyön toimivuus on tärkeässä asemassa muun muassa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämässä. Lakisääteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintatoiminnan neuvottelu Pohteen ja Oulunkaaren alueen kuntien kanssa käytiin 23.8.2023.

2.2 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4 §). Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion. Pudasjärven kaupungin talousarvion sitovuus on toiminta-alueittain toimintakatteiden (ulkoisen ja sisäisen) tasolla.

Toiminta-alueitasot:

- Hallintotoiminta
- Hyvinvointi- ja sivistystoiminta
- Tekninen ja ympäristötoiminta
- Kunnan yhteistyötoiminta

Investointien kokonaissumma on valtuustoon nähden sitova, kaupunginhallitus päättää hankeryhmittäin/hankkeittain.

2.3 MÄÄRÄRAHOJEN, TULOARVIOIDEN JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

2.3.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ SISÄINEN JA ULKOINEN

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ sisäinen/ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	12 984 393	10 285 057	-165 939	10 119 118	10 505 497	103,8 %	386 379
Myyntituotot	4 739 809	2 687 640		2 687 640	2 565 999	95,5 %	-121 641
Maksutuotot	1 012 039	932 616		932 616	1 045 181	112,1 %	112 565
Tuet ja avustukset	1 474 984	1 006 408	111 446	1 117 854	921 990	82,5 %	-195 864
Muut toimintatuotot	5 757 562	5 658 393	-277 385	5 381 008	5 972 327	111,0 %	591 319
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-75 863 512	-34 922 214	-4 933 982	-39 856 196	-40 452 785	101,5 %	-596 588
Henkilöstökulut	-17 445 869	-14 881 702	-899 358	-15 781 060	-16 244 560	102,9 %	-463 500
Palvelujen ostot	-47 918 420	-10 982 830	-1 817 193	-12 800 023	-13 092 080	102,3 %	-292 057
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 824 791	-2 501 466	-80 000	-2 581 466	-2 985 170	115,6 %	-403 704
Avustukset	-1 325 506	-1 100 034	-502 931	-1 602 965	-1 527 528	95,3 %	75 437
Muut toimintakulut	-5 348 927	-5 456 182	-1 634 500	-7 090 682	-6 603 446	93,1 %	487 236
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-24 637 157	-5 099 921	-29 737 078	-29 947 288	100,7 %	-210 210

JOSTA SISÄISET ERÄT

TP käyttötalous yhteensä sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	1 221 450	52 695		52 695	69 718	132,3 %	17 023
Sisäiset vuokrat	1 541 952	1 754 293		1 754 293	1 954 636	111,4 %	200 343
Sisäiset palvelut	-1 201 417	-29 800		-29 800	-45 600	153,0 %	-15 800
Sisäiset kuljetuspalvelut	-20 193	-22 895		-22 895	-24 118	105,3 %	-1 223
Sisäiset vuokrat	-1 541 792	-1 754 293		-1 754 293	-1 954 636	111,4 %	-200 343

Kaupungin toimintakate oli noin -29,95 milj. euroa, 100,7 % talousarviosta. Toimintakatteen toteuma oli noin 210 000 euroa muutettua talousarviota heikompi.

Valtuuston hyväksymät talousarviomuutokset:

- lisämäärärahat ja muutokset (VALT 20.4.2023 § 19, VALT 18.12.2023 § 73 ja 77)
- talouden sopeutusohjelman muuttaminen (VALT 22.5.2023 § 28)
- kehittämisrahastoon liittyvät lisämäärärahat ja muutokset (VALT 12.6.2023 § 41-42, VALT 18.9.2023 § 55-56, VALT 13.11.2023 § 64)

KÄYTTÖTALOS TOIMIALUEITTAIN

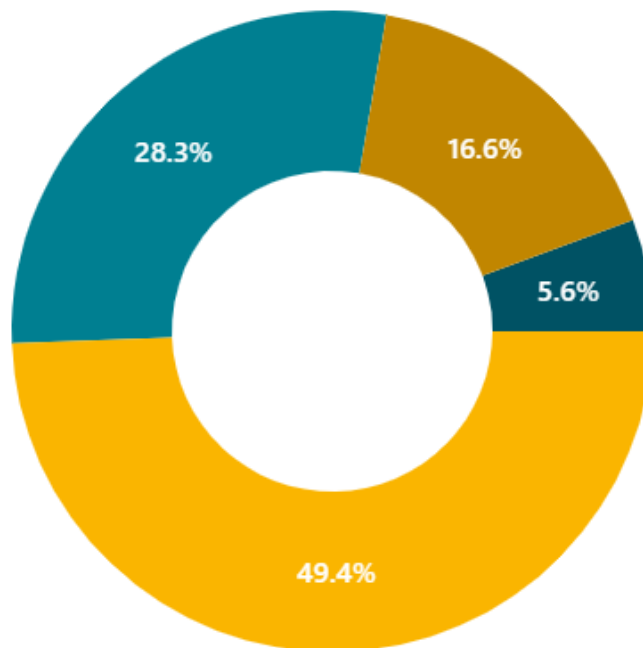

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN sisäinen/ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
HALLINTOTOIMINTA							
TOIMINTATUOTOT	1 373 742	1 307 428	107 244	1 414 672	1 619 981	114,5 %	205 309
Myyntituotot	598 366	908 020		908 020	1 054 881	116,2 %	146 861
Maksutuotot	132 917	102 000		102 000	151 051	148,1 %	49 051
Tuet ja avustukset	574 925	277 508	103 859	381 367	410 195	107,6 %	28 828
Muut toimintatuotot	67 534	19 900	3 385	23 285	3 855	16,6 %	-19 430
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-5 213 755	-6 195 514	-749 415	-6 944 929	-6 730 754	96,9 %	214 175
Henkilöstökulut	-2 160 565	-2 498 156	-133 759	-2 631 915	-2 515 566	95,6 %	116 348
Palvelujen ostot	-1 826 888	-2 694 467	-290 656	-2 985 123	-2 999 070	100,5 %	-13 947
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85 268	-77 156		-77 156	-52 795	68,4 %	24 361
Avustukset	-835 479	-595 034	-325 000	-920 034	-860 696	93,6 %	59 338
Muut toimintakulut	-305 555	-330 701		-330 701	-302 626	91,5 %	28 075
TOIMINTAKATE	-3 840 013	-4 888 086	-642 171	-5 530 257	-5 110 773	92,4 %	419 484
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA							
TOIMINTATUOTOT	982 229	1 040 186		1 040 186	1 027 590	98,8 %	-12 596
Myyntituotot	651 626	661 770		661 770	673 299	101,7 %	11 529
Maksutuotot	324 643	378 416		378 416	351 244	92,8 %	-27 172
Tuet ja avustukset	4 917				2 764		2 764
Muut toimintatuotot	1 044				283		283
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-39 138 790	-1 807 892	-672 140	-2 480 032	-2 283 449	92,1 %	196 583
Henkilöstökulut	-1 955 165	-1 240 488		-1 240 488	-1 249 287	100,7 %	-8 798
Palvelujen ostot	-36 931 656	-329 034	-672 140	-1 001 174	-770 008	76,9 %	231 166
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 522	-59 260		-59 260	-51 082	86,2 %	8 178
Avustukset	-109 893	-102 000		-102 000	-115 575	113,3 %	-13 575
Muut toimintakulut	-91 554	-77 110		-77 110	-97 497	126,4 %	-20 387
TOIMINTAKATE	-38 156 561	-767 706	-672 140	-1 439 846	-1 255 859	87,2 %	183 988
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA							
TOIMINTATUOTOT	1 397 834	1 200 800	7 587	1 208 387	1 063 783	88,0 %	-144 604
Myyntituotot	235 355	165 900		165 900	251 101	151,4 %	85 201
Maksutuotot	347 832	276 000		276 000	328 912	119,2 %	52 912
Tuet ja avustukset	777 620	723 900	7 587	731 487	466 351	63,8 %	-265 136
Muut toimintatuotot	37 027	35 000		35 000	17 419	49,8 %	-17 581
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-19 524 804	-17 806 068	-1 825 895	-19 631 963	-19 982 899	101,8 %	-350 936
Henkilöstökulut	-11 321 587	-10 058 395	-765 599	-10 823 994	-11 428 847	105,6 %	-604 852
Palvelujen ostot	-4 451 360	-4 018 690	-425 796	-4 444 486	-4 326 808	97,4 %	117 678
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-679 962	-641 700		-641 700	-567 339	88,4 %	74 361
Avustukset	-307 124	-312 000		-312 000	-270 282	86,6 %	41 718
Muut toimintakulut	-2 764 770	-2 775 283	-634 500	-3 409 783	-3 389 624	99,4 %	20 159
TOIMINTAKATE	-18 126 970	-16 605 268	-1 818 308	-18 423 576	-18 919 116	102,7 %	-495 540
TEKNINEN TOIMINTA							
TOIMINTATUOTOT	9 230 588	6 736 643	-280 770	6 455 873	6 794 142	105,2 %	338 269
Myyntituotot	3 254 463	951 950		951 950	586 719	61,6 %	-365 231
Maksutuotot	206 646	176 200		176 200	213 974	121,4 %	37 774
Tuet ja avustukset	117 522	5 000		5 000	42 680	853,6 %	37 680
Muut toimintatuotot	5 651 957	5 603 493	-280 770	5 322 723	5 950 769	111,8 %	628 046
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-11 986 164	-9 112 740	-1 686 532	-10 799 272	-11 455 683	106,1 %	-656 411
Henkilöstökulut	-2 008 552	-1 084 663		-1 084 663	-1 050 861	96,9 %	33 802
Palvelujen ostot	-4 708 516	-3 940 639	-428 601	-4 369 240	-4 996 194	114,3 %	-626 954
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 009 038	-1 723 350	-80 000	-1 803 350	-2 313 954	128,3 %	-510 604
Avustukset	-73 010	-91 000	-177 931	-268 931	-280 975	104,5 %	-12 044
Muut toimintakulut	-2 187 047	-2 273 088	-1 000 000	-3 273 088	-2 813 699	86,0 %	459 389
TOIMINTAKATE	-2 755 576	-2 376 097	-1 967 302	-4 343 399	-4 661 541	107,3 %	-318 141

Toimintakulujen jakauma toimialoittain %

- HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA
- TEKNINEN TOIMINTA
- HALLINTOTOIMINTA
- KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA
- Muut

Kuva: Toimintakulut (u/s) toiminta-alueittain %, tilinpäätös 2023

2.3.1.1 HALLINTOTOIMINTA

Hallintotoiminta jakaantuu neljään tulosityksikköön: Hallintotoimi, Kokonaistalous ja toiminta, Henkilöstö- ja tukipalvelut sekä Työllisyyspalvelut. Toiminta-alueetta johtaa hallintojohtaja.

Toiminta-alueen palvelut:

Hallintoimen tulosalue vastaa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan, viranomaislautakunnan, valiokuntien ja vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta sekä vaalien järjestämisestä. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat yhteistoimintaosuudet ja avustukset sekä elinkeinojen kehittäminen. Tulosaluetta johtaa hallintojohtaja.

Kokonaistalous ja -toiminta -tulosalueelle kuuluvat keskustoimisto (asiahallinta-, hallinto- ja talousprosessien toimeenpano ja tuki), asiakaspalvelu (ulkoinen ja sisäinen), henkilöstötoimikunta sekä ICT-, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuotannon järjestäminen. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat joukkoliikenne, yhteiskäyttöautot sekä kaupungin valtiolle tuottamat yleisen edunvalvojan palvelut Pudasjärven ja Taivalkosken alueelle. Tulosaluetta johtaa hallintojohtaja.

Henkilöstö- ja tukipalvelut -tulosalueelle kuuluvat henkilöstöhallinto (myös työsuojelu ja työterveys- huollon järjestäminen), viestintä ja markkinointi sekä monikulttuuriset palvelut. Tulosalueeseen kuuluu myös suuri osa kaupungin hanketoiminnasta, järjestö- ja kyläyhteistyö sekä yhteisöllisten avustusten valmistelu. Tulosaluetta johtaa henkilöstöpäällikkö.

Työllisyyspalvelut -tulosalueelle kuuluu työllistämispalvelut. Tulosaluetta johtaa työllisyyspäällikkö.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 373 742	1 307 428	107 244	1 414 672	1 619 981	114,5 %	205 309
Myyntituotot	598 366	908 020		908 020	1 054 881	116,2 %	146 861
Maksutuotot	132 917	102 000		102 000	151 051	148,1 %	49 051
Tuet ja avustukset	574 925	277 508	103 859	381 367	410 195	107,6 %	28 828
Muut toimintatuotot	67 534	19 900	3 385	23 285	3 855	16,6 %	-19 430
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-5 213 755	-6 195 514	-749 415	-6 944 929	-6 730 754	96,9 %	214 175
Henkilöstökulut	-2 160 565	-2 498 156	-133 759	-2 631 915	-2 515 566	95,6 %	116 348
Palvelujen ostot	-1 826 888	-2 694 467	-290 656	-2 985 123	-2 999 070	100,5 %	-13 947
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85 268	-77 156		-77 156	-52 795	68,4 %	24 361
Avustukset	-835 479	-595 034	-325 000	-920 034	-860 696	93,6 %	59 338
Muut toimintakulut	-305 555	-330 701		-330 701	-302 626	91,5 %	28 075
TOIMINTAKATE	-3 840 013	-4 888 086	-642 171	-5 530 257	-5 110 773	92,4 %	419 484

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	55 204	42 195		42 195	48 248	114,3 %	6 053
Sisäiset vuokrat	320						
Sisäiset palvelut	-6 013	-9 300		-9 300	-3 250	34,9 %	6 050
Sisäiset kuljetuspalvelut	-3 590	-4 224		-4 224	-6 933	164,1 %	-2 709
Sisäiset vuokrat	-147 666	-143 194		-143 194	-186 392	130,2 %	-43 198

Hallintotoiminnan toimintakate oli noin -5,11 milj. euroa, 92,4% talousarviosta. Toimintakatteen toteuma oli noin 0,42 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Valtuuston hyväksymien talousarviomuutosten kokonaisvaikutus hallintotoiminnan toimintakatteeseen oli noin -0,64 milj. euroa. Tämä aiheutui pääasiassa työmarkkinatuen kuntaosuuteen myönnetystä 210 000 euron lisämäärärahasta (VALT 20.4.2023 § 19) sekä kehittämisrahastosta katettavien nettokustannusten (448 630 €) viemisestä käyttötalousosan talousarvioon (VALT 18.9.2023 § 55).

Koulutusmäärärahoihin tehdystä leikkauksesta noin 8 000 euroa kohdistui hallintotoiminnan toiminta-alueelle. Ict -kustannusten määrärahaa pienennettiin 5 000 eurolla. Henkilöstömökin vuokratuloihin tehtiin noin 3 400 euron tuloarvion lisäys. (VALT 22.5.2023 § 28)

Hallintotoiminnan osalta kehittämisrahastosta katettavista kustannuksista toteutui 296 350 euroa, 66% arvioidusta. Toteutumatta jäi 152 280 euroa budjetoidusta määrästä. Tämä huomioiden hallintotoiminnan toimintakatteen toteuma olisi 95% ja poikkeama talousarviosta noin 0,27 milj. euroa.

Strategiset tavoitteet

3. Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"	
Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.	
Omistuksille asetetaan selkeät tavoitteet	Työn alla
Toimenpide: Omistusten arvo säilyy ja kehittyy.	
Mittarit: Sijoitusten arvon kehitys %: Toteuma 3.5*, Tavoite 2.0	

Sijoitussalkun arvo kasvoi vuoden 2023 aikana, mutta tuotto oli kuitenkin heikompi mitä alkuvuodesta ennakoitiin, ja voi jäädä koko vuonna vastaavansuuruisen lyhyisiin korkoihin sidotun lainakannan aiheuttamien kustannusten suuruiseksi. Kaupungin omistuksien tarkastelu on välttämätön osa kaupungin talouden tasapainottamisprosessia. Talouden tasapainottamistarpeet isossa kuvassa v. 2024 alusta alkaen on tunnistettu. (* arvioitu osavuosisikatsukseen 1-9 2023)

Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko

Kaupungin talous saadaan kestäväälle pohjalle

Työn alla

Toimenpide: Pyritään siihen, että talouden sopeutusohjelman tavoitteet toteutuvat ja kulurakenne vastaa tulopohjaa.

Mittarit: Toimintakate toteutuu talousarvion mukaisesti %: Toteuma 100,7, Tavoite 100,0

Rahoituslaskelman tunnusluvut/lainahoitokate paranee, ollen suurempi kuin 1: Toteuma 0,2, Tavoite 1,5

Koko kaupungin toimintakate oli 100,7 % muutetusta talousarviosta, poikkeama oli noin 210 000 euroa. Lainanhoitokate laski edellisen tilinpäätöksen 0,9:stä 0,2:een eli selvästi alle tavoitearvon. Tunnusluvun ollessa alle 1, lainoista selviämiseen joudutaan ottamaan lisää lainaa, myymään kaupungin omaisuutta ja/tai käyttämään kaupungin rahavaroja.

Hallintotoimi

Hallintotoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1000 Valtuusto, 1001 Tarkastustoimi, 1002 Valiokunnat, 1010 Kaupunginhallitus, 1012 Kuntavaalit, 1013 Valtiolliset vaalit, 1016 Viranomaislautakunta, 1018 Vanhus- ja vammaisneuvosto, 1019 Aluevaalit, 1027 Yhteistoimintaosuudet ja avustukset, 1028 Elinkeinojen kehittäminen.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	174 564	151 753		151 753	161 226	106,2 %	9 473
Myyntituotot	125 751	150 753		150 753	159 981	106,1 %	9 228
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	18 558	1 000		1 000	395	39,5 %	-605
Muut toimintatuotot	30 255				850		850
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-1 344 426	-1 827 703	-289 923	-2 117 626	-1 882 922	88,9 %	234 705
Henkilöstökulut	-404 970	-990 146		-990 146	-998 248	100,8 %	-8 102
Palvelujen ostot	-789 484	-657 191	-274 923	-932 114	-790 482	84,8 %	141 632
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 389	-3 700		-3 700	-7 631	206,2 %	-3 931
Avustukset	-97 823	-70 420	-15 000	-85 420	-65 397	76,6 %	20 023
Muut toimintakulut	-41 760	-106 246		-106 246	-21 164	19,9 %	85 082
TOIMINTAKATE	-1 169 862	-1 675 950	-289 923	-1 965 873	-1 721 696	87,6 %	244 177

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut	-205	-7 000		-7 000			7 000
Sisäiset kuljetuspalvelut	-328	-451		-451	-1 001	222,0 %	-550
Sisäiset vuokrat	-14 369				-3 597		-3 597

Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,593 milj. euroa. Tästä 0,574 milj. euroa

aiheutui Kevan tasausmaksusta, joka on vuonna 2023 budjetoitu ja kirjattu kokonaan hallintotoimelle. Aikaisemmin Kevan eläkemenoperusteinen maksu jakaantui kaikille toiminta-alueille.

Palvelujen ostoihin varatusta määrärahasta jäi käyttämättä vajaa 142 000 euroa. Tämä selittyy pääasiassa sillä, että Pudasjärven Kehitys Oy:n kautta maksettavien hankkeiden omarahoitusosuudet (kehittämisrahastosta katettavat) toteutuivat noin 115 000 euroa budjetoitua pienempinä. Avustuksiin varatuista määrärahoista jäi käyttämättä yhteensä noin 20 000 euroa (yrityspalvelusetelit, toisen asteen opiskelijoiden tukeminen, vauvarahat). Muut toimintakulut toteutuivat noin 85 000 euroa arvioitua pienempinä. Henkilöstökulut sekä Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ylittivät hieman talousarvioon varatut määrärahat.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"	
Viestintäohjelman päivitys	Työn alla
Toimenpide: Viestintäohjelma on hyväksytty vuonna 2019. Ohjelma tulee päivittää vastaamaan viestinnällisiä muutoksia.	
Mittarit: Viestintäohjelma päivitetty: Tavoite 1.0	
Palvelusuunnittelijat aloittaneet viestintäohjelman ja yhteisöllisyysohjelman työstäminen yhdeksi asiakirjaksi. Asiasta on käyty alustavat keskustelut yhteisövaliokunnassa. Valmistuu 6/2024.	
Yhteisöllisyysohjelma toteutuminen	Valmis
Toimenpide: Kyläsuunnitelma toimii lähidemokratian työkaluna, jonka avulla kylien asioita viedään eteenpäin (kaupunki ja muut viranomaistahot). Kyläsuunnitelmat, huomioiden turvallisuus, päivitetty. Osallistavan budjetoinnin ohjaus ja koordinaatiotehtävä koko organisaation tasolla	
Mittarit: Osallistava budjetointi käytössä koko organisaatiotasolla: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0 Kyläsuunnitelmat päivitetty: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0 Kylien asioita viety eteen päin, kaupunki ja muut viranomaistahot sekä sidosryhmät: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0	
Yhteisöllisyysohjelman mukaisesti vuoden aikana on yhteisövaliokunnan toimesta tehty seuraavia: Yhteisövaliokunta on antanut ohjausesitykset kyläsuunnitelmien ja kyläturvallisuussuunnitelmien valmisteluun, kyläturvallisuussuunnitelmien huomioon ottamisesta kaupungin varautumistyössä ja yhteisöllisten avustusten ja osallistavan budjetoinnin valmisteluun. Yhteisövaliokunta on käynyt vuoden aikana läpi yhdistysten maksuttomien tilojen tilannekatsauksen, Hyvä esiin -kyselyn valmistelun, kaupungin hankesalkun ja valtionavustusten sekä osallisuuden katsauksen. Vuoden viimeisessä kokouksessa käytiin läpi tulevaisuuden kehitykseen vaikuttavien tekijöiden ennakointia. Kokousten lisäksi yhteisövaliokunnan jäsenet ovat osallistuneet omilla työvuoroillaan keskustelemalla kuntalaisten kanssa heinäkuussa Pudasjärven markkinoilla ja elokuussa Pirtti-päivässä. Lisäksi yhteisövaliokunnan puheenjohtaja on osallistunut kyläneuvostoihin, kyläturvallisuusiltaan sekä käynyt myös vanhus- ja vammaisneuvoston vieraana.	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Perheiden hyvinvointi lasten ja nuorten hyvinvoinnin perustana.	Työn alla
Hyvinvointivaliokunta	
Hyvinvointivaliokunta keskittyi kevätkaudella menestyksellisesti tavoitteen edistämiseen, mutta syyskaudella talousarviotyö vei valiokunnan kaiken ajan.	

Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Hyvinvointivaliokunta valmistelee esitystä ennaltaehkäisevien hyvinvointipalveluiden toteuttamistavasta Pudasjärvellä hyvinvointialueuudistukseen liittyen. Hyvinvointivaliokunta	Työn alla
Taloudellisen niukkuuden johdosta uusi valiokunta on joutunut keskittymään talousasioihin.	
Lasten ja nuorten hyvinvointi erityisesti yhteiskunnallisiin asioihin osallistumisen näkökulmasta. Hyvinvointivaliokunta	Työn alla
Hyvinvointivaliokunta keskittyi kevätkaudella menestyksellisesti lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, mutta syyskaudella talousarviotyö vei valiokunnan kaiken ajan.	
Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.	
Asumisenpolitiikalla luodaan laadukkaita asumisen mahdollisuuksia eri elämänvaiheisiin	Työn alla

<p>Asumisenpolitiikka on työkalu, jolla konkretisoidaan kaupunkistrategian tavoitteita käytäntöön.</p> <p>Päätetyt painopisteet, joille ohjelma laaditaan:</p> <p>Tiestö, kevyenliikenteenväylät ja tietoliikenneverkot elinvoiman ylläpitäjinä</p> <ul style="list-style-type: none"> • saavutettavuus • valtionavustusten hyödyntäminen • tietoliikenneverkkojen arvon korostaminen <p>Asuntokannan kehittäminen rakentamalla, korjaamalla ja muuntojoustavuutta lisäämällä koko kaupungin alueella</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehokas korjaaminen • rakennuspalveluiden saatavuus • esteettömyys <p>Rakentamisen mahdollisuuksien varmistaminen kaavoittamalla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Joustava kaavoitus vapaa-ajan/vakituinen asuminen • ykköspaikat käyttöön • yksityisten maanomistajien aktivointi <p>Pehmeät elinvoimatekijät asumisen tukena</p> <ul style="list-style-type: none"> • elinympäristön viihtyisyys • kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut • turvallisuus <p>Pääosin asumiseen liittyvät toimenpideohjelmat, suunnitelmat ja toimintamallit ovat ajan tasalla. Maankäytön kehittämisohjelma 2017-2027 on suunnitelma, joka tarkentaa ja havainnollistaa kaupunkistrategiaa maankäytön näkökulmasta, jonka päivittämistarve on ilmeinen.</p> <p>Rakentamislain ja alueidenkäyttölain uudistukset sekä laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä vaikuttavat Pudasjärven rakennusjärjestykseen ja aiheuttaa muutostarpeita. Kaupungin omistamien yhtiöiden tavoitteet suhteessa kaupunkistrategiaan ja asumisen politiikan tavoitteisiin tulee kirjata selkeästi.</p> <p>Tavoitteena on viedä asumisenpolitiikka käsittelyyn vuoden 2024 aikana kaupunginhallitukseen ja valtuustoon.</p>	
<p>3. Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"</p>	
<p>Kuntayhteistyö ja edunvalvonta toimii</p>	<p>Työn alla</p>
<p>Toimenpide: Yhteistyö hyvinvointialueen ja yhteistyökumppaneiden kanssa toimii. Pyritään olemaan mukana kuntayhteistyössä ja verkostoissa. Etsitään uusia yhteistyömuotoja.</p>	
<p>Mittarit: Kuntayhteistyön suuntaviivat selvillä Kyllä/Ei: Toteuma 50.0 TA2024 yhteistoiminta-alueen valmistelussa mukana Kyllä/Ei: Toteuma 100.0</p>	
<p>Oulun seudun työllisyysalueen valmistelu etenee ja ministeriö on vahvistanut yhteistoiminta-alueen mukana olevat kunnat.</p>	
<p>Uusia yhteistyökuvioita kuntayhteistyössä muodostuu sekä toiminnallisista että taloudellisista lähtökohdista.</p>	

Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko

Tasapainoinen kuntatalous

Työn alla

Toimenpide: Tiedolla johtaminen. Ajantasainen tieto suunnittelun pohjaksi. Kehitetään raportointia.

Mittarit: Raportointi kehittynyt Kyllä/Ei: Toteuma 1.0

Pudasjärven kaupungin tilinpäätökset viime vuosina ovat olleet alijäämäisiä. Talouden sopeutustoimien mittaluokka ja säästöjen toteutumisen taso eivät ole olleet riittäviä. Vaikka jossakin sopeutuksessa on onnistuttu, yllättäviä menoja on tullut toisaalla lisää. Talouden ennuste vuodelle 2023 oli joulukuussa 2022 vielä 5 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Talousarvion toteumaennuste oli vuotta myöhemmin joulukuussa 2023 -3,6 miljoonaa euroa alijäämäinen, mikä toteutuikin.

Tilinpäätöksen 2023 hyväksymisen jälkeen kaupungin taseessa on lähes miljoona euroa alijäämää. Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Näin siis talousarvion 2025 käsittelyn yhteydessä on valmisteltava talouden sopeutusohjelma, jolla tasapainoon päästään.

Alijäämäisessä taloustilanteessa on ehdottoman välttämätöntä, että pysytään talousarvion 2024 raamissa ja toimialueet kiinnittävät erityistä huomiota, että toimintakulujen ylityksiä tai tuottojen alituksia tai muita yllättäviä kustannuksia lisääviä tapahtumia ei pääsisi syntymään.

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Vuonna 2023 toimitettiin Eduskuntavaalit.

Kokonaistalous ja toiminta

Kokonaistalous ja toimintaan kuuluvat kustannuspaikat: 1200 Keskustoimisto, 1205 Asiakaspalvelutiimi, 1212 IT-palvelut, 1216 Henkilöstötoimikunta, 1217 Henkilöstön lomamökki, 1231 Edunvalvonta, 1234 Joukkoliikenne, 1244 Yhteiskäyttöauto VZP-802, 1245 Yhteiskäyttöauto VZP-804, 1246 Yhteiskäyttöauto CMY-303, 1208 Henkilöstöpalvelut, 1209 Talouspalvelut, 11037 Ikäihmisten viisaan asiointiliikkumisen ohjelma -hanke.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	279 189	258 717	3 385	262 102	375 110	143,1 %	113 008
Myyntituotot	112 146	134 467		134 467	159 664	118,7 %	25 197
Maksutuotot	132 917	102 000		102 000	151 051	148,1 %	49 051
Tuet ja avustukset	17 016	2 350		2 350	61 390	2 612,3 %	59 040
Muut toimintatuotot	17 110	19 900	3 385	23 285	3 005	12,9 %	-20 280
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-1 249 676	-2 177 540	8 006	-2 169 534	-2 157 742	99,5 %	11 792
Henkilöstökulut	-481 882	-572 985		-572 985	-540 137	94,3 %	32 848
Palvelujen ostot	-620 850	-1 458 121	8 006	-1 450 115	-1 475 233	101,7 %	-25 118
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 370	-33 375		-33 375	-18 396	55,1 %	14 979
Avustukset							
Muut toimintakulut	-114 575	-113 059		-113 059	-123 977	109,7 %	-10 918
TOIMINTAKATE	-970 487	-1 918 823	11 391	-1 907 432	-1 782 632	93,5 %	124 800

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	20 697	22 895		22 895	24 042	105,0 %	1 147
Sisäiset vuokrat	320						
Sisäiset palvelut	-4 377	-800		-800	-2 162	270,2 %	-1 362
Sisäiset kuljetuspalvelut	-502	-933		-933	-1 590	170,4 %	-657
Sisäiset vuokrat	-77 718	-59 436		-59 436	-77 399	130,2 %	-17 963

Palvelujen ostojen merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu pääasiassa siitä, että Kokonaistalouden ja toiminnan yksikkö sisältää vuodesta 2023 alkaen Monetran tuottamat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä Laplt Oy:n tuottamat ict-palvelut. Aikaisemmin talous-, henkilöstö ja ict -palvelut tuotti Oulunkaaren kuntapalvelutoimisto, ja kustannukset sisältyivät Kuntayhteistyön tulosityksikköön.

Toimintatuottoja kertyi 113 000 euroa arvioitua enemmän. Tästä 47 600 euroa selittyy Ikäihmisten viisaan asiointiliikkumisen ohjelma -hankkeeseen myönnetyllä avustuksella, joka ei sisälly talousarvioon. Lisäksi edunvalvonnan tuotot toteutuivat noin 50 000 euroa talousarviota suurempina.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Kehitetään asiakaspalvelun toimintaa	Valmis
Toimenpide: Kehitetään asiakaspalvelun toimintaa Pirtissä yhteistyössä HVA:n kanssa.	
Mittarit: Onko yhteistyö sujunut Kyllä/Ei	

<p>Pirtin infopisteen tuottaminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa päättyi 31.5.2023. Kaupunki olisi halunnut jatkaa yhteistyötä. Näin ollen tavoite yhteistyön jatkamisesta ei toteutunut. Kaupungin asiakaspalvelupiste siirtyi osaksi Pirtin Kohtaamaa 1.6.2023. Asiakaspalvelun toimiminen osana Kohtaamaa vaikuttaa toimivan hyvin.</p>	
Kelan asiointipalvelun kehittäminen	Valmis
<p>Toimenpide: Kelan etäasioinnin käyttäjämäärä lisääntyy.</p>	
<p>Mittarit: Kelan asiointipalvelun asiakkaat kpl: Toteuma 573.0 Kelan etäpalvelua käyttäneet kpl: Toteuma 45.0</p>	
<p>Vuonna 2023 Kelan asiakkaita oli yhteensä 573kpl, joista etäpalvelua käyttäneitä 45 kpl.</p>	
<p>Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.</p>	
Kehitetään edelleen uusia sähköisiä palveluita	Työn alla
<p>Toimenpide: kehitetään edelleen uudenlaisia sähköisiä palveluja ja uudenlaisia tapoja tarjota palveluja.</p>	
<p>Mittarit: Uusia digitaalisia palveluita lisätty kpl: Toteuma 1.0</p>	
<p>Sähköinen lakisääteinen väärinkäytösten ilmoituskanava on otettu sisäiseen käyttöön.</p>	
<p>3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”</p>	
Asiahallinnan kehittäminen	Työn alla
<p>Toimenpide: Asiahallinnan toimenpideohje valmistunut ja käyttöön otettu</p>	
<p>Mittarit: Asiahallinnan toimenpideohje valmistunut Kyllä/Ei: Toteuma 0.5 Toimenpideohje käytössä, järjestetty ohjausta/koulutusta</p>	
<p>Pudasjärven kaupungin prosessiohjeen laatiminen on käynnissä. Ohje tulee tämänhetkisen suunnitelman mukaan sisältämään toimintatapaohjeet ainakin seuraavista prosessikokonaisuuksista: Tiedonhallinta, Hallintoprosessi, Talous.</p>	
Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto	Työn alla
<p>Toimenpide: Sähköinen arkistointi saatu käyttöönotettua ja kehitetään sitä edelleen.</p>	
<p>Mittarit: Sähköinen arkistointi käytössä Kyllä/Ei: Toteuma 1.0 Käyttöönottoprojekti valmis %: Toteuma 100.0, Tavoite 100.0</p>	
<p>Sähköinen arkistointi on otettu käyttöön asiantuntijajärjestelmässä, mutta ei kaikissa muissa tietojärjestelmissä.</p>	
TaHe- ja ICT-palveluiden siirtyminen uusille palveluntuottajille sujuvasti	Työn alla
<p>Toimenpide: TaHe- ja Ict-palvelut toimivat sujuvasti. Uuden Hr-järjestelmän käyttöönottoprojekti aloitetaan.</p>	
<p>Mittarit: TaHe-palveluiden siirto sujunut hyvin Kyllä/Ei: Toteuma 1.0 ICT-palvelut sujuvat hyvin Kyllä/Ei: Toteuma 1.0 Hr-järjestelmän käyttöönottoprojekti käynnistynyt Kyllä/Ei: Toteuma 1.0</p>	
<p>TaHE-palveluiden ja ICT-palveluiden siirrot uusien palveluntuottajien vastuulle onnistuivat pääosin hyvin. Kyseessä on kuitenkin ns. as is -vaihe, jossa järjestelmät ja toimintatavat on otettu enimmäkseen vielä siirtämättä palveluntuottajan toimintatapojen mukaisiksi. Henkilöstöhallinnon osalta siirtoprojekti palveluntuottajan 1.1.2024 käyttöön otettaviin järjestelmiin jatkui ja uusi järjestelmä otettiin käyttöön ennen vuoden vaihetta.</p>	

Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia	
Henkilöstötoimikunta: Työhyvinvoinnin kehittäminen	Työn alla
<p>Toimenpide: Työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma käynnissä. Valmentavan johtamisen toimintamalli käytössä joka työyksikössä. Viety HR-prosesseihin. Työhyvinvointitarjotin käytössä, edellyttää työntekijöiltä itseohjautuvuutta omasta työhyvinvoinnista. Työhyvinvointikyselyn pohjalta on kirjattu työyksiköittäin, tulosalueittain ja toiminta-alueittain kehittämistoimenpiteet ja ne on esihenkilöt toimeenpanneet käytäntöön. Työpaikkakohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi etenevät suunnitelman mukaisesti. Osaamisen kehittämiseksi otettu verkkokoulutusjärjestelmä (Eduhouse) aktiivisessa käytössä. Hyvinvointisovellus Cuckoo aktiivisessa käytössä.</p>	
<p>Mittarit: Tasa-arvon ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet aloitettu: Tavoite 2.0 Sairauspoissaolot: Lähtö 4,037.0, Toteuma 3,058.0 e-passin käyttöaste: Lähtö 1,823.0, Toteuma 709.0 Työhyvinvointikyselyyn pohjautuvat kehittämistoimenpiteet aloitettu: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0 Työhyvinvointitarjotin aktiivisessa käytössä: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0 Valmentavan johtamisen toimintamalli käytössä: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0 Osaamisen kehittämisen verkkokoulutusjärjestelmän käyttöaste%: Toteuma 54.0, Tavoite 50.0</p>	
<p>ARVIO 16.10.2023: Sairauspoissaolot tammi-syyskuussa oli 3058 kpv (2023, 4037 kpv), joka on 979 kalenteripäivää vähemmän kuin samana ajankohtana vuonna 2022 eli - 24,25 %. Sairauspoissaolot ovat nyt lähes normaalilla tasolla verrattuna vuoteen 2021 (1-9/3255 kpv). Alkuvuodesta on tehty muutos työterveyshuollossa siten, että työterveyshuollossa työterveyshoitaja ei anna kuin 1-2 päivää sairauslomaa, jos on flunssa/hengitystieinfektio, mahatauti tai todettu migreeni. Ensisijaisesti tulisi aina käyttää omailmoituskäytäntöä ko. tapauksissa. Varsinkin yli 60 kpv sairauspoissaoloihin on ratkaisuja löydettävä ripeämmin hyödyntäen aktiivisen välittämisen toimintamallia.</p> <p>Epassi lounas:87 eri työntekijää käyttänyt 3329 kpl (Yhteensä 37411,64 €) Työnantajan osuus 8908,15 €.</p> <p>Epassi flex (sis. liikunta- ja kulttuuri, hyvinvointi) 273 eri työntekijää käyttänyt 709 kpl (Yhteensä 31988,29 €) Työnantajan osuus 31988,29 €.</p> <p>Eduhousen koulutusjärjestelmässä on 165 käyttäjää ja 1097 suoritusta rekisteröity.</p> <p>Työhyvinvointitarjottimen pulssikysely on otettu käyttöön ja ensimmäinen pulssikysely toteutettiin 5.-9.6. Pulssikysely liittyy työn sujuvaan tekemiseen, ajankäyttöön ja muutoskyvykkyyteen. Kysely lähetettiin 305 työntekijälle ja siihen vastasi 39 työntekijää eli 13 %. Käyttäjiä 132. Toinen pulssikysely oli 25.9.2023 - 29.9.2023, johon vastasi 83 työntekijää 283 työntekijästä eli 29 %. Seuraava pulssikysely on tarkoitus tehdä marraskuussa ja kysely tukee myös meneillään olevaa yt-prosessia.</p>	

Henkilöstö- ja tukipalvelut

Henkilöstö- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1227 Monikulttuuriset palvelut, 1228 Henkilöstö- ja tukipalvelut, 1229 Rajalta Rajalle -hiihto, 11000 Flat rate, 11020 Osallisuushankkeet, 11036 Vain hyviä syitä – Tekijöitä Pudasjärvelle.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	342 538	669 344	15 151	684 495	818 841	119,6 %	134 346
Myyntituotot	317 244	589 000		589 000	707 103	120,1 %	118 103
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	25 294	80 344	15 151	95 495	111 739	117,0 %	16 244
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-840 162	-1 147 684	-21 027	-1 168 711	-1 318 669	112,8 %	-149 958
Henkilöstökulut	-390 277	-408 477	-22 874	-431 351	-420 107	97,4 %	11 244
Palvelujen ostot	-250 702	-523 718	1 847	-521 871	-649 661	124,5 %	-127 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 313	-19 501		-19 501	-17 311	88,8 %	2 190
Avustukset	-122 896	-130 000		-130 000	-120 176	92,4 %	9 824
Muut toimintakulut	-71 975	-65 988		-65 988	-111 414	168,8 %	-45 426
TOIMINTAKATE	-497 624	-478 340	-5 876	-484 216	-499 828	103,2 %	-15 612

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot		500		500			-500
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut	-926	-800		-800	-878	109,7 %	-78
Sisäiset kuljetuspalvelut	-2 718	-2 713		-2 713	-3 617	133,3 %	-904
Sisäiset vuokrat	-52 120	-54 118		-54 118	-65 772	121,5 %	-11 654

1227 kustannuspaikalta Monikulttuuriset palvelut:

- ELY:n (Keha-keskus) laskennalliset korvaukset on saatu.
- Erilliskorvattavat korvaukset (ELY-korvattavat, vastaanottoon varautuminen) on saatu haetun mukaisesti.
- Talousarviovuoden tulos jäi budjetoitua heikommaksi, mm. siksi, että sisäisiin vuokriin ei oltu varauduttu budjetissa.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"	
Viestintäohjelman päivitys	Työn alla
Toimenpide: Viestintäohjelma on hyväksytty vuonna 2019. Ohjelma tulee päivittää vastaamaan viestinnällisiä muutoksia.	
Mittarit: Viestintäohjelma päivitetty: Tavoite 1.0	
Aloitettu viestintäohjelman ja yhteisöllisyysohjelman työstäminen yhdeksi asiakirjaksi. Asiasta on käyty alustavat keskustelut yhteisövaliokunnassa. Valmistuu 6/2024. Nykyinen käytössä oleva viestintäohjelma tulee päivittää vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Käytössä olevassa viestintäohjelmassa ei huomioitu osallisuutta ja markkinointia. Osallisuuteen on käytössä oma yhteisöllisyysohjelma. Dokumenttien yhdistäminen yhdeksi kokonaisuudeksi täsmentäisi kaupunkistrategian tavoitteita ja asettaisi tärkeimmät viestinnän, osallisuuden ja markkinoinnin kehittämiskohteet tuleville vuosille.	
2. Elinvoimaiset kylät - "Elä ihmeessä"	
Elinvoimaiset kylät ja uudet liiketoimintamallit pohjautuvat paikallisiin vahvuuksiin ja perinteisiin.	
Markkinoimme kylien monimuotoisuutta ja houkuttelevuutta elinympäristönä sekä paikkariippumattoman työn tekemisen paikkana.	Työn alla

<p>Toimenpide: Asumisen ja elämisen toimenpiteet kuvattuna (kummiverkosto ja talot, torpat esiin kylillä). Avoimien työpaikkojen näkyvyys myös ulkopaikkakuntalaisille. Pudasjärven tunnettuuden, asuminen ja eläminen, edistäminen kuntamarkkinoinnin keinoin. Monipaikkaisuuden markkinointi (uudet kaava-alueet, asumisen politiikka). Kyläsuunnitelmat valmiit. Hyvinvointikertomuksen kehittämisen- yhteisöllisen ja osallistavan prosessin kautta- tehty toimenpiteitä. Osallistava budjetoinnin prosessi käytössä Talousarviossa 2023, seuranta ja viestintä.</p>	
<p>Mittarit: Osallistava ja yhteisöllinen prosessin kautta tehty uusia toimenpiteitä: Lähtö 8.0, Toteuma 2.0, Tavoite 2.0 Monipaikkaisuuden markkinointitoimenpiteet: Lähtö 3.0, Toteuma 3.0, Tavoite 3.0 Yritysten kanssa osallistuttu rekrytointimessuille: Lähtö 1.0, Tavoite 2.0 Pudasjärvi tunnetuksi kiertue (3 paikkakuntaa): Lähtö 2.0, Toteuma 3.0, Tavoite 3.0 Pudasjärvi positiivinen näkyvyys mediassa (%): Lähtö 53.4, Toteuma 61.7, Tavoite 70.0 Asumisen ja elämisen toimenpiteet kuvattuna: Toteuma 1.0, Tavoite 2.0 Kyläsuunnitelmat valmiit: Lähtö 1.0, Toteuma 0.5, Tavoite 1.0 Osallistava budjetointi toteutunut TA2023: Lähtö 1.0, Toteuma 0.5, Tavoite 1.0</p>	
<p>Kehittämisen- ja toimintatuet maksettu vuoden 2023 hakijoille toukokuussa. Pidetty kyläneuvosto 3 kpl. Asumisen ja elämisen palvelusuunnittelija oli kertomassa syyskuun kyläneuvostossa muuttokummiudesta ja tyhjien kiinteistöjen myyntimahdollisuuksista. Lisäksi pidetty 16.11. Kyläturvallisuus-ilta, johon oli kutsuttuna kyläpäälliköt ja kylien turvallisuusvastaavat. Pudasjärven markkinoilla heinäkuussa oli teemana kädentaidot ja mukana oli useita eri yhdistyksiä kaupungin osastolla. Osa kylien turvallisuussuunnitelmista ja kyläsuunnitelmista on palautunut kaupungille, osalla ne ovat vielä työn alla. Osallistavan budjetoinnin TA2023 Rajamaan kuntoportaata osalta haettiin Oulun Seudun Leaderilta rahoitusta. Oulun Seudun Leader on tehnyt myönteisen hankepäätöksen. ELY:n laillisuustarkistusta ja virallista hankepäätöstä joudutaan odottamaan vielä 3/2024 saakka. Rakentamaan päästään siis vasta vuonna 2024 heti, kun maa on sula. Valmisteltu uutta mallia yhteisöllisiin avustuksiin ja Osbuun yhteisövaliokunnan ohjauksessa. Kylien yhteistyö on lisääntynyt takavuosisista huomattavasti pitkään jatkuneiden kyläneuvostojen ja kylien vapaaehtoistyön näkyväksi tekemisen myötä. Tietoisuus toisten tekemisestä ja sitä kautta pyynnöt yhteistyöhön ovat helpottuneet. Haasteet ovat samoja. Pitkät etäisyydet ja yhteiset intressit ovat saaneet kylät kokeilemaan erilaisia yhteistyömalleja. Vertaistuki on tärkeää vapaaehtoistyössä. Avoimien työpaikkojen näkyvyys myös ulkopaikkakuntalaisille: Yhteensä 13 kpl toimenpiteitä. Printissä Pohjois-Suomen alueella 2kpl, kattavuus n. 480 000 henkilöä. Somessa 6kpl, kattavuus 76 500 henkilöä. Pudasjärven tunnettuuden, asuminen ja eläminen, edistäminen kuntamarkkinoinnin keinoin: Yhteensä 6kpl. Tekijöitä Pudasjärvelle kolme paikkakuntaa kiertue, noin 500 hlöä (Oulu, Raahe, Kajaani). Pudasjärven markkinoilla kontaktoitu n. 1200 kpl henkilöä. Elokuussa Pirttipäivään osallistui n. 750 henkilöä. Kuntalaiskirjeitä lähtenyt 191 kotitalouteen.</p>	
<p>3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”</p>	
<p>Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.</p>	
<p>Työhyvinvoinnin ja työilmapiirin kehittäminen</p>	<p>Työn alla</p>

<p>Toimenpide: Sairauspoissaolot ovat kunta-alan keskiarvon alapuolella. Henkilöstöetuuksien hyödyntämistaso nousee. Aktiivisen välittämisen toimintamalli on käytössä työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtamisessa. Työhyvinvointikyselyn (v. 2022) kehittämistoimenpiteillä on vaikuttavuutta. Uusi kysely lokakuussa 2022. Lakisääteinen whistleblower-ilmoituskanava valmisteltu ja otettu käyttöön (lakiuudistus voimaan loppuvuodesta 2022, todennäköisesti koskee yli 10 000 asukkaan kuntia, mutta imagosyistä voi ottaa tietysti käyttöön pienemmissäkin kunnissa) Työhyvinvointia tukevat sähköiset järjestelmät (työhyvinvointitarjotin ja taukoliikunta) ovat aktiivisessa käytössä. Intran , Pelkan, uudistaminen. Ja sisäisen viestinnän seuraamisen aktivointi. Osaamisen kehittämisen tukeminen, sähköinen koulutusportaali, on aktiivisessa käytössä.</p>	
<p>Mittarit: Työhyvinvointikyselyn tulokset parantuneet: Tavoite 1.0 Sairauspoissaolot: Lähtö 2,716.0, Toteuma 3,058.0, Tavoite 4,100.0 e-passin käyttöaste: Lähtö 1,362.0, Toteuma 534.0, Tavoite 1,800.0 lounaseteleiden käyttöaste: Lähtö 1,710.0, Toteuma 2,299.0, Tavoite 4,800.0 Työelämän kehittämishankkeet saavuttavat tavoitteet (loppuvat v. 2022): Toteuma 1.0, Tavoite 1.0 whistleblower- eli ilmoituskanava käytössä: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0</p>	
<p>ARVIO 9.10.2023: Sairauspoissaolot tammi-syyskuussa oli 3058 kpv (2023, 4037 kpv), joka on 979 kalenteripäivää vähemmän kuin samana ajankohtana vuonna 2022 eli - 24,25 %. Sairauspoissaolot ovat nyt lähes normaalilla tasolla verrattuna vuoteen 2021 (1-9/3255 kpv). Alkuvuodesta on tehty muutos työterveyshuollossa siten, että työterveyshuollossa työterveyshoitaja ei anna kuin 1-2 päivää työkyvyttömyyttä, jos on flunssa/hengitystieinfektio, mahatauti tai todettu migreeni. Ensimmäiseksi tulisi aina käyttää oma ilmoituskäytäntöä ko. tapauksissa. Varsinkin yli 60 kpv sairauspoissaoloihin on ratkaisuja löydettävä ripeämmin hyödyntäen aktiivisen välittämisen toimintamallia.</p>	
<p>Epassi lounas: 87 eri työntekijää käyttänyt 3329 kpl (Yhteensä 37411,64 €) Työnantajan osuus 8908,15 €.</p>	
<p>Epassi flex (sis. liikunta- ja kulttuuri, hyvinvointi) 273 eri työntekijää käyttänyt 709 kpl (Yhteensä 31988,29 €) Työnantajan osuus 31988,29 €.</p>	
<p>Eduhousen koulutusjärjestelmässä on 165 käyttäjää ja 1097 suoritusta rekisteröity.</p>	
<p>Työhyvinvointitarjottimen pulssikysely on otettu käyttöön ja ensimmäinen pulssikysely toteutettiin 5.-9.6. (vastausprosentti 13 %) ja toinen 25.-29.9. (vastausprosentti 29%). Kysely tukee myös meneillään olevaa yt-prosessia.</p>	
<p>4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”</p>	
<p>Olemme kuntana julkisen hirsirakentamisen edelläkävijä ja sen imagohyöty osataan käyttää kuntalaisten parhaaksi</p>	
<p>Toteutetaan Hirsipääkaupungin brändiä ja siihen linkittyviä toimenpiteitä kuntamarkkinoinnissa</p>	<p>Valmis</p>
<p>Toimenpide: Kaupungin on otettava paikkansa puurakentamisen edelläkävijänä ja tuotava hirsi/mänty uudella tavalla kaikessa viestinnässä sekä markkinoinnissa esille aktiivisesti. Yhteistyön vahvistaminen modernin puuteollisuuden kanssa</p>	
<p>Mittarit: Hirsirakennukset Pudasjärvellä maininnat somessa: Lähtö 540.0, Toteuma 506.0, Tavoite 200.0</p>	
<p>Hirsirakennukset Pudasjärvellä maininnat mediassa: Lähtö 51.0, Toteuma 149.0, Tavoite 20.0</p>	

<p>Viestinnän ja markkinoinnin kautta ei ollut tapahtumia tai seminaareja liittyen hirsirakentamiseen. Valmisteltu vuodelle 2024 puurakentamisen ekskursion vierailua Pudasjärvelle. Logcapital.fi -sivusto päivitetty 2023. Toimii hirsipääkaupungin markkinointisivustona. Rakentajapäiville 2023 valmisteltu kilpailumateriaalit Hyvän olon keskus Pirtin osalta, osallistuttu myös ko. päivään. Edesautettu Scandinavian Design Awards -kilpailun tuomaristoa ehdokkaiden valinnoissa. Pudasjärven kaupunki pääsikin ehdolle ko. kilpailussa.</p>	
<p>5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”</p>	
<p>Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.</p>	
<p>Maahanmuuttajien kotouttaminen kuntaan, positiivinen vaikutus asukaslukuun ja työvoiman saantiin</p>	<p>Valmis</p>
<p>Toimenpide: Koulutuspolut ovat kunnossa, yhteistyötä OSAO:n Pudasjärven yksikön kanssa tiivistä. Järjestöyhteistyön edistäminen. Muun väestön ja maahanmuuttajien kohtaamisten sekä vuorovaikutuksen edistäminen lisäämällä mahdollisuuksia luoda omia sosiaalisia vapaa-ajan verkostoja. Suomen kielen opintojen edistäminen yhteistyössä Suomi Startin kanssa. Asiakaspalvelun kehittäminen verkostomaisessa moniammatillisessa yhteistyössä (säännölliset yhteiset verkostotapaamiset, työnjaon tarkennukset eri palvelujen kesken ja toimintamallin kehittäminen). Paikallisten yritysten tukeminen monikulttuurisissa asioissa ja työvoiman saatavuudessa. Yhteistyö työpaikkojen, kesätöiden ja työkokeilupaiikkojen suhteen. Yhteistyö ja rajapinnat hyvinvointialueen kanssa määritellä. Säännölliset palaverit.</p>	
<p>Mittarit: Vieraskielisten (muuta kuin suomea, ruotsia ja saamea puhuvien) osuus väestöstä: Lähtö 190,0, Toteuma 230,0, Tavoite 190,0 Maahanmuuttajataustainen aloittanut koulutuksen: Lähtö 29,0, Toteuma 57,0, Tavoite 20,0 Maahanmuuttajataustainen saanut työpaikan: Lähtö 11,0, Toteuma 13,0, Tavoite 10,0 Maahanmuuttajataustainen aloittanut ammatillisen koulutuksen: Lähtö 15,0, Toteuma 18,0, Tavoite 15,0</p>	
<p>Asiakkaita kotouttamispalveluissa 2023: 96 henkilöä, joista – naisia 50. – miehiä 46. – alle 18 vuotiaita 36 kpl. Laskennallisia korvauksia maksetaan tällä hetkellä 75 henkilöstä. (aikuiset 1955 € ja alle 7-vuotiaat 6053 € vuosi).Pudasjärvellä on 230 henkilöä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi.</p> <p>14.3.2023 tuli 15 kiintiöpakolaista. Kiintiöpakolaisia on tullut syksyn aikana lisäksi 16. Yhteensä 31 kiintiöpakolaista on tullut. Lisäksi tullut 10 maahanmuuttajaa perheen yhdistämisen kautta. Yhden kiintiöpakolaisen ylitys johtui siitä, että vastaanotimme hätätapauserheen, jossa oli pikaista sairaanhoitoa vaativa lapsi ja perheessä oli kuusi henkilöä. Yhtä ei voinut jättää vastaanottamatta. Sovittu, että seuraavassa otossa otetaan 29 kiintiöpakolaista. Tilapäisen suojelun asiakkaita muutama on hakenut kotikunnan Pudasjärveltä.</p>	
<p>Monikulttuurisen palvelun laadun kehittäminen</p>	<p>Valmis</p>
<p>Toimenpide: Verkostotyön ja monikulttuurisen palvelun toimintamallin kehittäminen (perustuen CAF-arvioinnin tuloksiin, strateginen kehittäminen ja kehittämishankkeet). Huomioiden lakimuutokset (kotouttamislaki ja TE2025-uudistus) Systemaattisen toiminnan arvioinnin kehittäminen. Monikulttuuriset palvelut kehittää säännöllisesti kaupungin kotouttamisohjelmaa ja ottaa samalla huomioon sidosryhmiltä ja asiakkailta kerättyä tietoa. Yhtenäinen ja tehokas kotouttamisen toimintamalli ja tavoitteet on viestitty niitä toteuttavalle henkilöstölle ja sidosryhmille. Monikulttuuristen palveluiden kumppanuussuhteita kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa.</p>	

Mittarit: Strategisia kehittämisen toimenpiteitä toteutettu: Lähtö 6.0, Toteuma 6.0, Tavoite 5.0
Sosiaaliset vapaa-ajan verkostot: Maahanmuuttajataustainen aloittanut harrastuksen: Lähtö 33.0, Toteuma 50.0, Tavoite 15.0

Pidetty yhteistyöpalavereita 5 kertaa hyvinvointialueen eri toimijoiden kanssa ja kehitetty asiakkaiden palvelupolkuja ja yhteistyötä kunnan ja hva:n kanssa. Yhteistyöpalaveri pidetty Pohteen maahanmuuttajien terveydenhoitajan kanssa kaksi kertaa ja lähes päivittäin pidetty yhteyttä asiakkaiden asioihin liittyen. Osallistuttu Odl:n sotatrauma -kuntoutusyksikön ja Work Force- hankkeiden ohjausryhmiin. Kehitetty myös Kohtaamon toimintaa ajatellen maahanmuuttoasiakkaiden palvelutarpeita. Yhteistyöpalavereita Kohtaamon kanssa on ollut kolme kertaa sekä kaksi monikulttuuristen palvelujen läsnäolopäivää Kohtaamossa. Kohota-hankkeen kautta on ollut tammi-helmikuun aikana 7 koulutusta maahanmuuttajille digitaaliseen viranomaisasiointiin. Oltu tiiviisti mukana työllisyyden hoidon seututapaamisissa sekä seurattu TE2024 ja KOTO-2024 valmistelua. Osallistuttu valtakunnallisen tietojärjestelmän kehittämiseen viitearkkitehtuuryöryhmässä. Tehty yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa, mm. Maa- ja kotitalousnaisten sekä FC Kurenpoikien kanssa. 20-26.3. vietetty Rasisminvastaista viikkoa ja sekä Hirsikampuksella että Osaolla vietetty teemaan liittyviä päiviä. Toimitettu kouluille monikulttuuristen palveluiden toimesta SPR:n teemaviikon materiaalia. 4-5.5. monikultt. työn koordinaattori ja ohjaajat osallistuivat Rovaniemellä Auttavat rajat työpajaan. Infot: 17.5. Pudasjärvi, yleisesittely Suomesta 7.6. Asuminen (Teija) 12.6. Asuminen (Teija), Vanhemmuus (Suvi) 16.6. Parisuhde, rahan käyttö, aikakäsitys 20.6. sosiaali- ja terveyspalvelut, media 26.6. kotoutuminen, 4.7. Koulutuspolku ja työelämä, 6.9. Kela-info ja demokratia, 8.9. verotus ja vakuutus sekä kansalaisopiston kurssitarjonnan esittely, 23.11. asumisneuvonta
1.7. 50 hlö Suomussalmella kutsuttuna arabialaiseen iltapäivään.
17.8. yhteistyöpalaveri sosiaalitoimen kanssa uusista tulijoista.
29.8. Piknik-päivä.
8.11. Odl:n Sotatrauma- ja kidutusyksikön koulutus Pudasjärvellä, osallistujia 13.
15.11. Startup Refugees Work Force- hankkeen edustaja käymässä Pudasjärvellä
16.11. esittely Kmo

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Vain hyviä syitä - Tekijöitä Pudasjärvelle hanke päättyi 31.10.2023. Hanke toteutui hankesuunnitelman mukaisesti.

TEM lisäävustuksella on palkattu 5.6.2023 alkaen yksi työntekijä monikulttuurisiin palveluihin 30.6.2025 saakka. Lisärahoitus on 80 % palkkakuluista. Työntekijä oli töissä ajalla 5.6. - 8.11.2023, jonka jälkeen vuoden 2023 ajalle ei voitu rekrytoida uutta työntekijää yt-neuvotteluiden vuoksi. Henkilöstöpäällikkö selvittänyt, että lisäävustuksella voidaan rekrytoida uusi työntekijä. Rekrytointi vuoden 2024 alkupuolella.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1220 Kaupungin oma työllistäminen, 11100 Flat rate työllisyyspalvelut, 11034 JobBoost-Mahdollisuuksien pohjoinen -hanke, 11035 Kohota -hanke.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	577 451	227 614	88 708	316 322	264 804	83,7 %	-51 518
Myyntituotot	43 224	33 800		33 800	28 133	83,2 %	-5 667
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	514 057	193 814	88 708	282 522	236 671	83,8 %	-45 851
Muut toimintatuotot	20 170						
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-1 779 491	-1 042 587	-446 471	-1 489 058	-1 371 421	92,1 %	117 637
Henkilöstökulut	-883 437	-526 548	-110 885	-637 433	-557 075	87,4 %	80 358
Palvelujen ostot	-165 853	-55 437	-25 586	-81 023	-83 695	103,3 %	-2 672
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 197	-20 580		-20 580	-9 457	46,0 %	11 123
Avustukset	-614 760	-394 614	-310 000	-704 614	-675 124	95,8 %	29 490
Muut toimintakulut	-77 244	-45 408		-45 408	-46 072	101,5 %	-664
TOIMINTAKATE	-1 202 039	-814 973	-357 763	-1 172 736	-1 106 617	94,4 %	66 119

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	34 507	18 800		18 800	24 206	128,8 %	5 406
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut	-505	-700		-700	-210	30,0 %	490
Sisäiset kuljetuspalvelut	-41	-127		-127	-724	570,1 %	-597
Sisäiset vuokrat	-3 459	-29 640		-29 640	-39 624	133,7 %	-9 984

Avustukset: työmarkkinatuen kuntaosuus on toteutunut n. 44 000€ suurempana kuin mitä talousarviossa arvioitiin. Kuntaosuuden kasvuun on vaikuttanut yleinen taloustilanne (mm. yritysten lomautukset) sekä yhteistyön haasteet työllisyyden eri toimijoiden kanssa. Työttömien työnhakijoiden sijoittumisessa palveluihin on ollut haasteita, mikä suoraan vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen. Pudasjärven kaupunki ei ole mukana työllisyyden kuntakokeiluissa, mikä vaikuttaa osaltaan työmarkkinatuen kuntaosuuden nousuun. Lisäksi kaupungin sisäinen yt-prosessi on vaikuttanut negatiivisesti kaupungin omaan työllistämiseen.

Kehittämisrahastosta katettavaksi tarkoitettuun Alueellisen työllisyysuhankeen nettokustannuksiin varauduttiin talousarviossa noin 22 000 eurolla. Tämä määräraha jäi käyttämättä, koska hankkeen aloitus siirtyi vuodelle 2024.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Asiakaslähtöiset ja tehokkaat työllisyyspalvelut	Valmis
Toimenpide: Monimuotoiset valmennuspalvelut	
Mittarit: työttömyysprosentti: Toteuma 17,6, Tavoite 11,0	

<p>Valmennuspalveluja on kehitetty asiakaslähtöisemmiksi ja tehokkaimmiksi suorien asiakaspalautteiden ja yhteistyöverkoston palautteiden myötä. Valmennuspalveluja tuotetaan niin lähi- kuin etäpalveluina. Yksilövalmentajan tehtävä sisältää kaikenikäisten yksilövalmennuksen. Alle 29-vuotiaiden nuorten yksilövalmennusta ja työvalmennusta tuotetaan seinättömän työpajamallin mukaisesti.</p> <p>Palkkatuetussa työssä on ollut yhteensä 28 henkilöä 1-12/2023, joista velvoitetyöllistettäviä on ollut yhteensä 13 henkilöä ja oppisopimuksella 3 henkilö. Palveluohjauksessa on ollut 10 henkilöä, joista nuoria alle 29v. 7 henkilöä. Työharjoittelussa/ työkokeilussa on ollut 2 henkilöä.</p> <p>Rempparyhmä on toiminut yhteistyössä teknisen toimen kanssa ja toteuttanut pääasiassa kaupungin sisäisiä tilaustöitä mm. tavaroiden siirtoja, retkeilyreittien opastekorjauksia ja muita korjaustöitä.</p> <p>Yksilövalmennuksen palveluja tarjotaan myös Kohtaamossa säännöllisesti.</p> <p>Kuntouttava työtoiminta ja Karhupajan työvalmennus ovat siirtyneet Pohteelle 1.1.2023 alkaen.</p> <p>Henkilöstön koulutuksiin on sisällynyt työkykykoordinaattorin koulutus kahdelle henkilölle.</p>	
Matalan kynnyksen monipalvelupiste Pirtin Kohtaamo toiminnan kehittäminen	Valmis
Toimenpide: eri toimijoiden sitoutuminen	
Mittarit: toimijoiden määrä: Toteuma 5.0, Tavoite 5.0	
<p>Kohtaamossa tarjotaan työllisyyden palveluja kaikille työ- ja opiskelu-ikäisille kohderyhmille, arjen palveluissa myös iäkkäämmille asiakkaille. Kaupunki on tehnyt Kelan kanssa yhteistyösopimuksen vuonna 2022, jonka myötä Kohtaamon palvelupisteen yhteydessä toimii Kelan asiointipiste.</p> <p>Kaupungin asiakaspalvelun toiminnat on liitetty osaksi Kohtaamon toimintaa 1.6.2023 lähtien. Työvuorojen resurssointi ja koordinointi hoidetaan kaupungin asiakaspalvelu- henkilöstön ja työllisyyspalveluiden yhteistoimintana 1.7.2023 lähtien.</p> <p>Kohtaamon asiakasmääriä seurataan Kelan asiakaskirjauksilla sekä Kohtaamon omalla asiakasseurannalla. Kohtaamossa asioi kuukausittain keskimäärin 70 – 80 asiakasta.</p> <p>Asiakasneuvonnan ohella Kohtaamossa on tammi-syyskuun aikana toteutettu eri kohderyhmille suunnattuja tapahtumia: Nuorten kesätyöllistäminen yhdessä Pudasjärven 4H:n kanssa, OSAO:n ja Kohtaamon yhteinen opintoneuvontapäivä peruskoulun jälkeiseen yhteishakuun sekä ammattikorkeakouluhakuihin, infotilaisuus Kohtaamon palveluista maahanmuuttajille yhdessä kaupungin maahanmuuton koordinoinnin kanssa, Kohtaamon ensimmäisen toimintavuoden synttäri-/infopäivä, työnhaun infopäivä työnhakijoille, Yrittäjyyspäivä alkukesästä yhdessä Kehitys Oy:n kanssa. Tapahtumista on viestitty eri sähköisten kanavien sekä paikallisen printtimedian avulla.</p> <p>JobBoost- hanke on päättynyt 31.8.2023. Kohtaamo-toiminta jatkuu kaupungin toimintana.</p>	
Työelämävalmiuksien edistäminen digiosaamisen avulla	Valmis
Toimenpide: Digikoulutusten järjestäminen	
Mittarit: osallistujat: Toteuma 10.0, Tavoite 10.0	

<p>Kohota -hankkeen kautta on tarjottu digikoulutuksia yrityksille, yhdistyksille ja OSAO:n henkilökunnalle. Koulutusten kautta kehitetään yritysten henkilökunnan digitaitoja mahdollistamaan liiketoimintojen uudistamisen ja kehittämisen sähköisissä kanavissa. Yrityksille on tarjottu koulutusta digimarkkinoinnista, sisällöntuottamisesta, www- ja some kanavien sekä verkkokaupan perustamisesta ja operoinnista. Kaikkiaan koulutukseen on osallistunut noin 35 yritystä. Työnhakijoille ja maahanmuuttajille sekä yhdistyksille on tarjottu digikoulutusta. OSAO:n henkilökunnan digivalmennuksessa on koulutettu sisällöntuotantoa, digimarkkinointia ja 365 työkalujen käytöstä.</p> <p>Hankerahoittajalle on tehty muutoshakemus, jossa osa hankkeeseen varatuista palkoista siirretään ostopalveluihin muuttuneen tilanteen mukaisesti. Muutoshakemukseen on saatu myönteinen päätös.</p> <p>Kohota-hanke on päättynyt 31.8.2023.</p>	
Työllistämistoimenpiteiden kehittäminen eri toimijoiden kanssa	Valmis
Toimenpide: Walmun käytön tehostaminen. Verkostotyön kehittäminen	
Mittarit: Walmun käyttö: Toteuma 8.0, Tavoite 10.0 yhteistyöpalaverit: Toteuma 1.0, Tavoite 2.0	
<p>Walmu -asiakastietojärjestelmän monipuolista käyttöä on kehitetty työllisyyspalveluissa ja työllistävissä yhdistyksissä.</p> <p>Työllistämistoimenpiteitä on kehitetty eri toimijoiden kanssa. Yhdistystoimijoille on jaettu Ryhmätyöllistämisen tuet 2023 (KH 14.02.2023 § 47) 100 000€, joka katetaan kehittämisrahastosta. Yhteistyössä on mukana 4 yhdistystä. Tuki kohdistuu ohjaajaresurssiin ja tuen perusteena työ- ja toimintapäivätoteumat. Ryhmätyöllistämisen kautta pystytään työllistämään erilaisiin tehtäviin laajasti Pudasjärven alueella.</p> <p>Nuorten ja koululaisten kesätyöllistäminen (KH 14.02.2023 § 46). Yhteistyökumppanina on Pudasjärven 4H-yhdistys. 50 €/ nuori tuki työnantajalle (varattu 100 nuorelle), 350 €/ nuori yrittäjä tuki nuorelle (varattu 15 nuorelle), Ajokortti työelämään -koulutus ysluokkalaisille (0,5 opintopiste EQF-taso 3), yrityskoulutusta 13-18 –vuotiaille nuorille (1 opintopisteen EQF-taso 4). Kesäduunikampanjan hoito 138 €/ nuori. Rahoitus ensin työllisyyspalveluiden kustannuspaikalta, toteuman mukaan katetaan kehittämisrahastosta, varattu 26 230€ .</p> <p>Kesäduunikampanjan kautta työllistyi 81 nuorta. 8 nuorta perusti 4H-kesäyrityksen. Kesäduunikampanjan toteuma oli 18 858€.</p> <p>Rahoittajalle on jätetty alueellinen työllisyysuhankehakemus ESR, joka koskee alueellista ja paikallista työllisyyden kehittämistä. Suunniteltu toteutuskausi on 1.1.2024-31.12.2025.</p>	
3. Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"	
Hankinnoilla työllistämisen edistäminen	Valmis
Toimenpide: Työllistämisehto soveltuviin hankintoihin	
Mittarit: työllistämisehto K/E: Toteuma 1.0, Tavoite 1.0	
Työllistämisehto on sisällytetty laajempiin kilpailutuksen kautta hankittaviin palveluhankintoihin.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

JobBoost -hankkeelle myönnettiin jatkopäätös 31.1.2023 EURA 2014/9732/09 02 01 01/2020 /POPELY ajalle 1.4. - 31.8.2023. Jatkoajalta saadaan päätöksen mukainen korvaus (80%) viimeisen maksatushakemuksen jälkeen. Maksuun haettava ESR- ja valtionrahoitus 80% on 22 256,91€.

Kohota -hanke on päätynyt 31.8.2023. Maksuun haettava kaupungin osuus ESR- ja valtionrahoitus 80% on 27 179,15€. Hanke on saanut hyväksytyt viimeisen maksatuspäätöksen.

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu, jota hyvinvointialue Pohde järjestää 1.1.2023 alkaen.

Hyvinvointialueuudistuksesta johtuen mm. kuntouttavaa työtoimintaa ei ole pystytty järjestämään aikaisemman mukaisesti, mikä näkyy kasvavina työmarkkinatukikustannuksina kunnalle.

Työllisyyspalveluissa on kaksi henkilöä koulutautunut työkykykoordinaattoriksi kevään 2023 aikana.

2.3.1.2 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA

Kunnan yhteistoiminta-alue jakaantuu kolmeen tulosityksikköön: Kuntayhteistyö, Maaseututoimi ja Oulunkaaren ympäristöpalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Kuntayhteistyön tulosalueelle sisältyvät Pohjois-Pohjanmaan liiton, Suomen kuntaliiton ja KT Kuntatyönantajien sekä OSAO:n yhteistoimintaosuudet.

Maaseutuhallinnon tulosalueelle kuuluvat maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät, jotka tuottaa yhteistoimintasopimuksen nojalla Oulun kaupunki sekä kaupungin myöntämät maaseutuelinkeinojen kehittämistuet, jotka eivät varsinaisesti liity kunnan yhteistoimintaan.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja eläinlääkintähuollon palvelut Pudasjärven, Iin, Utajärven ja Vaalan kuntien itsenäisenä tulosityksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Toiminta-alueen tilivelvolliset:

- Kuntayhteistyö: kaupunginjohtaja
- Maaseututoimi: kaupunginjohtaja
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut: ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	982 229	1 040 186		1 040 186	1 027 590	98,8 %	-12 596
Myyntituotot	651 626	661 770		661 770	673 299	101,7 %	11 529
Maksutuotot	324 643	378 416		378 416	351 244	92,8 %	-27 172
Tuet ja avustukset	4 917				2 764		2 764
Muut toimintatuotot	1 044				283		283
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-39 138 790	-1 807 892	-672 140	-2 480 032	-2 283 449	92,1 %	196 583
Henkilöstökulut	-1 955 165	-1 240 488		-1 240 488	-1 249 287	100,7 %	-8 798
Palvelujen ostot	-36 931 656	-329 034	-672 140	-1 001 174	-770 008	76,9 %	231 166
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 522	-59 260		-59 260	-51 082	86,2 %	8 178
Avustukset	-109 893	-102 000		-102 000	-115 575	113,3 %	-13 575
Muut toimintakulut	-91 554	-77 110		-77 110	-97 497	126,4 %	-20 387
TOIMINTAKATE	-38 156 561	-767 706	-672 140	-1 439 846	-1 255 859	87,2 %	183 988

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	6 073				8 476		8 476
Sisäiset vuokrat	1 044						
Sisäiset palvelut							
Sisäiset kuljetuspalvelut	-2 691	-2 319		-2 319	-4 274	184,3 %	-1 955
Sisäiset vuokrat	-34 647	-10 584		-10 584	-37 513	354,4 %	-26 929

Kunnan yhteistoiminnan toimintakate oli noin -1,26 milj. euroa, 87,2 % talousarviosta. Toimintakatteen toteuma oli noin 0,18 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Valtuuston hyväksymien talousarviomuutosten kokonaisvaikutus kunnan yhteistoiminnan toimintakatteeseen oli noin -0,67 milj. euroa. OSAO:n koulutuspalvelujen alijäämän kattamiseen varauduttiin ennakkolaskituksen perusteella 416 302 eurolla (VALT 20.4.2023 § 19). Joulukuussa talousarvioon lisättiin 260 090 euroa Oulunkaaren kuntayhtymältä jääneitä vuoden 2022 sotekustannuksia (VALT 18.12.2023 § 77). Koulutusmäärärahoihin tehdystä leikkauksesta 4 250 euroa kohdistui kuntayhteistyön toiminta-alueelle, Oulunkaaren ympäristöpalvelujen tulosityksikölle (VALT 22.5.2023 § 28).

1.1.2023 hyvinvointialueuudistuksen myötä Kunnan yhteistoiminnan toiminta-alueelta on jäänyt pois merkittävä osuus: Oulunkaaren yhteistoiminta-alueen (soten tuotanto), Oulu - Koillismaahan pelastusliikelaitoksen sekä Oulunkaaren kuntapalvelutoimiston tulosityksiköt. Tämän vuoksi vuosien 2022 ja 2023 toteumat eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Kuntayhteistyö

Kuntayhteistyöhön kuuluvat kustannuspaikat: 1011 Kuntayhteistyö

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-447 133	-207 983	-676 392	-884 375	-634 737	71,8 %	249 638
Henkilöstökulut	-4 925						
Palvelujen ostot	-442 207	-207 983	-676 392	-884 375	-634 737	71,8 %	249 638
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKATE	-447 133	-207 983	-676 392	-884 375	-634 737	71,8 %	249 638

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut							
Sisäiset kuljetuspalvelut							
Sisäiset vuokrat							

Kuntayhteistyön kustannuspaikalle kohdennetaan Pudasjärven kaupungin maksuosuudet Suomen Kuntaliitto ry:n, Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kustannuksista. Talousarviossa näihin varauduttiin noin 83 100 eurolla, toteuma oli noin 79 600 euroa.

Myös Pudasjärven kaupungin ja OSAO:n yhteistyösopimuksen mukainen mahdollinen alijäämä kohdennetaan Kuntayhteistyön kustannuspaikalle. Vuoden 2023 talousarviossa varauduttiin lisäksi Oulunkaaren kuntayhtymän purkautumisesta aiheutuviin kustannuksiin ja vuodelta 2022 jääneisiin soten kustannuksiin yhteensä noin 385 000 eurolla.

Kuntayhteistyön toimintakate oli noin 250 000 euroa muutettua talousarviota parempi. Tämä selittyy lähes kokonaan sillä, että OSAO:n alijäämästä aiheutuva Pudasjärven kaupungille kuuluva maksuosuus jäi huomattavasti arvioitua pienemmäksi (talousarvio 416 302 €, toteuma 177 820 €, alitus 238 482 €). Oulunkaaren kuntayhtymän purkautumiseen liittyvät kustannukset ja soten kustannukset 30.6.2023 mennessä jäivät noin 7 600 euroa alle budjetoidun määrärahan. Ajalta 1.7.-31.12.2023 laskutetut lin isäntäkunnan kulut sekä soten kulut (yht. noin 65 300 €) eivät ehtineet tilinpäätöksen 2023 laskelmiin, joten ne kirjataan vuoden 2024 toteumaan.

Maaseututoimi (Oulun kaupunki)

Maaseututoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1120 Maataloushallinto ja 1121 Maaseutuelinkeinojen kehittäminen.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	29 667						
Myyntituotot	29 667						
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-188 680	-148 272		-148 272	-161 369	108,8 %	-13 097
Henkilöstökulut	-31 625						
Palvelujen ostot	-47 635	-47 772		-47 772	-46 794	98,0 %	978
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-500		-500			500
Avustukset	-109 893	-100 000		-100 000	-114 575	114,6 %	-14 575
Muut toimintakulut	473						
TOIMINTAKATE	-159 012	-148 272		-148 272	-161 369	108,8 %	-13 097

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut							
Sisäiset kuljetuspalvelut							
Sisäiset vuokrat							

Pudasjärven kaupungin maksuosuus Oulun kaupungin maaseutuyksikön kustannuksista jäi hieman arvioitua pienemmiksi (toteuma noin 46 800 €). Kaupungin maksamat maaseutuelinkeinojen kehittämistuet (noin 114 600 €) ylittivät budjetin noin 14 600 eurolla.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4300 Eläinlääkintä Pudasjärvi - li, 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4306 Eläinlääkintä Vaala-Utajärvi.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	936 276	1 040 186		1 040 186	1 027 590	98,8 %	-12 596
Myyntituotot	605 672	661 770		661 770	673 299	101,7 %	11 529
Maksutuotot	324 643	378 416		378 416	351 244	92,8 %	-27 172
Tuet ja avustukset	4 917				2 764		2 764
Muut toimintatuotot	1 044				283		283
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-1 438 705	-1 451 637	4 252	-1 447 385	-1 487 343	102,8 %	-39 958
Henkilöstökulut	-1 219 634	-1 240 488		-1 240 488	-1 249 287	100,7 %	-8 798
Palvelujen ostot	-76 522	-73 279	4 252	-69 027	-88 477	128,2 %	-19 450
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 522	-58 760		-58 760	-51 082	86,9 %	7 678
Avustukset		-2 000		-2 000	-1 000	50,0 %	1 000
Muut toimintakulut	-92 027	-77 110		-77 110	-97 497	126,4 %	-20 387
TOIMINTAKATE	-502 429	-411 451	4 252	-407 199	-459 753	112,9 %	-52 554

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	6 073				8 476		8 476
Sisäiset vuokrat	1 044						
Sisäiset palvelut							
Sisäiset kuljetuspalvelut	-2 691	-2 319		-2 319	-4 274	184,3 %	-1 955
Sisäiset vuokrat	-34 647	-10 584		-10 584	-37 513	354,4 %	-26 929

Talousarvio ylittyi toimintakatteen toteuman oltua 112,9 % (v. 2022 127,3 %, v. 2021 97,4 %) suhteessa talousarvioon. Toimintakate oli -459 753, joka on 52 554 euroa suurempi kuin talousarviossa.

Toimintatuottoja oli 98,8 % (v. 2022 93,9 %, v. 2021 97,3 %) eli 12 596 euroa vähemmän, mitä talousarviossa. Maksutuotot alittuivat 27 172 euroa, mikä johtui ympäristöterveydenhuollon suoritemaksujen jäätyä alle talousarvion. Muiden toimintojen suoritemaksut toteutuivat talousarvion mukaan.

Toimintakuluja oli 102,8 % (v. 2022 103,4 %, v. 2021 97,4 %) suhteessa talousarvioon. Suurimpana ylityksenä olivat muut kulut ja palveluiden ostot, jotka ylittyivät noin 20 000 euroa talousarvioon verrattuna. Muista palveluista puuttui talousarviosta Pudasjärven eläinlääkinnän vastaanotto-tilan sisäiset vuokrat, jonka vuoksi muut palvelut ylittyivät. Palveluiden ostoissa suurin ylitys oli IT-palveluissa, joiden kustannus tuplaantui verrattuna vuoteen 2022 ja 2021.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Yhteydenottoihin vastataan kohtuullisessa ajassa.	Valmis
Toimenpide: Tiedusteluihin ja yhteydenottoihin ympäristön-, terveysuojelun ja eläinlääkintäviranomaiselle vastataan 14 pv kuluessa. Hakemukset, ilmoitukset ym. käsitellään lakisääteisessä määräajassa.	
Mittarit: Vastaamattomat yhteydenotot: Toteuma 1.0	
Yksi vastaamaton yhteydenotto eläinlääkärin päivystäjän tavoittamisesta, josta tuli palaute.	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Ympäristöpalvelujen suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen varmistetaan.	Valmis
Toimenpide: Varmistetaan suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen ympäristöpalveluissa.	
Mittarit: Ympäristösuojelun suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Toteuma 93.0, Tavoite 80.0 Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Toteuma 67.0, Tavoite 80.0 Eläinlääkinnän suunnitelmallisen valvonnan toteuma (%): Toteuma 74.0, Tavoite 80.0	
Ympäristösuojelun suunnitelmalliset tarkastukset ovat toteutuneet tavoitteessa. Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisten valvonnan toteuma jäi 13 %-yksikköä tavoitteesta. Eläinlääkinnän suunnitelmallisen valvonnan toteuma jäi 6 %-yksikköä tavoitteesta.	
Ympäristöpalvelut tuottavat kattavat eläinlääkäripalvelut alueellaan.	Valmis
Toimenpide: Turvataan riittävän kattavat eläinlääkäripalvelut koko toiminta-alueella.	
Mittarit: Eläinlääkärikäyntien määrä: Toteuma 4,593.0, Tavoite 4,500.0	
Eläinlääkärikäynnit ovat toteutuneet tavoitteen mukaisesti.	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia	
Riittäväällä henkilöstöresurssilla mahdollistetaan lakisääteinen viranomaistoiminta ja edistetään työhyvinvointia.	Valmis
Toimenpide: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen kaikissa viroissa tulee olla viranhaltija ja työsuhteissa työntekijä.	
Mittarit: Ympäristötarkastajan virat täytettynä: Toteuma 8.0, Tavoite 8.0 Kaupungineläinlääkärin virat täytettynä: Toteuma 5.0, Tavoite 5.5 Työsuhteissa työntekijät: Toteuma 5.0, Tavoite 5.0	

Ympäristösuojelun ympäristötarkastaja listä siirtyi 10.4.2023 toisen työnantajan palvelukseen, jonka jälkeen virka oli täyttämättä. Iin ympäristösuojelun virka on täytetty 8.9.2023 alkaen. Yksi 50 %:n kaupungineläinlääkärin virka on täyttämättä eläinlääkäreiden resurssijaon selvittämisen vuoksi. Edellä mainittujen vakinaisten viranhaltijoiden resurssivajausta on paikattu sijaisilla. Pudasjärven ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastaja siirtyi toisen työnantajan palvelukseen 31.8.2023, jonka jälkeen virka on ollut täyttämättä rekrytointiprosessin ajan 4.12.2023 saakka. Ympäristötarkastajien suunnitelma vuodelle 2024 oli 8,5 henkilötyövuotta ja toteuma oli 8,1 henkilötyövuotta. Kaupungineläinlääkäreiden suunnitelma oli 5,92 henkilötyövuotta ja toteuma oli 5,72 henkilötyövuotta. Työsuhteisten työntekijöiden osalta suunnitelma oli 4,9 ja toteuma oli 4,9.

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Vuoden 2023 lopussa Oulunkaaren ympäristöpalveluissa työskenteli yhteensä 20 henkilöä. Tavoitteellinen henkilötyövuosimäärä oli 20,5 henkilötyövuotta vuonna 2023. Toteuma vuonna 2023 oli 19,9 henkilötyövuotta. Henkilöstö jakautui siten, että eläinlääkinnässä työskenteli vuoden 2023 lopussa yhdeksän henkilöä, terveysvalvonnassa viisi henkilöä ja ympäristönsuojelussa viisi henkilöä sekä ympäristöjohtajana yksi henkilö. Eläinlääkinnän henkilöstöstä kuusi henkilöä toimi eläinlääkärin virassa ja kolme henkilöä eläinlääkärin avustajan tehtävässä. Terveysvalvonnassa oli vuoden 2023 lopussa neljä ympäristöterveydenhuollon ympäristötarkastajaa ja yksi asiakassihteerin tehtävässä. Asiakassihteerin hoitaa myös eläinlääkinnän sihteerin tehtävät. Ympäristönsuojelussa neljä henkilöä toimi ympäristösuojelun ympäristötarkastajan virassa, yksi asiakassihteerin toimessa.

Yhteenvedo toiminnasta v. 2023:

Ympäristöterveydenhuolto

Yhteensä vuodelle 2023 oli suunniteltu 443 (529 v. 2022) suunnitelmallista tarkastusta tai näytteenottoa. Toteutuneiden suunnitelmallisten suoritteiden yhteismäärä oli yhteensä 297 tarkastusta ja näytteenottoa (417 v. 2022), joka on noin 29 %-yksikköä vähemmän kuin vuonna 2022. Vuonna 2022 tehtiin 231 suunnitelmallista tarkastusta (280 v. 2022) ja 66 näytteenottoa (137 v. 2022). Suunnitelmallisen valvonnan toteuma oli 67 % (v. 2022 79 %), mikä on selvästi huonompi verrattuna edelliseen vuoteen. Valvonnan vaikuttavuuden arvioidaan vaihtelevan tupakka- ja nikotiini-korvaustuotteiden myynnin valvonnan vähäisestä vaikuttavuudesta terveydensuojeluvalvonnan kohtalaiseen, elintarvikevalvonnan melko hyvään ja talousveden valvonnan hyvään vaikuttavuuteen. Vaikuttavuus on nettomuutos toiminnan perimmäisessä tavoitteessa, joka on luettavissa toiminnan ansioksi. Valvonnan tehokkuus vaihtelee terveydensuojeluvalvonnan heikosta, elintarvikevalvonnan melko heikkoon, tupakka- ja nikotiini-korvaustuotteiden myynnin valvonnan melko hyvään ja talousvesivalvonnan hyvään tehokkuuteen.

Eläinlääkintä

Vuonna 2023 tuotettujen eläinlääkärikäyntien määrä on laskenut 340 käynnillä vuoteen 2022 verrattuna. Ainoastaan terveydenhuoltokäynnit nousivat 6 %-yksikköä, mutta muut käynnit (sekä virka-aikaiset että päivystysaikaiset) laskivat. Virka-aikaiset sairaskäyntien määrä laski 13 %-yksikköä ja pieneläinten vastaanotokäynnit 4 %-yksikköä. Päivystysaikaiset käynnit laskivat merkittävästi tuotantoeläimillä 46 %-yksikköä ja pieneläimillä 12 %-yksikköä verrattuna vuoteen 2022. Yhteenvedon palveluiden saatavuuden ja laadun arvioidaan olevan hyvällä tasolla suhteessa eläinlääkintä-huoltolain vaatimuksiin.

Ympäristönsuojelu

Suunnitellut maa-aineslupien tarkastukset toteutuivat 95 prosenttisesti. Suhteellinen suunniteltujen maa-aineslupien tarkastusten toteuma nousi 15 %-yksikköä vuodesta 2022. Kyseisiä tarkastuksia

tehtiin neljä enemmän kuin vuonna 2022 ja tavoite oli 11 tarkastusta vähemmän. Ympäristösuojelulain mukaisia määräaikaistarkastusten määrä toteutui 89 prosenttisesti. Kyseisiä tarkastuksia tehtiin 12 enemmän kuin vuonna 2022 ja tavoitteena oli 11 tarkastusta enemmän kuin vuonna 2022.

2.3.1.3 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta jakaantuu kolmeen tulosalueeseen: varhaiskasvatuspalvelut, koulutuspalvelut ja vapaa-aikapalvelut. Hyvinvointi- ja sivistystoimintaa johtaa opetus- ja sivistysjohtaja.

Toiminta-alueen palvelut: Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tehtävänä on kuntalaisten tarvitsemien koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen ja niistä huolehtiminen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaan liittyvien palvelujen organisointi sekä kaikinainen kuntalaisten henkisen ja fyysisen elämän laadun kohentaminen.

Varhaiskasvatus eri toimintamuodoissaan, esi- ja perusopetus, valmistava opetus, maahanmuuttajien täydentävä opetus, lukio-opetus, kirjastopalvelut, kulttuuritoimen palvelut, museotoiminta, kansalaisopisto-opetus, liikuntapalvelut, nuorisotoimen palvelut sekä etsivän nuorisotyön palvelut.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: opetus- ja sivistysjohtaja

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 397 834	1 200 800	7 587	1 208 387	1 063 783	88,0 %	-144 604
Myyntituotot	235 355	165 900		165 900	251 101	151,4 %	85 201
Maksutuotot	347 832	276 000		276 000	328 912	119,2 %	52 912
Tuet ja avustukset	777 620	723 900	7 587	731 487	466 351	63,8 %	-265 136
Muut toimintatuotot	37 027	35 000		35 000	17 419	49,8 %	-17 581
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-19 524 804	-17 806 068	-1 825 895	-19 631 963	-19 982 899	101,8 %	-350 936
Henkilöstökulut	-11 321 587	-10 058 395	-765 599	-10 823 994	-11 428 847	105,6 %	-604 852
Palvelujen ostot	-4 451 360	-4 018 690	-425 796	-4 444 486	-4 326 808	97,4 %	117 678
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-679 962	-641 700		-641 700	-567 339	88,4 %	74 361
Avustukset	-307 124	-312 000		-312 000	-270 282	86,6 %	41 718
Muut toimintakulut	-2 764 770	-2 775 283	-634 500	-3 409 783	-3 389 624	99,4 %	20 159
TOIMINTAKATE	-18 126 970	-16 605 268	-1 818 308	-18 423 576	-18 919 116	102,7 %	-495 540

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	10 319	7 200		7 200	5 759	80,0 %	-1 441
Sisäiset vuokrat	12 048				7 275		7 275
Sisäiset palvelut	-1 160 372				-11 836		-11 836
Sisäiset kuljetuspalvelut	-8 610	-9 213		-9 213	-7 775	84,4 %	1 438
Sisäiset vuokrat	-1 262 711	-1 488 027		-1 488 027	-1 602 337	107,7 %	-114 310

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toimintakate oli noin -18,92 milj. euroa, 102,7 % talousarviosta. Toimintakatteen toteuma oli noin 0,50 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi.

Valtuuston hyväksymien talousarviomuutosten kokonaisvaikutus hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toimintakatteeseen oli noin -1,82 milj. euroa.

Lisämäärärahaa myönnettiin oppilaiden ateriapalveluihin 440 571 €, Hirsikampuksen leasingvuokriin 633 570 € ja henkilöstökustannuksiin 765 000 € (VALT 20.4.2023 § 19, 22.5.2023 § 28 ja 18.12.2023 § 77). Lisäksi Kylän sydän -hankkeen vuoden 2023 omavastuuosuus (nettovaikutus 843 €) vietiin käyttötalousosan talousarvioon ja päätettiin kattaa kehittämisrahastosta (KH 28.02.2023 § 83 ja VALT 18.9.2023 § 55). Tämä hanke ei kuitenkaan toteutunut rahoittajalta saadun kielteisen rahoituspäätöksen vuoksi.

Koko kaupungin henkilöstökustannuksiin myönnettiin lisämäärärahaa 285 599 euroa (VALT 20.4.2023 § 19), mutta toisaalta talouden sopeutusohjelman muutoksena päätettiin pienentää määrärahaa henkilöstökustannuksista erilaisin toimenpitein yhteensä 292 500 euroa (VALT 22.5.2023 § 28). Näiden kokonaisvaikutuksena syntyi 6 901 euron määrärahan pienennys alkuperäiseen talousarvioon nähden. Koska sekä lisämääräraha että leikkaus kohdistuivat valtaosaltaan hyvinvointi- ja sivistystoimen henkilöstökustannuksiin, 6 901 euron määrärahan pienennys kirjattiin talousarviomuutoksena hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueelle. Koulutusmäärärahoihin tehdystä leikkauksesta vajaa 15 000 euroa kohdistui hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueelle (VALT 22.5.2023 § 28).

Henkilöstökustannukset (toteuma 11,43 milj. €) ylittivät muutetun talousarvion noin 0,6 milj. eurolla. Oppilaiden ateriapalvelujen kustannukset (1,195 milj. €) jäivät lopulta lähes alkuperäisen talousarvion mukaisiksi alittaen muutetun talousarvion noin 0,4 milj. eurolla. Rakennusten leasingvuokrat (1,223 milj. €) toteutuivat hieman muutettua talousarviota pienempänä. Sisäiset vuokrat (1,602 milj. €) ylittivät talousarvion noin 114 000 eurolla. Kokonaisuutena toimintakulut (19,98 milj. €) ylittivät muutetun talousarvion noin 351 000 eurolla ja toimintatuotot (1,064 milj. €) jäivät noin 145 000 euroa arvioitua pienemmiksi.

Ylitykset toimintakatteessa koko toiminta-alueen tasolla muodostuvat henkilöstökulujen osalta pääsääntöisesti työsuhteisten kuukausipalkoista (n. 370 000 eur), sairausajan palkoista (n. 60 000 eur). Palvelujen ostot sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat on toiminta-alueen tasolla pysyneet muutetussa budjetissa. Rakennuksista aiheutuvissa vuokratuloissa leasingvuokrat ovat toteutuneet muutetun talousarvion mukaisesti. Vaikka palvelujen ostot ovat kokonaisuudessaan toteutuneet talousarvion mukaisesti, on huomattavaa, että koulukyydityskustannukset ovat ylittäneet budjetin peräti 170 000 eur. Lisäksi merkittävä ylitys on rakennusten ja alueiden kunnossapitopalveluissa n. 110 000 eur.

Työsuhteisten kuukausipalkoissa (tili 4004) varhaiskasvatuksen osuus ylityksestä on n. 150 000 eur. Tämä ylitys on selitettävissä kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen projekteista tulleilla lisäkuluilla. Varhaiskasvatuksen päiväkotihenkilöstön työsuhteisten kulujen suuruutta joulukuun osalta selittää se, että osa projektikuluista jouduttiin siirtämään vuoden lopussa normaaleiksi henkilöstökuluiksi.

Suurimpien koulujen osuus työsuhteisten kuukausipalkkojen ylityksestä on yhteensä noin 150 000 eur. Nämä kulut muodostuvat henkilöstöstä (koulunkäynnin ohjaajat), jonka keskeisenä tehtävänä on vastata oppilaiden erilaisista tuen tarpeista. Peruskoulun projekteista on aiheutunut työsuhteisten kuukausipalkkoihin ylitystä hieman yli 50 000 eur., joka pääsääntöisesti koostuu harrastamisen Pudasjärven mallin ohjaaja- ja koordinoitinkuluista.

Henkilöstökuluissa huomiota herättävää on edelleen korkeina pysyneet sijaiskulut. Varhaiskasvatuksen osalta sijaiskulut ylittivät muutetun budjetin 20 000 euroa. Sijaisten palkkaaminen on ollut välttämätöntä lakisääteisten henkilöstömitoitusten vuoksi. Koulutuspalveluissa sijaiskulut ylittyivät alkuperäisestä budjetista n. 250 000 euroa, vaikka opettajien poissaolokustannuksia saatiin edellisen vuoden toteumasta n. 50 000 eur pienemmäksi. Ylitykset selittyvät paitsi lyhyillä sairauspoissaoloilla myös useammilla pidempiaikaisilla poissaoloilla.

Toimintatuottojen kertyminen tapahtui vuoden 2023 osalta huomattavasti talousarviota huonommin. Tämä selittyy suurimmaksi osaksi rajusti vähentyneillä tuki- ja avustustuotoilla, jotka toteutuivat budjetoitua lähes 270 000 euroa heikommin. Huomattavaa on, että Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan edellisten vuosien avustuksista jouduttiin talousarviovuoden aikana palauttamaan valtiolle n. 120 000 euroa, mikä myös omalta osaltaan vaikuttaa merkittävästi talousarvion toteutumista heikentävästi.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Sähköisten palveluiden määrän tai toimivuuden lisääminen	Työn alla
Sähköisten palveluiden kehittämistyötä ei resurssien niukkuuden vuoksi ole tarkastelu ajanjaksolla juurikaan kyetty edistämään.	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Toiminta-alueen asioista tiedotetaan kuntalaisia säännöllisesti.	Työn alla
Resurssien puutteen vuoksi tiedottamista on jouduttu niukentamaan.	
2. Elinvoimaiset kylät - ”Elä ihmeessä”	
Pudasjärvi on kylämyönteisyyden edelläkävijä ja ymmärtää kylien merkityksen laajassa pitäjässä.	
Osallistuvalla budjetoinnilla etsitään uusia tapoja.	Työn alla
Uusia osallistavan budjetoinnin tapoja ei ole kehitetty taloudellisten resurssien puutteen vuoksi.	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.	
Noudatamme kaupungin uutta hankintaohjetta kaikissa hankinnoissamme.	Työn alla
Hankintoja ei juurikaan ole kyetty tekemään taloudellisen tilanteen vaikeudesta johtuen.	
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.	
Tarjoamme monipuolisia koulutuspalveluita vastaamaan paikallisiin työvoiman kohtaanto- ongelmiin ja tukemaan asukasmäärän säilymistä sekä monipuolista väestörakennetta.	Työn alla
Pudasjärvellä on edelleen monipuolisia kouluttautumismahdollisuuksia. Koulutuspalveluiden tuottajat arvioivat jatkuvasti toimintojensa laatua sekä tarjotun palvelun vastaavuutta kysyntään.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

- Toiminnan sopeuttaminen kiristyvään talouteen
- Pirtin käyttöönoton vaikutus palvelujen käytön aktiivisuuteen
- Poissaolojen määrän lisääntymisen vaikutus talouteen
- Oppivelvollisuuden laajeneminen.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3620 perhepäivähoito, 3630 Lasten kotihoidon tuki, 3650 Pikku-Paavalin päiväkotiki sekä 3670 Varhaiskasvatuksen projektit. Kustannuspaikka 3620 sisältää hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon, Koivutien, Sarakylän ja Syötteen ryhmäperhepäivähoitokodit sekä Syötteen perhepäivähoitokodin. Kustannuspaikka 3650 sisältää Pikku-Paavalin päiväkodin lisäksi Pikku-Piitun, Puistolän ja Kipinän päiväkodit, joista kaksi viimeisintä vuoden 2022 lopusta alkaen.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	494 817	325 000		325 000	444 850	136,9 %	119 850
Myyntituotot	1 090				935		935
Maksutuotot	224 926	126 000		126 000	199 159	158,1 %	73 159
Tuet ja avustukset	257 017	199 000		199 000	244 756	123,0 %	45 756
Muut toimintatuotot	11 784						
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-3 425 132	-3 243 589	-225 680	-3 469 269	-3 496 266	100,8 %	-26 996
Henkilöstökulut	-2 286 367	-2 089 236	-115 000	-2 204 236	-2 356 162	106,9 %	-151 926
Palvelujen ostot	-442 087	-462 353	-110 680	-573 033	-517 598	90,3 %	55 435
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 743	-83 160		-83 160	-50 602	60,8 %	32 558
Avustukset	-304 376	-310 000		-310 000	-268 552	86,6 %	41 448
Muut toimintakulut	-304 558	-298 840		-298 840	-303 352	101,5 %	-4 512
TOIMINTAKATE	-2 930 315	-2 918 589	-225 680	-3 144 269	-3 051 416	97,0 %	92 854

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat	0						
Sisäiset palvelut	-323 002				-1 332		-1 332
Sisäiset kuljetuspalvelut	-806	-5 553		-5 553	-659	11,9 %	4 894
Sisäiset vuokrat	-153 447	-132 340		-132 340	-148 115	111,9 %	-15 775

Varhaiskasvatukseen on saatu vuosille 2022-2023 OKM:ltä avustusta. Em. mainitulla rahalla on pystytty vastaamaan tuen tarpeessa olevien lasten varhaiskasvatukseen palkkaamalla avustajia ja lisätyöntekijöitä lapsiryhmiin.

Perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt siten, että omassa kodissaan työskenteleviä perhepäivähoitajia on neljä. Lapsimäärä on hiukan alentunut.

Vuorohoitoa (ilta- yö-, viikonloppu -ja arkipyhiin sijoittuva hoito) tarvitsevien lasten huoltajilta on pyydetty työvuorolistat vuorohoidon tarpeen todentamiseksi.

Suoritetaulukko	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023	Tot. %	Muutos ed. tot.	Muut. % ed. tot.
Hoitopäivien lkm, perhepäivähoito	9 128	7 946	6 800	7 013	103,13%	-933	-11,74%
Hoitopäivien lkm, päiväkotihoito	19 161	23 971	26 200	23 840	90,99%	-131	-0,54%
Hoitopäivien lkm, palveluseteli	5 652	0		0	100,00%	0	100,00%
Toimintakate €/ asukas	338	346	352	389	110,51%	43	12,42%
Toimintakate €/ lapsi, perhepäivähoito	11 412	14 400	11 181	13 200	118,05%	-1 200	-8,33%
Toimintakate €/ lapsi, päiväkotihoito	8 957	10 546	8 455	7 628	90,21%	-2 918	-27,66%
Hoitopaikkojen lkm, perhepäivähoito	64	52	50	50	100,00%	-2	-3,84%
Hoitopaikkojen lkm, vuoroahoito				66	100,00%	66	100,00%
Hoitopaikkojen lkm, päiväkotihoito	162	178	194	194	100,00%	16	8,98%
Esiopetuksen oppilasmäärä	12	9	8	8	100,00%	-1	-11,11%
Lasten kotihoidontuen perheet	53	85	100	56	56,00%	-29	-34,11%
Henkilöstön määrä	58	62	62	58	93,54%	-4	-6,45%

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen	Työn alla
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen.	
Huoltajille on järjestetty joulukahvittelun yhteydessä mahdollisuus keskustella henkilöstön kanssa. Päivittäin on mahdollista keskustella henkilöstön kanssa lasten tuonti -ja hakutilanteessa.	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Henkilöstön digiosaamisen kehittäminen	Työn alla
Toimenpide: Henkilöstön digiosaamisen kehittäminen	
Edlevosta on otettu käyttöön osa alueista, mm. Varda-tiedot opetushallitukseen.	
Uusien yksiköiden toiminnan harmonisoiminen	Työn alla
Toimenpide: Uusien yksiköiden toiminnan harmonisoiminen	
Yhteisten työkokousten lisäksi on järjestetty kaikkien yksiköiden, mukaan lukien perhepäivähoito, koulutuksia.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

- Maksukertymä pieneni tulo rajojen 1.8.2023 noston myötä edelleen. Noin 2/3 asiakkaista oli 0-maksuluokassa. Tulokertymässä näkyy varhaiskasvatuksen myyntitulot toisille kunnille. Tulokertymä on ollut sekä perhe- että päiväkotihoidossa arvioitua suurempi.
- Osapäivähoitoa tarvitsevien lasten määrä on vähentynyt edelleen, koska asiakkaat valitsevat enemmän kokopäivähoitomuotoisia palveluita. Tämä lisäsi olennaisesti lasten varhaiskasvatuspaikkojen tarvetta. Varhaiskasvatuspaikkoja on siten tarvittu määrällisesti lähes saman verran kuin edellisellä vuotena.
- Päiväkotien henkilöstömenot ovat kasvaneet päiväkotiyksiköiden lisääntyessä. Perhepäivähoitossa yksiköiden määrä on alentunut.

Koulutuspalvelut

Esi- ja perusopetukseen, Toiselle asteelle sekä Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3000 Koulutoimisto/hallinto, 3203 Hirvaskosken koulu, 3204 Kipinän koulu, 3206 Lamarin koulu, 3211 Sarakylän koulu, 3212 Syötteen koulu, 3215 Yhteiset, 3216 Peruskoulun projektit, 3217 Valmistava opetus, 3218 Maahanmuuttajien täydentävä opetus, 3219 Hirsikampus, 3300 Lukio, 3310 Lukion projektit.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	582 439	320 000		320 000	303 732	94,9 %	-16 268
Myyntituotot	96 406	6 200		6 200	135 483	2 185,2 %	129 283
Maksutuotot	49 561	43 800		43 800	55 245	126,1 %	11 445
Tuet ja avustukset	430 106	268 000		268 000	109 476	40,8 %	-158 524
Muut toimintatuotot	6 366	2 000		2 000	3 528	176,4 %	1 528
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-13 236 062	-11 709 120	-1 554 576	-13 263 696	-13 659 767	103,0 %	-396 071
Henkilöstökulut	-7 819 788	-6 729 177	-603 099	-7 332 276	-7 807 925	106,5 %	-475 648
Palvelujen ostot	-3 510 412	-3 252 917	-317 907	-3 570 824	-3 558 954	99,7 %	11 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-406 881	-405 340		-405 340	-386 099	95,3 %	19 241
Avustukset	-318						
Muut toimintakulut	-1 498 662	-1 321 686	-633 570	-1 955 256	-1 906 788	97,5 %	48 468
TOIMINTAKATE	-12 653 623	-11 389 120	-1 554 576	-12 943 696	-13 356 035	103,2 %	-412 338

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat	1 622				1 710		1 710
Sisäiset palvelut	-831 919				-8 950		-8 950
Sisäiset kuljetuspalvelut	-3 049	-2 450		-2 450	-3 341	136,3 %	-891
Sisäiset vuokrat	-493 224	-380 057		-380 057	-385 686	101,5 %	-5 629

Suoritetaulukko	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023	Tot. %	Muutos ed. tot.	Muut. % ed. tot.
Opetustuntien lkm, esi- ja perusopetus	72 934	76 285	81 339	78 292	96,25%	2 007	2,63%
Opetustuntien määrä, lukio	9 180	9 500	9 750	9 750	100,00%	250	2,63%
Päättötodistuksen saaneiden lkm, perusopetus	95	83	89	94	105,61%	11	13,25%
Päättötodistuksen saaneiden lkm, lukio	42	15	30	33	110,00%	18	120,00%
Keskeyttämisen %, lukio	9,3	11	0	16	100,00%	5	45,45%
Toimintakate €/ oppilas, esi- ja perusopetus	12 644	12 770	12 540	14 995	119,57%	2 225	17,42%
Toimintakate €/ oppilas, lukio	9 148	8 805	10 220	9 626	94,18%	821	9,32%
Oppilaiden lkm 20.9, esiopetus	78	69	68	69	101,47%	0	0,00%
Oppilaiden lkm 20.9, perusopetus	826	831	818	813	99,38%	-18	-2,16%
Oppilaiden lkm 20.9, lukio	112	120	130	122	93,84%	2	1,66%
Kuljetuksessa olevat lkm, esi- ja perusopetus ja lukio	467	389	490	484	98,77%	95	24,42%
Opetushenkilöstö, esi- ja perusopetus ja lukio	102	104	102	101	99,01%	-3	-2,88%
Koulunkäynninohjaajat	44	36	28	31	110,71%	-5	-13,88%
Muu henkilöstö	6	6	6	6	100,00%	0	0,00%

Strategiset tavoitteet

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteteollisuuden kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.	
Kuntalaisten osaamistasoa nostetaan kansalaisopiston, lukion ja ammattiopiston yhteistyöllä.	Työn alla
Toimintaa on alkaneena lukuvuonna pyritty jatkamaan aiemman suunnitelman mukaisesti. Taloudellisen tilanteen vaikeudesta johtuen resurssien suuntaaminen toimintaan on kuitenkin hankaloitunut.	
Oppilaitosyhteistyön toteutumista tuetaan luotavan koulutuspolkumallin avulla.	Työn alla

Oppilaitosyhteistyötä on kehitetty erityisesti kansalaisopiston SuomiStartti opetuksen ja Hirsikampuksen perusopetusta suorittavien opetuksen välillä. Tämä on parantanut huomattavasti maahanmuuttajien mahdollisuuksia sijoittua jatko- opintoihin suomen kielen opintojen jälkeen.

Jatkossa kehityssuuntana koulutuspolun avaaminen ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulun suuntaan.

5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”

Edistämme nuorten yrittäjyyttä.

Luomme paikalliset Pudasjärviset koulutuspolut ammatteihin ja yrittäjyyteen.

Työn alla

Kansalaisopistolla ja ammattiopistolla on säännöllisesti kokoontuva yhteistyöryhmä, jossa on käynnistetty paikkakunnan koulutuspolkumahdollisuuksien selvittämistyötä. Koulutuspolkuihin liittyviä mahdollisuuksia kartoitetaan säännöllisesti myös ammattiopiston ohjausryhmässä, jossa kaupungilla on edustus.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3400 Kansalaisopisto, 3410 Kirjasto, 3420 Kulttuuri-toimi, 3430 Museo, 3455 Liikuntatoimi, 3470 Puikkari, 3475 Puikkarin kahvio, 3485 Nuorisotoimi, 3495 Etsivä nuorisotyö, 3500 Sivistyspalvelujen projektit.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	320 579	555 800	7 587	563 387	315 201	55,9 %	-248 186
Myyntituotot	137 859	159 700		159 700	114 683	71,8 %	-45 017
Maksutuotot	73 346	106 200		106 200	74 508	70,2 %	-31 692
Tuet ja avustukset	90 497	256 900	7 587	264 487	112 119	42,4 %	-152 368
Muut toimintatuotot	18 877	33 000		33 000	13 891	42,1 %	-19 109
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-2 863 610	-2 853 358	-45 639	-2 898 997	-2 826 867	97,5 %	72 131
Henkilöstökulut	-1 215 432	-1 239 981	-47 500	-1 287 481	-1 264 760	98,2 %	22 722
Palvelujen ostot	-498 860	-303 420	2 791	-300 629	-250 255	83,2 %	50 374
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185 338	-153 200		-153 200	-130 638	85,3 %	22 562
Avustukset	-2 430	-2 000		-2 000	-1 730	86,5 %	270
Muut toimintakulut	-961 549	-1 154 757	-930	-1 155 687	-1 179 483	102,1 %	-23 796
TOIMINTAKATE	-2 543 031	-2 297 558	-38 052	-2 335 610	-2 511 666	107,5 %	-176 055

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	10 319	7 200		7 200	5 759	80,0 %	-1 441
Sisäiset vuokrat	10 426				5 565		5 565
Sisäiset palvelut	-5 451				-1 554		-1 554
Sisäiset kuljetuspalvelut	-4 754	-1 210		-1 210	-3 775	312,0 %	-2 565
Sisäiset vuokrat	-616 041	-975 630		-975 630	-1 068 535	109,5 %	-92 905

Vapaa-aikapalveluiden toimintatuotot eivät ole toteutuneet suunnitellusti mm. virkistysuimala Puikkarin korjaus- ja kunnostustöistä johtuvan sulun sekä hanketulojen toteutumattomuuden vuoksi. Kulurakennetta ei ole onnistuttu pienentämään samassa suhteessa, minkä vuoksi toimintakate ylittää talousarvion.

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Liikuntapalvelut	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023	Tot. %	Muutos ed. tot.	Muut. % ed. tot.
Koululaiskisasat	8	4	6	4	66,66%	0	0,00%
Uimakoulut	4	4	4	0	0,00%	-4	-100,00%
Ohjatut liikuntaryhmät	8	12	17	11	64,70%	-1	-8,33%
Hyvinvointi/ terveystapahtumat	3	5	13	6	46,15%	1	20,00%
Ulkoliikuntapaikat	142	0			100,00%		100,00%
Toimintakate €/ asukas, uimahalli	56,23	61	56,54	53,48	94,58%	-8	-12,32%
Toimintakate €/ asukas, liikuntapaikat, ylläpito	69,32	0			100,00%		100,00%
Toimintakate €/ asukas, muut liikuntapalvelut	23,1	24	32,36	18,97	58,62%	-5	-20,95%
Kävijä/ osallistujamäärät, uimahalli	13 004	19 040	21 000	23 749	113,09%	4 709	24,73%
Kävijä/ osallistujamäärät, kuntosali (kertakäynti)	4 296	12 105	9 000	5 839	64,87%	-6 266	-51,76%
Kävijä/ osallistujamäärä, kuntosali	380	370	350	350	100,00%	-20	-5,40%
Kävijä/ osallistujamäärä, hyvinvointipassi (käytöt)	6 039	10 628	6 000	7 105	118,41%	-3 523	-33,14%
Henkilöstön lkm, uimahalli	5	5	5	5	100,00%	0	0,00%
Henkilöstö lkm, liikuntapaikat, ylläpito	1	0			100,00%		100,00%
Muut liikuntapalvelut	2	1,5	2	2	100,00%	1	33,33%

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Kirjasto kulttuuri ja kansalaisopisto	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023	Tot. %	Muutos ed. tot.	Muut. % ed. tot.
Kansalaisopiston kurssit	364	336	360	381	105,83%	45	13,39%
Kansalaisopiston opetustunnit	7 439	7 046	8 900	7 013	78,79%	-33	-0,46%
Kirjaston kokonaislainaus	89 550	111 334	97 000	116 783	120,39%	5 449	4,89%
Kulttuuritapahtumat	35	29	52	57	109,61%	28	96,55%
Toimintakate €/asukas/ kansalaisopisto	66,04	83,55	53,8	53,5	99,44%	-30	-35,96%
Toimintakate €/ asukas/ kirjasto	66,07	99,91	105,9	100,8	95,18%	1	0,89%
Toimintakate €/ asukas/ muut palvelut	15,5	32,5	47,7	38,7	81,13%	6	19,07%
Toimintakate €/ asukas/ museo	4,7	5,2	6,2	4,7	75,80%	-1	-9,61%
Osallistujamäärä/ kansalaisopisto (kurssit)	2 205	2 481	3 500	2 138	61,08%	-343	-13,82%
Kävijämäärä/ kirjasto	33 655	35 754	40 000	40 720	101,80%	4 966	13,88%
Kävijämäärä/ taidenäyttely	834	2 226	2 500	3 212	128,48%	986	44,29%
Kävijämäärä/ museo	800	1 024	1 400	879	62,78%	-145	-14,16%
Kokonaislainaus/ asukas	11,5	14,6	13	15	115,38%	0	2,73%
Henkilöstö lkm/ Kansalaisopisto	20	12,8	20	20	100,00%	7	56,25%
Henkilöstö lkm/ Kirjasto	6,7	8	7	7	100,00%	-1	-12,50%
Henkilöstö lkm/ muut kulttuuripalvelut	1	1	1	1	100,00%	0	0,00%
Henkilöstö lkm/ museo	0,4	0,4	0,4	0,4	100,00%	0	0,00%

Nuorisopalvelut	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023	Tot. %	Muutos ed. tot.	Muut. % ed. tot.
Päiväleiritoiminta (pv) ja tapahtumat	30	34	30	37	123,33%	3	8,82%
Retket (kpl)	0	1	6	19	316,66%	18	1800,00%
Lasten ja nuorten valtuusto (krt)	4	15	10	9	90,00%	-6	-40,00%
Nuottavalmennukset (krt)	1	4	3	2	66,66%	-2	-50,00%
Toimintakate €/ asukas/ Nuorisopalvelut	16,8	24	31,6	27,57	87,24%	4	14,87%
Toimintakate €/ asukas/ Etsivä nuorisotyö	2,61	3	5,1	4,4	86,27%	1	46,66%
Osallistuja/ kävijämäärä/ Nuorisopalvelut	2 432	3 085	3 500	3 220	92,00%	135	4,37%
Osallistuja/ kävijämäärä/ Lauantai - kahvila	171	94	400	113	28,25%	19	20,21%
Osallistuja/ Kävijämäärä/ leirit ja retket	359	487	480	593	123,54%	106	21,76%
Etsivä nuorisotyö, nuorten lkm/ toimenpiteissä olevat	54	44	57	48	84,21%	4	9,09%
Etsivä nuorisotyö, kohdatut nuoret	900	900	1 000	1 000	100,00%	100	11,11%
Henkilöstö lkm/ Nuorisopalvelut	2	2	2,3	2	86,95%	0	0,00%
Henkilöstö lkm/ Etsivä nuorisotyö	2	2	2	2	100,00%	0	0,00%

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Kehitetään toimivia ja sujuvia asiakas- ja palvelupolkuja poikkihallinnollisella ja organisaatioiden välisellä aktiivisella yhteistyöllä. Hyvän olon keskus Pirtti toimii tässä lippulaivanamme.	Työn alla
Yhteistyötä palveluiden kehittämiseksi on edistetty kaupunkiorganisaation sisällä sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Erityisesti Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa sekä Kirjastoseikkailu-hankkeessa on edistetty kuntalaisten palveluita monialaisella yhteistyöllä.	
Vapaa-aikapalveluiden asiakasmäärissä on havaittavissa kasvua.	
Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.	
Ennaltaehkäisevien palveluiden taloudellisuudesta ja toimien hyvinvointivaikutuksista hankitaan tietoa päätöksenteon pohjaksi.	Työn alla
Tiedonkeruuta on kehitetty eri alueilla. Syksyn aikana tiedonkeruussa ja analysoinnissa on keskitytty kaupungin taloudellisen tilanteen aiheuttamien säästötarpeiden valmisteluun.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

- Virkistysuimala Puikkari oli kunnostus- ja korjaustöiden vuoksi suljettuna 13.2. - 3.9.2023.
- Liikennepuiston kesätyöntekijöiden rekrytointi siirtyi vapaa-aikapalveluiden vastuulle.

2.3.1.4 TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖTOIMINTA

Teknisen ja ympäristötoiminnan tehtäväalue jakaantuu kahteen tulosalueeseen: Tekniset palvelut ja Rakennusvalvonta. Teknisiin palveluihin sisältyvät seuraavat viisi tulosyksikköä: Hallinto- ja tuki-palvelut, Maankäyttö ja kaavoitus, Liikenneväylät ja yleiset alueet (sis. liikuntapaikat), Kuntatekniikka Syötteen vesihuoltolaitos sekä Tilapalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Toiminta-alueen tehtävänä on huolehtia kuntaorganisaatiolle ja kuntalaisille toimivat tekniset palvelut sekä vastata maankäytöstä huomioiden ekologisesti kestävä kehitys. Toiminta-alue ylläpitää ja kehittää elinympäristön viihtyvyyttä, terveellisuutta, turvallisuutta ja toimivuutta edistämällä hyvää rakentamistapaa ja ympäristönsuojelua.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: Toimielinten jäsenet ja toiminta-alueen johtaja

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	9 230 588	6 736 643	-280 770	6 455 873	6 794 142	105,2 %	338 269
Myyntituotot	3 254 463	951 950		951 950	586 719	61,6 %	-365 231
Maksutuotot	206 646	176 200		176 200	213 974	121,4 %	37 774
Tuet ja avustukset	117 522	5 000		5 000	42 680	853,6 %	37 680
Muut toimintatuotot	5 651 957	5 603 493	-280 770	5 322 723	5 950 769	111,8 %	628 046
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-11 986 164	-9 112 740	-1 686 532	-10 799 272	-11 455 683	106,1 %	-656 411
Henkilöstökulut	-2 008 552	-1 084 663		-1 084 663	-1 050 861	96,9 %	33 802
Palvelujen ostot	-4 708 516	-3 940 639	-428 601	-4 369 240	-4 996 194	114,3 %	-626 954
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 009 038	-1 723 350	-80 000	-1 803 350	-2 313 954	128,3 %	-510 604
Avustukset	-73 010	-91 000	-177 931	-268 931	-280 975	104,5 %	-12 044
Muut toimintakulut	-2 187 047	-2 273 088	-1 000 000	-3 273 088	-2 813 699	86,0 %	459 389
TOIMINTAKATE	-2 755 576	-2 376 097	-1 967 302	-4 343 399	-4 661 541	107,3 %	-318 141

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	1 149 854	3 300		3 300	7 236	219,3 %	3 936
Sisäiset vuokrat	1 528 540	1 754 293		1 754 293	1 947 361	111,0 %	193 068
Sisäiset palvelut	-35 032	-20 500		-20 500	-30 514	148,9 %	-10 014
Sisäiset kuljetuspalvelut	-5 303	-7 139		-7 139	-5 137	72,0 %	2 002
Sisäiset vuokrat	-96 767	-112 488		-112 488	-128 394	114,1 %	-15 906

Teknisen ja ympäristötoiminnan toimintakate oli noin -4,66 milj. euroa, 107,3% talousarviosta. Toimintakatteen toteuma oli noin 0,32 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi.

Valtuusto hyväksyi teknisen ja ympäristötoiminnan toiminta-alueelle lisämäärärahaa yhteensä noin 1,69 milj. euroa. Tuloarviota pienennettiin noin 280 800 eurolla (VALT 20.4.2023 § 19). Koulutusmäärärahoihin tehdystä leikkauksesta noin 2 900 euroa kohdistui teknisen ja ympäristötoiminnan toiminta-alueelle (VALT 22.5.2023 § 28). Muutosten kokonaisvaikutus talousarvion toimintakatteeseen oli -1,97 milj. euroa.

Lisämäärärahaa myönnettiin rakennusten leasingvuokriin 1 milj. € (VALT 20.4.2023 § 19) sekä muihin tilapalveluiden kustannuksiin 0,43 milj. € (VALT 18.12.2023 § 77).

Lisämäärärahaa myönnettiin myös yksityisteiden avustamiseen noin 0,178 milj. euroa, kiinteistöveroselvityksen toteuttamiseen 57 500 euroa ja metsäryhmän hankintakustannuksiin 24 000 euroa. Näistä kustannuksista lähes kaikki (noin 0,255 milj. €) päätettiin kattaa kehittämisrahastosta. (VALT 12.6.2023 § 41-42, 18.9.2023 § 55-56, 13.11.2023 § 64, 18.12.2023 § 73). Kehittämisrahastosta katettavat kustannukset toteutuivat noin 0,234 milj. euron suuruisena eli 92% arvioidusta.

Strategiset tavoitteet

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Alueellemme sijoittuu uusia toimijoita, osaamista ja liiketoimintaa. Toisiaan tukeva puunjalostuksen verkosto luo vetovoimaa.	
Yritysinvestointien vetovoimaisuuden lisääminen	Työn alla
Toimenpide: Edistämme kaavoituksella ja kaupungin infra investoinneilla yritystoiminnan kehittymistä alueella. Syötteen kasvun tukeminen	
Suojalinnan asemakaava-alueen muutos sekä liikennesuunnittelu on käynnissä.	
Syötteen yleiskaavan päivitys on käynnissä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kuulutettu ja kaavaluonnoksen rakennemalleista on järjestetty työpaja sekä yrittäjien keskustelutilaisuus.	
Syötteen Luokkavaaran asemakaava-alueelle on valmistunut myyntiin 38 vapaa-ajantonttia sekä 4 vakituisen asumisen tonttia.	
Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteteollisuuden kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.	
Tuloksellinen oppilaitosyhteistyö	Aloittamatta
Toimenpide: Hyödynnämme toiminnassamme aktiivisesti opiskelijayhteistyötä	
2023 ei ollut oppilaitosyhteistyöhankkeita tai suunnittelutoimeksiantoja. Yksi henkilö työskentelee oppisopimuskoulutuksessa.	
Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi	
Kestävän energiantuotannon edistäminen	Työn alla
Toimenpide: Pudasjärven tuulivoimastrategian toteuttaminen	
5 tuulivoimahankeselvitystä on tehty. Kaavoitusaloitteet tuodaan päätöksentekoon kun Pohjois-Pohjanmaan liiton energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaava etenee. Maakuntakaavan merkintä on edellytys seudullisen kokoluokan, 7 voimalaa ja enemmän, tuulipuistojen toteutumiselle.	
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Huomioimme paikallisuuden hankinnoissa ja yrityslähtöisyyden päätöksenteossa.	
Tarkoituksenmukaiset ja tehokkaat hankintamenettelyt	Valmis
Toimenpide: Hankintajärjestelmien tehokas käyttö. Dynaamisen hankintajärjestelmän hyödyntäminen	
Uudet palvelusopimukset 2023-2026 on saatu kilpailutettua. 6 palvelukokonaisuutta ja 12 eri urakoitsijaa. Urakat on käynnistetty. Kustannustaso on ollut huomattavassa nousussa. Hankinnoissa on onnistuttu Pudasjärven hankintaohjeen mukaisesti hyödyntämään paikallista palvelumarkkinaa.	
2023 kilpailutettiin yhteensä 29 hankintaa.	

Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.	
Ympäristön tilan parantaminen ja kestävä hyödyntäminen	Valmis
Toimenpide: Lohi Iijokeen -hankkeeseen osallistuminen. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen	
Kaupunki osallistuu VYYHTI-verkoston toimintaan, Iijoen vaelluskalahankkeeseen sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton johtamaan Lohi Iijokeen -hankkeeseen 2022-2024. Kaupunginhallitus on tehnyt myös päätöksen Lohi Iijokeen 2 -hankkeeseen 2025-2026.	
Syötteen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivitys on valmistunut.	
Pudasjärven taajaman viherhoitosuunnitelma on valmistunut.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

- Uudet palvelusopimukset 2023-2026 on saatu kilpailutettua. 6 palvelukokonaisuutta ja 12 eri urakoitsijaa. Urakat on käynnistetty. Kustannustaso on ollut nousussa.
- Pudasjärven tuulivoimaohjelma hyväksyttiin valtuustossa ja hankkeiden valmistelu on ollut kiivasta.
- Erityisesti maankäytön henkilöresursseista on ollut puutetta, mikä on vaikuttanut toimintaan.
- Yksityistiekäytännöt uudistettiin ja hyväksyttiin valtuustossa.

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4100 Hallinto- ja tukipalvelut, 11400 Flat Rate teknisen toimen hankkeet.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	33 481				22 543		22 543
Myyntituotot	96				1 540		1 540
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	33 385				21 004		21 004
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-259 429	-217 967	429	-217 538	-247 163	113,6 %	-29 625
Henkilöstökulut	-179 727	-142 665		-142 665	-143 761	100,8 %	-1 096
Palvelujen ostot	-51 466	-45 256	429	-44 827	-66 036	147,3 %	-21 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 665	-4 750		-4 750	-4 462	93,9 %	288
Avustukset	-119						
Muut toimintakulut	-20 451	-25 296		-25 296	-32 905	130,1 %	-7 609
TOIMINTAKATE	-225 947	-217 967	429	-217 538	-224 620	103,3 %	-7 082

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut	-23				-88		-88
Sisäiset kuljetuspalvelut	-1 211	-306		-306	-1 088	355,6 %	-782
Sisäiset vuokrat	-16 049	-19 796		-19 796	-28 303	143,0 %	-8 507

Vuoden kuluessa laadittiin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, johon saatiin 75% valtionavustus, mikä näkyy saaduissa tuissa- ja avustuksissa. Kustannus näkyy asiantuntijapalveluiden kustannuksien ylittymisenä. Muiden kulujen ylittyminen johtuu sisäisten vuokrien ylittymisestä.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Tehokas organisaatio ja toimialaohjaus	Työn alla
Toimenpide: Ydinprosessien kuvaaminen. Selkeät tehtäväkuvaukset. Tarkoituksenmukaiset kokouskäytännöt	
Toimialojen ydinprosessien kuvaaminen on käynnissä, mutta edellyttää edelleen huomattavaa työpanosta. Isoista koko kaupungin toimintaa koskevista kokonaisuuksista vuoden aikana on työstetty valmius- ja varautumissuunnitelmia, kiinteistöohjelmaa ja asumisen politiikkaa. Myös hallinnon prosessiohje on valmisteilla. Valmistuneita toimintamalleja ovat tuulivoimaohjelma sekä yksityistiekäytäntöjen päivitys.	
Henkilöstön tehtäväkuvauksia on tarkasteltu toimintamallien muutosten sekä uusien rekrytointien yhteydessä.	
Tukijärjestelmien toimivuus	Työn alla
Toimenpide: Tiedonohjaussuunnitelman ajantasaisuus. Järjestelmien tehokas käyttö	
Vähäkäyttöisistä järjestelmistä on pyritty aktiivisesti luopumaan ja kehittämään käytössä olevien järjestelmien käyttöä ja käyttäjien osaamista.	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Avoin ja ennakoiva taloudenpito	Työn alla
Toimenpide: Jatkuva talouden seuranta. Osaamisen ja toimintamallien kehittäminen	
Toimintaympäristön kustannustason muutos sekä uusien palvelusopimuksien hinnoittelut on merkittävästi vaikeuttanut kustannusten seuranta ja ennakointia vuoden kuluessa. Taloutta on pyritty ennakoimaan osavuositarkastuksien yhteydessä. Uusien sopimusten myötä tilattujen työsuoritteiden määrä ja mm. sääolosuhteet vaikuttavat merkittävästi kustannustason.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Toimintaympäristön muutokset ovat näkyneet hallinnollisten asioiden valmistelun määrässä, keskeisimpinä kaupungin yhteistoimintamenettely, yksityistiekäytännöt ja yksityistiekuntien aktivointi ja ohjaus, Pudasjärven tuulivoimaohjelma, asumisen politiikan valmistelu, energia- ja ilmastovaihe-
maakuntakaavatyöhön osallistuminen, kaavamuutokset ja oma rakennuttaminen. Palvelusopimuksien kilpailuttaminen ja päätöksentekokäsittely on ollut koko vuoden mittavin tehtävä.

Tukipalveluiden henkilöstöjärjestelyt ovat vaikuttaneet päivittäisasioiden sujuvuuteen ja käsittelyaikoihin.

Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut

Maan käyttö- ja kaavoituspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4101 Kaavoitus- ja mittaustoiminta, 4123 Maa- ja metsätilat, 11402 Pudasjärven tuulivoima 2030.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	469 223	380 000		380 000	352 814	92,8 %	-27 186
Myyntituotot	82 210	90 000		90 000	46 411	51,6 %	-43 589
Maksutuotot	21 118	25 000		25 000	54 798	219,2 %	29 798
Tuet ja avustukset	30 613						
Muut toimintatuotot	335 282	265 000		265 000	251 604	94,9 %	-13 396
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-351 222	-281 635	-23 785	-305 420	-318 768	104,4 %	-13 348
Henkilöstökulut	-92 373	-91 204		-91 204	-56 835	62,3 %	34 369
Palvelujen ostot	-236 831	-165 079	-23 785	-188 864	-219 168	116,0 %	-30 304
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 733	-3 650		-3 650	-10 035	274,9 %	-6 385
Avustukset							
Muut toimintakulut	-18 285	-21 702		-21 702	-32 730	150,8 %	-11 028
TOIMINTAKATE	118 001	98 365	-23 785	74 580	34 046	45,7 %	-40 534

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut	-180						
Sisäiset kuljetuspalvelut	-45	-79		-79	-244	308,8 %	-165
Sisäiset vuokrat	-7 556	-16 702		-16 702	-13 529	81,0 %	3 173

Maksutuottoja (30t € / 219%) on lisännyt Pudasjärven tuulivoimaohjelman mukainen hanketoimijalta perittävä kaavoitusmaksu, jonka kulut näkyvät kumminkin toisaalla asiantuntijapalveluiden ostojen ylittymisenä (35t€ / 154%). Asiantuntijapalveluihin sisältyy myös asiakkailta myöhemmin perittäviä kaavoituskuluja.

Myyntituotot eivät toteutuneet talousarvion mukaisina (-43t€ / 52%) johtuen vajaaksi jääneistä metsänmyyntituloista, sovittujen talvihakkuiden 2023 siirryttyä seuraavalle keväälle 2024.

Maa-alueiden vuokratuotot kasvoivat suotuisasti, mutta käyttöomaisuuden myyntivoitto eli tontti-
kauppa ei toteutunut suunnitelman mukaan, jolloin kokonaisuutena muut toimintatuotot jäivät hieman vajaaksi (-13t€ / 95%)

Henkilöstökuluissa syntyi säästöä koska vakituista virkaa ei saatu täytettyä (34t€ / 62%).

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.	
Kaavoitetun ja raakamaan hankinta	Aloittamatta
Toimenpide: Strateginen maanhankinta	
Mittarit: Hehtaaria: Lähtö 3.0	
Ei toteutunutta maanhankintaa vuoden kuluessa	
4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Kaavoituksella edistämme ja ohjaamme hirsi- ja puurakennusalueiden kehittämistä.	
Uusien asuinalueiden kaavoitus	Työn alla
Toimenpide: Nivankankaan kaavoitus. Syötteen yleiskaavan päivittäminen. Rimminkankaan kaavamuutoksen valmistelu	
Nivankankaan asemakaava on hyväksytty valtuustossa VALT 16.03.2023 § 11 ja alueen rakentamistyöt on käynnistetty.	
Syötteen yleiskaavan muuttaminen on laitettu vireille KH 14.02.2023 § 58. Osallistumis ja arviointisuunnitelma on kuulutettu nähtäville syyskuussa. Kaavaluonnoksen laatimiseksi on tuotettu useita rakennemalleja, joita on työstetty työpajoissa sekä esitelty alueen yrittäjille ja toimijoille.	
Rimminkankaan kaavamuutosta ei ole käynnistetty.	
Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi	
Tuulivoimahankkeiden edistäminen	Työn alla
Toimenpide: Toteutetaan Pudasjärven tuulivoimastrategiaa	
Pudasjärven tuulivoimaohjelma 2030 on valmistunut ja hyväksytty valtuustossa VALT 22.05.2023 § 30. Vireillä olevista hankkeista on tehty 5 tuulivoimahankeselvitystä joiden kaavoitusaloitteiden päätöksäsettely odottaa maakuntakaavan etenemistä.	
Energia ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksesta on jätetty kaupungin lausunto KH 13.09.2022 § 292.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Vuosi on ollut maankäytön puolella haasteellinen erityisesti henkilöresurssien näkökulmasta. Rekrytoinnissa ei vuoden kuluessa onnistuttu ja useat peräkkäiset hakukierrokset olivat työlaita. Työn jatkuminen on järjestetty tilapäisin, osa-aikaisin sijaisjärjestelyin.

Syötteen rakentaminen ja tonttikauppa hiipui edellisvuosista. Merkittävät hankkeet kuten Syötteen yleiskaavan päivitys sekä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavatyöhön osallistuminen ovat työllistäneet huomattavasti ja vaatineet laajan joukon osallistamista.

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä haastaa kuntia kiirehtimään sähköisten järjestelmien ajanmukaisuutta ja käyttöä koskien kaikkea rakentamista ja maanhallintaa. Paikkatieto- ja järjestelmäosaaminen korostuu tulevaisuudessa osana päivittäistä työtä.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluvat kustannuspaikat: 4102 Liikenneväylät, 4103 Yksityistiet, 4104 Puistot ja yleiset alueet, 4105 Liikuntapaikat, 11403 Tiekuntien aktivointi.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	24 956	23 600		23 600	48 977	207,5 %	25 377
Myyntituotot	6 940	2 400		2 400	14 008	583,7 %	11 608
Maksutuotot	13 992	11 200		11 200	15 634	139,6 %	4 434
Tuet ja avustukset	2 873				16 677		16 677
Muut toimintatuotot	1 151	10 000		10 000	2 659	26,6 %	-7 341
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-1 890 320	-1 889 861	-177 072	-2 066 933	-2 150 474	104,0 %	-83 541
Henkilöstökulut	-129 914	-150 879		-150 879	-119 167	79,0 %	31 713
Palvelujen ostot	-1 488 268	-1 409 108	859	-1 408 249	-1 504 500	106,8 %	-96 251
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184 589	-184 050		-184 050	-188 119	102,2 %	-4 069
Avustukset	-72 890	-91 000	-177 931	-268 931	-279 965	104,1 %	-11 034
Muut toimintakulut	-14 658	-54 824		-54 824	-58 723	107,1 %	-3 899
TOIMINTAKATE	-1 865 364	-1 866 261	-177 072	-2 043 333	-2 101 497	102,8 %	-58 163

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot							
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut	-4 237				-11 492		-11 492
Sisäiset kuljetuspalvelut	-2 034	-2 658		-2 658	-490	18,4 %	2 168
Sisäiset vuokrat	-11 154	-30 074		-30 074	-44 681	148,6 %	-14 607

Toimintatuottoja on lisännyt tulvasuojelusuunnitelmien päivittämiseen saatu 15t € valtionavustus, joka on toisaalla myös asiantuntijapalveluiden menona.

Palveluiden ostojen ylittyminen (96t € / 106%) aiheutuu pääasiassa seuraavista:

Asiantuntijapalveluiden kulut ovat ylittyneet kokonaisuudessaan merkittävästi (60t€ / 514%):

- 4102 liikenneväylät: kuluja on aiheuttanut tienpidon urakoiden suunnittelun asiantuntijapalvelut sekä yksityistiekunnille tarjotut koulutuspalvelut (19t€ / 423%)
- 4104 puistot ja yleiset alueet: kuluja on aiheutunut pakollisista tulvasuojelusuunnitelmien sekä patoturvallisuusasiakirjojen päivittämisestä sekä taajaman viherympäristösuunnitelman laadinnan kustannuksista (34t€ / 771%)

Kustannuksia on aiheutunut myös katu- ja latuvaloverkon ennakoimattomista korjaustarpeista sekä korkeista sähköenergian hinnoista.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"	
Kehitämme liikenneväyliä ja kevyenliikenteen ratkaisuja saavutettavuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kestävien liikenneratkaisujen muodostamiseksi	
Liikenne- ja kevyenliikenteenväylien rakentaminen	Työn alla
Toimenpide: Suojalinnan alueen tiestön peruskorjauksen suunnittelu. Syötteen kevyenliikenteenväylien suunnittelu	
Suojalinnan asemakaavamuutoksen sekä tiestön ja kuivatusjärjestelmien suunnittelu on käynnissä.	
Nivankankaan rakentaminen on käynnistynyt syksyllä 2023. Ensimmäinen rakennusvaihe käsittää 17 kaavatonttia valmistuen syksyllä 2024.	
Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman laatimiseen saatiin valtionavustus. Työn osana järjestettiin kuntalaiskysely ja keskustelutilaisuus kävelyn ja pyöräilyn olosuhteista sekä kehittämisideoista. Ohjelma valmistui marraskuussa.	
2. Elinvoimaiset kylät - "Elä ihmeessä"	
Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.	
Liikuntapaikkojen hyvä ylläpito	Työn alla
Toimenpide: Kummisopimuksia kohteiden kunnossapitoon. Kohteiden palvelusopimusten ja oman palvelutoiminnan uudistaminen. Kohteiden turvallisuuden varmistaminen	
Oman työn osuutta retkeilyreittien ja taukopaikkojen hoidossa on lisätty käytettävissä olevien resurssien puitteissa.	
Syötteelle tuotettiin reittien varoitusmerkkien suunnitelma.	
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – "Elämme luonnosta"	
Liikenneverkoston ylläpito ja kehittäminen on alueemme elinvoiman edellytys	
Liikenneverkoston tarkoituksenmukainen ylläpito ja kehittäminen	Työn alla
Toimenpide: Tiestön kunnossapidon seuranta ja palautejärjestelmän kehittäminen. Uuden kunnossapitourakan käynnistäminen. Yksityistiekuntien peruskorjaus ja rakennushankkeiden tukeminen. Liikenneturvallisuustoimenpiteiden edistäminen ja toteuttaminen	
Teiden talvikunnossapidon urakat 2023-2026 kilpailutettiin ja saatettiin käyntiin syksyllä. Kaupungin järjestämästä talvikunnossapidosta laadittiin sopimukset yksityistiekuntien kanssa. Pudasjärvi on jaettu seitsemään urakointialueeseen. Teiden kunnossapidon seurantaan hankittiin kunnossapidon seurantajärjestelmä.	
Yksityistiekäytäntöjen muutos toteutettiin syksyllä ja päivitettyt käytännöt hyväksyttiin valtuustossa.	
Kuluvan vuoden aikana valtuusto on myöntänyt noin 180 000 € yksityisteille suunnittelu- ja korjausavustuksia. Kustannukset on katettu kehittämisrahastosta.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Teiden kunnossapidon, katuvaloverkon ja ulkoalueiden hoidon palvelusopimukset 2023-2026 on kilpailutettu ja saatettu käytäntöön. Palvelusopimuksien kustannustaso on noussut.

Tienpidon urakka-alueiden ja sopimuskumppaneiden määrän lisääntyminen on lisännyt työmäärää, jota pyritään hallitsemaan sähköisen seurantajärjestelmän kehittämisellä.

Kuntatekniikka (liikelaitokset)

Kuntatekniikkaan kuuluvat kustannuspaikat: 4111 Syötteen vesihuoltolaitos, 4112 Jätehuolto.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	605 860	518 300		518 300	516 294	99,6 %	-2 006
Myyntituotot	605 440	513 300		513 300	510 874	99,5 %	-2 426
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset		5 000		5 000	5 000	100,0 %	
Muut toimintatuotot	420				420		420
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-403 873	-352 585	730	-351 855	-382 395	108,7 %	-30 540
Henkilöstökulut	-154 334	-134 813		-134 813	-133 853	99,3 %	960
Palvelujen ostot	-137 050	-93 300	730	-92 570	-141 332	152,7 %	-48 762
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-104 611	-98 600		-98 600	-88 460	89,7 %	10 140
Avustukset							
Muut toimintakulut	-7 879	-25 872		-25 872	-18 750	72,5 %	7 122
TOIMINTAKATE	201 987	165 715	730	166 445	133 899	80,4 %	-32 546

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	2 818	3 300		3 300	2 968	89,9 %	-332
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut					-3 603		-3 603
Sisäiset kuljetuspalvelut							
Sisäiset vuokrat	-6 240	-13 372		-13 372	-12 924	96,7 %	448

Syötteen vesihuoltolaitoksen liittymätulot kasvoivat suotuisasti mutta laskutetut vesimäärät eivät kertyneet arvioidun mukaisesti.

Palveluiden ostoissa asiantuntijapalveluiden kustannukset ylittivät talousarvion huomattavasti (39t€ / 364%) johtuen pohjavesialueiden suojeleusuunnitelmien laatimisen lisävaatimuksista ja jätevedenpuhdistamon tihennetystä tarkkailusta.

Sähköenergian korkeahko hintataso johti sähkökustannuksien ylittymiseen (12t€ / 122%)

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Vesihuoltolaitoksen palvelutoiminnan kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Palautejärjestelmän kehittäminen. Viestinnän kehittäminen	
Talousarviovuonna ei toteutettu palvelutoiminnan kehittämistoimenpiteitä	
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.	
Vesihuoltolaitoksen toimintavarmuuden turvaaminen	Työn alla
Toimenpide: Huoltovarmuutta parantavien investointien toteuttaminen. Uuden jätevedenpuhdistamon suunnittelu ja toteuttaminen	
Huoltovarmuutta kehitettiin pumppaamoiden ja automaation saneeraustoimenpiteiden suunnitelman mukaisella toteutuksella. Jäteveden tasausaltaat asennettiin ja otettiin käyttöön.	
Uuden jätevedenpuhdistamon ympäristölupapäätös ei odotuksista huolimatta tullut vuoden kuluessa. Kilpailutuksen valmistelu aloitettiin. Jätevedenpuhdistamon rakentamiseen jätettiin avustushakemus ympäristöministeriölle.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Uuden jätevedenpuhdistamon rakentaminen käynnistettiin valvomorakennuksen ja katoshallin rakentamisella. Varsinaisen puhdistamon suunnittelua jatkettiin, mutta ympäristölupapäätöstä ei saatu aluehallintovirastosta annetussa tavoiteaikataulussa.

Tilapalvelut

Tilapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4120 Omassa käytössä olevat rakennukset ja toimitilat, 4121 Vuokratut rakennukset ja toimitilat, 4122 Muut rakennukset ja toimitilat.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 392 693	5 658 493	-280 770	5 377 723	5 689 589	105,8 %	311 866
Myyntituotot	164 355	330 000		330 000	-6 498	-2,0 %	-336 498
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	50 651						
Muut toimintatuotot	5 177 687	5 328 493	-280 770	5 047 723	5 696 087	112,8 %	648 364
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-6 817 181	-6 064 282	-1 429 764	-7 494 046	-8 012 789	106,9 %	-518 744
Henkilöstökulut	-402 278	-350 562		-350 562	-387 014	110,4 %	-36 452
Palvelujen ostot	-2 545 839	-2 153 982	-349 764	-2 503 746	-2 951 538	117,9 %	-447 792
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 865 651	-1 429 650	-80 000	-1 509 650	-2 019 989	133,8 %	-510 339
Avustukset					-1 010		-1 010
Muut toimintakulut	-2 003 413	-2 130 088	-1 000 000	-3 130 088	-2 653 239	84,8 %	476 849
TOIMINTAKATE	-1 424 487	-405 789	-1 710 534	-2 116 323	-2 323 200	109,8 %	-206 877

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot	11 417						
Sisäiset vuokrat	1 528 540	1 754 293		1 754 293	1 947 361	111,0 %	193 068
Sisäiset palvelut	-30 250	-20 500		-20 500	-15 331	74,8 %	5 169
Sisäiset kuljetuspalvelut		-232		-232	-133	57,1 %	99
Sisäiset vuokrat	-10 232	-21 238		-21 238	-16 916	79,6 %	4 322

Toimintatuotot ovat toteutuneet hieman ennakoitua paremmin vuokrasopimusten sopimusehtojen mukaisten vuokrankorotusindeksien nousun sekä muiden korotusehtojen voimaantulon myötä. Muut suoritteiden myyntituotot on kululaskujen kirjaamiskäytäntöjen muutoksesta johtuen kirjattu eri tavalla, mistä syystä kyseisen rivi näkyy toteutumattomana.

Palvelujen ostojen merkittävät ylitykset muodostuvat kaikista keskeisistä kiinteistönhoidon palveluista kuten siivouspalvelut (-127t€ / 112%), kiinteistönhoito- ja kunnossapitopalvelut (-300t€ / 133%) sekä muista välillisistä palveluista kuten it-palvelut (15t€ / 108%) ja asiantuntijapalvelut (18t€ / 139%). Kustannustaso on noussut aikaisempien sopimusten indeksikorotuksien sekä uusien palvelusopimusten kustannustason nousun myötä.

Aine- ja tarvikkehankinnat ylittyivät merkittävästi kiinteistöjen lämmitysenergiakustannusten (-268t€ / 135%) sekä sähköenergiakustannuksien (146t€ / 125%) myötä.

Strategiset tavoitteet

3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.	
Sujuvan SOTE muutoksen varmistaminen	Valmis
Toimenpide: Sopimuskokonaisuuksien toimivuuden varmistaminen	
Hyvinvointialueelle siirretyt vuokrasopimukset ovat toiminnassa	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Kiinteistöohjelman ajantasaisuus ja tehokas tilankäyttö	Työn alla
Toimenpide: Alaskirjausten suunnitelmallinen toteuttaminen. Toimitilojen tilankäytön tehostaminen	
Kiinteistöjen alaskirjauksia toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Kiinteistöohjelman ja kiinteistöstrategian päivitystyö on käynnissä. Tilojen käyttöasteen nostaminen on selvityksessä ja tilojen käyttöasteita pyritään nostamaan vallitsevan tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan.	
Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.	
Tehokas ja tuloksellinen toiminta	Valmis
Toimenpide: Hankintojen kilpailuttaminen. Oman työvoiman varmistaminen. Palvelusopimuksien toiminnan varmistaminen	
Mittarit: Hankintojen kilpailuttaminen omana työnä (kpl): Lähtö 5.0, Toteuma 27.0, Tavoite 5.0	
Kiinteistön ja alueiden ylläpidon palvelu-urakat on kilpailutettu ja toimijat valittu. Käyttämättömiä tai muita käyttöasteeltaan vähäisiä kiinteistöjä on jätetty omaan kiinteistöhuollon palveluntuotantoon lukuun ottamatta työajan ulkopuolista päivystystä.	
Palvelu-urakat on jaettu pienempiin kokonaisuuksiin vastaamaan paikallista palvelumarkkinaa.	
4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Hyödynnämme modernin puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen	
Monipuolisen hirsirakentamisen edistäminen	Työn alla
Toimenpide: Lakarin koulun peruskorjaus. Oppilaitosyhteistyö hirsirakennusten korjauksissa	
Lakarin koulun rakennus 1. purku-urakka saadaan päätökseen vuoden 2024 alkupuolelle. Rakennuksen 2 luonnossuunnittelu on valmis. Hanketta jatketaan myöhemmin kaupungin taloustilanteen salliessa. Oppilaitosyhteistyötä pyritään hyödyntämään rakennusten jälleenrakentamisvaiheessa.	

Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Kiinteistönhoidon ja siivouspalveluiden palvelusopimukset kilpailutettiin ja käynnistettiin sopimuskaudelle 2023-2026.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaan kuuluu kustannuspaikka: 4200 Rakennusvalvonta.

Talouden toteutuminen

Käyttötalous ulkoinen/sisäinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	180 577	156 250		156 250	163 925	104,9 %	7 675
Myyntituotot	9 040	16 250		16 250	20 383	125,4 %	4 133
Maksutuotot	171 537	140 000		140 000	143 542	102,5 %	3 542
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-300 784	-306 411	-57 070	-363 481	-344 095	94,7 %	19 386
Henkilöstökulut	-194 351	-214 541		-214 541	-210 232	98,0 %	4 308
Palvelujen ostot	-82 189	-73 914	-57 070	-130 984	-113 621	86,7 %	17 363
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 288	-2 650		-2 650	-2 889	109,0 %	-239
Avustukset							
Muut toimintakulut	-22 955	-15 306		-15 306	-17 352	113,4 %	-2 046
TOIMINTAKATE	-120 207	-150 161	-57 070	-207 231	-180 169	86,9 %	27 062

Käyttötalous sisäiset erät	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Sisäiset myyntituotot					4 268		4 268
Sisäiset vuokrat							
Sisäiset palvelut							
Sisäiset kuljetuspalvelut	-2 013	-3 864		-3 864	-3 182	82,4 %	682
Sisäiset vuokrat	-17 955	-11 306		-11 306	-12 041	106,5 %	-735

Toimintatuotot toteutuivat talousarvion mukaisena. Palveluiden ostoja on lisännyt mm. ohjelmistojen lisenssi- ja käyttömaksujen korotukset.

Strategiset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Sujuva rakentajan polku	Valmis
Toimenpide: Rakentajan polun kuvaaminen. Verkkosivujen palvelusisällön kehittäminen. Sisäisten toimintamallien kehittäminen	
Rakentajan palvelupolku on käytettävissä kaupungin nettisivuilla.	
4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Hyödynnäme modernin puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen	
Laadukasta ja edustavaa rakentamista	Työn alla
Toimenpide: Keskeisten rakennushankkeiden kaupunkikuvallinen tarkastelu. Rakennusjärjestyksen päivityksen valmistelu	

Rakennusjärjestyksen päivitystarvetta arvioidaan asumisen politiikan valmistelutyön edetessä sekä huomioiden 2025 voimaantulevan rakentamislain muutokset. Päivitystä ei ole syytä tehdä ennen MRL:n muutoksen voimaantuloa.

Keskeisille paikoille sijoittuvien rakennushankkeiden lupakäsittelyvaiheessa suoritetaan kaupunkikuvallista tarkastelua yhdessä maankäytöstä vastaavan viranhaltijan kanssa.

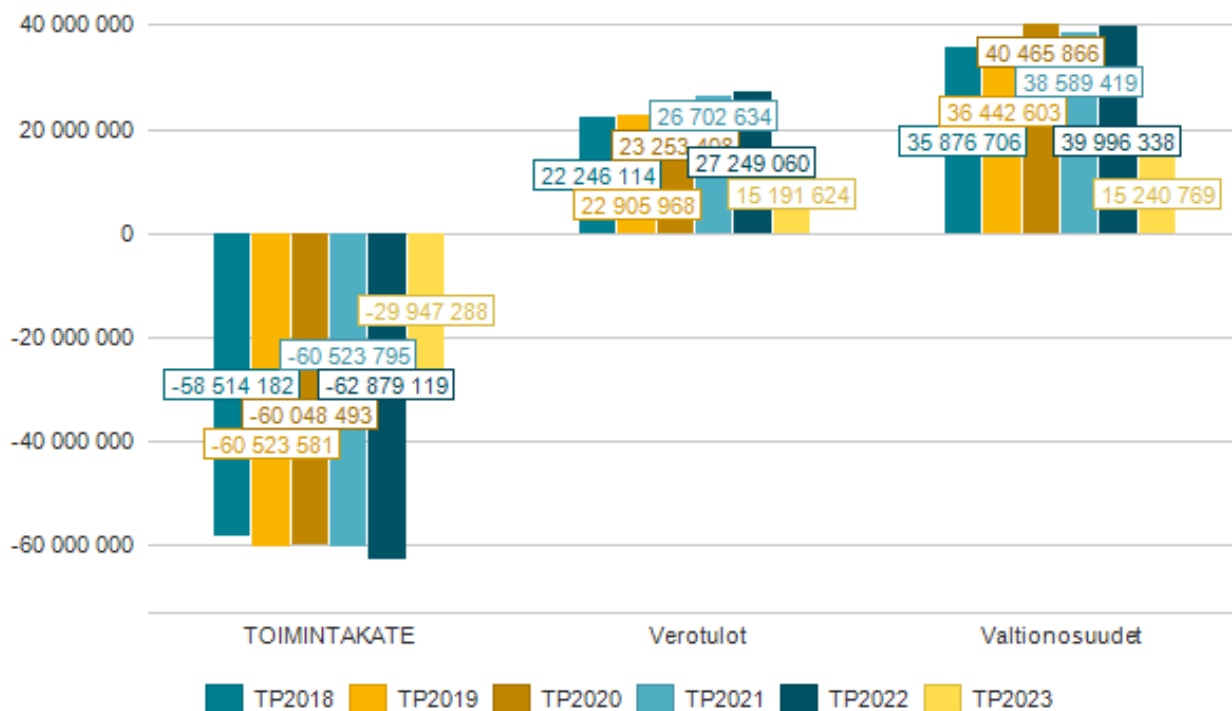
Toiminnan keskeiset muutokset 2023

Uusi johtava rakennustarkastaja aloitti virassa huhtikuussa.

2.3.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

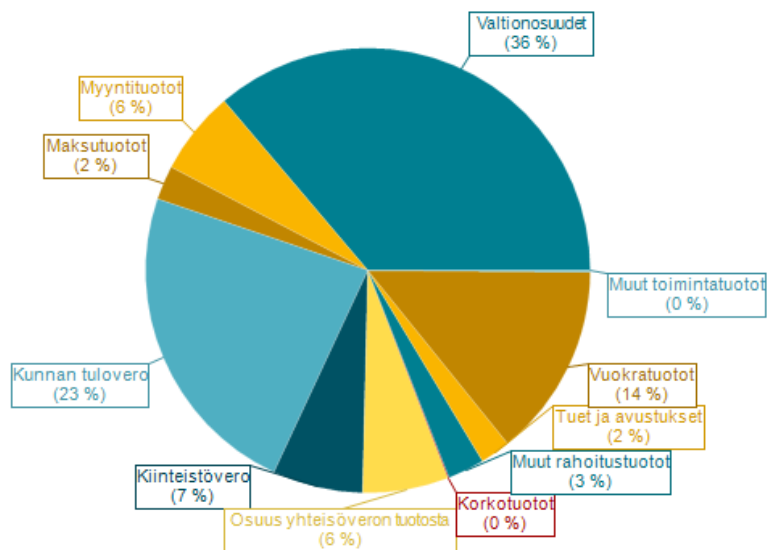
Pudasjärven kaupunki	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	10 220 992	8 478 069	-165 939	8 312 130	8 481 142	102,0 %	169 012
Myyntituotot	3 518 359	2 634 945		2 634 945	2 496 280	94,7 %	-138 665
Maksutuotot	1 012 039	932 616		932 616	1 045 181	112,1 %	112 565
Tuet ja avustukset	1 474 984	1 006 408	111 446	1 117 854	921 990	82,5 %	-195 864
Muut toimintatuotot	4 215 610	3 904 100	-277 385	3 626 715	4 017 691	110,8 %	390 976
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT	-73 100 111	-33 115 226	-4 933 982	-38 049 208	-38 428 430	101,0 %	-379 222
Henkilöstökulut	-17 445 869	-14 881 702	-899 358	-15 781 060	-16 244 560	102,9 %	-463 500
Palvelujen ostot	-46 696 810	-10 930 135	-1 817 193	-12 747 328	-13 022 362	102,2 %	-275 034
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 824 791	-2 501 466	-80 000	-2 581 466	-2 985 170	115,6 %	-403 704
Avustukset	-1 325 506	-1 100 034	-502 931	-1 602 965	-1 527 528	95,3 %	75 437
Muut toimintakulut	-3 807 135	-3 701 889	-1 634 500	-5 336 389	-4 648 810	87,1 %	687 579
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-24 637 157	-5 099 921	-29 737 078	-29 947 288	100,7 %	-210 210
Verotulot	27 249 060	15 015 000	226 000	15 241 000	15 191 624	99,7 %	-49 376
Valtionosuudet	39 996 338	14 862 782	292 187	15 154 969	15 240 769	100,6 %	85 800
Rahoitustuotot ja -kulut	-57 779	568 534	-730 368	-161 834	71 805	-44,4 %	233 639
Korkotuotot	26 091	18 306	2 450	20 756	32 448	156,3 %	11 692
Muut rahoitustuotot	755 746	933 056	-200 000	733 056	1 124 188	153,4 %	391 132
Korkokulut	-200 420	-224 841	-325 159	-550 000	-590 914	107,4 %	-40 914
Muut rahoituskulut	-639 196	-157 987	-207 659	-365 646	-493 916	135,1 %	-128 270
VUOSIKATE	4 308 499	5 809 159	-5 312 102	497 057	556 910	112,0 %	59 854
Poistot ja arvonalentumiset	-4 768 031	-3 443 244	-1 320 797	-4 764 041	-4 853 055	101,9 %	-89 014
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 432	-3 443 244		-3 443 244	-3 532 257	102,6 %	-89 013
Suunnitelman ylittävät poistot							
Arvonalentumiset	-1 121 599		-1 320 797	-1 320 797	-1 320 797	100,0 %	0
Satunnaiset erät		2 182 214	-2 369 922	-187 708			187 708
Satunnaiset tuotot		2 221 121	-2 221 121				
Satunnaiset kulut		-38 907	-148 801	-187 708			187 708
TILIKAUDEN TULOS	-459 532	4 548 129	-9 002 821	-4 454 692	-4 296 144	96,4 %	158 548
Varausten ja rahastojen muutokset	387 800	503 263	304 479	807 742	633 888	78,5 %	-173 854
Poistoeron muutos	103 263	103 263		103 263	103 263	100,0 %	0
Varausten muutos							
Rahastojen muutos	284 537	400 000	304 479	704 479	530 625	75,3 %	-173 854
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-71 731	5 051 392	-8 698 342	-3 646 950	-3 662 256	100,4 %	-15 306

Pudasjärven kaupunki

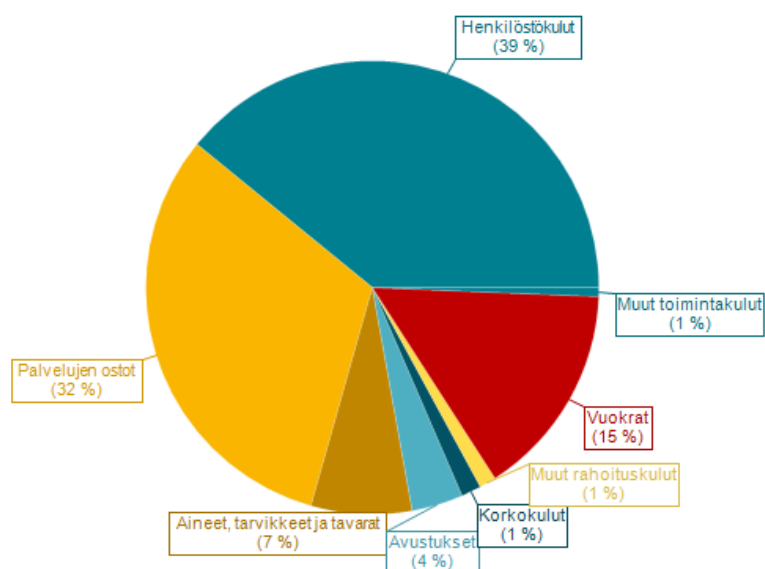

Kuva: Verotulot, valtionosuudet ja toimintakate (1000 €) vuosina 2018 – 2023

Pudasjärven kaupunki

Kuva: Toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot (%)

Kuva: Toimintakulut ja rahoituskulut (%)

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Toimintatuotot ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	10 220 992	8 478 069	-165 939	8 312 130	8 481 142	102,0 %	169 012
Myyntituotot	3 518 359	2 634 945		2 634 945	2 496 280	94,7 %	-138 665
Liiketoiminnan myyntituotot	669 187	600 000		600 000	553 441	92,2 %	-46 559
Täydet valtiolta saadut korvaukset	359 812	371 500		371 500	420 730	113,3 %	49 230
Korvaukset kunnilta ja kuntayhte	757 095	819 943		819 943	971 967	118,5 %	152 024
Muut suoritteiden myyntituotot	1 732 265	843 502		843 502	550 143	65,2 %	-293 359
Maksutuotot	1 012 039	932 616		932 616	1 045 181	112,1 %	112 565
Yleishallinnon maksut	132 917	102 000		102 000	151 051	148,1 %	49 051
Terveydenhuollon maksut							
Sosiaalitoimen maksut	141 759	111 000		111 000	109 503	98,7 %	-1 497
Opetus- ja kulttuuritoimen maksu	206 073	165 000		165 000	219 409	133,0 %	54 409
Yhdyskuntapalvelujen maksut	454 297	478 716		478 716	478 955	100,0 %	239
Muut palvelumaksut	76 993	75 900		75 900	86 264	113,7 %	10 364
Tuet ja avustukset	1 474 984	1 006 408	111 446	1 117 854	921 990	82,5 %	-195 864
Muut toimintatuotot	4 215 610	3 904 100	-277 385	3 626 715	4 017 691	110,8 %	390 976

Pudasjärven kaupungin vuoden 2023 ulkoiset toimintatuotot olivat noin 8,48 milj. euroa. Ne toteutuivat kokonaisuutena lähes alkuperäisen talousarvion suuruisina, 0,169 milj. euroa (2,0%) muutettua talousarviota paremmin.

Toimintatuottojen toteumat tarkasteltuna tulolajeittain:

- Myyntituottoja saatiin yhteensä 2,496 milj. euroa, mikä on 0,139 milj. euroa (5,3%) arvioitua vähemmän. Arvioitua enemmän saatiin valtiolta saatuja korvauksia (+ 49 230) sekä korvauksia kunnilta ja kuntayhtymiltä (+152 024). Liiketoiminnan myyntituottoja (-46 559) sekä muita myyntituottoja (-293 359) saatiin arvioitua vähemmän.
- Maksutuottoja saatiin yhteensä 1,045 milj. euroa, mikä on 0,113 milj. euroa (12,1%) arvioitua enemmän. Maksutuotoista toteutuivat selvästi arvioitua suurempina yleishallinto (+49 051), opetus- ja kulttuuritoimi (+54 409) sekä muut palvelumaksut (+10 364). Yhdyskuntapalvelujen maksut ylittivät ja sosiaalitoimen maksut alittuivat hieman.
- Tukia ja avustuksia kertyi yhteensä 0,922 milj. euroa, mikä on 0,196 milj. euroa (17,5%) arvioitua vähemmän.
- Muita toimintatuottoja saatiin yhteensä 4,018 milj. euroa, mikä on 0,391 milj. euroa (10,8%) arvioitua enemmän. Näistä vuokratuottojen osuus oli 3,971 milj. euroa (+434 580) ja muiden toimintatuottojen osuus 0,047 milj. euroa (-43 605).

Edelliseen vuoteen verrattuna ulkoiset toimintatuotot laskivat noin 1,74 milj. euroa (17,0 %). Merkittävä muutos johtuu pääasiassa ruokapalvelujen toimintatuottojen loppumisesta (-1,39 milj. €). Myös tukien ja avustusten määrä oli selvästi edellistä vuotta pienempi (-0,55 milj. €, 37,5%).

Valmistus omaan käyttöön ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Valmistus omaan käyttöön							

Vuonna 2023 ei ollut Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta taseeseen aktivoitavia kuluja.

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Toimintakulut ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-73 100 111	-33 115 226	-4 933 982	-38 049 208	-38 428 430	101,0 %	-379 222
Henkilöstökulut	-17 445 869	-14 881 702	-899 358	-15 781 060	-16 244 560	102,9 %	-463 500
Palkat ja palkkiot	-13 239 700	-11 794 541	-744 501	-12 539 042	-12 924 910	103,1 %	-385 868
Henkilösivukulut	-4 206 170	-3 087 161	-154 857	-3 242 018	-3 319 650	102,4 %	-77 632
Palvelujen ostot	-46 696 810	-10 930 135	-1 817 193	-12 747 328	-13 022 362	102,2 %	-275 034
Asiakaspalvelujen ostot	-35 489 425	-409 263	-260 090	-669 353	-685 095	102,4 %	-15 742
Muiden palvelujen ostot	-11 207 385	-10 520 872	-1 557 103	-12 077 975	-12 337 267	102,1 %	-259 292
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 824 791	-2 501 466	-80 000	-2 581 466	-2 985 170	115,6 %	-403 704
Ostot tilikauden aikana	-3 824 791	-2 501 466	-80 000	-2 581 466	-2 985 170	115,6 %	-403 704
Varastojen lisäys/vähennys							
Avustukset	-1 325 506	-1 100 034	-502 931	-1 602 965	-1 527 528	95,3 %	75 437
Avustukset kotitalouksille	-516 616	-485 420		-485 420	-455 759	93,9 %	29 661
Avustukset yhteisöille	-808 889	-612 614	-502 931	-1 115 545	-1 069 760	95,9 %	45 785
Avustukset liikelaitoksille		-2 000		-2 000	-2 010	100,5 %	-10
Muut toimintakulut	-3 807 135	-3 701 889	-1 634 500	-5 336 389	-4 648 810	87,1 %	687 579
Vuokrat	-3 494 363	-3 238 437	-1 634 500	-4 872 937	-4 385 951	90,0 %	486 986
Muut toimintakulut	-312 772	-463 452		-463 452	-262 859	56,7 %	200 593

Pudasjärven kaupungin vuoden 2023 ulkoiset toimintakulut olivat noin 38,43 milj. euroa. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 0,379 milj. eurolla (1,0 %).

Toimintakulujen toteumat kululajeittain:

- Henkilöstökulut, 16,245 milj. euroa, ylittivät muutetun talousarvion 0,464 milj. eurolla (2,9 %).
- Palvelujen ostot toteutuivat kokonaisuudessaan 13,022 milj. euron suuruisina (ylitys 0,275 milj. €, 2,2 %). Asiakaspalvelujen ostot ylittivät budjetin 0,016 milj. eurolla ja muiden palvelujen ostot yhteensä 0,259 milj. eurolla. Suurimmat euromääräiset ylitykset aiheutuvat rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluista, ict- palveluista, puhtaanpito- ja pesulapalveluista sekä oppilaiden kyydityspalveluista. Suurimmat euromääräiset alitukset muutetusta talousarviosta aiheutuivat oppilaiden ateriapalveluista, OSAO:n maksusuudesta ja toimistopalveluista.
- Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, 2,985 milj. euroa, ylittivät muutetun talousarvion 0,404 milj. eurolla (15,6 %). Ylitys aiheutui lähes kokonaan (97 %) sähkö- ja lämmityskustannuksista.
- Avustukset, 1,528 milj. euroa, alittivat talousarvion yhteensä 0,075 milj. eurolla (4,7%).
- Vuokrat, 4,386 milj. euroa, toteutuivat 0,487 milj. euroa (10,0%) ja muut toimintakulut, 0,263 milj. euroa, noin 0,201 milj. euroa (43,3 %) arvioitua pienempinä.

Huomattava ero vuoden 2022 toimintakuluihin (asiakaspalvelujen ostot) selittyy sotetuotannon siirtymisellä hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

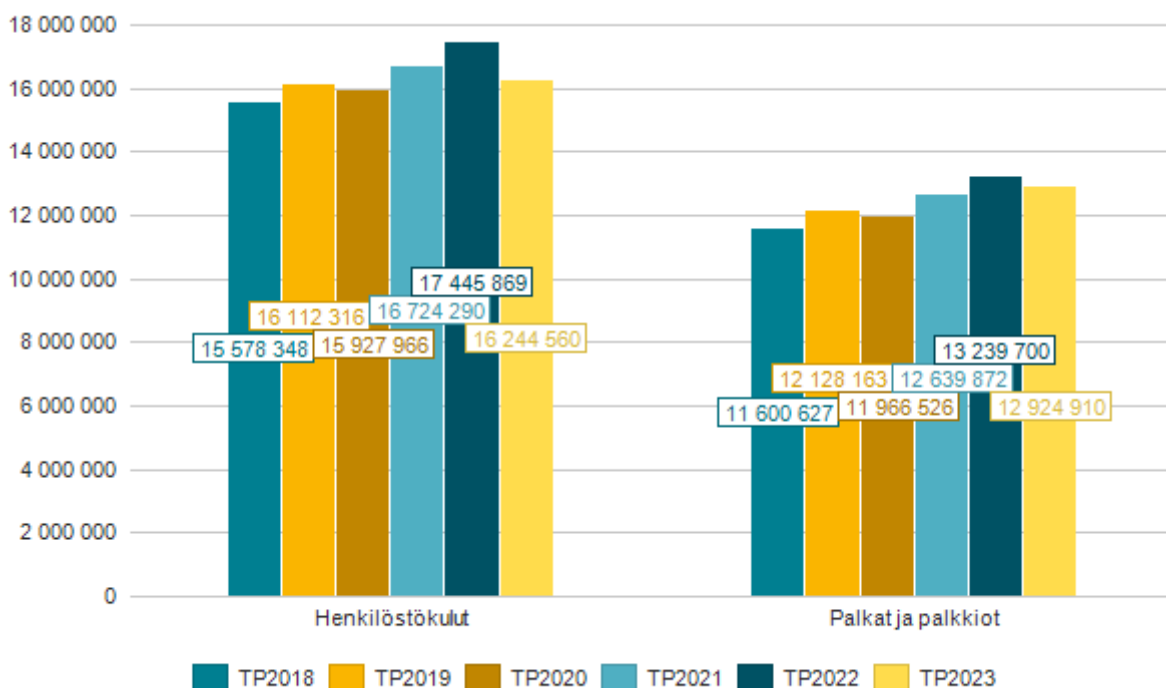
Henkilöstökulut toiminta-alueittain	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI							
Henkilöstökulut	-17 445 869	-14 881 702	-899 358	-15 781 060	-16 244 560	102,9 %	-463 500
Palkat ja palkkiot	-13 239 700	-11 794 541	-744 501	-12 539 042	-12 924 910	103,1 %	-385 868
Maksetut palkat ja palkkiot	-13 413 595	-11 846 541	-744 501	-12 591 042	-13 111 480	104,1 %	-520 438
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	173 895	52 000		52 000	186 570	358,8 %	134 570
Henkilösivukulut	-4 206 170	-3 087 161	-154 857	-3 242 018	-3 319 650	102,4 %	-77 632
Eläkekulut	-3 740 448	-2 659 384	-127 758	-2 787 142	-2 847 112	102,2 %	-59 970
Muut henkilösivukulut	-465 721	-427 777	-27 099	-454 876	-472 538	103,9 %	-17 662
HALLINTOTOIMINTA							
Henkilöstökulut	-2 160 565	-2 498 156	-133 759	-2 631 915	-2 515 566	95,6 %	116 348
Palkat ja palkkiot	-1 760 015	-1 580 193	-110 727	-1 690 920	-1 624 025	96,0 %	66 895
Maksetut palkat ja palkkiot	-1 792 346	-1 580 193	-110 727	-1 690 920	-1 630 859	96,4 %	60 061
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	32 331				6 834		6 834
Henkilösivukulut	-400 550	-917 963	-23 032	-940 995	-891 542	94,7 %	49 453
Eläkekulut	-339 990	-863 604	-19 001	-882 605	-834 271	94,5 %	48 334
Muut henkilösivukulut	-60 560	-54 359	-4 031	-58 390	-57 270	98,1 %	1 119
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA							
Henkilöstökulut	-1 955 165	-1 240 488		-1 240 488	-1 249 287	100,7 %	-8 798
Palkat ja palkkiot	-953 772	-990 026		-990 026	-987 397	99,7 %	2 629
Maksetut palkat ja palkkiot	-965 122	-990 026		-990 026	-1 006 252	101,6 %	-16 226
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	11 350				18 855		18 855
Henkilösivukulut	-1 001 392	-250 462		-250 462	-261 890	104,6 %	-11 428
Eläkekulut	-967 937	-214 530		-214 530	-225 821	105,3 %	-11 291
Muut henkilösivukulut	-33 455	-35 932		-35 932	-36 069	100,4 %	-137
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA							
Henkilöstökulut	-11 321 587	-10 058 395	-765 599	-10 823 994	-11 428 847	105,6 %	-604 852
Palkat ja palkkiot	-9 009 834	-8 326 422	-633 774	-8 960 196	-9 444 737	105,4 %	-484 541
Maksetut palkat ja palkkiot	-9 120 966	-8 378 422	-633 774	-9 012 196	-9 593 466	106,4 %	-581 270
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	111 133	52 000		52 000	148 729	286,0 %	96 729
Henkilösivukulut	-2 311 754	-1 731 973	-131 825	-1 863 798	-1 984 109	106,5 %	-120 312
Eläkekulut	-1 993 282	-1 427 170	-108 757	-1 535 927	-1 637 641	106,6 %	-101 714
Muut henkilösivukulut	-318 472	-304 803	-23 068	-327 871	-346 468	105,7 %	-18 598
TEKNINEN TOIMINTA							
Henkilöstökulut	-2 008 552	-1 084 663		-1 084 663	-1 050 861	96,9 %	33 802
Palkat ja palkkiot	-1 516 079	-897 900		-897 900	-868 752	96,8 %	29 148
Maksetut palkat ja palkkiot	-1 535 160	-897 900		-897 900	-880 904	98,1 %	16 996
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	19 081				12 152		12 152
Henkilösivukulut	-492 473	-186 763		-186 763	-182 109	97,5 %	4 654
Eläkekulut	-439 239	-154 080		-154 080	-149 379	96,9 %	4 701
Muut henkilösivukulut	-53 234	-32 684		-32 684	-32 730	100,1 %	-47

Vuoden 2023 palkkamenot sivukuluineen olivat yhteensä noin 16,245 milj. euroa. Ne ylittivät muutetun talousarvion 463 500 eurolla (2,9 %). Henkilöstökustannukset ylittyivät Hyvinvointi- ja sivistystoiminnassa 604 850 € (5,6% muutetusta talousarviosta) ja Oulunkaaren ympäristöpalveluissa (Kunnan yhteistoiminta) 8 800 € (0,7%). Henkilöstökulut alittuivat Hallintotoiminnassa 116 350 € (4,4%) ja Teknisen ja ympäristötoiminnan toiminta-alueella 33 800 € (3,1%).

Vuonna 2023 palkkojen (12,925 milj. €) osuus henkilöstökuluista oli 79,6 %. Eläkekulujen (2,847 milj. €) osuus oli 17,5 % ja muiden sivukulujen (0,473 milj. €) osuus oli 2,9 %.

Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstökulut laskivat noin 1,2 milj. euroa (6,9 %).

Pudasjärven kaupunki

Kuva: Henkilöstökulujen ja palkkojen toteutuminen vuosina 2018 – 2023

Toimintakate ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-24 637 157	-5 099 921	-29 737 078	-29 947 288	100,7 %	-210 210

Toimintakateen toteuma oli noin -29,947 milj. euroa, 100,7% talousarviosta. Toimintakate toteutui alkuperäistä talousarviota noin 5,31 milj. euroa ja muutettua talousarviota noin 0,210 milj. euroa heikompana.

Verotulot ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Verotulot	27 249 060	15 015 000	226 000	15 241 000	15 191 624	99,7 %	-49 376
Kunnan tulovero	20 255 003	9 605 000	325 000	9 930 000	9 793 706	98,6 %	-136 294
Kiinteistövero	2 671 546	2 607 000	-22 000	2 585 000	2 767 411	107,1 %	182 411
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 322 511	2 803 000	-77 000	2 726 000	2 630 507	96,5 %	-95 493

Verotulot, yhteensä noin 15,19 milj. euroa, toteutuivat noin 0,049 milj. euroa (0,3 %) arvioitua pienempänä. Kunnan tulovero ja osuus yhteisöveron tuotosta alittivat talousarvion, mutta vastaavasti kiinteistöverotuotto ylittyi arvioidusta.

Pudasjärven vuoden 2023 tuloveroprosentti aleni merkittävästi vuodesta 2022 hyvinvointialueuudistuksen vuoksi. Kiinteistöveroprosentit eivät muuttuneet vuodesta 2022. Yhteensä vuoden 2023 verotulot olivat noin 12,06 milj. euroa edellistä vuotta pienemmät.

Pudasjärven kaupunki	2023	2022
Tuloveroprosentti	8,36	21,00
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41
Muu asuinrakennus	1,10	1,10
Voimalaitosrakennukset	3,10	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	3,50	3,50
Yleishyödylliset yhteisöt	0,40	0,40

Taulukko: Pudasjärven tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Valtionosuudet ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Valtionosuudet	39 996 338	14 862 782	292 187	15 154 969	15 240 769	100,6 %	85 800
Verotulomenetyksen kompensatio	5 194 975	1 605 781	-45 875	1 559 906	1 559 904	100,0 %	-2
Peruspalvelujen valtionosuus	35 013 186	13 427 507	253 641	13 681 148	13 707 566	100,2 %	26 418
Muut opetus- ja kulttuuritomen valt.os.	-211 823	-170 506	84 421	-86 085	-26 701	31,0 %	59 384

Valtionosuudet, yhteensä noin 15,24 milj. euroa, toteutuivat 85 800 euroa talousarviota suurempina (0,6 %). Edelliseen vuoteen verrattuna valtionosuudet laskivat 24,76 milj. euroa.

Kotikuntakorvaukset maksetaan valtionosuusmaksatuksen yhteydessä, mutta kirjanpidossa ne erotetaan valtionosuuksista. Vuonna 2023 kotikuntakorvaustulot olivat noin 132 370 euroa ja kotikuntakorvausmenot 60 270 euroa. Nettokorvaus oli siten 72 100 euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Rahoitustuotot ja -kulut	-57 779	568 534	-730 368	-161 834	71 805	-44,4 %	233 639
Korkotuotot	26 091	18 306	2 450	20 756	32 448	156,3 %	11 692
Muut rahoitustuotot	755 746	933 056	-200 000	733 056	1 124 188	153,4 %	391 132
Korkokulut	-200 420	-224 841	-325 159	-550 000	-590 914	107,4 %	-40 914
Muut rahoituskulut	-639 196	-157 987	-207 659	-365 646	-493 916	135,1 %	-128 270

Rahoitustuottojen ja -kulujen kokonaistoteuma, 71 805 euroa, oli noin 233 600 euroa arvioitua parempi.

Korkotuottoja (32 448€) kertyi noin 11 700 euroa arvioitua enemmän ja ne kasvoivat 24,4% edellisestä vuodesta. Lainojen korkokulut (590 914 €) olivat noin 40 900 euroa talousarviota suuremmat. Korkokulut olivat lähes kolminkertaiset vuoden 2022 korkokuluihin verrattuna.

Muiden rahoitustuottojen ja -kulujen nettototeuma (noin 630 000 €) oli noin 263 000 euroa arvioitua parempi.

Arvopapereiden myyntivoitot ja arvonalentumisten palautukset toteutuivat selvästi arvioitua paremmin. Toisaalta myös arvopapereiden myyntitappiot ja arvonalentumiset olivat arvioitua suuremmat. Kokonaisuutena arvopapereista aiheutunut nettotuotto oli 0,476 milj. €, ja se toteutui 0,276 milj. euroa talousarviota paremmin. Osinkotuottoja ja osuuspääomien korkoja (52 274 €) kertyi noin 22 300 euroa arvioitua enemmän.

Muut rahoituskulut sisältää Oulunkaaren purkautumisesta aiheutuneen purkutappion, 45 154 euroa. Talousarviossa purkutappioon (-187 708 €) on varauduttu Satunnaisissa erissä. Tappio toteutui

selvästi arvioitua pienempänä eikä se ole siten olennainen, joten se on kirjattu satunnaisten erien sijaan muihin rahoituskuluihin.

Satunnaiset erät ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Satunnaiset erät		2 182 214	-2 369 922	-187 708			187 708
Satunnaiset tuotot		2 221 121	-2 221 121				
Satunnaiset kulut		-38 907	-148 801	-187 708			187 708

Alkuperäisessä talousarviossa Oulunkaaren kuntayhtymän purkautumisen nettovaikutuksen kaupungin tulokseen arvioitiin olevan +2,182 milj. euroa. Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu arvio Pudasjärven kaupungin osuudesta Oulunkaaren kuntayhtymän nettovarallisuuteen (2,221 milj. €) ja satunnaisiin kuluihin Oulunkaaren kuntayhtymän osuuksien arvo Pudasjärven kaupungin taseessa (0,039 milj. €).

Loppuvuodesta 2023 tulleen uuden ohjeistuksen mukaan hyvinvointialueelle siirryttäessä Oulunkaaren kuntayhtymän arvo korotetaan peruspääomaa vastaan. Uutta hankintamenoa verrataan saataviin nettovaroihin. Tämän vuoksi joulukuussa 2023 tehtiin talousarviomuutos. Tällöin arvioitiin, että purkuvoiton sijaan purkautumisesta aiheutuisi noin 0,188 milj. euron tappio. Purkutappio (45 155 €), joka toteutui arvioitua pienempänä eikä ole siten olennainen, on kirjattu satunnaisten kulujen sijaan muihin rahoituskuluihin.

Oulunkaaren kuntayhtymän purkautumista ja nettovarojen palautusta on kuvattu lisää luvuissa 2.3.3 Investointiosan toteutuminen ja 2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen.

Vuosikate ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
VUOSIKATE	4 308 499	5 809 159	-5 312 102	497 057	556 910	112,0 %	59 854

Alkuperäisen talousarvion vuosikatetavoite oli noin 5,809 milj. euroa ja talousarviomuutosten (-5,312 milj. €) jälkeen 497 057 euroa. Vuoden 2023 vuosikate toteutui 556 910 euron suuruisena, 12,0% muutettua talousarviota paremmin. Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioitua suurempi nettototeuma kompensoi toimintakatteen tavoitetasoa heikomman toteuman.

Poistot ja arvonalentumiset ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Poistot ja arvonalentumiset	-4 768 031	-3 443 244	-1 320 797	-4 764 041	-4 853 055	101,9 %	-89 014
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 432	-3 443 244		-3 443 244	-3 532 257	102,6 %	-89 013
Poistot aineettomista oikeuksista	-22 586	-20 983		-20 983	-20 983	100,0 %	0
Poistot tietokoneohjelmista							
Poistot muista pitkävaikut. menoista	-33 822	-24 976		-24 976	-25 486	102,0 %	-510
Poistot rakennuksista	-1 777 144	-1 670 776		-1 670 776	-1 699 063	101,7 %	-28 287
Poistot kiint. rakenteista ja laitteista	-1 735 485	-1 665 800		-1 665 800	-1 704 755	102,3 %	-38 955
Poistot koneista ja kalustosta	-77 395	-60 709		-60 709	-81 971	135,0 %	-21 262
Poistot muista aineell. hyödykkeistä							
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot							
Suunnitelman ylittävät poistot							
Arvonalentumiset	-1 121 599		-1 320 797	-1 320 797	-1 320 797	100,0 %	0
Pysyvien vast. hyödyk. arvonalentumiset	-1 121 599		-1 320 797	-1 320 797	-1 320 797	100,0 %	0

Poistot:

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin kaupunginhallituksen 15.10.2013 § 366 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti 3,532 milj. euroa. Poistot toteutuivat noin 0,089 milj. euroa arvioitua suurempina.

Arvonalentumiset:

Valtuusto on hyväksynyt 15.12.2021 § 80 kiinteistöohjelman päivityksen ja toimintamallin sen toteuttamisen seuraamiseksi. Kiinteistöohjelman toteutus ajoittuu vuosille 2021 - 2025. Kaupunginhallitus hyväksyi 12.12.2023 § 431 kiinteistöjen alaskirjauksia vuoden 2023 tilinpäätöksen yhteydessä yhteensä 1 320 797 euroa. Alaskirjattavat kohteet poikkeavat osittain voimassa olevan kiinteistöohjelman suunnitelmasta. Muutokset ja tarkennukset on tehty toiminnallisista ja taloudellisista lähtökohdista tämän hetken tilannetta tarkastellen. Vuonna 2023 alaskirjatut kohteet ovat vanha lukio, Kauppatien päiväkotij, ammattikoulun oppilasasuntola 1 sekä osa vanhaan terveyskeskukseen kuuluneista rakennuksen osista. Alaskirjattu määrä on 5 235 euroa pienempi kuin kiinteistöohjelmassa alunperin suunniteltu euromäärä.

Tilikauden tulos ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TILIKAUDEN TULOS	-459 532	4 548 129	-9 002 821	-4 454 692	-4 296 144	96,4 %	158 548

Tilikauden tulos oli noin -4, 296 milj. euroa, 96,4% muutetusta talousarvioista.

Varausten ja rahastojen muutokset ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
Varausten ja rahastojen muutokset	387 800	503 263	304 479	807 742	633 888	78,5 %	-173 854
Poistoeron muutos	103 263	103 263		103 263	103 263	100,0 %	0
Varausten muutos							
Rahastojen muutos	284 537	400 000	304 479	704 479	530 625	75,3 %	-173 854

Tilinpäätösvuonna kirjattiin poistoeroa (uimahallin investointivarausten käyttövaraus) 103 263 euroa. Kehittämisrahaston varoja käytettiin 530 625 euroa (KH 12.3.2024 § 76).

Tilikauden tulos ulkoinen	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA + Muutos	Toteuma 2023	Tot %	Poikkeama
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-71 731	5 051 392	-8 698 342	-3 646 950	-3 662 256	100,4 %	-15 306

Tilikauden alijäämä oli noin -3,662 milj. euroa, 100,4% muutetusta talousarviosta.

2.3.3 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

Alkuperäisessä talousarviossa varauduttiin 3 535 000 euron investointimenoihin (brutto). Suunniteltuja investointimenoja pienennettiin Suojalinnan liikennejärjestelyiden peruskorjauksen osalta 150 000 eurolla sopeutusohjelman mukaisesti (VALT 20.4.2023 § 19). Investointimenojen toteuma oli 2,664 milj. euroa eli 78,7 % muutetusta talousarviosta (3,385 milj. €).

Investointitulojen toteuma, 2,342 milj. euroa, sisältää Oulunkaaren purkautumisesta aiheutuneen merkittävän myyntitulon, joka ei sisälly talousarvioon. Oulunkaaren kuntayhtymän osuuksien arvo Pudasjärven kaupungin taseessa 31.12.2022 oli 38 907 euroa. Hyvinvointialueelle siirryttäessä arvoa korotettiin peruspääomaa vastaan 2,114 milj. eurolla, joten kuntayhtymän arvo purkautuessa oli yhteensä 2,153 milj. euroa. Tämä erä sisältyy investointitulojen kohtaan Käyttöomaisuuden myynti (Osakkeiden/osuuksien myynti).

Lisäksi investointitulojen toteumaan sisältyy noin 0,154 milj. euron rahoitusosuus, joka kohdistuu investointikohteen Lentokentän toimintaympäristön parantaminen kustannuksiin. Rahoitusosuus sisältää vuoden 2023 lisäksi myös aikaisempien vuosien rahoitusosuuden ko. investointiin. (KH 9.6.2022 § 178, liite Puitesopimus suviseurojen järjestämisestä Pudasjärven lentokentällä)

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit

	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot -%	Poikkeama
HALLINTOTOIMINTA					
Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen					
Maanosto					
Menot	-102 950 €	-150 000 €	-9 000 €	6 %	141 000 €
Tulot	18 064 €		12 490 €		12 490 €
Netto	-84 886 €	-150 000 €	3 490 €	-2 %	153 490 €
Kuvaus	Strateginen maanosto				
Perusteluteksti	Maankäytön kehittämissuunnitelma 2017-2027 VALT 17.12.2018 § 47				
Osakkeiden/osuuksien osto ja myynti					
Menot	-54 315 €				
Tulot	1 000 €		2 155 575 €		2 155 575 €
Netto	-53 315 €		2 155 575 €		2 155 575 €
Investointien hankeselvitykset					
Menot	-12 102 €	-50 000 €	-6 280 €	13 %	43 720 €
Netto	-12 102 €	-50 000 €	-6 280 €	13 %	43 720 €
Kuvaus	Tulevien vuosien investointiohjelman ja investointien taloudellisen ja toiminnallisen sisällön määrittämiseen. Käytetään pääasiassa suunnittelu- ja tutkimuskustannuksiin.				
Työllisyyspalvelujen pakettiauto					
Menot	-17 415 €				
Netto	-17 415 €				

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit yhteensä

	TP2022	TA2023	TP2023	Tot -%	Poikkeama
HALLINTOTOIMINTA					
Menot	-186 783 €	-200 000 €	-15 280 €	8 %	184 720 €
Tulot	19 064 €	0 €	2 168 065 €	0 %	2 168 065 €
Netto	-167 719 €	-200 000 €	2 152 785 €	-1 076 %	2 352 785 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit

	TP2022	TA2023	TP2023	Tot%	Poikkeama
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA					
Koulutuspalvelut					
Lakarin koulun peruskorjaus					
Menot	-416 439 €	-630 000 €	-618 980 €	98 %	11 020 €
Netto	-416 439 €	-630 000 €	-618 980 €	98 %	11 020 €
Koulukiinteistöjen rakennetekniset korjaukset					
Menot	-8 012 €	-200 000 €	-39 729 €	20 %	160 271 €
Netto	-8 012 €	-200 000 €	-39 729 €	20 %	160 271 €
Vapaa-aikapalvelut					
Uimahallin IV saneeraus					
Menot	-148 956 €	-165 000 €	-308 268 €	187 %	-143 268 €
Netto	-148 956 €	-165 000 €	-308 268 €	187 %	-143 268 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit yhteensä

	TP2022	TA2023	TP2023	Tot -%	Poikkeama
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA					
Menot	-573 406 €	-995 000 €	-966 977 €	97 %	28 023 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 %	0 €
Netto	-573 406 €	-995 000 €	-966 977 €	97 %	28 023 €

Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit

	TP2022	TA2023	TP2023	Tot %	Poikkeama
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA					
Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut					
Syötteen yleiskaavan päivitys					
Menot		-50 000 €	-20 380 €	41 %	29 620 €
Netto		-50 000 €	-20 380 €	41 %	29 620 €
Kuvaus	Arvioidaan ja suunnitellaan yleiskaava-alueen laajentamista Syötteen kehittämisen mahdollistamiseksi.				
Pohjakarttojen päivitys					
Menot		-15 000 €	-13 480 €	90 %	1 520 €
Netto		-15 000 €	-13 480 €	90 %	1 520 €
Kuvaus	Päivitetään kaupungin pohjakartta-ainestoa ajan tasalle.				
Liikenneväylät ja yleiset alueet					
Lentokentän toimintaympäristön parantaminen					
Menot	-185 244 €	-130 000 €	-103 598 €	80 %	26 402 €
Tulot		42 000 €	154 054 €	367 %	112 054 €
Netto	-185 244 €	-88 000 €	50 455 €	-57 %	138 455 €
Kuvaus	Suviseurat 2024 sopimuksen mukainen summa on KH 09.06.2020 § 178 päätöksen mukaisesti 450 000€ jonka jäljellä oleva osuus (n.68 000) käytetään 2023 kenttälueen uuden sähköliittymän (110 000) hankintaan. Sopimussumman ylittävä kustannus (42 000) kirjataan saatavana ja palautuu kaupungille 2024 seuratapahtuman jälkeen. Kenttälueella toteutetaan myös kaupungin omia kentän valvontaan ja turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä 20 000.				
Perusteluteksti	Puitesopimus KH 09.06.2020 § 178				

Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikka					
Menot	-334 646 €	-380 000 €	-312 498 €	82 %	67 502 €
Netto	-334 646 €	-380 000 €	-312 498 €	82 %	67 502 €
Kuvaus	Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen, tiestö ja vesi- ja viemärijärjestelmät laadittujen suunnitelmien mukaisesti. Rekikuja-Rekitie 2022. Lohilammenkuja-Lohilammentie 2023.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 29.03.2022 § 466				
Taajama-alueen pumppaamoiden saneeraus					
Menot	-88 481 €				
Tulot	39 772 €				
Netto	-48 709 €				
KT78-VT20 levennyskaista					
Menot	-5 000 €	-40 000 €			40 000 €
Netto	-5 000 €	-40 000 €			40 000 €
Kuvaus	Toteutetaan levennyskaista kt78/vt20 risteykseen helpottamaan Oulun suuntaan kääntyvää liikennettä. ELY keskus on ilmoittanut osallistuvansa hankekustannuksiin 50%. ELYn laatimien suunnitelmien mukainen tavoitehinta-arvio on yhteensä noin 80 000€.				
Ollukantien ja kävelykadun rakentaminen					
Menot	-464 708 €	-260 000 €	-242 243 €	93 %	17 757 €
Netto	-464 708 €	-260 000 €	-242 243 €	93 %	17 757 €
Kuvaus	Hanke sisältää Ollukantien rakentamisen sekä lähialueen hulevesijärjestelyt.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 14.06.2022 § 211				
Nivankankaan kunnallistekniikka					
Menot	-34 327 €	-650 000 €	-473 291 €	73 %	176 709 €
Netto	-34 327 €	-650 000 €	-473 291 €	73 %	176 709 €
Kuvaus	Nivankankaan asemakaava-alueen tiestön ja kunnallistekniikan rakentaminen.				
Perusteluteksti	Toteutus suunnittelu KH 13.09.2022 § 284				
Katu- ja latuvaloverkon modernisointi Syötteellä					
Menot	-25 547 €	-25 000 €	-25 927 €	104 %	-927 €
Netto	-25 547 €	-25 000 €	-25 927 €	104 %	-927 €
Kuvaus	Katuvalojen ja latuvalojen uudistaminen led tekniikkaan sekä sähkö- ja katuvalokeskuksien uusiminen				
Retkeilyreittien ja urien peruskorjaus					
Menot	-16 248 €	-20 000 €	-24 020 €	120 %	-4 020 €
Netto	-16 248 €	-20 000 €	-24 020 €	120 %	-4 020 €
Kuvaus	Kaupungin vastuulla olevien retkeilyreittien ja moottorikelkkaurien urapohjien ja rakenteiden korjaaminen				
Suojalinnan liikennejärjestelyiden peruskorjaus					
Menot	-6 011 €	-20 000 €	-8 769 €	44 %	11 231 €
Netto	-6 011 €	-20 000 €	-8 769 €	44 %	11 231 €
Kuvaus	Varastotie-Suojalinnantie-Urheilutie. Alueen asemakaavan päivittäminen ja teiden peruskorjaus sekä alueen kuivatus. Sisältää yleiskaavan mukaisen Suojalinnan uuden sisääntulon rakentamisen vt20.				
Kalustohankinnat					
Menot		-40 000 €	-61 485 €	154 %	-21 485 €
Netto		-40 000 €	-61 485 €	154 %	-21 485 €
Kuvaus	Hankitaan yhdyskuntatekniikan ja tilapalveluiden käyttöön kaksi käytettyä työajoneuvoa.				
Tilapalvelut					
Työterveyden tilamuutokset					
Menot	-106 €				
Netto	-106 €				
Kehitysvammaisten palv.yksikön tilamuutokset					
Menot	-36 635 €				
Netto	-36 635 €				
Kaupungin rakennusautomaation ja talotekniikan uusinta					

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Menot	-19 495 €	-140 000 €	-6 250 €	4 %	133 750 €
Netto	-19 495 €	-140 000 €	-6 250 €	4 %	133 750 €
Kuvaus	Kaupungin omistaman vanhan rakennuskannan rakennusautomaatio ja talotekniikka on tulossa laajoilta osin teknisen käyttöikänsä päähän. Rakennusautomaation osalta myös valmistajan tekninen tuki käytössä olevalle automaatiojärjestelmälle päättyy. Investoinnissa uusitaan järjestelmät ja laitteistot usean vuoden aikana erillisen suunnitelman mukaisesti.				
Kaupungintalon tilamuutokset					
Menot	-69 950 €				
Netto	-69 950 €				
Kuvaus	Investointivaraus OSAOn opetustoimintojen siirtämiseen kaupungintalolle.				
HOK AV muutokset					
Menot			-31 847 €		-31 847 €
Tulot			20 080 €		20 080 €
Netto			-11 767 €		-11 767 €
Kuntatekniikka					
Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallas					
Menot	-91 196 €				
Netto	-91 196 €				
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
Menot	-57 371 €	-70 000 €	-57 132 €	82 %	12 868 €
Netto	-57 371 €	-70 000 €	-57 132 €	82 %	12 868 €
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu. Varaosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				
Syötteen jätevedenpuhdistamo					
Menot	-54 760 €	-350 000 €	-261 258 €	75 %	88 742 €
Netto	-54 760 €	-350 000 €	-261 258 €	75 %	88 742 €
Kuvaus	Haetaan toiminnalle uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiivilieteprosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan laitoksen viereen kantoaineprosessilla joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpoistoon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaaman ja kuormituksen vaihteluihin.				
Syötteen vesihuollon rakentaminen					
Menot			-39 188 €		-39 188 €
Netto			-39 188 €		-39 188 €

Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit yhteensä

	TP2022	TA2023	TP2023	Tot%	Poikkeama
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA					
Menot	-1 489 724 €	-2 190 000 €	-1 681 367 €	77 %	508 633 €
Tulot	39 772 €	42 000 €	174 133 €	415 %	132 133 €
Netto	-1 449 952 €	-2 148 000 €	-1 507 233 €	70 %	640 767 €

Taulukko: Pudasjärven kaupunki investoinnit yhteensä

	TP2022	TA2023	TP2023	Tot -%	Poikkeama
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
Menot	-2 249 913 €	-3 385 000 €	-2 663 623 €	79 %	721 377 €
Tulot	58 836 €	42 000 €	2 342 199 €	5 577 %	2 300 199 €
Netto	-2 191 077 €	-3 343 000 €	-321 425 €	10 %	3 021 575 €

2.3.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSOSA	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA+muutos	TP 2023	Tot.	Poikkeama
Ulkoinen	€	€	€	€	€	%	€
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Vuosikate	4 308 499	5 809 159	-5 312 102	497 057	556 910	112,0	59 853
Satunnaiset erät	0	2 182 214	-2 369 922	-187 708	0	0,0	187 708
Myyntivoitot ja tappiot	-143 512	-80 000		-80 000	-45 172		
Muut korjauserät	0	0	0	0			
Tulorahoituksen korjauserät	-143 512	-80 000	0	-80 000	-45 172	56,5	34 828
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 164 988	7 911 373	-7 682 024	229 349	511 738	223,1	282 389
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-2 249 913	-3 535 000	150 000	-3 385 000	-2 663 623	78,7	721 377
Rahoitusos. investointeihin	39 772	42 000		42 000	174 133	414,6	132 133
Pys. vast. vars. myyntitulot	19 064	0	0	0	2 168 065		
Pys. vast. hyödykk. myyntivoitot	143 512	80 000	0	80 000	45 172		
Pys. vast. hyödykk. luovutustulot	162 576	80 000	0	80 000	2 213 238		2 133 238
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 047 565	-3 413 000	150 000	-3 263 000	-276 252	8,5	2 986 748
TOIM. JA INVEST. RAHAVIRTA	2 117 422	4 498 373	-7 532 024	-3 033 651	235 486	-7,8	3 269 137
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0		0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500 000	3 500 000	0	3 500 000	3 350 000	95,7	-150 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-4 700 331	-4 950 331	0	-4 950 331	-4 868 095	98,3	82 237
Lyhytaik. lainojen muutos	-806 310	0	0	0	1 885 179		1 885 179
Lainakannan muutokset	-2 006 641	-1 450 331	0	-1 450 331	367 084	-25,3	1 817 415
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0		0
Muut maksuvalm. muutokset	208 332	0	0	0	-233 426		-233 426
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 798 309	-1 450 331	0	-1 450 331	133 658	-9,2	1 583 989
RAHAVAROJEN MUUTOS	319 113	3 048 042	-7 532 024	-4 483 982	369 144	-8,2	4 853 126

Kohtaan Pysyvien vastaavien varsinaiset myyntitulot (2,168 milj. €) sisältyy Oulunkaaren purkautumisesta aiheutunut kuntayhtymäosuuden myyntitulo, 2,153 milj. euroa. Tästä saatiin marraskuun lopussa kaupungin pankkitilille 1,705 milj. euron suoritus. Saamisiin jäi 0,131 milj. euroa vuoden 2022 tilinpäätöksessä kirjatun ylijäämän (0,063 milj. €) lisäksi. Saamiset (yht. 0,194 milj. €) on maksettu kaupungin pankkitilille 1.3.2024. Loppuosa myyntitulosta kattaa vuodelta 2022 jääneitä sotekustannuksia 0,272 milj. euroa ja purkutappion/rahoituskulut 0,045 milj. euroa, jotka sisältyvät tuloslaskelmaosaan.

Pitkäaikaista lainaa lyhennettiin 4,868 milj. euroa ja uutta lainaa nostettiin 3,350 milj. euroa, joten määrä väheni noin 1,518 milj. eurolla. Kuntatodistuksilla (lyhytaik. laina) otetun lainan määrä kasvoi 2,5 milj. eurolla (8 milj. €/31.12.2023 ja 5,5 milj. €/31.12.2022). Kokonaisuutena lyhytaikaisen lainan

määrä kasvoi kuitenkin hieman vähemmän (noin 1,885 milj. euroa), mm. koska OP:n luottolimiitti ei ollut 31.12.2023 käytössä (31.12.2022 käytössä noin 0,64 milj. €). Yhteensä pitkä- ja lyhytaikaisen lainan määrä kasvoi vuoden 2023 aikana noin 0,367 milj. eurolla, ja oli vuoden lopussa 34,432 milj. euroa.

Kuntatodistusten lisäksi maksuvalmiuden turvaamiseksi nostettiin alkuvuodesta pääomaa OP Varainhoito Oy - sijoitussalkusta 0,620 milj. euroa (hj päätös 22.2.2023 § 14).

2.3.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Määrärahat					Tuloarviot					
	Sito- vuus	Talousarvio 2 023	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma 2 023	Poikkeama Tot-TA	Talousarvio 2 023	Talousarvio-	Talousarvio	Toteuma 2 023	Poikkeama Tot-TA
			muutokset	muut. jälkeen				muutokset	muut. jälkeen		
			2 023	2 023				2 023	2 023		
Hallintotoiminta	N	6 195 514	749 415	6 944 929	6 730 754	-214 175	1 307 428	107 244	1 414 672	1 619 981	205 309
Sivist.- ja hyvinv.toim.	N	17 806 068	1 825 895	19 631 963	19 982 899	350 936	1 200 800	7 587	1 208 387	1 063 783	-144 604
Teknin. ja ymp.toim.	N	9 112 740	1 686 532	10 799 272	11 455 683	656 411	6 736 643	-280 770	6 455 873	6 794 142	338 269
Kunnan yhteistyötoim.	N	1 807 892	672 140	2 480 032	2 283 449	-196 583	1 040 186		1 040 186	1 027 590	-12 596
KÄYTTÖTALOUSOSA		34 922 214	4 933 982	39 856 196	40 452 785	596 589	10 285 057	-165 939	10 119 118	10 505 497	386 378
Verotulot	B						15 015 000	226 000	15 241 000	15 191 624	-49 376
Valtionosuudet	B						14 862 782	292 187	15 154 969	15 240 769	85 800
Korkotuotot	B						18 306	2 450	20 756	32 448	11 692
Muut rahoitustuotot	B						933 056	-200 000	733 056	1 124 188	391 132
Korkokulut	B	224 841	325 159	550 000	590 914	40 914			0		
Muut rahoituskulut	B	157 987	207 659	365 646	493 916	128 270			0		
Satunnaiset erät					0		2 182 214	-2 369 922	-187 708	0	187 708
TULOSLASKELMAOSA		382 828	532 818	915 646	1 084 830	169 184	33 011 358	-2 049 285	30 962 073	31 589 029	626 956
Maanosto ja myynti		150 000		150 000	9 000	-141 000				12 490	12 490
Osakk./osuuksien osto ja myynti		0		0	0	0	0		0	2 155 575	2 155 575
Investointien hankeselvitykset		50 000		50 000	6 280	-43 720					
HALLINTOTOIMINTA		200 000		200 000	15 280	-184 720	0		0	2 168 065	2 168 065
Uimahallin saneeraus		165 000		165 000	308 268	143 268					
Lakarin koulun peruskorjaus		630 000		630 000	618 980	-11 020					
Koulukiint. rakennetekn. korj.		200 000		200 000	39 729	-160 271					
SIVISTYS- JA HYVINVOINTIT.		995 000		995 000	966 977	-28 023	0	0	0	0	0

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Syötteen yleiskaavan päivitys		50 000		50 000	20 380	-29 620					
Lentokentän toim.ymp. parant.		130 000		130 000	103 598	-26 402	42 000		42 000	154 054	112 054
Luokkavaaran as.kaava-alue		380 000		380 000	312 498	-67 502					
Vesilaitok. pumppam. ohj.kesk.		70 000		70 000	57 132	-12 868					
KT78-VT20 levennyskaista		40 000		40 000	0	-40 000					
Ollukantien ja kävelykadun rak.		260 000		260 000	242 243	-17 757					
Nivankankaan kunn.tekniikka		650 000		650 000	473 291	-176 709					
Katu- ja latuver. modernis. Syöte		25 000		25 000	25 927	927					
Retkeilyreit. ja urien peruskorj.		20 000		20 000	24 020	4 020					
Kaup. rak.autom. ja talotek. uusinta		140 000		140 000	6 250	-133 750					
Suojalinnan liik. järj. perusk.		170 000	-150 000	20 000	8 769	-11 231					
Syötteen jätevedenpuhdistamo		350 000		350 000	261 258	-88 742					
Pohjakarttojen päivitys		15 000		15 000	13 480	-1 520					
Kalustohank. (liik.väylät ja yl.al.)		40 000		40 000	61 485	21 485					
HOK AV muutokset		0		0	31 847	31 847				20 080	20 080
Syötteen vesihuollon rakent.		0		0	39 188	39 188					
TEKNINEN JA YMP.TOIMINTA		2 340 000	-150 000	2 190 000	1 681 367	-508 633	42 000		42 000	174 133	132 133
INVESTOINTIOSA	N	3 535 000	-150 000	3 385 000	2 663 623	-721 377	42 000	0	42 000	2 342 199	2 300 199
Muut korjauserät											
Antolainauksen muut.											
Pitkäaik. lainojen lis.	B						3 500 000		3 500 000	3 350 000	-150 000
Pitkäaik. lainojen väh.	B	4 950 331		4 950 331	4 868 095	-82 237				1 885 179	1 885 179
Lyhytaik. lainojen muutos											
Oman pääoman muut.											
Muut maksuvalm. muut.					233 426	233 426					
Vaikutus maksuvalm.					369 144	369 144	-3 048 042	7 532 024	4 483 982		-4 483 982
RAHOITUSOSA		4 950 331	0	4 950 331	5 470 664	520 333	451 958	7 532 024	7 983 982	5 235 179	-2 748 803
YHTEENSÄ		43 790 373	5 316 800	49 107 173	49 671 903	564 730	43 790 373	5 316 800	49 107 173	49 671 903	564 730

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA, ULKOINEN

Pudasjärven kaupunki	TP 2023	TP 2022
TOIMINTATUOTOT	8 481 142,30 €	10 220 991,58 €
Myyntituotot	2 496 280,41 €	3 518 359,12 €
Maksutuotot	1 045 181,22 €	1 012 038,77 €
Tuet ja avustukset	921 989,90 €	1 474 983,83 €
Muut toimintatuotot	4 017 690,77 €	4 215 609,86 €
Valmistus omaan käyttöön		
TOIMINTAKULUT	-38 428 430,25 €	-73 100 110,85 €
Henkilöstökulut	-16 244 560,42 €	-17 445 869,47 €
Palkat ja palkkiot	-12 924 910,32 €	-13 239 699,83 €
Henkilösivukulut	-3 319 650,10 €	-4 206 169,64 €
Eläkekulut	-2 847 112,29 €	-3 740 448,40 €
Muut henkilösivukulut	-472 537,81 €	-465 721,24 €
Palvelujen ostot	-13 022 361,79 €	-46 696 809,77 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 985 169,59 €	-3 824 791,24 €
Avustukset	-1 527 528,44 €	-1 325 505,64 €
Muut toimintakulut	-4 648 810,01 €	-3 807 134,73 €
TOIMINTAKATE	-29 947 287,95 €	-62 879 119,27 €
Verotulot	15 191 624,19 €	27 249 059,82 €
Valtionosuudet	15 240 769,00 €	39 996 338,00 €
Rahoitustuotot ja -kulut	71 805,08 €	-57 779,12 €
Korkotuotot	32 447,64 €	26 091,42 €
Muut rahoitustuotot	1 124 187,56 €	755 745,76 €
Korkokulut	-590 914,36 €	-200 420,11 €
Muut rahoituskulut	-493 915,76 €	-639 196,19 €
VUOSIKATE	556 910,32 €	4 308 499,43 €
Poistot ja arvonalentumiset	-4 853 054,57 €	-4 768 031,08 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 532 257,42 €	-3 646 431,62 €
Suunnitelman ylittävät poistot		
Arvonalentumiset	-1 320 797,15 €	-1 121 599,46 €
TILIKAUDEN TULOS	-4 296 144,25 €	-459 531,65 €
Varausten ja rahastojen muutokset	633 888,32 €	387 800,19 €
Poistoeron muutos	103 263,48 €	103 263,48 €
Varausten muutos		
Rahastojen muutos	530 624,84 €	284 536,71 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 662 255,93 €	-71 731,46 €

3.2 RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA, ULKOINEN

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	2023	2022
RAHOITUSLASKELMA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	556 910,32	4 308 499,43
Tulorahoituksen korjauserät	-45 172,26	-143 511,83
TOIMINNAN RAHAVIRTA	511 738,06	4 164 987,60
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 663 623,41	-2 249 913,18
Rahoitusosuudet investointeihin	174 133,49	39 772,15
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	2 213 237,50	162 575,82
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-276 252,42	-2 047 565,21
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	235 485,64	2 117 422,39
Antolainauksen muutokset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 350 000,00	3 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 868 094,50	-4 700 331,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 885 178,82	-806 309,80
Lainakannan muutokset	367 084,32	-2 006 641,14
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset	-6 383,84	12 219,82
Vaihto-omaisuuden muutos	35 417,49	35 417,49
Saamisten muutos	836 804,76	163 597,29
Korottomien velkojen muutos	-1 099 264,66	-2 902,84
Muut maksuvalmiuden muutokset	-233 426,25	208 331,76
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	133 658,07	-1 798 309,38
RAHAVAROJEN MUUTOS	369 143,71	319 113,01
Rahavarat 31.12.	13 814 698,66	13 445 554,95
Rahavarat 1.1.	13 445 554,95	13 126 441,94
RAHAVAROJEN MUUTOS	369 143,71	319 113,01

3.3 TASE

TASE

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	32 876,15	60 962,82
Maa- ja vesialueet	8 481 865,21	8 399 678,03
Rakennukset	28 611 916,15	30 017 859,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 781 989,60	20 317 673,14
Koneet ja kalusto	141 491,65	161 977,33
Muut aineelliset hyödykkeet	128 687,53	128 687,53
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	738 166,56	2 206 209,89
Aineelliset hyödykkeet	58 884 116,70	61 232 084,92
Osakkeet ja osuudet	7 336 267,18	11 796 104,93
Sijoitukset	7 336 267,18	11 796 104,93
PYSYVÄT VASTAAVAT	66 253 260,03	73 089 152,67
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	37 218,90	36 795,94
Koulujen tilit	58 671,38	59 184,55
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	95 890,28	95 980,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	106 252,42	141 669,91
Vaihto-omaisuus	106 252,42	141 669,91
Lainasaamiset	1 112 871,96	1 269 075,24
Pitkäaikaiset saamiset	1 112 871,96	1 269 075,24
Myyntisaamiset	987 305,90	1 052 804,90
Lainasaamiset	347 731,56	458 976,96
Muut saamiset	396 673,64	465 676,87
Siirtosaamiset	1 384 185,32	1 819 039,17
Lyhytaikaiset saamiset	3 115 896,42	3 796 497,90
Saamiset	4 228 768,38	5 065 573,14
Osakkeet ja osuudet	5 045,63	5 045,63
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 773 582,62	2 564 960,41
Joukkovelkakirjalainasaamiset	8 939 146,87	9 460 997,63
Muut arvopaperit	1 170 098,21	832 555,07
Rahoitusarvopaperit	12 887 873,33	12 863 558,74
Rahat ja pankkisaamiset	926 825,33	581 996,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 149 719,46	18 652 798,00
VASTAAVAA	84 498 869,77	91 837 931,16

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	40 729 412,67	43 016 564,38
Muut omat rahastot	3 360 441,71	3 891 066,55
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	2 712 205,53	2 783 936,99
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 662 255,93	-71 731,46
OMA PÄÄOMA	43 139 803,98	49 619 836,46
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	951 102,91	1 054 366,39
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	951 102,91	1 054 366,39
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	38 478,90	38 055,94
Muut toimeksiantojen pääomat	15 384,77	21 768,61
Koulujen tilit	58 671,38	59 184,55
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	112 535,05	119 009,10
VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 463 543,77	23 048 028,59
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 300 223,65	1 300 223,65
Pitkäaikainen	22 763 767,42	24 348 252,24
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 916 721,66	10 994 342,85
Lainat muilta luotonantajilta	51 901,61	22 711,28
Saadut ennakot	293 752,78	525 429,83
Ostovelat	2 285 676,08	2 915 589,53
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	253 350,04	263 687,53
Siirtovelat	1 730 258,24	1 974 705,95
Lyhytaikainen	17 531 660,41	16 696 466,97
VIERAS PÄÄOMA	40 295 427,83	41 044 719,21
VASTATTAVAA	84 498 869,77	91 837 931,16

3.4 KONSERNILASKELMAT

KONSERNILASKELMAT

KONSERNITULOSLASKELMA	2023	2022
Toimintatuotot	14 574 680,13	65 481 398,43
Toimintakulut	-42 597 919,74	-126 343 286,67
Osuus osakkuusyht. voitosta /tappiosta	5 342,93	-88 547,76
TOIMINTAKATE	-28 017 896,68	-60 950 436,00
Verotulot	15 191 624,19	27 249 059,82
Valtionosuudet	15 240 769,00	39 996 338,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	41 206,90	34 654,91
Muut rahoitustuotot	1 120 136,94	772 593,34
Korkokulut	-1 644 272,68	-657 689,17
Muut rahoituskulut	-580 142,96	-742 307,28
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 063 071,80	-592 748,20
VUOSIKATE	1 351 424,71	5 702 213,62
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 131 322,19	-6 571 201,75
Arvonalentumiset	-1 320 797,15	-1 121 599,46
Poistot ja arvonalentumiset	-6 452 119,34	-7 692 801,21
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-5 100 694,63	-1 990 587,59
Tilinpäätössiirrot	570 537,04	309 907,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	110 723,18	-16 021,26
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 419 434,41	-1 696 701,85

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 351 424,71	5 702 213,62
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-56 822,66	-141 065,70
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 294 602,05	5 561 147,92
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-9 192 033,95	-12 267 272,32
Rahoitusosuudet investointeihin	1 784 847,49	1 405 944,06
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	454 288,01	285 271,89
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6 952 898,45	-10 576 056,37
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 658 296,40	-5 014 908,45
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	0,00	0,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 290 061,70	10 968 887,09
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 635 671,97	-6 148 086,93
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 607 957,50	-1 101 974,30
LAINAKANNAN MUUTOKSET	2 262 347,23	3 718 825,86
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	2 114 146,03	-37 834,65
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen ja varojen pääomien muutokset	-6 383,84	7 127,51
Vaihto-omaisuuden muutos	-77 910,31	-159 854,63
Saamisten muutos	3 621 793,00	1 139 147,57
Korottomien velkojen muutos	-7 737 618,08	636 616,14
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-4 200 119,23	1 623 036,59
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	176 374,03	5 304 027,80
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 481 922,37	289 119,35
KASSAVARAT 31.12.	15 660 350,21	22 793 317,58
KASSAVARAT 1.1.	21 142 272,58	22 504 198,23
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 481 922,37	289 119,35

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

KONSERNITASE 31.12.					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	40 729 412,58	43 016 564,38
Aineettomat oikeudet	6 134,92	158 049,65	Muut omat rahastot	3 762 493,76	4 603 687,16
Muut pitkävaikutteiset menot	359 612,70	558 368,76	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 430 514,34	5 214 569,72
Ennakkomaksut	0,00	376 634,88	Tilikauden yli-/alijäämä	-4 419 434,41	-1 696 701,85
Aineettomat hyödykkeet	365 747,62	1 093 053,29	OMA PÄÄOMA	43 502 986,27	51 138 119,41
Aineelliset hyödykkeet			VÄHEMMISTÖOSUUDET	773 127,51	1 005 080,55
Maa- ja vesialueet	8 843 807,96	9 482 776,29	PAKOLLISET VARAUKSET		
Rakennukset	50 890 549,95	55 528 111,49	Muut pakolliset varaukset	0,00	846 373,03
Kiinteät rakenteet ja laitteet	37 867 427,31	37 267 843,82	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	846 373,03
Koneet ja kalusto	465 787,26	1 777 936,16	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut aineelliset hyödykkeet	1 039 852,40	1 050 947,59	Valtion toimeksiannot	372 224,84	158 530,89
Ennakkom. ja keskener. hank.	738 166,56	18 124 144,75	Lahjoitusrahastojen pääomat	38 478,90	38 250,80
Aineelliset hyödykkeet	99 845 591,44	123 231 760,10	Muut toimeksiantojen pääomat	281 354,55	338 145,27
Sijoitukset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	692 058,29	534 926,96
Osakkuusyhteisöosuudet	484 474,70	720 363,89	VIERAS PÄÄOMA		
Tytäryhteisöosakk. ja osuudet	0,00	0,00	Pitkäaikainen		
Muut osakkeet ja osuudet	927 650,17	1 145 119,70	Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	49 996 679,76	67 765 133,25
Muut lainasaamiset	0,00	749,93	Lainat julkisyhteisöiltä	4 639 047,98	5 036 147,62
Muut saamiset	0,00	21 413,64	Lainat muilta luotonantajilta	2 496,60	2 485,00
Sijoitukset	1 412 124,87	1 887 647,16	Saadut ennakot	160 066,93	177 837,50
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 623 463,93	126 212 460,55	Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 444 236,86	1 463 046,61
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Siirtovelat	0,00	48 688,12
Valtion toimeksiannot	372 224,84	158 530,89	Pitkäaikainen	56 242 528,13	74 493 338,10
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	37 218,90	36 795,94	Lyhytaikainen		
Muut toimeksiantojen varat	265 953,72	316 360,60	Lainat rah.- ja vakuutuslaitoksilta	13 939 238,62	12 706 020,97
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	675 397,46	511 687,43	Lainat julkisyhteisöiltä	388 896,00	388 896,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat muilta luotonantajilta	74 275,34	35 918,85
Vaihto-omaisuus			Saadut ennakot	294 805,36	526 885,47
Aineet ja tarvikkeet	2 770,00	381 430,05	Ostovelat	3 139 938,26	7 740 643,25
Muu vaihto-omaisuus	624 105,00	505 000,00	Muut velat/Liittymism. ja muut vel.	1 514 043,82	2 085 370,03
Ennakkomaksut	106 252,42	141 669,91	Siirtovelat	2 320 598,43	9 101 153,31
Vaihto-omaisuus	733 127,42	1 028 099,96	Lyhytaikainen	21 671 795,83	32 584 887,88
Saamiset			VIERAS PÄÄOMA	77 914 323,96	107 078 225,98
Pitkäaikaiset saamiset			VASTATTAVAA	122 882 496,03	160 602 725,93
Myyntisaamiset	0,00	0,00			
Lainasaamiset	41 504,90	43 379,90			
Muut saamiset	0,00	859,91			

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Pitkäaikaiset saamiset	41 504,90	44 239,81
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 673 470,29	4 549 807,52
Lainasaamiset	74 075,00	185 320,40
Muut saamiset	519 879,09	2 225 493,11
Siirtosaamiset	1 881 227,73	3 052 299,57
Lyhytaikaiset saamiset	4 148 652,11	10 012 920,60
Saamiset	4 190 157,01	10 057 160,41
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 778 628,25	1 938 927,88
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	0,00	908 077,51
Joukkovelkakirjalainasaamiset	8 939 146,87	9 460 997,63
Muut arvopaperit	1 170 098,21	832 555,07
Rahoitusarvopaperit	12 887 873,33	13 140 558,09
Rahat ja pankkisaamiset	2 772 476,88	9 652 759,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 583 634,64	33 878 577,95
VASTAAVAA	122 882 496,03	160 602 725,93

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien arvopaperit ja osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

2) Perustelu jos tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa on muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi, sekä muutoksen vaikutukset.

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.

3) Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin.

Ei edelliseen tilikauteen kohdistuvia oikaisuja.

4) Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.

Edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa, koska sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämismääräykset siirtyi 1.1.2023 kaupungilta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Ei aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia virheiden korjauksia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt:

- Pudasjärven Vuokratalot Oy
- Pudasjärven Kehitys Oy
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo
- Pudasjärven Lämpö Oy
- Kairan Kuitu Oy
- Pudasjärven Kyläverkot Oy
- Pudasjärven vuokratalot Oyn tytäryhteisöt; Asunto Oy Pudasjärven Tamlanderinpuisto, Asunto Oy Pudasjärven Kuusitie 12.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä:

- Pohjois-Pohjanmaan Liitto
- Oulunkaaren kuntayhtymä, purkautunut v. 2023

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty seuraavat osakkuusyhteisöt:

- Oulunkaaren Työterveys Oy
- Pudasjärven Vuokratalot Oy:n osakkuusyhteisö Asunto Oy Lakarinkuusikko
- Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnaan osakkuusyhteisö As Oy Pudasjärven Jokilehto

Osakkuusyhteisöistä PPP- Köökki Oy ei sisälly konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvo on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöpoistojen oikaisuksi ja tilikaudelle kertynyt ero konsernitaseessa tilikauden yli- ja alijäämän oikaisuksi. Asuinkiinteistöissä on käytetty 25 vuoden tasapoistoa oletusarvona.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot ovat jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina.

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Hallintotoiminta	1 571 733,07	1 318 218,20	1 571 733,07	1 318 218,20
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	1 050 748,66	1 375 466,97	1 050 748,66	1 375 466,97
Tekninen ja ympäristötoiminta	10 590 066,99	10 679 658,76	4 839 546,10	6 552 193,54
Kunnan yhteistyötoiminta	1 362 131,41	52 108 054,50	1 019 114,47	975 112,87
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	14 574 680,13	65 481 398,43	8 481 142,30	10 220 991,58

7) Verotulot eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin

Verotulojen erittely	2023	2022
Kunnan tulovero	9 793 705,66	20 255 003,25
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 630 507,10	4 322 510,86
Kiinteistövero	2 767 411,43	2 671 545,71
Muut verotulot	0,00	0,00
<i>Verotulot yhteensä</i>	15 191 624,19	27 249 059,82

8) Valtionosuudet eriteltyinä.

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	13 707 566,00	35 013 186,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	3 213 504,00	8 213 334,00
Siitä: harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-26 701,00	-211 823,00
Verotulomenetysten korvaus	1 559 904,00	5 194 975,00
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	15 240 769,00	39 996 338,00

9) Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	685 094,91	35 489 425,09
Muiden palvelujen ostot	12 337 266,88	11 207 384,68
<i>kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	13 022 361,79	46 696 809,77

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

Tukia ei ole annettu.

11) Selvitys suunnitelmanmukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Keskimääräiset SUMU-poistot	3 532 257,42
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	2 489 489,92
ero €	1 042 767,50
ero %	29,52%

Kaupungin käyttämät poistoajat 2023:

Sairaala-, terveydenhuolto- ym laitteet	10 vuodesta 7 vuoteen	
Aineettomat hyödykkeet	3-5 vuotta	tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	25-40 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja rakennelmat	10-30 vuotta	tasapoisto
Kaukolämpöverkko	15%	menojäännöspoisto
Sähkö-, vesi- yms laitosten koneet ja laitteet	25%	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta	tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000,00 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.			0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella			0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.			0,00	0,00
Oulunkaaren palkkaharmonisointi 1.1.			0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudelle			0,00	0,00
Oulunkaaren palkkaharmonisointi 31.12			0,00	0,00
Potilasvakuutusmaksuvastuu 1.1.	846 373,03	911 878,08		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-846 373,03	-65 505,05		
Potilasvakuutusmaksuvastuu 31.12.	0,00	846 373,03		
Vapaaehtoinen selvitystilavarauus 1.1.	0,00			
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Vapaaehtoinen selvitystilavarauus 31.12.	0,00	0,00		
<i>Pakollisten varausten muutokset yhteensä</i>	-846 373,03	-65 505,05	0,00	0,00

13) Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	45 173,06	143 921,73	45 173,06	143 921,73
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot				
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	45 173,06	143 921,73	45 173,06	143 921,73
Muu toimintakulut				
Luovutustappiot	0,80	409,90	0,80	409,90
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	0,80	409,90	0,80	409,90

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaisten tuottojen erittely				
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia.

	2023	2022
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
Osinkotuotto muissa yhteisöissä	52 273,84	41 051,04
<i>Yhteensä</i>	52 273,84	41 051,04

16) Erittely poistoeron muutoksista.

	2023	2022
Erittely poistoeron muutoksista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron vähennys	103 263,48	103 263,48
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	103 263,48	103 263,48

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset, jos tällaisia menoja on aktivoitu.

Kirjaamattomia menoja tai pääoma-alennuksia ei ole.

18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät.

Arvonkorotuksia ei ole tehty.

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti.

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttavat menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kaulusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	27 117,46	33 845,36	60 962,82	8 399 678,03	30 017 859,00	20 317 673,14	161 977,33	128 687,53	2 206 209,89	61 232 084,92
Lisäykset tilikauden aikana		18 382,23	18 382,23	94 677,42	1 599 499,55	2 337 542,69	61 485,10		2 663 623,41	6 756 828,17
Rahoitusosuudet tilikaudella						154 053,74				154 053,74
Vähennykset tilikauden aikana				12 490,24	1 320 797,15					1 333 287,39
Muut investointitulot									20 079,75	20 079,75
Siirrot erien välillä		18 382,23	18 382,23	94 677,42	1 599 499,55	2 337 542,69	61 485,10		4 111 586,99	0,00
Tilikauden sumupoisto	20 982,54	25 486,36	46 468,90		1 684 645,25	1 719 172,49	81 970,78			3 485 788,52
Tilikauden kertal.poistot					1 320 797,15					0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset										0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 134,92	26 741,23	32 876,15	8 481 865,21	28 611 916,15	20 781 989,60	141 491,65	128 687,53	738 166,56	58 884 116,70
Arvonkorotukset										0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 134,92	26 741,23	32 876,15	8 481 865,21	28 611 916,15	20 781 989,60	141 491,65	128 687,53	738 166,56	58 884 116,70
	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 731 849,09	48 650,00	4 468 146,75	547 459,09	11 796 104,93	9 460 997,63	1 225 695,34	0,00	0,00	10 686 692,97
Lisäykset tilikauden aikana					0,00	1 220 463,15				1 220 463,15
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00					0,00
Vähennykset tilikauden aikana		2 529,87	4 457 307,88		4 459 837,75	1 742 313,91	154 328,28			1 896 642,19
Muut investointitulot					0,00					0,00
Siirrot erien välillä					0,00					0,00
Tilikauden sumupoisto					0,00					0,00
Tilikauden kertal.poistot					0,00					0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset					0,00					0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 731 849,09	48 650,00	10 838,87	547 459,09	7 336 267,18	8 939 146,87	1 071 367,06	0,00	0,00	10 010 513,93
Arvonkorotukset					0,00					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 731 849,09	48 650,00	10 838,87	547 459,09	7 336 267,18	8 939 146,87	1 071 367,06	0,00	0,00	10 010 513,93

20-21) Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja yhteisyhteisöissä.

	Kotipaikka	Omistus- osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Pudasjärven Vuokratalot Oy	Pudasjärvi	100%	100%	1 557	20 371	0
Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	Pudasjärvi	100%	100%	924	1 080	49
Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	Pudasjärvi	57%	57%	3	2	3
Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus	Pudasjärvi	63,55%	63,55%	422	8	0
Kairan Kuitu Oy	Pudasjärvi	65%	65%	760	4 866	-200
Pudasjärven Kyläverkot Oy	Pudasjärvi	100%	100%	-162	2 343	38
Pudasjärven Kehitys Oy	Pudasjärvi	100%	100%	963	235	-84
Pudasjärven Lämpö Oy	Pudasjärvi	100%	100%	1 269	7 772	-350
<i>Pudasjärven Vuokratalot Oy:n tytäryhteisöt:</i>						
As Oy Pudasjärven Tamlanderinpuisto	Pudasjärvi	62,50%	62,50%	253	18	3
As Oy Pudasjärven Kuusitie 12	Pudasjärvi	66,72%	66,72%	187	4	0
<i>Yhteensä</i>				<i>6 176</i>	<i>36 699</i>	<i>-541</i>
Kuntayhtymät						
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	2,49%	2,49%	45	24	1
Oulunkaaren kuntayhtymä	li	31,73%	31,73%	0	0	-48
<i>Yhteensä</i>				<i>45</i>	<i>24</i>	<i>-47</i>
Osakkuusyhteisöt						
PPP-Köökki Oy	Kuusamo	9,91%	9,91%	0	0	0
Oulunkaaren Työterveys Oy	li	36,73%	36,73%	37	0	5
<i>Pudasjärven vuokratalot Oy:n osakkuusyhteisöt:</i>						
As Oy Lakarinkuusikko	Pudasjärvi	41,50%	41,50%	166	0	0
<i>Kiint. OY Pudasjärven Hirsikunnas osakkuusyhteisöt:</i>						
As Oy Pudasjärven Jokilehto	Pudasjärvi	36,84%	36,84%	223	0	0
<i>Yhteensä</i>				<i>426</i>	<i>0</i>	<i>5</i>
Kaikki yhteensä				6 647	36 723	-583

23) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä.

	2023		2022	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		162 485,00		69 232,10
Lainasaamiset	1 071 367,06	273 656,56	1 225 695,34	273 656,56
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		14 390,85		15 882,45
<i>Yhteensä</i>	1 071 367,06	450 532,41	1 225 695,34	358 771,11
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0,00		170 619,86
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		205 795,80		1 170 274,74
<i>Yhteensä</i>		205 795,80		1 340 894,60
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		3165,81		
Lainasaamiset		41504,9		
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>				
Saamiset yhteensä	1 071 367,06	656 328,21	1 225 695,34	1 699 665,71

24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät.

	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Projektien ja hankkeiden tuet	157 004,05	155 685,90	157 004,05	155 685,90
Työterveyshuollon korvaus	73 539,33	66 378,44	73 539,33	66 378,44
Siirtyvät korot muilta				
Muut siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	14 390,85	17 374,05	14 390,85	17 374,05
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	194 338,69	160 890,06	194 338,69	160 890,06
Muut siirtosaamiset	1 881 227,73	2 304 775,18	567 743,87	132 587,30
Valtionosuussaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	2 320 500,65	2 705 103,63	1 007 016,79	532 915,75
Siirtosaamiset yhteensä	2 320 500,65	2 705 103,63	1 007 016,79	532 915,75

25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista erien välillä tilikauden aikana.

Oman pääoman erittely	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	40 729 412,58	43 016 564,38	40 729 412,67	43 016 564,38
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	40 729 412,58	43 016 564,38	40 729 412,67	43 016 564,38
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12.				
<i>Muut omat rahastot</i>				
Rahastopääomat 1.1.	702 654,02	678 146,75		
Siirrot rahastoon	12 601,30	49 887,21		
Siirrot rahastosta	-323 169,86	-25 379,94		
Rahastopääomat 31.12.	392 085,46	702 654,02		
KehittämISRahasto 1.1.	3 871 986,82	4 154 590,98	3 862 020,23	4 154 590,98
Siirrot rahastoon		9 966,59		
Siirrot rahastosta	-530 624,84	-292 570,75	-530 624,84	-292 570,75
KehittämISRahasto 31.12.	3 341 361,98	3 871 986,82	3 331 395,39	3 862 020,23
Syötteen tienpitorahasto 1.1.	29 046,32	21 012,28	29 046,32	21 012,28
Siirrot rahastoon		8 034,04		8 034,04
Siirrot rahastosta				
Syötteen tienpitorahasto 31.12.	29 046,32	29 046,32	29 046,32	29 046,32
Henkilöstörahassto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Henkilöstörahassto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Muut omat rahastot yhteensä</i>	3 762 493,76	4 603 687,16	3 360 441,71	3 891 066,55
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	3 430 514,34	4 683 259,85	2 712 205,53	2 783 936,99
Muutokset tilikaudella				
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisille tilikausille kirjattu muutos		324 367,73		
Edellisten tilikausien virheiden oikaisu				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	3 430 514,34	5 214 569,72	2 712 205,53	2 783 936,99
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 419 434,41	-1 696 701,85	-3 662 255,93	-71 731,46
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	43 502 986,27	51 138 119,41	43 139 803,98	49 619 836,46

26) Erittely poistoerosta

	2023	2022
Erittely poistoerosta		
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	951 102,91	1 054 366,39
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	951 102,91	1 054 366,39

27) Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2023	2022
Pitkäaikaiset velat		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 230 105,24	8 819 249,12
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	11 771,89	12 612,88
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	6 241 877,13	8 831 862,00

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista.

Joukkovelkakirjalainoja ei ole.

29) Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi.

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkokorvaus, Ppshp	0,00	845 632,75		
Vapaaehtoinen selvitystilavarauus, Ppshp				
Oulunkaaren kuntayhtymän alijäämäosuus				
Oulunkaaren palkkaharmonisointi				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0,00	845 632,75		

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille.

Vieras pääoma	2023		2022	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		3 737,19		35 808,65
Liittymismaksuvelat ja muut velat				
Siirtovelat		5 281,00		
Yhteensä		9 018,19		35 808,65
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		0,00		29 140,49
Liittymismaksuvelat ja muut velat				
Siirtovelat		0,00		101 772,61
Yhteensä				130 913,10

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Liittymismaksuvelat ja muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>			9 018,19	166 721,75

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä.

Sekkitililimiitti		2023	2022
Sekkitilisopimukseen liitetty luottolimiitti		1 000 000,00	1 000 000,00
Käyttämättä oleva määrä		0,00	355 988,49

32) Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin.

Muut velat	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat, pitkäaikaiset				
Vesilaitoksen liittymismaksut	1 300 223,65	1 300 223,65	1 300 223,65	1 300 223,65
Muut velat	144 013,21	162 822,96		
Muut velat, pitkäaikaiset yhteensä	1 444 236,86	1 463 046,61	1 300 223,65	1 300 223,65
Muut velat, lyhytaikaiset				
Ennakonpidätysvelka			238 511,94	249 102,43
Sosiaaliturvamaksuvelka			14 838,10	14 585,10
Muut velat	1 514 043,82	2 085 370,03	0,00	0,00
Muut velat, lyhytaikaiset yhteensä	1 514 043,82	2 085 370,03	253 350,04	263 687,53

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.

Siirtovelat	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkajaksotus			1 497 495,63	1 489 775,03
Korkojaksotukset			159 244,44	61 465,00
Työttömyysvakuutusmaksut			462,82	967,14
Muut vakuutusmaksut			26 425,13	46 303,32
Muut siirtovelat tytäryhteisöille			5 281,00	0,00
Muut siirtovelat jäsenkuntayhtymiltä			0,00	101 772,61
Muut siirtovelat	2 320 598,43	9 101 153,31	41 349,22	274 422,85
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 320 598,43	9 101 153,31	1 730 258,24	484 930,92

34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä.

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 050 000,00	8 262 000,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 250 000,00	3 100 000,00		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>3 250 000,00</i>	<i>3 100 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

35) Vakuudet, jotka kunta on antanut muuten kuin edellä kohdassa 34 tarkoitetulla tavalla.

Muita vakuuksia ei ole.

36) Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.

Muita vakuuksia ei ole.

37) Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä 34-36 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista lajeittain eriteltynä.

Ei ole

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma.

Vuokravastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	6 355,95	273 989,32		
Myöhemmin maksettavat	3 707,64	1 150 388,68		
<i>Yhteensä</i>	<i>10 063,59</i>	<i>1 424 378,00</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	284 271,47	864 169,12	284 098,18	302 896,09
Myöhemmin maksettavat	462 395,54	1 467 181,82	462 275,42	795 297,21
Yhteensä	746 667,01	2 331 350,94	746 373,60	1 098 193,30

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Hirsikampus (alv 0)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 330 716,84	964 205,68	1 330 716,84	964 205,68
Myöhemmin maksettavat	22 289 507,07	17 114 650,82	22 289 507,07	17 114 650,82
Yhteensä	23 620 223,91	18 078 856,50	23 620 223,91	18 078 856,50

Hankkeen kokonaishinta 23 016 690,00 euroa, jäännösarvo leasingsopimuksen mukaisen vuokra-ajan (25 vuotta) päätyttyä on 11 508 345,00 euroa.

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Hirsikartano (alv o)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	366 924,18	302 711,70	366 924,18	302 711,70
Myöhemmin maksettavat	4 586 552,25	4 086 607,95	4 586 552,25	4 086 607,95
Yhteensä	4 953 476,43	4 389 319,65	4 953 476,43	4 389 319,65

Hankkeen kokonaishinta 6 688 028,94 euroa, jäännösarvo leasingsopimuksen mukaisen vuokra-ajan (20 vuotta) päätyttyä on 3 344 014,47 euroa.

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Hyvänolonkeskus (alv0)				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 589 533,62	1 076 425,86	1 589 533,62	1 076 425,86
Myöhemmin maksettavat	27 022 071,54	19 375 665,48	27 022 071,54	19 375 665,48
Hyvänolonkeskus,irtaimisto (alv0)				

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	132 102,72	132 102,72	132 102,72	132 102,72
Myöhemmin maksettavat	429 333,84	561 436,56	429 333,84	561 436,56
Yhteensä	29 173 041,72	21 145 630,62	29 173 041,72	21 145 630,62

Hankkeen kokonaishintaarvio 32 000 000,00 euroa (Summa tarkentuu, kun urakka on valmis), jäännösarvo leasingsopimuksen mukaisen vuokra-ajan (20 vuotta) päätyttyä on 50,0 % toteutuneista rakennuskustannuksista sisältäen rakennuttamisen ja linjastosiirrot.

Arvio kiinteistöpalveluista elinkaaren ajalta tämän vuoden hintatasossa ilman mahdollisia lisä- ja muutostöitä. PTS-maksut tarjousvaiheen hintatasossa.

Hirsikampus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	710 446,02	801 930,15	710 446,02	801 930,15
Myöhemmin maksettavat	13 794 615,83	14 505 061,85	13 794 615,83	14 505 061,85
Yhteensä	14 505 061,85	15 306 992,00	14 505 061,85	15 306 992,00

Arvio kiinteistöpalveluista elinkaaren ajalta tämän vuoden hintatasossa ilman mahdollisia lisä- ja muutostöitä. PTS-maksut tarjousvaiheen hintatasossa.

Hirsikartano	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	239 353,97	354 992,53	239 353,97	354 992,53
Myöhemmin maksettavat	3 164 353,50	3 403 707,47	3 164 353,50	3 403 707,47
Yhteensä	3 403 707,47	3 758 700,00	3 403 707,47	3 758 700,00

Arvio kiinteistöpalveluista elinkaaren ajalta tämän vuoden hintatasossa ilman mahdollisia lisä- ja muutostöitä. PTS-maksut tarjousvaiheen hintatasossa.

Hyvänolonkeskus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2021	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	733583,24	877779,09	733583,24	877779,09
Myöhemmin maksettavat	14 115 517,67	14 849 100,91	14 115 517,67	14 849 100,91

Yhteensä	14 849 100,91	15 726 880,00	14 849 100,91	15 726 880,00
----------	---------------	---------------	---------------	---------------

39-40) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut.

Vastuusitoumukset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Takaussitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			25 766 793,06	25 321 756,12
Jäljellä oleva pääoma			28 410 338,43	25 766 793,06
Pankkitili limiitti		0,00		0,00
Takaussitoumukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	4 321 972,96	4 338 890,95	4 321 972,96	4 249 790,95
Jäljellä oleva pääoma	4 060 076,16	4 380 348,88	4 060 076,16	4 321 972,96
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.				63 073 190,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista vastuista 31.12.				
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.				50 208,00

41) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt.

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Pudasjärven kaupungin teknisen toiminnan hallussa olevat vakuudet	1 507 066,79	1 476 305,39	1 507 066,79	1 476 305,39
Oulunkaaren ympäristölautakunnan hallussa olevat maa- aineslupien vakuudet	1 013 034,85	860 454,85	1 013 034,85	860 454,85
Kurenalan kaatopaikan jälkitarkkailuohjelman toteuttamisen vakuus <i>Pohjois-pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä</i> Vuokravastuut				
<i>Pohjois-Pohjanmaan liitto</i> Vuokravastuut Sopimukseen sisältyvä palautusvastuu				
<i>Oulunkaaren kuntayhtymä</i> Vuokravastuut Itsenäistymisvarat		108 166,68		
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>		2 444 926,92	2 520 101,64	2 336 760,24
Johdannaisopimukset				

Pudasjärven kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

<i>Valuuttatermiinit</i>				
Käypä arvo				
Kohde-etuudet				
Arvonlisäveron palautusvastuut	12 708 858,28	10 746 844,33	12 708 858,28	10 746 844,33

Pohjois-pohjanmaan sairaanhoitopiirin alijäämän vastuusitoumus.		
Sairaanhoitopiirillä on alijäämän kattamissuunnitelma.	2023	2022
Pudasjärven kaupungin osuus	0,00	-253 286,00

42)

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2023	2022
Hallintotoiminta	45	69
vakinaiset	41	45
määräaikaiset	3	16
työllistetyt	1	8
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	241	286
vakinaiset	177	179
määräaikaiset	62	101
työllistetyt	2	6
Tekninen ja ympäristötoiminta	21	42
vakinaiset	16	33
määräaikaiset	4	6
työllistetyt	1	3

Yhteensä	307	397
----------	-----	-----

Henkilöstön määrä 31.12.2023 toiminta-alueittain ilman sivutoimisia. Vuoden 2022 luvuissa on mukana sivutoimiset henkilöt, mikä nostaa hyvinvointi- ja sivistystoiminnan määräaikaisten henkilöiden lukumäärää (ilman sivutoimisia määräaikaiset ja työllistetyt yht. 62 henkilöä, henkilöstön kokonaismäärä yht. 352 henkilöä).

43) Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 244 560,42	17 445 869,47
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	16 244 560,42	17 445 869,47

44)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Kokoomus	771,00	961,00
Suomen keskusta	9 786,77	8 426,18
Perussuomalaisten puolue	1710,50	1914,25
Sosiaalidemokraattinen puolue	348,00	436,50
Vasemmistoliitto	760,5	742,5
Keskusta, Utajärvi	0,00	0,00
Vasemmistoliitto, li	91,00	70,00
Pudasjärven Vihreät	0,00	0,00
Keskusta Vaalan Kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Vasemmistoliitto, Vaala	0,00	0,00
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	13 467,77	12 550,43

45)

Tilintarkastajan palkkiot	2023	2022
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	20 775,00	14 400,00
Tilintarkastajan lausunnot		0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		0,00
Muut palkkiot		600,00
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>20 775,00</i>	<i>15 000,00</i>

46)

Kuntayhtymän ja intressitahojen väliset liiketoimet	2022	2021
Kaupunginjohtajan kanssa on 5.8.2014 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus		

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS

SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS		
TULOSLASKELMA	2023	2022
LIIVEVAIHTO	514 866	602 526
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-227 756	-239 329
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 460	-104 611
Palvelujen ostot	-139 296	-134 718
HENKILÖSTÖKULUT	-133 853	-130 104
Palkat ja palkkiot	-110 003	-96 777
Eläkekulut	-19 616	-29 929
Muut henkilösivukulut	-4 233	-3 398
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-187 519	-178 553
Suunnitelman mukaiset poistot	-187 519	-178 553
Arvonalentumiset	0	0
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-18 641	-7 879
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/-ALIJÄÄMÄ	-52 903	46 661
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-11 641	-12 020
Korvaus peruspääomasta	-10 988	-10 988
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-653	-1 032
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-64 544	34 641
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-64 544	34 641
Poistoeron muutos	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-64 544	34 641

SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS		
TASE	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Rakennukset	47 211	55 080
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 152 161	2 647 963
Koneet ja kalusto	23 313	29 819
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	118 010	202 775
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 340 695	2 935 636
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	0	393 856
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	135 736	141 729
VAIHTUVAT VASTAAVAT	135 736	535 585
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 476 431	3 471 221
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 197 603	2 197 603
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-199 496	-234 137
Tilikauden yli-/alijäämä	-64 544	34 641
OMA PÄÄOMA	1 933 563	1 998 107
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	1 417 267	1 300 224
Korottomat velat kunnalta	117 044	
Vesilaitoksen liittymismaksut	1 300 224	1 300 224
LYHYTAIKAINEN	125 600	172 890
Ostovelat	27 343	47 831
Muut velat	86 740	113 542
Siirtovelat	11 518	11 518
VIERAS PÄÄOMA	1 542 868	1 473 114
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 476 431	3 471 221

SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS		
RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-52 903	46 661
Poistot ja arvonalentumiset	187 519	178 553
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 641	-12 020
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
TOIMINNAN RAHAVIRTA	122 975	213 194
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-592 577	-235 305
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-592 577	-235 305
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-469 602	-22 110
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainojen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Oman pääoman muutokset		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	469 602	-31 089
Saamisten muutos kunnalta	510 899	-22 110
Saamisten muutos muilta	5 993	25 774
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	
Korottomien velkojen muutos muilta	-47 290	-34 753
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	469 602	-31 089
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	-53 199

5.2 PUDASJÄRVEN KAUPUNKI, VUOKRAUSTOIMINTA

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI		
VUOKRAUSTOIMINTA	2023	2022
LIIVEVAIHTO	905 600	1 191 905
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-1 147 865	-897 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-604 107	-478 528
Palvelujen ostot	-543 758	-418 722
HENKILÖSTÖKULUT	-116 799	-115 315
Palkat ja palkkiot	-96 158	
Eläkekulut	-17 180	
Muut henkilösivukulut	-3 460	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-316 927	-361 120
Suunnitelman mukaiset poistot	-316 927	-280 718
Arvonalentumiset	0	-80 402
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-443 149	-623 659
LIIEKEYLIJÄÄMÄ-ALIJÄÄMÄ	-1 119 140	-805 440

6 TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS- JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT

6.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY

TOIMINNAN KUVAUS

Pudasjärven Vuokratalot Oy on Pudasjärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiö on arajotteinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka koko osakekannan omistaa Pudasjärven kaupunki. Yhtiö omistaa yhteensä 408 asuinhuoneistoa.

TALouden TOTEUTUMINEN

Yhtiö teki tilikaudella suunnitellun nollatuloksen. Korjauksiin satsattiin aikaisempaa enemmän.

Pudasjärven Vuokratalot Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TP 2023 €	TOTEUMA %	POIKKEAMA Tot-TA €
Liikevaihto	2 981 852	2 986 522	3 145 816	105,3	159 294
Henkilöstökulut	-488 843	-560 794	-669 446	119,4	-108 652
Poistot ja arvonalentumiset	-811 831	-746 254	-605 018	81,1	141 236
Liiketoiminnan muut kulut	-1 669 225	-1 431 258	-1 660 133	116,0	-228 875
Liikevoitto (-tappio)	11 952	248 216	211 218	85,1	-36 998
Rahoitustuotot ja -kulut	-209 147	-397 075	-381 300	96,0	15 775
Satunnaiset erät	0	0			0
Tilinpäätössiirrot	126 073	0	170 084		170 084
Välittömät verot	59	0			0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-71 063	-148 859	2	0,0	148 861
Tase	20 099 729	23 887 633	22 780 448	95,4	-1 107 185
Käyttökate	823 784	994 470	816 237	82,1	-178 233
Investoinnit netto	-466 129	3 600 000	2 515 063	69,9	-1 084 937
Lainakanta	16 941 693	20 471 868	20 370 607	99,5	-101 261

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	9	9	9

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Asukkaat	
Asukastyytyväisyys.	Valmis
Mittarit: Uusi mittari	
Vuonna 2023 saatiin asukastyytyväisyyskyselystä erinomaiset tulokset.	
Rakennukset	
Rakentaminen.	Työn alla

Kevan työmaa saatiin valmiiksi. Syötteen rakentaminen jatkuu.	
Talous ja omistajuus	
Talous ja omistajuus.	Työn alla
Taloutta seurataan jatkuvasti, ei poikkeamaa.	

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuodeksi 2024 tehdään vuokratuoksia, joiden kokonaisvaikutus on +5% - +7 %.

Työntekijöiden jaksamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Työnohjausta järjestetään säännöllisesti ja pidetään yhteisiä työkyvyn ylläpitotapahtumia.

Pudasjärven Vuokratalot Oy on pyrkinyt edistämään Pudasjärven ja hirsirakentamisen markkinointia. Vuonna 2024 työtä jatketaan.

Käyttöaste on ollut hyvä. Lisärakentamiseen Pudasjärvellä etsitään ratkaisuja yhdessä Pudasjärven kaupungin kanssa.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Pudasjärven Vuokratalot Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että hallituksen antamien toimiohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Pudasjärven kaupunginhallitukselle on annettu raportit neljännesvuosittain talousarvion toteutumasta, tuloslaskelmasta ja taseesta.

Pudasjärven Vuokratalot Oy on arvioinut toimintaansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan ja kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Arvioinnissa esille tulleita merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat kiinteistöjen ikääntyminen ja siitä johtuvan korjaustarpeen rahoittaminen.

Vahinkoriskit:

Yhtiön vahinkoriskit on turvattu kiinteistön täysarvovakuutuksella, joka sisältää myös toiminnan vastuuvakuutuksen sekä yhtiön toimitusjohtajan sekä hallituksen vastuuvakuutukset. Kiinteistövahinkojen osalta yhtiölle voi aiheutua riskiä sellaisista kiinteistöihin kohdistuvista vahinkotapahtumista, joita vakuutusyhtiö ei korvaa. Korvausvastuu voi kohdistua yhtiön vuokralaiseen asukkaiden tuottamuksella aiheutetuissa vahingoissa.

Rahoitus- ja talousriskit:

Taloudessa yleinen inflaation nousu ja sitä myöten korkojen nousu. Kaukolämmön ja polttoaineen hinnat ovat nousseet voimakkaasti ja tulevat näkymään kaikissa kustannuksissa. Koska yhtiö toimii omakustanneperiaatteella, joudumme nostamaan vuokraa nousseiden kustannusten verran.

Toiminnalliset riskit:

Käyttöasteen pitäminen korkealla on kiinni hyvin myyntiä hoitavasta henkilöstöstä ja hyvistä kiinteistöistä. Henkilökunnan osaamiseen ja hyvinvointiin on panostettu ja tullaan tulevaisuudessa panostamaan. Kannustamme hyvään työhön ja pidämme yllä mieluisaa työympäristöä. Korjauksia ja uudisrakentamista pitää tehdä tasalaatuisesti ja suunnitelmallisesti.

6.2. KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS

TOIMINNAN KUVAUS

Yritykseen kuuluu kaksi rakennusta, joissa on pääosin toimistotiloja. Yhtiön tehtävä on hallinnoida ja pitää yllä kiinteistöjä.

TALouden TOTEUTUMINEN

Yhtiön talous toteutui suunnitelmien mukaisesti ja suunnitellut korjaukset saatiin tilikaudella tehtyä.

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	TP 2022 €	TA 2023 €	TP 2023 €	TOTEUMA %	POIKKEAMA Tot-TA €
Liikevaihto	262 200	317 026	331 786	104,7%	14 760
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0		0
Henkilöstökulut	-10 106	-9 200	-10 738	116,7%	-1 538
Poistot ja arvonalentumiset	-102 801	-99 494	-104 473	105,0%	-4 979
Liiketoiminnan muut kulut	-121 817	-133 826	-116 690	87,2%	17 136
Liikevoitto (-tappio)	27 475	74 506	99 885	134,1%	25 379
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 497	-43 000	-56 868	132,3%	-13 868
Tilinpäätösirrot	21 348	0	6 437		6 437
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	23 326	31 506	49 454	157,0%	17 948
Tase	2 076 620	1 711 012	2 004 577	117,2%	293 565
Käyttökate	130 276	174 000	204 358	117,4%	30 358
Investoinnit netto	47 050	0			0
Lainakanta	1 176 217	1 040 227	1 054 421	101,4%	14 194

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	1	1	1

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Rakennukset	
Kunnossapitäminen.	Valmis
Mittarit: Hirsien säätökorjaus tehty. Ilmanvaihtokanavien nuohous ja säätö tehty.	
Hirsien säätökorjaukset on tehty. Suunnitellaan tulevien vuosien ylläpitokorjauksia loppuvuoden aikana.	

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Katsaus tulevaan

Kiinteistön ylläpitokorjauksia teetetään suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2024 aikana tarkastellaan tarvetta suorittaa julkisivumaalaus Karhukunnaantie 3:een. Hirsien painumakorjaustyöt on tehty kesällä 2023.

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnaksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että hallituksen antamien toimiohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Pudasjärven kaupunginhallitukselle on annettu raportit neljännesvuosittain talousarvion toteutumasta, tuloslaskelmasta ja taseesta.

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas on arvioinut toimintaansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan ja kehittymiseen vaikuttavia seikkoja.

Vahinkoriskit:

Yhtiön vahinkoriskit on turvattu kiinteistön täysarvovakuutuksella, joka sisältää myös toiminnan vastuuvakuutuksen sekä yhtiön toimitusjohtajan sekä hallituksen vastuuvakuutukset.

Kiinteistövahinkojen osalta yhtiölle voi aiheutua riskiä sellaisista kiinteistöihin kohdistuvista vahinkotapahtumista, joita vakuutusyhtiö ei korvaa.

6.3 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HARJUS

TOIMINNAN KUVAUS

Kiinteistöyhtiön tehtävänä on pitää omistuksessaan oleva rakennus ja maa-alue kunnossa.

TALouden TOTEUTUMINEN

Yhtiö teki tilikaudella suunnitellun nollatuloksen. Yhtiö pyörii omillaan ja tilikaudella on myös tehty pieniä kiinteistön korjauksia.

Keskinäinen Kiinteistö Oy Harjus	TP 2022 €	TA 2023 €	TP 2023 €	TOTEUMA %	POIKKEAMA Tot-TA €
Liikevaihto	64 199	61 526	61 380	99,8	-146
Liiketoiminnan muut tuotot	237				0
Henkilöstökulut	-600	-1 000	-5 310	531,0	-4 310
Poistot ja arvonalentumiset	-20 988	0	-8 834		-8 834
Liiketoiminnan muut kulut	-50 188	-60 526	-50 276	83,1	10 250
Liikevoitto (-tappio)	-7 340	0	-3 040		-3 040
Rahoitustuotot ja -kulut	7 340	0	3 024		3 024
Välittömät verot	0	0	15		15
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	0	0		0
Tase	677 667	65 227	677 353	1 038,5	612 126
Käyttökate	13 648	0	5 794		5 794
Investoinnit netto	0	10 000	11 434	114,3	1 434
Lainakanta	5 209	5 209	2 497	47,9	-2 712

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	0		0

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Poistoilmanvaihdon tarkastelu ja tarvittavat korjaukset	
Lämmityskustannusten alentaminen.	Valmis
Mittarit: MWh-kulutuksen pienentäminen.	
Poistoilmanvaihto tasapainotettu ja kaukolämpö tasapainotettu. Seurataan, miten alkaa vaikuttaa lämmityskustannuksiin.	
Sähkölaitteiden ja asennusten tarkastukset	
Rakennuksen palo- ja pelastusturvallisuuden parantaminen.	Valmis
Mittarit: Ao. tarkastuspöytäkirjat. Uusi mittari	
Raportti saatu.	

Sisäpihan kunnostaminen ja uudelleenjärjestely	
Sisäpihan käytön parantaminen, hulevesien ohjaus viemäriin.	Ei arviota
Mittarit: Käyttäjien arviot.	

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Suunnittelukauden peruskorjauksina aloitetaan sähköturvallisuuslain mukaiset rakennuksen sähkölaitteistojen ja asennusten korjaukset tehdyn raportin mukaisesti.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Operatiivisella johdolla ei ole tiedossa suurempia riskejä tai epävarmuustekijöitä. Sähköturvallisuuslain mukaiset tarkastukset on tehty, ja siinä havaitut puutteet korjataan suunnittelukaudella.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Sisäinen valvonta tarkoittaa ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyjä, organisaatoratkaisuja ja toimintatapoja. Näiden avulla saadaan kohtuullinen varmuus lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan ja hallitaan em. tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Harjuksessa sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa hallitus ja operatiivinen johto. Taloudellisia tai hallinnollisia riskejä ei ole tässä vaiheessa näkyvissä. Yhtiön talous on kunnossa.

6.4 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO

TOIMINNAN KUVAUS

Pienteurastustila, jossa pääasiassa teurastetaan poroja. Teurastamotilan yhteydessä on myös jatkojalostustilat.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	TP 6/21-5/22 €	TA 2023 €	TP 6/22-5/23 €	TOTEUMA %	POIKKEAMA Tot-TA €
Liikevaihto	46 899	44 000	42 044	95,6	-1 956
Henkilöstökulut	-3 927	-4 000	-4 251	106,3	-251
Poistot ja arvonalentumiset	-389	-292	-292	100,0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-40 549	-36 000	-36 176	100,5	-176
Liikevoitto (-tappio)	2 034	3 708	1 325	35,7	-2 383
Rahoitustuotot ja -kulut	53	-20	-10	51,4	10
Tilikauden verot	0	0	0		0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2 087	3 688	1 315	35,7	-2 373
Tase	11 597	11 645	13 986	120,1	2 341
Käyttökate	2 423	4 000	1 617	40,4	-2 383
Investoinnit netto	0				0
Lainakanta	0				0

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	0	0	0

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Ylläpitää ja kehittää teurastamon tiloja sekä toimintaedellytyksiä.	
Pitää yllä kiinteistöä, jossa osakaspaliskunnat saavat teurastettua poronsa kustannustehokkaasti.	Valmis
On ylläpidetty teurastamon tiloja ja toimintaedellytyksiä.	
Vuokrata teurastamon yhteydessä olevia jatkojalostustiloja.	
Löytää vuokralainen leikkaamotiloihin.	Ei arviota

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Poroteurastusten määrää ei pystytä tulevaisuudessa lisäämään, joten laitoksen tulevaisuuden kannalta tulee kehittää myös muiden eläinten teurastusmahdollisuuksia sekä lähiruoan jatkojalostusmahdollisuuksia.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Teurastamorakennuksen korjausvelka aiheuttaa kustannuspaineita, johon yhtiön tulee varautua tulevina vuosina.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo on pieni yhtiö, jonka operatiivista toimintaa valvoo yhtiön hallitus. Ulkopuolisia valvojia ovat tilintarkastus ja konsernissa toimivat sisäiset ja ulkoiset valvontamekanismit. Rakennukseen laadittu kuntoarvio ja PTS-suunnitelma.

6.5 KAIRAN KUITU OY

TOIMINNAN KUVAUS

Kairan Kuitu Oy on pudasjärveläinen teleoperaattori, joka tarjoaa internetpalveluita toiminta-alueellaan.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Kairan Kuitu Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TP 2023 €	Toteuma %	Poikkeama Tot -TA €
Liikevaihto	1 227 887	1 350 000	1 299 305	96,2	-50 695
Liiketoiminnan muut tuotot	46 582	0	0		0
Henkilöstökulut	-189 717	-150 000	-143 833	95,9	6 167
Poistot ja arvonalentumiset	-231 812	-270 000	-239 914	88,9	30 086
Liiketoiminnan muut kulut	-699 938	-760 000	-850 931	112,0	-90 931
Liikevoitto (-tappio)	153 003	170 000	64 627	38,0	-105 373
Rahoitustuotot ja -kulut	-131 739	-240 000	-371 620	154,8	-131 620
Tilikauden verot	-4 207	0	9		9
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	17 056	-70 000	-306 984	438,5	-236984
Tase	9 364 506	7 500 000	8 655 524	115,4	1 155 524
Käyttökate	384 814	440 000	304 541	69,2	-135 459
Investoinnit netto	4 408 986	600 000	1 040 776	173,5	440 776
Lainakanta	6 500 182	5 800 000	6 872 571	118,5	1 072 571

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	4	3	3

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Kustannustehokkuus	
Kustannustehokkuus	Valmis
Jatkuvaa toimintaa. 1-3 osavuosisikatsauksen aikana mm. kilpailutettu lainarahoitus uudelleen.	
Joustavat ja monipuoliset tuotteet	
Joustavat ja monipuoliset tuotteet	Valmis
Tuotevalikoimaa on aiemmin päivitetty asiakkailta saadun palautteen perusteella. Tällä hetkellä ei muutostarpeita.	

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valokuituyhteydet tunnistetaan entistä selvemmin tarpeelliseksi infraksi ja sitä hyödynnetään aiempaa enemmän kotitalouksien, yritysten ja julkisyhteisöiden sähköisten palveluiden käytössä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnan kannalta merkittävimmät riskit muodostuvat yleisestä korkokannasta sekä verkon käyttöasteesta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Kairan Kuitu Oy kuuluu Pudasjärven kaupungin konserniin. Yhtiö noudattaa konserniohjeita ja määräyksiä, ml. sisäisen valvonnan ohjeistusta.

6.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY

TOIMINNAN KUVAUS

Energian tuotanto ja jakelu kustannustehokkaasti, luotettavasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.

TALouden TOTEUTUMINEN

Polttoaineiden hintojen, sähkön energia- ja siirtohintojen noususta johtuen käyttökulut ylittivät budjetoidun reilusti. Kassavirta kohtuullinen mutta operatiivinen tulos heikko johtuen edm. seikoista. Poistot investointien johdosta suuret ja rasittavat liiketoiminnallista tulosta. Myös lämmin vuosi pienensi liikevaihtoa.

Pudasjärven Lämpö Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TP 2023	Toteuma %	Poikkeama Tot-TA €
Liikevaihto	2 934 847	3 100 000	3 056 707	98,6	-43 293
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0			0
Henkilöstökulut	-489 142	-465 000	-494 920	106,4	-29 920
Poistot ja arvonalentumiset	-543 567	-560 000	-527 630	94,2	32 370
Liiketoiminnan muut kulut	-2 251 376	-2 200 000	-2 187 108	99,4	12 892
Liikevoitto (-tappio)	-349 238	-125 000	-152 951	122,4	-27 951
Rahoitustuotot ja -kulut	-57 609	-70 000	-213 101	304,4	-143 101
Tilinpäätössiirrot	149 627	0			0
Tilikauden verot	-268	0	-11		-11
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-257 488	-195 000	-366 063	187,7	-171 063
Tase	9 859 283	9 800 000	9 040 307	92,2	-759 693
Käyttökate	194 329	435 000	374 679	86,1	-60 321
Investoinnit netto	-337 369	-450 000	-368 863	82,0	81 137
Lainakanta	6 715 033	6 090 000	6 206 809	101,9	116 809

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	7	7	7

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Asiakkaiden ja omistajien palveleminen lämmön toimituksessa kustannustehokkaasti	
Budjetin mukainen.	Valmis
Toimenpide: Saavutettavissa.	
Tarkastamme kaukolämmön hintaa 10% ylöspäin 1.11.2023 alkaen kohonneiden tuotantokustannusten vuoksi	
Lämmön toimitusvarmuus häiriöttä	
Ei häiriöitä lämmön toimituksessa.	Valmis
Toimenpide: Toteutuu.	
Ei muutoksia	

Toimimme vastuullisesti ja kestäväen kehityksen kriteereiden mukaisesti vähentäen ympäristön kuormitusta	
Ei päästöjä ympäristöön.	Valmis
Toimenpide: Vain vähäisiä päästöjä ympäristöön.	
Mittarit: Päästöt ympäristöön.	
Ei muutoksia	
Huomioimme aktiivisesti liiketoimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja reagoimme muutoksiin	
Reagoimme liiketoimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin ja seuraamme aktiivisesti sitä.	Valmis
Toimenpide: Muutoksia tapahtuu koko ajan, siksi meille on tärkeää olla mukana vaikuttamassa yhteisiin asioihin myös valtakunnan tasolla.	
Ei muutoksia	

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pariisin ilmastopimuksen ansiosta bioenergian käyttö tulee entistä tärkeämmäksi. Fossiilisista polttoaineista pyritään kunnianhimoisesti irti. Toteutetun laitosinvestoinnin ansiosta pystymme kasvattamaan bioenergian osuutta keskustan laitoksella arviolta 10 %. Kaukolämmön kysyntä tulee pysymään tasaisena. PIPO-asetuksen voimaantulo 1.1.2018 pakotti investoimaan ympäristönsuojeluun keskustan sekä Törrönkankaan lämpökeskuksilla.

Valmistuneet Investoinnit tulevat olemaan ns. passiivisia ympäristön pilaantumista ehkäiseviä, sekä energiatehokkuusinvestointeja.

Polttoaineiden ja sähkön markkinahintakehitys näyttää jatkuvan edellisten vuosien kaltaisena. Ne ohjasivat kaukolämmön hinnan tarkastamiseen huomattavasti ylöspäin vuonna 2023. Myös kohonneet lainojen markkinakorot rasittivat ja tulevat rasittamaan yhtiön taloutta merkittävästi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Keskustan lämpökeskuksen KPA1 ja KPA2 kattilat apulaitteineen ovat teknisen käyttöiän lopussa, kattiloiden toimintavarmuus on tyydyttävällä tasolla. Yhtiö on investoinut KPA1 ja KPA2 kattilat korvaavaan lämpökeskustyksikköön vuosina 2018 - 2019. Investointi saatiin valmiiksi 2019 loppuun mennessä.

Kaukolämpöverkosto on paikoitellen ikääntynyttä ja vuotoja ilmenee vuosittain. KL- verkoston käyttöön on investoitu etäluettavilla mittareilla, joista saadaan myös diagnostiikka analysoitavaksi, jolloin energiatehokkuuteen voidaan kiinnittää huomiota tehokkaammin. Järjestelmä saatiin käyttöön 2019 alussa.

Myös henkilöstön ikärakenne vaatii välittömiä strategisia linjauksia lähitulevaisuudessa, jotta tulevaisuuden haasteisiin pystytään vastaamaan. Vuonna 2023 yhtiömme palveluksesta eläköityi 1 henkilö joka tullaan korvaamaan uudella työntekijällä. Myös sähkömiehen rekrytointi on kesken edelliseltä vuodelta.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Käyttämällä toiminta- ja menettelytapoja, joilla varmistetaan toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus, lainsäädännön, viranomaisohjeiden päätösten noudattaminen.

Riskien hallinta perustuu toimintaympäristön analysointiin, liiketoimintastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallintaan sisältyy uhkaavien riskien tunnistaminen, arviointi sekä tuloksellinen hallinta hyvän hallintotavan mukaisesti.

6.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY

TOIMINNAN KUVAUS

Pudasjärven Kyläverkot Oy omistaa valokuituverkon tilaajayhteyksiä.

TALouden TOTEUTUMINEN

Pudasjärven Kyläverkot Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TP 2023 €	Toteuma %	Poikkeama Tot-TA €
Liikevaihto	188 500	240 000	255 532	106,5	15 532
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0,0	0
Henkilöstökulut	-5 223	-5 100	-5 139	100,8	-39
Poistot ja arvonalentumiset	-70 602	-70 602	-70 602	100,0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-2 705	-3 500	-2 227	63,6	1 273
Liikevoitto (-tappio)	109 970	160 798	177 564	110,4	16 766
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 656	-115 000	-139 320	121,1	-24 320
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	59 314	45 798	38 244	83,5	-7 554
Tase	2 148 700	2 000 000	2 093 051	104,7	93 051
Käyttökate	180 572	231 400	248 166	107,2	16 766
Investoinnit netto	-70602	-70 602	-70602	100,0	0
Lainakanta	2 373 000	2 260 000	2 260 000	100,0	0

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	0	0	0

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Kustannustehokkuus	
Kustannustehokkuus.	Valmis
Jatkuvaa toimintaa. Osavuosikatsauksen 1-3 aikana mm. kilpailutettu lainarahoitus uudelleen.	

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevina vuosina yhtiön tulos säilyy positiivisena.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Yhtiön kannalta suurimman riskin muodostaa rahoitusten korkokannan muutokset.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Pudasjärven Kyläverkot Oy on Pudasjärven kaupungin tytäryhtiö ja se noudattaa kaupungin konserniohjetta, ml. sisäisen valvonnan ohjeistus.

6.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY

TOIMINNAN KUVAUS

Tehtävät ja toiminta

Pudasjärven Kehitys Oy:n tehtävä on toteuttaa kaupungin kuntastrategiaa ja elinkeino-ohjelmaa. Päätehtävät ovat yrityspalvelut, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi yhdessä kaupungin ja Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa. Alueen elinvoimaisuus luodaan suunnitelmallisella työllä yhdessä yrittäjien, kaupungin, kaupungin tytäryhtiöiden, kylien, rahoittajien, oppilaitosten ja sidosryhmien kanssa. Pudasjärven strategiset menestystekijät elinkeinojen osalta ovat jalostunut puuteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu. Vahvojen toimialojen myötä syntyy myös uusia yrittäjyysmahdollisuuksia ja elinkeinorakenne monipuolistuu. Jokainen yritys on meille tärkeä.

Pudasjärven Kehitys Oy tarjoaa yritysneuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloittaville henkilöille sekä liiketoimintaansa kehittäville yrityksille. Yhtiö toteuttaa myös kehittämishankkeita yrityslähtöisesti ja elinkeino-ohjelman painopisteiden mukaisesti. Omien hankkeiden toteutusta määrittelee myös käytettävissä olevat resurssit. Kehitysyhtiö tarjoaa henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla tuetaan jokaista asiakasta yksilöllisesti ja vastataan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista.

Yrittäjille tarjotaan tietoa ajankohtaisista asioista, kuten rahoitus- ja kehittämismahdollisuuksista sekä järjestetään infotilaisuuksia yritystarpeiden ja -toiveiden perusteella. Yrityksille, toimialasta riippumatta järjestetään valmennuksia tai työpajoja erityisesti digitaaliseen liiketoimintaan liittyen. Ajankohtaisia teemoja ovat lisäksi vastuullinen liiketoiminta, kansainvälisyys ja omistajanvaihdokset. Julkisia hankintoja vahvistetaan lisäämällä markkinavuoropuhelua kaupungin ja paikallisten yritysten välillä.

Matkailutoimialalle toteutetaan yrityslähtöisiä hankkeita vuosittaisten tavoitteiden mukaisesti. Syötteen matkailualueen tavoitteena on saada alueellinen STF-merkki (Sustainable Travel Finland) vuoden 2023 aikana aloitettujen toimenpiteiden myötä. Vastuullisemmän matkailun tueksi on järjestetty vastuullisuustyöpajoja ja saatu tietoa eri sertifikaateista sekä STF-merkistä. Matkailun alueellinen STF-merkki tavoitellaan saatavan vuosien 2024-2025 aikana. Elokuussa aloitettiin ReiNo -hanke (Rethinking North - ympärivuotisuus matkailun menestystekijäksi) yhteistyössä Kuusamon, Sallan, Sotkamon ja Suomussalmen kanssa. Tavoitteena on vahvistaa alueen ympärivuotista matkailua erityisesti lumettomien jaksojen osalta. Painopisteenä ovat mm. pyöräilyn tuotteistaminen ja kv-asiakkuuksien vahvistaminen, hanke jatkaa myös vastuullisuusteemaa.

Matkailualan kasvua edistetään Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman myötä alueelle on vahvistettu yhtenäinen kehittämissuunnitelma ja saatu pohjaa tuleville investoinneille. Syötteen osayleiskaavan päivitystyö hyödyntää Master Plania. Työ tukee kaupungin ja matkailuyritysten yhteistä Matkailun puitesopimusta.

Alueen yritysten kilpailukykyä vahvistetaan koulutuksissa ja työpajoissa sekä hyödynnetään tehokkaasti erilaisia verkostoja ja alueella toimivia hankkeita. Kehittämistoimet ovat kohdistuneet yrityksiin jokaisen yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Palvelut ovat auttaneet yrityksiä kehittämään omaa toimintaansa, esimerkkinä digitaalinen liiketoiminta vahvasti monen yrittäjän näkyvyyttä ja lisäksi kauppaa. Yritystoimintaan on saatu uusia ideoita, työkaluja sekä verkostoja. Kehittämistoimien myötä perustettiin yhteistyöfoorumi, jonka tehtävänä on elinkeinoelämän kehittäminen digitaalisuuden avulla. Yhteistyöfoorumin toimijoina ovat Pudasjärven Yrittäjät ry, Pudasjärven kaupunki, OSAO ja Pudasjärven Kehitys Oy. Yhteistyöfoorumin järjestäytymiskokous pidettiin joulukuussa 2023.

Kehitysyhtiö edistää toimintaympäristön kehittämistä. Kehitysyhtiö osallistuu kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten asuinalueiden

suunnitteluun ja markkinointiin edistään samalla hirsirakentamista. Lisäksi Pudasjärven Kehitys Oy omistaa joitakin toimitiloja ja tontteja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille. Yhtiö tekee avauksia uusien yritysten saamiseksi alueelle. Yhtiö myi toimintavuoden aikana yhden omistamansa kiinteistön.

Kehitysyhtiön viestintä ja markkinointi

Kehitysyhtiön toteuttama viestintä ja markkinointi tähtäävät kaupungin yrittäjälähtöisen toimintakulttuurin ja yrittäjäystävällisen imagon vahvistamiseen. Kehitysyhtiö markkinoi Pudasjärveä sijoittajille ja toimii linkkinä Hirsipääkaupunkiin toimintaansa laajentaville ja tänne etabloituville uusille yrityksille. Invest in –toiminta vahvistaa ja monipuolistaa kunnan elinkeinoja. Samalla markkinoidaan Pudasjärveä potentiaalisille asukkaille sekä osaavalle työvoimalle. Markkinoinnissa tehdään yhteistyötä kaupungin sekä Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa synergiaetujen varmistamiseksi. Koko Pohjois-Pohjanmaata koskeva Vain parhaita puolia -kampanjan aikana (2022) tehty imagomarkkinoinnin materiaali on käytössä edelleen. Alueen matkailumarkkinointi organisoitiin yhdessä kaupungin ja Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa. Se saatiin hyvään vauhtiin vuoden maaliskuusta 2023 alkaen. Toimintaa on arvioitu yhdessä yrittäjien kanssa ja saatu hyvää palautetta.

Kehitysyhtiö ylläpitää Pudasjärven hirsipääkaupunki-imagoa ja tuo esille hirs- ja puurakentamisen merkitystä ilmastotekona. Muilla kuin kärkitoimialoilla toteutetaan kehittämistoimia yrityskehittämisestä nousevan tarpeen mukaan ja teemoittain.

TALouden TOTEUTUMINEN

Pudasjärven Kehitys Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TP 2023 €	Toteuma %	Poikkeama Tot-TA €
Liikevaihto	285 209	476 600	365 107	76,6	-111 493
Liiketoiminnan muut tuotot	103 223	0	150 953		150 953
Henkilöstökulut	-217 908	-287 000	-272 950	95,1	14 050
Poistot ja arvonalentumiset	-2 854	-3 000	-2 255	75,2	745
Liiketoiminnan muut kulut	-190 922	-260 000	-323 831	124,6	-63 831
Liikevoitto (-tappio)	-23 253	-73 400	-82 976	113,0	-9 576
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 868	-6 000	-1 257	21,0	4 743
Tilikauden verot	0	0	0		0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-30 121	-79 400	-84 233	106,1	-4 833
Tase	1 298 643	1 255 600	1 197 431	95,4	-58 169
Käyttökate	-20 399	-70 400	-80 721	114,7	-10 321
Investoinnit netto	-3 048	-3 000	0	0,0	3 000
Lainakanta	175 000	140 000	140 000	100,0	0

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lukumäärä	3,6	4	4

STRATEGISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Varmistamme paikkakunnalla laadukkaan yrityspalvelun saatavuuden	
Tarjoamme asiakkaille maksutonta yritysneuvontaa.	Valmis

Mittarit: Toteutuneet neuvontatapaamiset, 20 uutta yrittäjää: Toteuma 321.0, Tavoite 20.0	
Tavoitemittarina on ollut 225 yrityskontaktia vuoden aikana. Toteumaksi on saatu 321 yrityskontaktia. TA pohjaan on jäänyt virheellisesti toisen tavoitteen mittari 20.	
Toteutuneet yrityskontaktit vuoden 2023 aikana:	
jakso 1 yhteensä 46, jakso 2 yhteensä 64, jakso 3 yhteensä 96, jakso 4 yhteensä 115.	
Vuosi on ollut toiminnallisesti erittäin vilkas, toteutuneita yrityskontakteja on yhteensä 321. Yritykset ovat kehittäneet toimintaansa monin eri tavoin. Mukana on investointien selvitykset ja hakemukset, toimitilakysymykset, talous ja rahoitus, yritysjärjestelyt, digitalisaation kehittäminen, vastuullinen liiketoiminta; sertifikaatit, STF, kv-asiakkuudet, tuotekehittäminen, -testaus, markkinointi ja myynti.	
Tuemme uuden yrittäjyyden syntyä ja uusien yritysten sijoittumista paikkakunnalle	
Tarjoamme asiakkaille maksutonta yritysneuvontaa.	Valmis
Mittarit: Toteutuneet yrityskontaktit: Toteuma 20.0, Tavoite 20.0	
Toteutuneet neuvontatapaamiset uusien yritysten osalta vuoden 2023 aikana:	
jakso 1 yhteensä 6 yritystä, jakso 2 yhteensä 10 yritystä, jakso 3 yhteensä 6 yritystä, jakso 4 yhteensä 6 yritystä.	
Pudasjärvelle on perustettu yhteensä 20 uutta yritystä, joista osakeyhtiöitä on 11. Luvussa on mukana 3 yhtiömuotoa muuttanutta yritystä. Yritystoiminnan lopettaneita yrityksiä on ollut 15.	
Kehitämme aluemarkkinointia ja markkinointiyhteistyötä sekä kaupungin yrittäjämönteistä imagoa	
Toteutamme viestintää ja markkinointitoimenpiteitä yhdessä kaupungin kanssa.	Valmis
Mittarit: Aktiivinen viestintä eri kanavissa yhdessä kaupungin, Syötteen Matkailuyhdistyksen ja yhteistyökumppaneiden kanssa: Toteuma 10.0 Uusi mittari	
Toimintavuonna matkailun aluemarkkinointiin haettiin uusi toimintamalli ja organisoiduttiin. Syötteen Matkailuyhdistys ry, Pudasjärven kaupunki ja Pudasjärven Kehitys Oy tehostivat matkailun aluemarkkinointia. Syötteen Matkailuyhdistys ry laatii markkinoinnin vuosikellon ja toteutus hankintaan yksityisen yrityksen kautta. Pudasjärven Kehitys Oy valmistelee ja toteuttaa yrityslähtöiset matkailualan kehittämishankkeet. Viestintää on toteutettu Ruskainen Syöte -julkaisussa, luontoon perustuvassa kilpailuhenkisessä elokuva-aihiassa. Hirsipääkaupunkia olemme tuoneet esille Pohjois-Suomen Rakennusklusterin toiminnassa. Yritysviestintään on otettu käyttöön MailChimp. Facebookissa on tiedotettu työpajoista, rahoituksista ja muista tapahtumista. Kotisivuja päivitetään pienin osin jatkuvasti. Markkinointia ja viestintää on tehty Saksan Münchenissä. Hankkeilla on ollut iso merkitys viestinnässä ja markkinoinnissa.	
Järjestämme yritystilaisuuksia ja -tapahtumia yrityscentän tarpeiden pohjalta	

Välitämme tietoa yrityksille ja tuemme yritysyhteistyön sekä verkostojen syntyä.	Valmis
Mittarit: Yrityksille suunnatut tapahtumat: Toteuma 24.0, Tavoite 8.0	
<p>Ensimmäisen jakson aikana: Yhtiö järjesti yhteistyössä kaupungin kanssa Rakentamisen mahdollisuudet -tilaisuudet Pudasjärvellä ja Oulussa. Tilaisuuksissa saatiin ideoita rakentamisen ajankohtaisista asioista sekä tarpeista. Muita tapahtumia olivat OSAOn aamuriihi 15.2. Rekry-Cafe 17.1. 24.1. Uusiutuvien energioiden ilta 24.1. Matkailun aluemarkkinoinnin työpaja 1.2.</p> <p>Toisen jakson tapahtumia olivat: Vappusimat 28.4 11 osallistujaa. Rakentajan palvelupolku 15.5. mukana 5 osallistujaa. Rahoitusinfo 6.6. mukana 11 osallistujaa.</p> <p>Kolmannen jakson aikana olimme mukana Pudasjärven Markkinat, Yrittäjien päivän lipunnosto, paikalla 37 osallistujaa, joista 28 yrittäjää, Luppovesi palaa.</p> <p>Neljännellä jaksolla tapahtumia oli Yrityksen arvonmääritys 1-100 31.10. Matkailualan yritysten aamukahvitilaisuus 2.11. Avoimet ovet 3.11. Leader rahoitusinfo 7.11. Syötteen osayleiskaavan tilaisuus Syötteellä 15.-16.11. STF-jatkotyöpaja 15.11. Matkailupalveluiden testauspäivä 16.11. Vähähiilinen matkailu ja hiilijalanjäljen laskenta 17.11. Matkailupalveluiden testaus jatko 23.11. Vastuullisuus-hankkeen loppuseminaari Syötteellä 24.11. OSAOn opiskelijoille minustako yrittäjä -tilaisuus 21.11. Uusiutuvan energian biokaasutilaisuus 15.12.</p>	
Toteutamme kuntastrategian mukaisia toimenpiteitä painopisteinä jalostunut puuteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämysellinen luontomatkailu	
Edistämme eri sidosryhmien yhteistyön kautta uusia kehittämistoimenpiteitä. (kopio)	Valmis
Mittarit: Aktiivinen osallistuminen uusien kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen Uusi mittari	
<p>Ensimmäisen jakso: Yhtiö järjesti yhteistyössä kaupungin kanssa Rakentamisen mahdollisuudet -tilaisuudet Pudasjärvellä ja Oulussa. Tilaisuuksissa saatiin ideoita rakentamisen ajankohtaisista asioista sekä tarpeista. Muita tapahtumia olivat OSAOn aamuriihi 15.2. Rekry-Cafe 17.1. Uusiutuvien energioiden ilta 24.1. Matkailun aluemarkkinoinnin työpaja 1.2.</p> <p>Toinen jakso: Vappusimat 28.4 11 osallistujaa. Rakentajan palvelupolku 15.5. mukana 5 osallistujaa. Rahoitusinfo 6.6. mukana 11 osallistujaa.</p> <p>Kolmas jakso: Pudasjärven Markkinat, Yrittäjien päivän lipunnosto, paikalla 37 osallistujaa, joista 28 yrittäjää, Luppovesi palaa Syötteellä.</p> <p>Neljäs jakso: Yrityksen arvonmääritys 1-100 31.10. Matkailualan yritysten aamukahvitilaisuus 2.11. Avoimet ovet 3.11. Vastuullisuus-hankkeen loppuseminaari Syötteellä 24.11. Leader rahoitusinfo 7.11. Syötteen osayleiskaavan tilaisuus Syötteellä 15.-16.11. OSAOn opiskelijoille Minustako yrittäjä -tilaisuus 21.11. Uusiutuvan energian biokaasutilaisuus 15.12.</p>	
Asiakastyytyväisyyden varmistaminen	
Kartoitamme asiakaskentän toiveita ja tarpeita. (kopio)	Valmis
Mittarit: Asiakaspalautekysely palveluita käyttäneille yrityksille: Toteuma 1.0	

<p>Asiakaspalvelukyselyn myötä yhtiön kysytyimmät palvelut olivat yritystuet ja -avustukset, seuraavaksi verkostoituminen ja kumppanuudet sekä työpajat ja tapahtumat. Myynti- ja markkinointi nousevat myös vahvasti sekä toimitilojen ja liiketonttien tilanne ja saatavuus. Yrittäjät asioivat yrityspalveluasioissa mieluiten yhtiön toimitiloissa, toiseksi eniten puhelimitse. Yritykset ovat arvioineet palveluista olleen merkittävää hyötyä yritysten tarpeissa asteikolla 3.38 /4. Tapaaminen ja asioinnin hoitaminen on sujunut erittäin hyvin, arvio 3,67/4. Tiedottamista on arvioitu olleen riittävästi, arvio 3,79/4. Yrityksiltä saatiin tärkeää tietoa tämän hetken palvelutarpeista. Tärkeimmäksi nousi digitaalisten työvälineiden käyttö, myynnin lisääminen ja verkostoiden kehittäminen. Elinkeino-ohjelma on päivitetty saatujen tietojen myötä. Pudasjärvelle perustettiin Yhteistyöfoorumi loppuvuodesta 2023. Yhteistyöfoorumiin kuuluu Pudasjärven Yrittäjät ry:n edustus, Pudasjärven kaupungin, OSAO:n, kansalaisopiston ja Kehitys Oy:n edustus. Tavoitteena on edistää alueen yritysten digitaalisten työvälineiden käyttöä seuraavan vuoden aikana. Jatkossa palveluun lisätään muita yritysten tärkeiksi kokemia teemoja.</p>	
<p>Kehitämme palveluita uusitun elinkeino-ohjelman tavoitteiden mukaisesti</p>	
<p>Vastaamme elinkeinojen kehittämisen tarpeisiin.</p>	<p>Valmis</p>
<p>Mittarit: Elinkeino-ohjelman vuositavoitteiden toteutuminen</p>	
<p>Elinkeino-ohjelman vuositavoitteissa painopisteinä ovat jalostava puurakentaminen, uusiutuva energia, luontoelämyksiin perustuva matkailu. Toteutamme aluemarkkinointia ja edistämme alueen yritysmyönteistä ilmapiiriä. Yhtiön pääpaino on keskittynyt matkailuelinkeinojen kehittämiseen yrityksiltä tulleiden tarpeiden mukaisesti. Uusiutuvan energian osalta olemme tehneet aloitteita ja selvityksiä mm. Vierivoimaan ja aurinkovoimaloihin. Jalostavan puuteollisuuden osalta olemme liittyneet mukaan Pohjois-Suomen rakennusklusterin verkostoon. Aluemarkkinoinnissa on tuotu esille Pudasjärven hirsipääkaupunkia. Tavoitteet ovat laajoja, työ vaatii pitkäjänteisyyttä.</p>	
<p>Tuetaan yritysten omistajavaihdosten toteutumista paikkakunnalla</p>	
<p>Viestimme omistajanvaihdospalveluista ja neuvotaan yrityksiä omistajanvaihdostilanteissa.</p>	<p>Valmis</p>
<p>Mittarit: Aktiivinen viestintä ja neuvonta: Toteuma 11.0</p>	
<p>OV neuvonnassa on ollut vuoden aikana 11 yritystä. Yrityksiä on tavattu kasvokkain ja heidän kanssaan on haettu vaihtoehtoja toiminnan jatkamiselle. Yrityksiä on tiedotettu OV-tilaisuuksista mm. Kalajoella ja Oulussa. OV-webinaareissa on myös käyty läpi tilanteita. OV-kaupan hinta on noussut edellisestä ja on hidastanut vaihdoksia. Mm. korkojen nousu on lisännyt haasteita. Suuntana on, että yritystoiminta ajetaan alas yrittäjän ikääntymisen vuoksi ja toiminta lopetetaan. OV-palvelua pidetään tärkeänä palveluna, palveluissa korostetaan, että OV-prosessit käynnistetään hyvissä ajoin eli silloin kun yritystoiminta on täysissä voimissaan.</p> <p>Loppuvuodesta tilanne on muuttunut haasteellisempaan suuntaan. Rahoituksen järjestyminen on entistä tiukemmassa, lisäksi maailmantalous on edelleen epävarma. OV-yrityksissä on silti toiveikkuutta, katseita on siirretty positiivisempiin talousennusteisiin. Ov-viestinnässä on tuotu esille jatkajan nopeampaa starttia liiketoimintaan. Halukkaita yrittäjiä jatkajaksi on muutamia, rahoitus on muodostunut esteeksi. Työtä jatketaan edelleen, ennakoimme OV-palvelutarpeen lisääntyvän tulevana vuonna.</p>	
<p>Vahvistamme verkostoitumista ja syvennämme kehitysyhtiön henkilöstön asiantuntijuutta</p>	
<p>Kehitämme henkilöstön asiantuntijuutta toteuttamalla henkilökohtaisia koulutus suunnitelmia.</p>	<p>Valmis</p>
<p>Mittarit: Tuodaan esille parhaita käytäntöjä ja opitaan yhdessä sekä osallistutaan yrityspalveluverkostolle suunnattuihin tapahtumiin ja koulutuksiin</p>	

KOHOTA-hankkeen koulutus. Hiilijalanjälj. laskenta. MAHIS-hankkeen hiilikompensaatiosem. SEKESin TE-palvelu-uudistus. Bioliito 12.1. Kasvu Foorum 25.-26.1. Iijoen LUMO -hanke kalastusmatk. ja tuotekorntti 15.3. ja 22.3. Oulunseudun Leader ry:n Yritysneuvojen iltapäiväkahvit 6.2. Toinen jakso: Visit Finlandin markkinakats: Saksa, Hollanti, Sveitsi, Italia, Espanja, Ruotsi, Ranska, Iso-Britannia ja Yhdysvallat, Aasia. Visit Finlandin Kestävän matkailun tila -vuosiraportti sekä DataHub-klinikat. Vastuullisen matkailun aluekehittäminen. 18.4 Maaseuturah. info, 25.4 Julkisten toimij. rah.info, 11.5 Bothnian Bay Cross Boarder Tourism Seminar; matkailun verkostoitum. ja myyntitapaht., 12.5 Business Forum Kalajoki; verkostoit. P-P ja K-P, 23.5 OV-webinaari, 24.-25.5 Kunnallisjohdon semin. Lahti, 2.6 Pyörämatkailu benchmark Rovaniemi, 8.6 Julkisten toimij. rah.info, 15.-16.6 OV-toimij. verkostoitumistapaht. Kalajoki. Kolmas jakso: SEKES kesäpäivät Mikkeli 23.24.8. Tiedolla johtam. aluekeh. 23.8. 7.9. ELY:n rahoitusinfo yritysten rah. palv., Leader rahoitusinfo 11.9. Yrittäjien talousapu Webin. TE-palvelumuot. yhdessä B O. 7.8., 9.8., 14.8. Elämää Napap. Road trip 9.8. Tekoäly-koulutus 28.8. Pudasjärvi 24.8 ja 28.8, 30.8. ELY:n kehittämisp. Syötteellä 12.9. - 29.8. Kiltailta Paltamossa, 3.9. Matkailu kylässä -tapaht. Oulu, 20.9. LookUP-hankeinfo matk. rahoit. vihreä siirtymä (sertif. + STF-ohjelma), digit. ja resilienssi, innovaat. 22.9. Matkailuinfo Syöte. Neljäs jakso: TE24 palv.-uudistus 11.10., 6.11., 8.11., 13.11., 16.11., 21.11., 24.11., 15.12., Elo ja Iloa kylille 11.10. 12.10. Yhteiskunn. yrittäj. 23.10. Valtuustosemin. 26.10. Tekijöitä Pudasjärvi -hank. loppusemin. 14.11. P-S matkailufoorumi 14.11. Kainuun ja Koillism. Kalaleaderin rahoit. Puolanka. Iijokifoorumi 30.11. Julkist. yrityspalvelutoimij. infot 11.10., 16.11., 12.12. Tallin. vastuullisen liiketoim. tp 10.-11.10. München 10.-12.12 Syötteen aluemarkkin. Finsta sopimusjuridiikka 14.12.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kehitysyhtiö tarjoaa asiakkailleen maksuttomia kehittämisspalveluja alueen yritysten ja Pudasjärven kaupungin elinvoiman tukemiseksi. Vuonna 2023 henkilöressurssina kehitysyhtiössä oli toimitusjohtaja, yritysneuvoja ja matkailun yrityskehittäjä. Vastuullisuus-hankkeessa toimi osavastuullinen projektikoordinaattori. ReiNo-hanke aloitti toiminnan elokuussa 2023, resurssina on kokoaikainen projektipäällikkö. Hankkeiden kautta vahvistetaan yritysten kilpailukykyä tuottamalla tarvittavia työkaluja mm. digitalisaatio, kansainvälistyminen, vastuullinen liiketoiminta ja tuotteistaminen. Vuodelle 2024 henkilöresursseja ennakoidaan olevan yhteensä 4.

Yhtiön päätehtävä on yritysneuvonta, yhtiö mahdollistaa laadukkaan yritysneuvontapalvelun saatavuuden paikkakunnalla. Kehitysyhtiö tukee ja kannustaa asiakkaitaan liiketoiminnan kehittämiseen ja ohjaa aktiivisesti erityisesti erilaisten yritystukien hakemiseen ja hyödyntämiseen. Yritysten omilla kehittämishankkeilla on suurin vaikuttavuus Pudasjärven yritysten kilpailukykyyn ja elinkeinon kehittämiseen. Vuosi 2023 on haastanut yrityksiä mm. korkojen nousun ja maailmantalouden kiristymisen myötä. Vuonna 2024 talouden ennakoidaan piristyvän.

Kehitysyhtiön palvelutoimintaa kehitetään yrityksiltä lähtevien tarpeiden pohjalta ja yhtiön resurssien puitteissa. Yrityspalveluissa hyödynnetään tehokkaasti erilaisia verkostoja ja hankkeita sekä hankitaan mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia asiantuntijapalveluja. Pudasjärvelle perustettiin Yhteistyöfoorumi loppuvuodesta 2023. Yhteistyöfoorumi jatkaa liiketoiminnassa tarvittavien digitaalisten työkalujen käytön lisäämistä työpajojen avulla.

Pudasjärven painopistealueina ovat jalostava puutuoteteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämysellinen luontomatkailu. Vuonna 2023 toimintaa ohjasi uusi kuntastrategia ja elinkeino-ohjelma. Aiemmin aloitettuja palveluita ja kehittämishankkeita viedään läpi suunnitelmien mukaisesti. Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelma raamittaa matkailun kehittämistä, investointeja sekä tarvittavaa yhteistyöverkostoa. Master Plan toimii tärkeänä taustamateriaalina Syötteen osayleiskaavan valmistelussa. Matkailun Master Planissa oleva investointiohjelma etenee pitkällä aikavälillä. Investoinneissa on otettu aikaisista johtuen kiristyneestä maailmantalouden tilanteesta. Työtä jatketaan edelleen ja alueen investointitarpeille haetaan ratkaisuja. Pudasjärvellä

jatketaan yrityspalvelusetelien tarjoamista vuonna 2024 paikkakunnan yrityksille kaupungin varaaman määrärahan puitteissa.

Yhtiö suunnittelee uusia kehittämistoimia kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman linjausten mukaisesti yritysten tarpeet ja lähtökohdat sekä kehitysyhtiön resurssit huomioiden. Kehitysyhtiö on nyt kumppanina hankkeissa, jotka kohdistuvat matkailualan ja kasvuhakuisten yritysten kehittämiseen. Yhteistyötä tehdään laajan ja monipuolisen yritystukiverkoston, hankekumppanien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Eri tahojen toteuttamien kehittämishankkeiden kautta on mahdollista tarjota monipuolisia asiantuntijapalveluja paikkakunnan yrityksille. Kehitysyhtiö viestii yrityksille näistä mahdollisuuksista ja toimii tarvittaessa hanketoimijoiden kumppanina erilaisten toimenpiteiden toteutuksessa Pudasjärvellä. Matkailun osalta toteutamme ReiNo -hanketta 1.8.2023-31.5.2026. Hankkeen tavoitteena on matkailun ympärivuotisuuden lisääminen. Työkaluina ovat pyöräilyn kv-asiakkuuksien vahvistaminen, tuotteistaminen, testaus sekä markkinoille pääsy. Hanke jatkaa vastuullisen matkailun kehittämistä järjestämällä webinaareja.

Yhtiö tekee tiiviisti yhteistyötä kaupunkimarkkinoinnin kehittämisessä kaupungin, Syötteen matkailuyhdistys ry:n, Pudasjärven yrittäjien ja kylien kanssa. Matkailun aluemarkkinointia jatketaan vuonna 2023 aloitetulla ja testatulla mallilla. Markkinointiyhteistyötä jatketaan ennalta budjetoitujen kampanjoiden avulla ja tukemalla tarvittaessa Matkailuyhdistystä uusien kehittämishankkeiden valmistelussa ja niiden toteutuksessa. Toimintaympäristön kehittämisessä sekä tontti- ja liiketilojen markkinoinnissa tehdään yhteistyötä ja kehitetään prosesseja kaupungin teknisen toimen kanssa. Jatkossa otamme käyttöön InfoGis -karttapalvelun. Tämän avulla tonttien ja liiketilojen sijainti sekä tarvittavat tiedot saadaan selkeästi esille. Virkistysalueiden ja reitistöjen kehittämissuunnitelmissa tehdään yhteistyötä yrittäjien, kaupungin liikuntatoimen ja erilaisten kehittämishankkeiden sekä yhdistysten kanssa. Reitistöissä on paljon kehittämistarpeita, joita edistetään yhdessä verkostojen ja resurssien puitteissa.

Pudasjärven kaupungin julkisissa hankinoissa tiivistetään yhteistyötä ja vahvistetaan markkina- vuoropuhelua kaupungin ja yritysten välillä. Toimenpiteinä ovat yrityksille järjestettävät työpajat.

TE24 palvelu-uudistus tulee olemaan iso merkittävä muutos vuoden 2025 alusta alkaen. Jatkossa kaupunki vastaa työvoimapalveluista. Kehitysyhtiön vahvuudet valmistelussa ovat yritysten tarpeiden tuntemisessa. TE palvelu-uudistuksen tavoitteena on edistää osaavan työvoiman saatavuutta. Pudasjärvi kuuluu Oulun työssäkäyntialueeseen osana Oulun lähellä sijaitsevia kuntia. Pudasjärvellä toimivat yrittäjät, kaupungin työllisyyspalvelut, viestintä, Pudasjärven Kehitys Oy, OSAO sekä muut yhteistyökumppanit kehittävät yhdessä lähipalveluita. Kehitysyhtiö edistää yhdessä kaupungin viestinnän kanssa osaavan työvoiman houkuttelua ja saatavuutta paikkakunnan yrityksiin resurssien puitteissa. Yhteisenä tavoitteena on tehostaan osaavan työvoiman saantia ja tehdä palvelusta alueen kilpailuvaltti. Yritysten kasvun pullonkaulana on ollut pitkään osaavan työvoiman saatavuus.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Yhtiön toimintaan liittyy operatiivisia riskejä. Yritysneuvonnan, kehittämisspalvelujen ja aluemarkkinoinnin toteutus vaativat resursseja. Kehitysyhtiöllä oli vuonna 2023 kolme vakituista työntekijää. Omistajan talouden tasapainottaminen on leikannut yhtiön palvelusopimuksesta lähes 30% muutaman vuoden aikana. Yhtiön palvelut on pidetty ennallaan leikkauksista huolimatta. Tilanne haastaa palveluiden tuottamisessa erityisesti aluemarkkinoinnin osalta. Yhtiön linja on, että alueen yrityksille turvataan yrityspalvelut.

EU-rahoitteiset kehittämishankkeet mahdollistavat lisää henkilöresursseja ja auttavat tarvittavien asiantuntijapalveluiden hankinnassa. Yhtiöllä on vuonna 2024 yksi oma kehittämishanke, jossa toimii kokoaikainen projektipääällikkö. Uusia hankkeita valmistellaan yritysten tarpeiden mukaisesti huomioiden käytettävissä olevat resurssit. Hallinnollisten tehtävien hoitamiseen ei ole hallinto- ja tukipalveluja, joten kyseiset tehtävät vievät jonkin verran asiantuntijoiden työaika. Jatkossa hankkeissa huomioidaan hallinnolliset tehtävät ja varataan riittävät resurssit.

Henkilöresurssien vähäisyyden vuoksi sijaisia ei käytännössä ole, mikäli osa henkilöstöstä tai koko

henkilöstö joutuisi esimerkiksi pitkälle sairauslomalle. Riskinä on myös mahdollinen asiantuntijoiden vaihtuvuus, mikä vaikuttaisi yhtiön toimintaan ja palvelujen toteutukseen käytännössä. Vähäisen henkilömäärän ja sijaisuusjärjestelyjen vuoksi sisäisiä prosesseja ja resursseja tarkastellaan yhtiön sisällä. Viikkopalaverikäytännön tavoitteena on sisäinen tiedotus, lähiaikojen tehtävien arviointi ja henkilöstön vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden lisääminen. Käytäntö luo positiivista työilmapiiriä ja tasoittaa työkuormaa.

Yrityskentän tarpeisiin vastataan resurssien puitteissa. Yleinen taloustilanne on heikentynyt aiemmin koronan vuoksi ja muuttunut haasteelliseksi maailmantalouden yleisen epävarmuuden vuoksi. Monien yritysten investoinnit ovat siirtyneet näistä syistä, myös korkotason nouseminen on vaikuttanut asiassa. Taloudessa on odotettavissa pientä piristymistä vuoden 2024 aikana. Maailmantalouden valuuttarahasto (IMF) arvioi suhdannekatsauksessaan inflaation hidastuvan ja talouskasvun kääntyvän varovaiseen nousuun. Yritysten tahtotilana on kehittää toimintaa ja tarttua esimerkiksi digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin.

TE24 palvelu-uudistuksen valmistelu tulee vaatimaan paljon resursseja. Jatkossa kaupunki on itse vastuussa palveluista. Osaavan työvoiman saaminen alueelle on ollut haasteena pitkään. TE2024 Palvelu-uudistuksen tavoitteena on nopeuttaa osaavan työvoiman saantia. Valmisteluissa ovat mukana yrittäjät, kaupungin työllisyyspalvelut, viestintä, Pudasjärven Kehitys Oy, OSAO sekä muut yhteistyökumppanit. Kuulumme alueena Oulun työssäkäyntialueeseen, mallinamme uusia palveluita yhdessä laajan verkoston kanssa. Uudistus on meille valtava mahdollisuus, mikäli epäonnistumme, emme pysty nostamaan alueen vahvuuksia ja työmahdollisuuksia esille houkuttelevasti. Uudistuksella halutaan tehdä onnistunut palvelumalli ja tehdä siitä alueellinen kilpailutekijä.

Ulkoisiin prosesseihin liittyy haasteita ja mahdollista maineriskiä. Yhtiön toivotaan houkuttelevan paikkakunnalle erityisesti uusia isoja työllistäviä yrityksiä, vaikkakin paikkakunnalla toimivilla yrityksillä on rekrytointihaasteita. Yhtiö ei voi tonttitarjonnan ja vapaiden liiketilojen lisäksi luvata potentiaalisille yrityksille suoraan muita etuja. Kilpailu uusista yrityksistä paikkakuntien välillä on kovaa ja siihen liittyy useita tekijöitä, joihin kehitysyhtiö ei voi vaikuttaa, kuten logistiset kysymykset, osaavan työvoiman saatavuus, markkina- ja taloustilanne sekä potentiaalisten etabloitujen omat tavoitteet ja strategiat.

Elinkeinojen kehittämiseen ja kaupungin yritysmyönteiseen imagoon liittyy kaupunkiorganisaation eri hallinnonalojen toiminta ja erilaisten koulutusorganisaatioiden toiminta, joihin kehitysyhtiöllä ei ole suoranaisesti vaikutus- eikä päätöksentekovaltaa. Asiakaskenttä voi odottaa kehitysyhtiön tuovan ratkaisuja erilaisiin ongelmiin, joista kehitysyhtiö ei käytännössä voi päättää. Toimintansa puitteissa kehitysyhtiö voi kuitenkin mahdollisesti vaikuttaa neuvotteluteitse asioiden kehittämiseen yhteistyössä omistajansa ja eri sidosryhmien kanssa pitkällä aikavälillä. Kaupungin liiketonttien luovutuskriteerejä ja koko prosessia kehitetään edelleen kaupungin kanssa, jotta kaupungin yritysmyönteinen imago vahvistuu.

Yhtiö ei luovuta yritysten yhteystietoja eikä yritysten liikesalaisuuksiin kuuluvia tietoja ulkopuolisille tahoille. Yhtiöllä on asiakasrekisteri, johon kootaan yritysten yhteystietoja. Lisäksi yhtiö pitää rekisteriä uutiskirjeen tilaajista. Tietojärjestelmiin liittyy yleinen tietoturvariski mahdollisten tietomurtojen vuoksi.

Toiminta ja talous

Taloudellisena riskinä on yhtiön rahoituksen täydellinen riippuvuus kaupungin päätöksistä. Yhtiö on 100-prosenttisesti kaupungin omistama ja saa rahoituksensa kaupungilta. Yleinen tiukka taloustilanne ja kuntien rahoitukseen vaikuttavat valtakunnalliset uudistukset ja muutokset vaikuttavat kaupungin talouden kautta myös kehitysyhtiön vuosibudjettiin. Vuosittaisten yhteistyösopimuksen vuoksi kehittämissuunnitelmia voidaan tehdä vain lyhyellä tähtäimellä. Pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelmien ja toiminnan jatkokehittämisen suunnittelu on epävarmuuden vuoksi haasteellista. Vuosiperusteinen toiminta vaikuttaa myös henkilöstön sitoutumiseen eli osajien mielikuvaan yhtiöstä ja kaupungista työpaikkana. Resurssien riittävyys tuleviin kehittämistoimenpiteisiin tulee varmistaa ajoissa. SEKES ry suosittelee kuntien ja kehittämissuhteiden välille vuotta pitempiä perussopimuksia.

Yhtiön omistamien tonttien ja liiketilojen vuokrauksesta ja myynnistä aiheutuvat tulot ovat epävarmoja

ja tulot voivat vaihdella vuosittain huomattavasti. Liiketonttien vuokraukseen ja myyntiin paikkakunnalla vaikuttaa myös vaihteleva taloustilanne, mikä jarruttaa matalan suhdanteen aikana yleisesti yritysten investointeja. Voi myös olla, että yhtiön omistamat kiinteistöt loppuvat, mikäli kasvusuhdanne jatkuu pitkään. Yhtiön kiinteistölainan velkasumma on merkittävä ja velkaa on lyhennettävä kaupungille vuosittain, mutta yhtiön omistuksessa olevista kiinteistöistä saatavat tulot eivät kokonaisuudessaan kata kiinteistölainan kuluja, kiinteistöistä aiheutuvia ylläpitokuluja ja kiinteistöveroja.

Hankkeistukseen ja hankkeiden käynnistämiseen liittyy taloudellisia ja operatiivisia epävarmuustekijöitä. Rahoituksen saaminen kehittämishankkeille riippuu luonnollisesti kulloinkin käytettävistä olevista rahoituskanavista ja –mahdollisuuksista sekä rahoittajaviranomaisten sekä kaupunginhallituksen tekemistä linjauksista ja rahoituspäätöksistä. Rahoittajat suosivat laajoja alueellisia tai maakunnallisia hankkeita, joiden toteuttamiseen kehitysyhtiöllä on rajalliset resurssit. Alueellisissa hankkeissa ollaan siis mukana kumppaneina, mikäli hankkeiden koetaan hyödyttävän alueen yrityksiä ja elinkeinoelämän kehittämistä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Yhtiö kuuluu kaupunkikonserniin, joka määrittelee yhtiön valvonnan periaatteet ja käytössä olevat järjestelmät, joiden kautta omistaja toteuttaa konsernin tytäryhtiöiden toiminnan ohjausta ja seurantaa.

Yhtiö laatii vuosittaisen toimintakertouksen lisäksi kaupungille neljä osavuosikatsausta toiminnastaan ja saavutetuista tuloksista. Toimitusjohtaja raportoi tarvittaessa näiden raporttien lisäksi kaupunginhallitukselle, -valtuustolle sekä valiokunnille. Tarvittaessa kuullaan lisäksi suoraan yhtiön työntekijöiden ja toimiala-asiantuntijoiden omia raportteja heidän toimintakentästään.

Hallitus vastaa yhtiön sisäisestä valvonnasta. Yhtiön tilintarkastusta hoitaa KPMG ja tilityöpalveluja Tili-Tekno Oy.

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Kuntalain 113 §:n mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Sähköinen allekirjoitusprosessi

Timonen Tomi	kaupunginjohtaja
Riekki Vesa	puheenjohtaja
Törmänen Anni-Inkeri	1. varapuheenjohtaja
Pankinaho Sirkka	2. varapuheenjohtaja
Erkkilä Heikki	jäsen
Koivula Marko	jäsen
Kälkjäjä Mari	jäsen
Lantto Marja	jäsen
Tihinen Antti	jäsen
Nivala Kaisa	varajäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy

Kari Hokkanen
JHT, KHT, vastuullinen tilintarkastaja

8 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Käytetyt tilikirjat ja sisällys

<i>Tositelaji</i>	<i>Alaraja</i>	<i>Yläraja</i>
1 Pankkitositteet	1	4999
4 Ceepos palvelukassatositteet	30001	39999
5 Muistiotositteet	10001	19999
15 Ostolaskujen maksatus	65001	69999
16 Viitesuoritukset	70001	74999
22 Vesilaskutus	81001	84999
30 Yleislaskutus	500001	520000
33 Päivähoitolaskutus	520001	525000
40 Palkat	118001	120000
50 Sumu-poistot	120001	121000
51 Käyttöomaisuuden myynnit	121001	122000
55 Jaksotukset	125001	126000
65 Populus-matkalaskut	128001	130000
70 Rondo	160001	300000
71 Rondo/Muistiot	300001	306000
72 Rondo/Sisäiset laskut	600001	606000

<i>Käytetyt kirjanpito- ja muut kirjalliset</i>	<i>Säilytysaika</i>	<i>Säilytystapa</i>
Kirjanpito- ja muut kirjalliset		
Päiväkirja	10 vuotta	Rondo-arkisto
Pääkirja	10 vuotta	Rondo-arkisto
Talousarvion toteutumisvertailu	10 vuotta	Rondo-arkisto
Tasekirja	pysyvästi	sidottu kirja
Palkkakirjanpito	10 vuotta	Rondo-arkisto
Myyntireskontran ajot	10 vuotta	10 vuotta
Laskutusaineistosta laskupäiväkirjat	10 vuotta	10 vuotta
Sähköiset ostolaskut	10 vuotta	Rondo-arkisto
Käytössä olevat atk-ohjelmistot:		
ProEconomica Premium taloushallinnon ohjelmisto		
Kirjanpito ja budjetointi		
Sisäinen laskenta		
Myyntireskontra		
Yleislaskutus		
Ostoreskontra		
Käyttöomaisuuskirjanpito		
Konsernitilinpäätös		
Analyste-maksuliikenne		
VesikantaPlus		
Efficca-päivähoito		
Hellewi-kansalaisopisto		
Rondo-sähköinen ostolaskujen kierrätys		
Rondo-sähköinen sisäisten laskujen kierrätys		
Rondo-sähköinen sisäisten muistiotositteiden kierrätys		
Populus-matkalasku		
Web-palveluaikalaskenta		
Titania-työajanseuranta		
Nepton-työajanseuranta		
Apollo rahoitussopimusten hallinta		
Opiferus Taloussuunnittelu		
Ceepos-kassajärjestelmä		
Muut kortistot ja luettelot:		
Meno- ja tulojäämäluettelot	10 vuotta	10 vuotta
Asuntolainakortisto	10 vuotta	10 vuotta
Tilikartta	pysyvästi	pysyvästi